

Errenta Renta

97

ERRENTA 97ko
Eskuliburua
Urratsez Urrats

Bizkaiko Foru
Aldundia

Ogasun eta Finantza
Saila

Diputación Foral
de Bizkaia

Departamento de Hacienda
y Finanzas

PFEZ'1997KO JARRAIBIDEEN GIDALIBURUA

AURKIBIDE OROKORRA

I. KAPITULUA GAI OROKORRAK.....	7
Nork aurkeztu behar duen aitortpena	7
Ohiko egoitza.....	7
Zerga ordainketa: aukerak.....	10
Zer aitortu behar den.....	11
Non aitortu behar den	16
Zergaldia eta zergaren sortzapena	16
Non aurkeztu behar den aitortpena	17
Nork sinatu behar duen aitortpena	18
Aurkeztu beharreko agiriak	18
Aitortpena aurkezteko epea	19
Zerga aitortzeko aurkeztu beharreko inprimaki ereduak.....	20
Nork aurkez dezakeen eredu erraztua	20
II. KAPITULUA LAN ETEKINAK.....	22
Zer diren	22
Kontraprestazio edo onurak. sarrerak.....	22
Ken daitezkeen gastuak.....	30
Etekin garbia.....	30
Bakoitzari dagozkion etekinak.....	31
III. KAPITULUA HIGIKORREN KAPITALAREN ETEKINAK	33
Zer diren	33
Etekin osoak	33
Zergan ken daitezkeen gastuak eta legezko txikipen orokorra	39
Bakoitzari dagozkion etekinak.....	40
IV. KAPITULUA HIGIEZINEN KAPITALAREN ETEKINAK.....	43
Zer diren	43
Bakoitzari dagozkion etekinak.....	44

V. KAPITULUA ENPRESA NAHIZ LANBIDE JARDUEREN ETEKINAK.....	47
Zer diren	47
Etekin garbia zehazteko moduak	48
Ukoa	53
VI. KAPITULUA ZUZENeko ZENBATESPENAREN ARAUBIDEA ETA KOEFIZIENTEKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOAREN ARAUBIDEA	53
1. Zuzeneko zenbatespenaren araubidea (d1 eranskina)	55
<i>Sarrerak</i>	55
<i>Zergan ken daitezkeen gastuak</i>	55
<i>Etekin garbia</i>	56
<i>Lotutako ondasunen ondoriozko ondare gehikuntza eta urripenak (zenbatespen modalitate guztiei ezarriko zaie)</i>	56
<i>Zerga-pizgarriak, norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku har dezaten</i>	60
2. Koefizientekako zenbatespen objektiboaren araubidea (d2 eranskina)	65
<i>Sarrerak</i>	65
<i>Zergan ken daitezkeen gastuak</i>	65
<i>Etekin garbia</i>	65
<i>Lotutako ondasunen ondoriozko ondare gehikuntza eta urripenak</i>	66
VII. KAPITULUA ZEINU, INDIZE EDO MODULUKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOA.....	69
Zeinu, indize edo modulukako zenbatespen objektiboaren araubidea, abelur jarduerak, basozaintzakoak, baxurako arrantza eta nekazalturismoa izan ezik (d3 eranskina)	69
<i>Zeinu, indize edo moduluak</i>	69
<i>Moduluei dagozkien unitateen kalkulua</i>	77
<i>Indize zuzentzaileak</i>	82
<i>Indize txikitzaileak</i>	89
VIII. KAPITULUA ABELURGINTZA, BASOZAINZA ETA BAXURAKO ARRANTZA ZEINU, INDIZE EDO MODULUKA EGITEN DEN ZENBATESPEN OBJEKTIBOAN	94
1. Abelurgintza, basozaintza eta baxurako arrantza zeinu, indize edo moduluka egiten den zenbatespen objektiboan (d4 eranskina).....	94
<i>Indize txikitzaileak</i>	98
<i>Lotutako ondasunen ondare gehikuntza eta urripenak</i>	98

<i>Bakoitzari dagozkion etekinak</i>	103
<i>Europako Batasunaren nekazaritzako politikako diru-laguntzak</i>	103
2. Bizkaiko lurralde historikotik kanpo egindako abelurgintza eta basozaintza	105
<i>Zeinu, indize edo moduluak</i>	105
IX. KAPITULUA ZERGA-GARDENTASUNAREN ARAUBIDEAN DAUDEN OINARRI POSITIBOEN EGOZKETA.....	109
Kontzeptua eta sailkapena	109
Zerga-gardentasunaren araubideko sozietateen zerga ordainketa	110
Zerga-gardentasunaren araubide berezia	113
Bakoitzari dagozkion errentak.....	113
X. KAPITULUA ETEKIN IRREGULARRAK EDO URTEBETETIK GORAKO ZIKLOKOAK	115
Zer diren	115
<i>Sarrera horiei dagokien aitortpena egiteko, honako hauek hartuko dira kontuan</i>	116
XI. KAPITULUA ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK.....	119
Zer diren	119
Erregela orokorrak, ondare gehikuntza eta urripenak kalkulatzeko	120
<i>Zelan zehaztuko diren eskuraketa balio eta eskualdaketa edo besterentza balioa</i>	120
<i>Ondarearen gehikuntza eta urripenak honelaxe lortuko dira</i>	122
<i>Ondarearen gehikuntza eta urripenak guztira. Zelan ezarriko diren araubide orokorra eta iragankorra kasuen arabera</i>	124
Besterentze eta eskuraketako balioak zehazteko erregela bereziak	128
Bakoitzari dagozkion ondare gehikuntza eta urripenak.....	132
<i>Zelan bete behar den PFEZ'1997 inprimakia</i>	132
XII. KAPITULUA ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENEN OSAKETA ETA KONPENTSAZIOA	142
XIII. KAPITULUA LIKIDATUKO DEN OINARRIA: LIKIDATUKO DEN OINARRI ERREGULARRA ETA LIKIDATUKO DEN OINARRI IRREGULARRA. KUOTA OSOAREN KALKULUA	151
Zerga oinarri erregularra guztira.....	151
Likidatuko den oinarri erregularra guztira, konpentsazioa egin ondoren	152

Zerga oinarri irregularra / likidatuko den oinarri irregularra guztira	153
Likidatuko den oinarria guztira	154
Kuota osoaren zehaztapena	154
XIV. KAPITULUA KUOTATIKAKO KENKARIAK. ZERGA ZORRA...	165
Famili kenkariak	165
Gaixotasun gastuak (%15)	167
Norberak dituen gastu batzuk.....	168
Inbertsioen ziozko kenkariak	169
Bizitza aseguruaren primak	169
<i>Kapital geroratuaren aseguru mistoko kontratuak</i> <i>(kenkariaren muga: 50.000 pta.)</i>	169
<i>Ken litezken beste aseguru kontratu batzuk</i>	170
Inbertsioa etxebizitzan.....	170
<i>Zer den etxebizitzaren birgaikuntza</i>	171
<i>Zer den etxebizitza erostea</i>	171
<i>Honako hauek ez dira inoiz etxebizitzako inbertsioak izango</i>	172
Kultur intereseko ondasunak	175
Lehetasuneko jarduera eta egitarauak [9/95 fa-ko 33. art.ko bat c)]	176
Emari edo donatiboak	176
Inbertsioa jardueretan (ZZ) edota inbertsioa zerga-gardentasuneko sozietateetan	180
Gainerako kenkariak	184
1.º <i>Sozietateen dibidenduak</i>	184
2.º <i>Hirilurren balioaren gehikuntzaren gaineko zergako</i> <i>kuotaren %75</i>	185
3.º <i>Ceuta eta Melillak etekinak</i>	185
4.º <i>Norberak egin ditzakeen atxikipenak</i>	186
5.º <i>Lan etekinak</i>	186
Kenkaria nazioartean zergapean bi bider jartzeagatik.....	187
Onuren galeraren ziozko gehikuntza	188
Kuota likidoaren zehaztapena	188
Atxikipenak eta kontura egindako sarrerak	188
Diferentziatzeko kuotaren zehaztapena	189
8/88 foru arautik egiteko dagoen zerga-kreditua, 1997an erabilia	189
Pertsona fisikoaren errentaren gaineko zergako zerga zorraren lorpena	190

I. KAPITULUA

GAI OROKORRAK

NORK AURKEZTU BEHAR DUEN AITORPENA

Honako hauek aurkeztu beharko dute aitortpena: zergapeko etekin nahiz ondare gehikuntzak lortzen dituzten subjektu pasiboek. Hala ere, zerga norberaren betebeharraren zioz ordaindu behar duten subjektu pasiboek ez dute aitortpenik egin beharko:

1. Baldin urteko 1.200.000 pezeta gordin baino gutxiagoko errentak lortzen badituzte, betiere hurrengo iturburuetakook bakar-bakarrik direnean:
  - a) Lanaren etekinak eta beraiekin berdinetsitakoak, baldin eta enpresa edo lanbide etekinak ez badira.
  - b) Zergaren menpean dauden higikorren kapitalaren etekinak eta ondare gehikuntzak, betiere batera urteko 250.000 pezeta gordinak gainditzen ez dituztenean.
2. Baldin eta lan etekinak jasotzen badira pentsioak eta hartzeko pasiboak hartzeagatik, edo zerga batera aitortzea aukeratzen denean, muga urteko 1.250.000 pezeta gordinekoa izango da.

Aitortzeko betebeharraren mugari dagokionez, subjektu pasiboaren edo, bestela, famili unitatearen ohiko egoitza den etxebizitzaren etekinak ez dira kontuan hartuko. Hala ere, aurkeztu beharrik ez duten subjektu pasiboek aurkeztu ahal izango dute aitortpena, baldin eta aurretik atxikiak zaizkien nahiz zerga honen kontura ordainduak dituzten kopuruak itzuli behar bazaizkie.

Bizkaiko Foru Aldundiak du eskumena, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari dagokiolarik, kasu hauetan:

- a) *Norberaren betebeharrarengatik*: pertsona fisikoek euren ohiko egoitza Bizkaian dutenean.
- b) *Betebehar errealararengatik*: egoitza espainiar lurraldean ez duten pertsona fisikoek errentak Bizkaiko Lurralde Historikoan lortzen dituztenean. Egoitza Bizkaian duen pertsona fisikoa edo juridikoa izendatu beharko dute subjektu pasibo hauek, Bizkaiko Foru Aldundiari begira, zerga honi dagozkion betebeharretan ordezkatuak izateko.

OHIKO EGOITZA

1. Kasu orokorra:

Pertsona fisikoak egoitza espainiar lurraldean duenak, beraren ohiko egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan dagoen ala ez zehazteko, ondoko arauak ondoz ondo eta hierarkiaren arabera ezarriko dira:

1go) Zergaldiko egunik gehienak Euskal Autonomia Erkidegoan ematen dituelarik, epealdi horretako egun gehiago ematen badu Bizkaiko Lurralde Historikoan, gainerako lurralde historikoetan baino. Bizkaian zenbat denbora ematen duen zehazteko, kontuan hartuko dira lurralde horretan aldian-aldian egiten dituen absentiak.

- Bizkaiko Lurralde Historikoan irauten duen egun kopurua = Bizkaian ematen dituen egunen kopurua + Aldian-aldian falta dituen egunen kopurua
- Zelan zehazten den pertsona fisiko batek Bizkaiko Lurralde Historikoan irauten duen epealdia, baldin eta hark egoitza atzerrira aldatzen badu: frogatu beharko du egoitza beste lurralde baten duela, egutegiko 183 egunetan gutxienez; horri dagokionez, Bizkaiko Lurralde Historikoan lantzean behin egiten dituen absentiak ez dira kontuan hartuko.
- Zenbat dirauen Bizkaiko Lurralde Historikoan: pertsona fisikoak Bizkaiko Lurralde Historikoan dirau, baldin eta ohiko egoitza lurralde horretan finkatzen badu.

2gn) Bere interesen gune nagusia Bizkaiko Lurralde Historikoan duenean; horri dagokionez, pertsona fisikoak bere interesen gune nagusia Bizkaian du, baldin eta, bere zerga oinarriaren zati nagusia Euskal Autonomia Erkidegoan lortu duelarik, zati horren zenbatekorik handiena Bizkaian lortu badu; zerga oinarri bi horiek kalkulatzeko, ondokoak ez dira kontuan hartuko: higikorren kapitaleko errentak eta ondare gehikuntzak; eta zerga-gardentasunaren araubidean egotzitako oinarriak, salbu eta profesionalen araubideari dagozkionak.

3gn) Subjektu pasiboak aitortutako azken egoitza, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari dagokionez, Bizkaiko Lurralde Historikoan dagoenean.

2. Kasu bereziak:

a) Egoitza espainiar lurraldean duten pertsona fisikoak, baldin eta lurralde horretan 183 egun baino gehiago irauten badute: egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan dutela ulertuko da, baldin eta ondoko inguruabarretarik baten bat gertatzen bada:

- gune nagusia edo haien enpresa edo lanbide jardueren oinarria Euskal Autonomia Erkidegoan datzanean, edo
- haien ekonomi interesen gune nagusia Euskal Autonomia Erkidegoan datzanean.

Horrenbestez, idazati honetara bildutako inguruabarretarik bat dela-bide egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan duten pertsona fisikoek egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan izango dute, baldin eta ondoko inguruabarretarik baten bat gertatzen bada:

- gune nagusia edo haien enpresa edo lanbide jardueren oinarria Bizkaiko Lurralde Historikoan datzanean, edo
- haien ekonomi interesen gune nagusia Bizkaiko Lurralde Historikoan datzanean.

b) Pertsona fisikoa, baldin eta beraren ezkontideak, legez bananduta ez badago, eta ezkontidearen menpean dauden adingabeko seme-alabek ohiko egoitza

Bizkaiko Lurralde Historikoan badute: horrelakoetan egoitza espainiar lurraldean duelako presuntzioa dago eta haren ohiko egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan dagoela ulertuko da.

3. Ohiko egoitza lurralde erkidetik foru lurraldera aldatzea, eta foru lurralde batetik beste batera aldatzea:

Egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan duten subjektu pasiboek ohiko egoitza foruko beste lurralde batera edo lurralde erkidera aldatzen badute edo, ohiko egoitza beste lurralde baten, forudunean edo erkidean, dutelarik, ohiko egoitza Bizkaiko Lurralde Historikora aldatzen badute, orduan, subjektu pasibo horiek euren zerga betebeharrak beteko dituzte euren egoitza berriaren edura, baldin eta egoitza berri hori lotunea bada.

Egoitza aldatu dela ulertzen da, baldin eta egoitza berriak, etengabe, hiru urteko epealdian zehar irauten badu gutxienez.

Egoitza aldatzen bada ere, hori ez da aintzat hartuko, ondoko inguruabarrak gertatzen direnean:

1go) Egoitza berriak, etengabe, hiru urtean gutxienez ez irautea.

2gn) Egoitza aldatzen den urtean edo hurrengoan, zergaren zerga-oinarria, gutxienez, egoitza aldatu zen urtearen aurrekoan egon zenaren %50ean handiagoa izatea.

3gn) Bigarren inguruabarra gertatzen den urtean, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zioz egiten den benetako zerga ordainketa txikiagoa izatea, erabili beharreko arautegiaren arabera izan beharko zatekeena baino.

4gn) Egoitza hasierako lurraldean berriro izatea.

Idazati honetan ezarritako inguruabarrak direla-bide egoitza aldatu ez dela ulertzen bada, subjektu pasiboek aitorten osagarriak aurkeztu beharko dituzte, berandutza korrituak sartuta.

Zerga honi dagokiolarik, Bizkaiko Lurralde Historikoko egoiliar gisa, honako hauek hartuko dira: espainiar naziotasuneko pertsonak; beraien ezkontideak, baldin eta legez bananduta ez badaude; beraien seme-alaba adingabeak, Bizkaiko zerga arautegiaren menpean daudela, euren ohiko helbide edo egoitza atzerrira aldatzen badute, eta zioa honako hauetarik bat bada:

- a) Espainiar mandatalgo diplomatikoetako kideak, direla mandatalgoburu gisa, direla haren menpeko langile diplomatiko, administratibo, tekniko edota zerbitzuetako kide gisa.
- b) Espainiar bulego kontsularretako kideak, direla beraien buru gisa, direla beraiei atxikitako zerbitzuen menpeko funtzionario edo langile gisa, salbu eta ohorezko kontsulordeak zein ohorezko agente kontsularrak eta berauen menpeko langileak.
- c) Espainiar estatuko kargu edo enplegu ofizialen titularrak, bai nazioarteko erakundeetan egiaztatuta dauden eskuordetza eta ordezkaritza iraunkorretako kide gisa, bai atzerrian dauden sogileen eskuordetza edota mandatalgoetako kide gisa.

- d) Jarduneko funtzionarioak, zeinek atzerrian diplomazia edo kontsul izaerarik gabeko kargu edo enplegu ofizialetan diharduten.
- e) Funtzionarioak edo lan-kontratuko langileak, Euskal Herri-administrazioaren zerbitzupean badaude eta lanlekua Euskadik atzerrian dituen eskuordetzetan badute.

Dena den, ondokoak ez dira Bizkaiko Lurralde Historikoko egoiliar gisa hartuko: funtzionario publiko edo kargu edo enplegu ofizial bateko titularrak izan barik, ohi-ko egoitza atzerrian dutenak, idazati honetan adierazitako letretako baldintzatarik edozein eskuratu baino lehen.

Atzerritar funtzionarioak Bizkaiko Lurralde Historikoan. Nazioarteko itunbenetatik, zeinetako kide Espainia baita, etortzen diren arau bereziak ezin aplika daitezkeenean, ez dira norberaren betebeharraren zioz zergapean hartuko Bizkaian egoiliar-rrak diren atzerritar menpekoak elkarrekikotasunaren arabera, baldin eta inguruabar hau aurreko a) letratik d) letrara jasotako baldintzen baten ondorio bada. Era berean, zerga arautegi hori Europako erkidegoetako funtzionario eta beste agente batzuei ezarriko zaie, baldin eta hori izateagatik badute egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan.

ZERGA ORDAINKETA: AUKERAK

Oro har, PFEZren zergadun guztiek aurkeztu beharko dute aitortpena banan-banan. Hala ere, famili unitateko kideek aitortpen bakarra aurkeztea aukeratu ahal izango dute, eta horretarako beraren kide guztiek erabaki beharko dute zerga sistema horren bitartez ordaintzea. Zerga honi dagokionez, famili unitatearen osakideak honako hauek dira:

- a) *Ezkontza:* legez bananduta ez dauden ezkontideak eta, honelakorik dagoenean:
  - adingabeko seme-alabak, salbu eta gurasoen baimenaz hauengandik aske bizi direnean, eta
  - adin nagusiko seme-alabak, baldin eta epaileak ezgaitu baditu eta luzaturik dagoen gurasoen ahalgopean badaude.
- b) *Gainerako kasuetan:* aita edo ama ezkongabea, alarguna, legez dibortzizatuta dagoena eta, honelakorik dagoenean:
  - adingabeko seme-alabak, salbu eta gurasoen baimenaz hauengandik aske bizi direnean, eta
  - adin nagusiko seme-alabak, baldin eta epaileak ezgaitu baditu eta luzaturik dagoen gurasoen ahalgopean badaude.

Famili izaerako beste edozein elkartzeko, idazati honetan zehaztutakoetarik aparte badago, ez da famili unitatetzat hartuko, PFEZri dagokionez, edozein direlarik

ahaidetasunaren aldetik dauden loturak, eta egoitza berean elkarrekin bizi badira ere.

Inork ezin du aldi berean famili unitate bitan egon.

ZER AITORTU BEHAR DEN

- a) *Norberaren betebeharra duten subjektu pasiboek* errenta osoa izango dute zergapean, errenta hori zein tokitan lortu den eta haren ordaintzaileak egoitza non daukan kontuan hartu barik.
  - Aitorpena banaka egiten badu, aitortzaileak bakarrik lortutako errentak aitortu beharko dira.
  - Famili unitate bateko pertsonak izan eta aitorpena batera egitea aukeratzen bada, familiakide guztiek lortutako errentak aitortu beharko dira.
- b) *Betebehar erreala duten subjektu pasiboek* zerga beti bakarrik aitortuko dute, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 7/1991 Foru Arauko III. tituluko III. kapituluan dauden arau berezien arabera. Zergapean egongo dira, Euskal Autonomia Erkidegoan lorturiko ondareekin eta gehikuntza edo urripenen zenbatekoaren neurrian.

Ondoko errentak ez dira 1997ko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren aitorpenaren barruan sartuko:

Ondoko errentak salbuetsita egongo dira 1997ko ekitaldiari dagokionez:

- a) Terrorismo ekintzen zioz ematen diren aparteko prestazio publikoak. Zerbitzuko ekintzetan edo antzeko baten hiltzearen ziozkoak ez daude letra honen barruan.
- b) Gizarte Segurantzak edo beraren ordezkoi erakundeek subjektu pasiboari aintzatesten dizkieten prestazioak, betiere erabateko ezgaitasun iraunkorraren edo elbarri larriaren ondoriozkoak direnean. Ezintasun partzialarengatik edo ezintasun iraunkor eta osoarengatik hartzen diren prestazioak ez daude atal honen barruan; hortaz, oso-osorik aitortu behar dira.
- c) Herri administrazioetako funtzionarioek zerbitzurako ezereztasun edo ezintasun iraunkorraren zioz jasotako pentsioak, baldin eta ezereztasun edo ezgaitasuna ekarri duen lesio edo gaixotasunak pentsioaren hartzailea erabat ezgaitzen badu edozein lanbide edo ogibide egiteko.
- d) Langilea kalera bota edo lanari uztaerazi behar izan zaiolako, ematen zaizkion kalte-ordainak, Langileen Estatutuan, berau garatzen duten araudietan edo, bestela, epaien betearazpena arautzen duen arautegian nahitaez ezarritako zenbatekoan, baina ezin izango da horretakotzat hartu hitzarmen, itun edota kontratu bitartez ezartzen dena.

Letra honetan jasotako salbuespenari dagokionez, ulertuko da langilea ez dela kalera bota edo lanpostutik kendu, baldin eta subjektu pasiboa berriro kontra-

tatzen badu enpresa berberak edo, eskumendeko eta jatorrizkoaren arteko harremanak direla bide, harekin loturiko beste enpresa batek kontratatzen badu lanetik bota edo kargutik kentzen denetik ondorengo hiru urteetan.

Erakunde jatorrizkoaren eta eskumendekoaren arteko harremanak daudela ulertuko da, lehenengoak, zuzenean edo zeharka, bigarrenaren sozietate kapitalaren ehuneko hogeita bosteko partaidetza duenean edo, horrelakorik eduki gabe, erakunde batek bestean erabakitzeak ahalmenaren eginkizun betearazleak erabiltzen dituenean. Harreman horiek ere badaude, aurreko arauaren arabera, jatorrizko beraren eskumendekoak diren erakundeen artean.

Lanetik bota edo kargutik kentzearen zioz salbuetsita dauden kalte-ordainen artean, besteak beste, ondoko hauek nabarmendu litezke:

- *Bidegabeko irazpenaren ziozko kalte-ordaina*: kontzeptu honen zioz salbuetsita egongo dira zerbitzu-urteko alokairuaren 45 eguneko zenbatekorainoko diru-kopuruak, eta urtebetekoak baino laburragoak diren epealdiak hilabeteka lainduko dira, 42 hilekotaraino.

- *Kalte-ordainak, nork bere gogoz kargua uztearen ziozkoak*:

- Lan baldintzak funtsean aldatzen badira, baina ez badiote kalterik egiten lanbide heziketari, edo lanaren duintasunari eraso egiten ez badiote, orduan kontzeptu horren zioz salbuetsita dauden diru-kopuruak hauexek izango dira: zerbitzu-urteko alokairuaren 20 eguneko zenbatekorainokoak, eta urtebetekoak baino laburragoak diren epealdiak hilabeteka lainduko dira, 9 hilekotaraino.
- Salbuetsita dagoen diru-kopurua zerbitzu-urteko alokairuaren 45 eguneko zenbatekoraino igoko da, eta urtebetekoak baino laburragoak diren epealdiak hilabeteka lainduko dira, 9 hilekotaraino, baldin eta karguari bere gogoz uzten badio, eta karguari uzteko zio edo arrazoiak ondokoetarik baten bat bada:
  - a) Lan baldintzak funtsean aldarazten badira, eta aldarazpen horiek kalte egiten badiote lanbide heziketari, edo eraso egiten badiote langilearen duintasunari.
  - b) Itundutako alokairua ez ordaintzea edo bera txitean-pitean berandu ordaintzea.
  - c) Enpresarioak bere betebeharratarik edozein larri ez betetzea, ezinbestekoetan izan ezik.

Nork bere gogoz lanari uztearren hartzen diren kalte-ordainak zergaren menpean daude oso-osorik, baldin eta lanari uzteko arrazoiak ez badaude goiko zerrendaren barruan.

- *Teknologia edo ekonomiaren aldetiko arrazoiengatik eta ezinbestekoengatik lanari utzi beharraren ondoriozko kalte-ordainak*:

- Oro har: kontzeptu honengatik zerga ordaintzetik salbuetsita dagoen zenbatekoa lan egindako urteko alokairuaren 20 eguneko zenbatekoa beste izango da, gehienez, 12 hilabetekoraino.

- Salbuespen gisa, zerga ordaintzetik salbuetsita dagoen zenbatekoa zerbitzu-urte bakoitzeko alokairuaren 45 egunekoa izango da, gehienez, 42 hilabetekoraino, baldin eta horrekin batera ondoko inguruabarrok gertatzen badira:

1go. Enplegu erregulazioko espediente egokia tramitatua izatea, Langileen Estatutuaren 51. artikuluan xedatutakoaren arabera.

2gn. Agintari eskudunak espediente hori 1992ko urtarrilaren 1a baino lehen baimendua izatea.

- *Lan harremanak enpresarioaren heriotza, jubilazio edo ezintasunaren zioz eteten badira, hortik sortzen diren kalte-ordainak salbuetsita egongo dira, baldin eta kalte-ordainon zenbatekoa ez bada laneko hilabeteko diru-kopurukoa baino handiagoa.*

Goi zuzendaritzako langileak lanetik bota edo euren lanari uztearen ziozko kalte-ordainak: salbuetsita dauden diru-kopuruak honenbestekoak izango dira:

- *Bidegabeko irazpena* gertatzen denean, zerbitzu-urteko alokairuaren 20 egunekoa gehienez eta eskudiruz, eta 12 hilabetekoa gehien jota.
- *Enpresarioaren etsipena* denean, zerbitzu-urteko alokairuaren 7 egunerainokoa, eskudiruz, eta gehien jota 6 hilabetekoa.

Letra honetan zehaztu diren diru-kopuruaren gaindikinak zergapeko errenta gisa hartuko dira, oro har, lan etekinen atalaren barruan; izan ere, langileak zerbitzuan egindako urteen neurrian ezarrita daude; hori dela eta, salbuespenak salbuespen, errenta irregular gisa hartu behar dira.

e) Pertsonen egindako gaitz fisiko zein psikikoen ziozko kalte-ordainak, ondoan azalduko diren diru-kopuruaren arabera:

- *Zenbatekoa lege bidez ezarrita duten kalte-ordainak edota judizio bidez aintzatesten direnak:* ezarrita dagoen kalte-ordainaren zenbateko osoa egongo da salbuetsita. Kalte-ordainen mota horren barruan, ondokoak nabarmenduko dira:
- Goren mugako ordaintetarik; pagamendu horiek maiatzaren 28ko 9/1993 Errege Dekretu-legearen 2. artikuluko 1. idatziko a) lerroaldean daude ezarrita; arau horrek, bere aldetik, hartutako inmuno eskasiaren sindromeak (HIESak) jotakoentzako laguntzak ematen ditu, baldin eta kutsatzea osasun sistemaren jarduketan ondorioz gertatzen bada.
- Gaitz edo kalteak zirkulazio istripuengatik gertatzen badira, erakunde aseguratzaileek euren aseguratuaren erantzukizun zibilaren ondorioz ordaintzen dituzten diru-kopuruak; betiere, Aseguru Pribatuaren Antolamendu eta Gainikuspenari buruzko azaroaren 8ko 30/1995 Legearen zortzigarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera.
- *Gaitz eta kalte berdinen zioz, aseguru kontratuen ondorioz hartzen diren kalte-ordainak:* kontzeptu honen zioz hartzen diren kalte-ordainak salbuetsita egongo dira, harik eta 25 milioi pezetako diru-kopurura iritsi arte. Diru-kopuru horretatik gainerakoa ondarearen gehikuntza legez hartuko da.

- f) Estatuko Loteria eta Apustuen Erakunde Nazionalaren loteria, joko eta pos-toretatiko edota autonomi erkidegoek antolatzen dituztenetatiko sariak.
- g) Honako erakundeek antolatutako zozketetako sariak:
- Gurutze Gorriarenak.
  - Itsuen Erakunde Nazionalarenak.
- h) Literatur, arte edota zientzi sari garrantzitsuak, baldin eta Zerga Administra-zioako organo eskudunak salbuetsita daudela adierazi badu.
- i) Ikasketak, hezkuntza sistemako maila eta gradu guztietan, harik eta lizent-ziatura edo beraren baliokidera heldu arte, egiteko hartzen diren beka publi-koak.
- j) Epailearen erabaki bat dela bide, gurasoei mantenerako hartzen zaizkien ur-tekoak.
- k) Minusbaliatuak edota 65 urtekoak baino nagusiagoak hartzeagatik, herri era-kundeei hartzen zaizkien kopuruak.
- l) 1936/1939ko gerra zibilaren zioz edo ondorioz kalteak edo mozketak jasan zi-tuztenentzat, Estatuko Klase Pasiboen araubidearen edo berariaz emandako legeriaren babesean (35/1980 Legea), aitorturiko pentsioak.
- m) Ekainaren 20ko 1/1994 Legegintzazko Errege Dekretuaren bidez onetsi zen Gizarte Segurantzari buruzko Lege Orokorren testu bateginaren II. tituluko IX. kapituluaren araupetutako kargurako seme-alabaren ziozko famili presta-zioak.
- n) Erakunde kudeatzaileak aintzatsitako langabeziaren ziozko prestazioak, or-dainketa bakarreko langabeziaren ziozko prestazioaren ordainketa araupetu zuen ekainaren 19ko 1.044/1985 Errege Dekretuan ezarritako ordainketa ba-karrean jasotzen direnean, 500.000 pezetako muga izanik, betiere jasotako kopuruak arau horretan xedatutako egoeretan eta xedeetarako erabiltzen di-renean.
- Horri dagokionez, errege dekretu horren 1. artikulua ezarri duenez, behin eta betiko euren lan jarduera utzi dutelako, ordaineko langabezi prestazio-rako eskubidea duten titularrek ordainketa bakarrean jaso ahal izango dute egindako kotizazioen araberako zenbatekoaren egungo balioa, behin INEMen, lan elkartuko kooperatibako edo lan-sozietate bateko lan autonomo edo bazkide langile gisa lanbide jardueraren bat egingo dutela egiazta-tutakoan.
- Letra honetan araututako salbuespenak badu baldintza bat: akzio edo par-taidetzari bost urteko epean eustea, subjektu pasiboa lan-sozietateetan edo lan elkartuko kooperatibetan sartu denean; edo, epe berean zehar, jarduerari eustea, langile autonomo bihurtu denean.
- ñ) Kanarietako Zerga eta Ekonomi Araubidea aldarazi zuen uztailaren 6ko 19/1994 Legeko 75. artikulua aipatu Ontzi eta Itsas Enpresen Erregistro Be-rezian izena eman eta betebeharrak errealaren edo norberaren betebeharraren

zior Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren menpekoak diren onzietan egin izandako nabigazioaren zior sortutako norberaren lanaren ondoriozko etekinen 100eko 50 zergatik salbuetsitakotzat joko da.

Ondoko errentak ere ez dira aitortu behar izango:

- o) Lanak egin behar direnean ohiko lantokitik kanpo, eta toki batetik bestera joateko sari eta diru-esleipenak jasotzen badira bidai gastuak egiteko, orduan lege bidez ezarrita dauden diru-kopuruak ez dira aitortu behar izango (ikus LAN ETEKINEi buruzko II. kapitulua).
- p) Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren menpean dauden ondare gehikuntzak. Letra honetan aipatzen diren ondare gehikuntzak hauexek dira: aitortzaileak jaraunspen, legatu edo dohaintza dela-bide hartzen dituen ondasun edota eskubideen ondorioz agerian jartzen direnak (ez daude PFEZren menpean).
- q) Subjektu pasiboaren heriotzaren ziozko dohainezko eskualdaketengatik agertzen diren ondare gehikuntzak eta urripenak. «Hildakoaren gainbalioa»ri dagokio hau.
- r) Kostubidezko eskualdaketen ondorioz agertzen diren ondare gehikuntza garbiak; beraien kostu osoa egutegiko urtean zehar 500.000 pezetakoa baino handiagoa ez denean, salbu eta inbertsio kolektiboko erakundeen sozietate-kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio zein partaidetzen eskualdaketa edota itzulketen zenbatekoaren zatia.
- s) Ondasun eta eskubideen eskualdaketaen ondoriozko gehikuntzak; baldin eta beraien titulartasuna subjektu pasiboari badagokio; horrezaz gainera, ondasun eta eskubide horiek ez dute lotuta egon behar subjektu pasiboak enpresario edo profesional gisa egiten duen jarduerarekin, eta haren ondarean iraun duten denborak ondoan azalduko diren urteena baino laburragoa izan behar du:
  - 10 urtekoa, erosi diren unetik 1996-12-31 arte zenbaturik, baldin eta ondokoak badira:
    - Ondasun higiezinak.
    - Ondasun higiezinaren gaineko eskubideak.
    - Sozietate edo erakunde batzuen sozietate-kapitalaren edo ondarearen zatia ordezkatzan dituzten baloreak; sozietate horien aktiboa, berriz, espainiar lurraldean dauden higiezinak osatu behar dute %50ean, gutxienez, salbu eta higiezin-inbertsioko sozietate edo fondoan sozietate-kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edota partaidetzak.
  - 5 urtekoa, erosi diren unetik 1996-12-31 arte zenbaturik, bigarren mailako merkatu ofizialetarik baten negoziazioan onartuta dauden balore higikorrek badira; merkatu horiek Baloreen Merkatuari buruzko uztailaren 28ko 24/1988 Legean ezarritakoak dira, bai eta baloreen bigarren merkatuak ere, apirilaren 4ko 710/1986 Errege Dekretuan xedaturikoarekin bat etorritik. Horri dagokiolarik, higikorren eta higiezinaren inber

tsioko sozietateen sozietate-kapitala ordezkatzan duten akzioak salbuesita daude.

- 8 urtekoa, erosi diren unetik 1996-12-31 arte zenbaturik, gainerako ondasun edota eskubideak badira.
- t) 65 urtekoak baino nagusiagoak diren pertsonen euren ohiko etxebizitza bizi arteko errenta baten truk eskualdatzearen ondorioz, ondarean agerian jartzen diren gehikuntza eta urripenak.
- u) Hainbat erakunderi dohaintzak egiten zaizkienean, eta horiengatik eskubidea badago kuotan kenkaria egiteko, orduan ondarean agerian jartzen diren gehikuntzak eta urripenak.
- v) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga ondare historikoaren zati diren ondasunak emanaz ordaintzen bada, orduan horren ondorioz ondarean agerian jartzen diren gehikuntza eta urripenak.
- w) Amnistiari buruzko 1977ko urriaren 5eko Legean (46/1977 Legean) araututako kasuen ondorioz atxilotuta egon zirenek hartutako kalte-ordainak.

NON AITORTU BEHAR DEN

- a) Ezein famili unitateren barruan ez dauden pertsona fisikoentzat: eskuduna Bizkaiko Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Saila da, baldin eta pertsonen euren ohiko egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan badute.
- b) Famili unitatearen barruko pertsona fisikoentzat:
  - Famili unitateko kideek zerga banaka aitortzen badute: eskuduna Bizkaiko Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Saila da, ohiko egoitza Bizkaian duten famili unitateko kideei dagokienez.
  - Famili unitateko kideek zerga batera aitortzea aukeratzen badute: zerga Bizkaian aitortuko dute, baldin eta likidatuko den zerga oinarri handiena duen kideak ohiko egoitza Bizkaian badu; izan ere, oinarri hori zehaztuko da, zelan eta zergan norberari zein oinarri dagokion ezartzeko erabiltzen diren arauen arabera.
- c) Egoitza espainiar lurraldean ez duten pertsona fisikoentzat: Bizkaian aitortuko dute zerga, zerga ordainketa errearen araubidean, betiere banaka errentak lurralde horretan lortzen dituztenean.

ZERGALDIA ETA ZERGAREN SORTZAPENA

Orokorrean, zergaldia egutegiko urtekoa da eta Zerga urtean urteko abenduaren hogeita hamaikan sortuko da. Horren ondorioz, 1997. urteko Pertsona Fisikoen

Errentaren gaineko Zergaren aitortenaren barruan 1997. urtean zehar lortu, era- txiki eta egotzi diren errenta guztiak sartu beharko dira; horiezaz gainera, zerga ho- rri dagokiolarik, denboraldi horretan zehar gertatu eta zergari eragina izan dioten egitateak gogoan hartu beharko dira.

Salbuespen gisa, honako kasuetan zergaldia egutegiko urtekoa baino laburragoa da:

- a) Subjektu pasiboak zerga banaka aurkezten badu, bera abenduaren 31 ez den egun baten hiltzeagatik.
- b) Zerga batera ordaintzen duten zergadunak:
  - Lege bidez bananduta ez dauden ezkontideek eta, honelakorik dagoenean, 18 urtetik beherako seme-alabek eta epaileak ezgaitu eta luzaturik da- goen gurasoen ahalgopean dauden adin nagusiko seme-alabek eratuta- ko famili unitateak:
  - Ezkontza desegitearen ziozkoa; ezkontza bi arrazoirengatik desegin daite- ke: ezkontideetarik bat hiltzeagatik edo dibortzioagatik.
  - Ezkontzaren deuseztasunaren ziozkoa.
  - Senar-emazteak banatzearen ziozkoa, epailearen epai bat dela bide.
  - Aita edo ama ezkongabeak, alargunak, dibortziatuak edo bananduak eratutako famili unitateak, eta aita edo ama hiltzearen zioz eratuta- koak.

Kasu horietarik edozein dela eta, zergaldia eten egiten da. Horrenbestez, le- henengo zergaldiari dagokiolarik, baterako aitortpena aurkeztu beharko da, bai eta bigarren eta, behar izanez gero, ondorengo zergaldiei dagozkienak ere.

- c) Kode Zibilaren xedapenen arabera ekitaldian zehar ezkontzen diren zerga- dunak, noiz eta ezkontideek aitortpena batera egitea aukeratzen dutenean, ezkondu diren egunetik egutegiko urtea amaitu arteko denboraldiaren zioz. Hori gertatzen denean, hauxe egin beharko da: egutegiko urtearen hasie- ratik ezkontza egiten den egunaren bezperara arte banaka egindako aitort- penak aurkeztu beharko dira; ondorik, ezkontza egiten den egunetik egute- giko urtea amaitu arteko epealdiaren zioz, batera egindako aitortpena egin beharko da.

NON AURKEZTU BEHAR DEN AITORPENEA

Aitortpena finantza erakunde laguntzaileetara aurkeztu ahal izango da (banku, au- rrezki kutxa eta abarretara) edo Bizkaiko Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Sai- lera.

NORK SINATU BEHAR DUEN AITORPENEA

Aitorpena zergadunak edo beraren ordezkariak sinatu beharko du. Famili unitateak zerga batera aitortzea aukeratzen duenean, aitorpena hauek sinatuko dute:

- a) Berton ezkontide biak daudenean, biek egingo dute, bietariko bat ezgaia denean edo batak besteari ordezkari izan dionean eman dionean izan ezik.
- b) Bertako kidea, ezkontide alarguna edo legez banandua denean, edo aita zein ama ezkongabea denean, horiek egingo dute.

AURKEZTU BEHARREKO AGIRIAK

Zerga honen aitorpenarekin batera, honakook ekarri beharko dituzu:

1. Ez baduzu identifikazio etiketak, aitortzailearen eta, egotekotan, ezkontidearen NANen fotokopiak erantsi beharko dituzu.
2. Jarraian adieraziko diren jatorrizko agiriak:
  - a) Norberaren lanaren atxikpenak direnean, 10-T ereduak, behar bezala beteta. Lan harreman bereziak badaude, harreman horiek egiaztatzen dituen lan kontratua erantsi beharko da.
  - b) Norberaren lanaren etekinetan, gastu frogagaitzengatik %15eko kenkaria egina bada, Bizkaiko Foru Aldundiko organo eskudunak luzatu eta minusbalioa egiaztatzen duen ziurtagiria.
  - c) Higikorren kapitalaren etekin konturako atxikpenak direnean, pertsona edo erakunde ordaintzailearen ziurtagiria, honako agiriok dituenak:
    - Hartzailearen izen-deiturak eta egoitza.
    - Hartzailearen IFZ.
    - Etekinak ordaindu dituen pertsonaren edo enpresaren izen-deiturak edo sozietatearen izena, egoitza eta IFZ.
    - Urteko laburpenaren aurkezpen data eta hartzaileak laburpen horretan duen zenbakia. Aipatutako laburpen hori aurkezten ez denean, orduan hori egin ez dela agertaraziko du pertsona edo erakunde atxikitzaileak.
    - Ordainsarien zenbateko osoa.
    - Atxikitako kopurua.

Higikorren kapitalaren etekinak banketxeek edo aurrezki kutxek ordainduak direnean, aurreko ziurtagiriaren ordezkari, erakunde horiek interesatuei ordaindutako eta atxikitako kopuruak adierazteko igorri ohi dizkieten berriemateak erabili ahal izango dira.

- d) Zergaren kontura zatikako ordainketak egin badira, sarrera horiek frogatzen dituzten ordain gutunak.

- e) Gauzazko ordainketei dagozkien konturako sarreraren ziurtagiria.
3. Ondasun higiezinaren erosketan edo hobekuntzan inbertituriko besteren kapitalen korrituen frogagiria.
  4. Uztailaren 5eko 96/1989 Foru Dekretuko 3. artikulua aipatzen dituen pentsio planei, borondatezko gizarte aurreikuspenetarako erakundeetara edo hautabideko sistemetara egindako ekarpenen ziurtagiria.
  5. Konpentsaziozko pentsioak: epaia edo epailearen erabakia, bai eta kendu diren kopuru ordainduak egiaztatzen dituen frogagiria ere.
  6. Kuotan eginiko kenkari guztien frogagiriak:
    - Famili liburuaren fotokopia (senar-emazteak, seme-alabak).
    - Elbarritasunaren zioz oinarrian bezala kuotetan kenkari eskubidea ematen duen minusbalioaren maila egiaztatzen duen ziurtagiria. Ukituriko pertsona Gizarte Segurantzak babesturik dagoenean, Lan eta Gizarte Segurantzaren Ministerioak edota autonomi erkidegoetan haren ordezkari direnek igorria izan beharko du. Ukituriko pertsona Gizarte Segurantzak babesturik ez dagoenean, ospe handiko mediku erakundeek edota alorreko espezialistak diren mediku batek baino gehiagok igorria izan beharko du. Frogagiri hau aurreko urteetan egin ez denean bakarrik aurkeztu beharko da.
    - Kenkari eskubidea duten aurrekoen erroldaketaren ziurtagiria.
    - Seme-alabak zaintzeagatik egon diren gastuen frogagiria.
    - Ohiko etxebizitzaren alozeragatik ordaindutako zenbatekoaren frogagiria.
    - Gaixotasun gastuen frogagiriak.
    - Inbertsioen frogagiriak.
    - Emari edo donatiboen frogagiriak.
    - Etab.
  7. Erkideak ondasun erkidegoan duen partaidetzaren portzentaiaren frogagiria.

AITORPENA AURKEZTEKO EPEA

Aitorpen mota guztietarako, positiboak, negatiboak zein itzultzeko eskubidedunak izan, 1998ko apirilaren 20tik ekainaren 25era artekoa da.

ZERGA AITORTZEKO AURKEZTU BEHARREKO INPRIMAKI EREDUAK

Zerga aitortzeko, bi eredu ezberdin daude:

- *Erraztua*: aitorpenaren inprimaki honek lau orri ditu, eta hurrenez hurreneko zenbakiak dituzte orriek. Lehenengo orriak identifikazio datuak dauzka; bigarren eta

hirugarren orriak zergaren aitopen-likidazioarenak dira; azkenik, laugarren orria eranskin modura ageri da, identifikazio etiketan dauden edo egon beharko luketen datuak aldarazi edo sartzeko.

- *Arrunta*: aitopenaren inprimaki arruntak hamabi orri ditu, eta hurrenez hurreneko zenbakiak dituzte orriek. Lehenengo orriak identifikazio datuak dauzka, bigarren orritik zazpigarrenera bitartekoak zergaren aitopen-likidazioarenak dira; zortzigarren orritik hamaikagarrenera bitarteko orriak enpresa edota lanbide jardueren etekinen eranskinak dira; azkenik, hamabigarren orria eranskina da, identifikazio etiketaren datuak aldarazteko.

NORK AURKEZ DEZAKEEN EREDU ERRAZTUA

Zergadun guztiek aurkez dezakete aitopena eredu erraztuan; hala eta guztiz ere, ondoko hauek ezin izango dute eredu errazturik erabili:

- Enpresa, lanbide edota arte jardueren etekinak lortu dituztenek.
- Zergaldian errenta irregularrak lortu dituztenek:
  - a) Etekin irregularrak: subjektu pasiboak, denboran zehar irregulartasun handiarekin, lortzen dituen harako etekin guztiak edota, nahiz eta lorpen erregularra izan, ekoizpen zikloa urtebetetik gorakoa dutenak.
  - b) Ondarearen gehikuntza eta urripenak, baldin eta agertzen badira ondare elementuen eskualdaketen zioz, eta elementu horiek eskuratu badira gehikuntza edo urripena lortzen den data baino urtebete baino gehiago aurretik; bai eta ondarearen gehikuntza eta urripenak, baldin eta agertzen badira aurrekuntza berberarekin eskuratu diren baloreetatiko harpidetza eskubideen eskualdaketa zioz.
- Berrinbertsioaren zioz osorik edo zati baten salbuetsita dauden ondare gehikuntzak lortu dituztenek.
- Zergaldian zehar, zerga-gardentasunaren araubideko zerga ordainketaren menpeko etekinak edo errentak lortu dituztenek.
- Zerga oinarri erregularra negatibo dutenak.
- Likidatuko den oinarri erregularra negatibo dutenak.
- Aurreko ekitaldietatik kopuruak konpentsatu barik dituztenek.
- Kenkariak kultur intereseko ondasunetan egindako inbertsioengatik izan dituztenek.
- Kenkariak lehentasuneko jarduera eta egitarauen inbertsioengatik izan dituztenek.

- Kenkariak, zerga-pizgarri edota kredituengatik, egin ditzaketenek.
- Kenkariak, Ceuta eta Melillan lortutako sarrerengatik, dituztenek.
- Nazioarte mailan, zergapean bi bider egoteagatik, kenkaria egin dezaketenek.

II. KAPITULUA LAN ETEKINAK

ZER DIREN

Lan etekin osotzat, kontraprestazio edo onura guztiak hartzen dira, edozein dela euren izendazio edo jitea, zeintzuk subjektu pasiboaren beraren lanetik zuzenean edo zeharka sortu baina enpresa nahiz lanbide etekinak ez diren. Horri dagokionez, kontraprestazio edo onurek diruzkoak nola gauzaz lortutakoak hartuko dituzte, betiere subjektu pasiboaren beraren lanetik ordaindu edo sortzen direnean, edo lan harreman ondoriozkoak direnean.

Horrenbestez, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 7/1991 Foru Arauaren 24. artikulua etekin mota horri emandako definizioa erabiliz, ondokoak izango dira etekin horien ezaugarriak:

- a) Subjektu pasiboak hartzen dituen kontraprestazio edo onura guztiak sartzen dira, edozein dela euren izendazio edo jitea. Horrenbestez, diruzko hartukizunak bezala gauzaz lortutakoak sartuko dira.
- b) Subjektu pasiboaren beraren lanetik sortu behar dira, zuzenean edo zeharka, edo lan harremanen ondorioz sortu behar dira. Horrenbestez, pentsio eta hartzeko pasiboek lan harremanen ondoriozko etekinen barruan egon behar dute.
- c) Ez dute enpresa edo lanbide etekinak izan behar. Hori dela eta, subjektu pasiboak ekoizbideak eta giza baliabideak edo horietarik bat bere kasa antolatzen baditu, eta horren helburua ondasun edota zerbitzuak ekoizti edota bantatzeko prozesuetan esku hartzea bada, orduan hortik ateratzen diren etekinak hemendik kanpo geldituko dira.

KONTRAPRESTAZIO EDO ONURAK. SARRERAK

Lan etekinen artean, bereziki, honako hauek sartuko dira:

- a) Soldatak eta euren osakinak.
- b) Lansari eta alokairuak.
- c) Haborokinak, pizgarriak, plusak eta aparteko ordainketak.
- d) Zerga honetako errenta salbuetsien barruan ez dauden sari eta kalte-ordainak.
- e) Langabeziaren ziozko prestazioak. Langabeziaren ziozko prestazioa ordainketa bakarreko modalitatean jasotzen denean, lanaren errenta erregular gisa egotzi ahal izango zaio (eskuliburu honetako I. kapituluaren zehaztutako ka-

suetan izan ezik), ordainketa bakarragatik izan ez balitz, prestaziorako eskubidea izango zuketean zergaldietako bakoitzari. Egozketa hori zergaldi bakoitzean, ordainketa bakarragatik egon ez balitz, prestaziorako eskubidea egongo zatekeen denboraldiaren heinean egingo da.

- f) Ordezkaritza gastu gisa egiten diren ordainketak.
- g) Pentsioak eta hartzeko pasiboak, edozein dela eurak hartzeko eskubidea sortu duen pertsona, eta zerga honetako errenta salbuetsien barruan ez daudelarik.
- h) Familientzako laguntza edo sorospenak eta bekak, zerga honetako errenta salbuetsien barruan ez daudelarik.
- i) Bidai gastuetarako sari eta diru-esleipenak, salbu eta lokomoziokoak eta ostalaritza establezimenduetako egonaldiarenak, arau bidez ezarrita dauden mugekin.
- j) Sozietate baten fundatzaile edota sustatzaileek euren zerbitzuen ordainketa gisa gordetzen dituzten diruzko eskubide bereziak. Horri dagokionez, beraien balorazioa, gutxienez, mozkinetako partaidetzarako eskubide horiei aintzatetsi zaien partaidetza berdina hartzeko bide ematen duen sozietate-kapitalaren balioaren %35ean.
- k) Ekainaren 30eko 6/1988 Foru Arauak eta zerga araubidea araupetzen duten gainerakoek aipatzen dituzten borondatezko gizarte aurreikuspenetarako erakunde onuradunek hartzen dituzten prestazioak, bai eta pentsio plan eta ekainaren 8ko 8/1987 Legeak araupetzen dituen hautabidezko sistemenak ere, Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zerga ordaindu behar dutenean izan ezik.
- l) Izaera bereziko lan harremanek eratorritako ordainketak.
- m) Gorte Orokorretako diputatu eta senadoreei, autonomia legegintza batzarretako kideei, Batzar Nagusietako ahaldunei, foru diputatuei, udaletako alkate nahiz zinegotzietako diputazioetako nahiz beste udal erakundeetako kideei, euren kargua dela eta, ordaintzen zaizkien kopuruak; nolahi ere den, erakunde horiek kopuru horietatik bidai eta lekualdaketa gastuetarako esleitzen duten zatia alde batera utziko da.
- n) Europako Legebiltzarreko espainiar diputatuei euren kargua dela-eta ordaintzen zaizkien kopuruak; erakunde horiek kopuru horietatik bidai eta lekualdaketa gastuetarako esleitzen duten zatia alde batera utziko da, nazioarteko hitzarmen nahiz itunbenetan ezarritakoaren kalterik gabe.
- ñ) Espainiar funtzionarioek nazioarteko erakundeetan hartzen dituzten ordainketak, nazioarteko hitzarmen nahiz itunbenetan ezarritakoaren kalterik gabe.
- o) Legez aintzatetsita dauden erlijio sinesbideetako ministro edo apaizarenak egiteagatik lortzen diren kopuruak.
- p) Administrazio kontseiluetako edo berauen ordezkari batzuetako kideen ordainketak.
- q) Ezkontidearentzako konpentsazio pentsioak eta mantenurako urtekoak, judizio baten ondorioz gurasoek jasotzen dituztenak izan ezik.

ADIBIDEA:

Jokin Ormaetxea jaunak 1997. urtean zehar, 30 urtetan lan egin duen enpresari, bidegabeko irazpenaren ziozko kalte-ordaina hartu dio: beraren zenbatekoa 15.000.000 pezetakoa izan da. Jokin jaunaren hilabeteroko soldata 300.000 pezetakoa zen.

Ebazpena:

Bidegabeko irazpena gertatzen denean, langileari, Langileen Estatutuan ezarritakoaren arabera, laneko urte bakoitzeko alokairuaren 45 eguneko kalte-ordaina dagokio, muga 42 hilekoa delarik.

1. 45×10.000 (alokairuaren 45 egun) = 450.000 pezeta
2. Lanean egindako urteen kopurua $\times$ alokairuaren 45 egun = $30 \times 450.000 = 13.500.000$ pezeta
3. Gorengo muga, 42 hileko = $42 \times 300.000 = 12.600.000$ pezeta
4. Salbuetsitako kalte-ordaina = 12.600.000 pezeta
5. Kargapean dagoen kalte-ordaina, errenta irregular legez, lan etekinen barruan: $15.000.000 - 12.600.000 = 2.400.000$ pezeta

Joan-etorri eta bidai gastuen ziozko dietak:

Lanaren etekintzat, bidai gastuetarako sari eta diru-esleipenak hartuko dira, lokozio gastuei, eta ostalaritzako establezimenduetako mantenu eta egonaldiaren ziozko gastu arruntei dagozkienak izan ezik.

Zergapetik salbuetsita dauden bidai gastuetarako sari eta diru-esleipenen berezitasunak:

1. Jatetxe, hotel eta ostalaritzako gainerako establezimenduetako mantenu eta egonaldiaren ziozko gastu arruntak izan behar dira, eta ondoko laukiko mugen barruan egon.

TOKIALDAKETEN ZIOZKO SARIAK

Ohiko lanlekuaren udalerrria ez beste batera joatea			
Tokialdaketa egun eta tokia egiaztatuz, bai eta horren arrazoi edo zioa			
Mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatuaz			
Espainiar lurraldea		Atzerritar lurraldea	
36.900 pezeta eguneko		61.000 pezeta eguneko	
Mantenu eta egonaldiaren ziozko gastuen zenbatekoa frogatu barik			
Espainiar lurraldea		Atzerritar lurraldea	
Gaua emanaz	Gaua eman barik	Gaua emanaz	Gaua eman barik
13.000 pezeta eguneko	3.600 pezeta eguneko	22.600 pezeta eguneko	7.700 pezeta eguneko
Aire bazkuretako hegaldiko langileak			
Mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatuaz			
Ez da zertan frogatu mantenu gasturik			
Espainiar lurraldea		Atzerritar lurraldea	
7.200 pezeta eguneko		13.100 pezeta eguneko	

Muga horien gainean dagoen gaindikina kargapean egongo da.

2. Hartzailearen ohiko lanlekua ez beste bateko udalerrian egindako gastuen ziozko diru-esleipenak.
3. Zerbitzugintza lantoki higikor edo ibiltariak dituzten enpresetan bereziki emateko kontrataturik dauden langileen kasuan, langilearen ohiko egoitza den udalerrira ez beste batera egin beharreko joan-etorriei dagozkien diru-esleipenak zergapetik salbuetsita egongo dira.
4. Ohiko lanlekua ez beste udalerrira batera joan-etorri edo bertako egonaldia ez da ehun eta laurogeita hiru egunekoa baino luzeagoa izango. Ehun eta laurogeita hiru eguneko epea honelaxe kontatuko da:
  - a) Udalerrira baten irauten duen epealdiaren zenbaketa ez da etengo, oportuntan, gaixotasunagatik edo destinoa aldarazten ez duten beste inguruabarrerekin ematen den denbora dela bide.
  - b) Egunak zenbatzen berriro hasiko da, langilearen ohiko lanlekuarena ez den beste udalerrira batera joaten den bakoitzean.
  - c) Udalerrira baten 183 egun egon eta gero, lekualdaketa hori dela-eta, bidai gastuetarako sari eta diru-esleipenen zioz, jasotako diru-kopuruak zergaren menpean egongo dira oso-osoan.

Kargatik salbuetsita dagoen saritzat hartuko da, destinoa Espainian edukiz gero lortuko zituzketen ordainsari osoen gainean hartu duten gaindikina, baldin eta zerga norberaren betebeharraren zioz ordaintzen dutenak destinoa atzerrian duten pertsona hauek badira:

- Espainiako funtzionario publikoak.
- Herri Administrazioaren zerbitzupeko langileak.
- Enpresen langileak, baldin eta destinoa atzerrian badute.

Ondokoak kargatik kanpo egongo dira: enplegatu edo langilearen tokialdaketa gastuak konpentsatzeko erabiltzen diren kopuruak, baldin eta langile hori fabrika, lantegi, bulego eta abarretatik kanpora joaten bada bere lana beste toki baten egiteko, ondorik azalduko den laukiko baldintza eta zenbatekoen arabera.

TOKIALDAKETA GASTUAK

Ohiko lanlekuaren lekua ez beste batera joatea	
1. Enpresak beren beregi ordaindu du egindako gastua	
a) Langileak herri garraiobideak erabili ditu	
Zenbatekoa faktura edo agiri baliokide batez frogatu da	
b) Gainerako kasuak	
Tokialdaketa benetan egin dela frogatuaz	
Gastuaren zenbatekoa frogatuaz	Gastuaren zenbatekoa frogatu barik
Beraren zenbatekoa	24 pezeta km-ko
2. Enpresak langileari medeapena egin dio, ordainsari oso eta orokorra emanaz	
Tokialdaketa benetan egin dela frogatuaz	
Gastuaren zenbatekoa frogatuaz	Gastuaren zenbatekoa frogatu barik
Ordaindutako zenbatekoa, baldin eta zenbateko hori bat badator, gutxi gorabehera, tokialdaketen ziozko gastu guztien zenbatekoarekin	24 pezeta km-ko

Muga horien gainean dagoen gaindikina kargapean egongo da.

Lan harreman bereziak

Subjektu pasiboak lan etekinak lortzen baditu, eta beraien jatorria inoren menpeko lan harreman berezietan badago, orduan, subjektu pasiboak bere sarreretatik ondoko laukiko kopuruak kendu ahal izango ditu, bere etekin garbiak zehazteko; horretarako, ostera, zerbitzuak egiten dituen enpresak tokialdaketa, mantenu eta egonaldiaren ziozko gastuak ez dizkio beren beregi medeatu behar.

LAN HARREMAN BEREZIAK

Tokialdaketa gastuak: 24 pezeta egindako kilometro bakoitzeko			
Mantenu eta egonaldiaren ziozko gastuak			
Ohiko lanlekuaren udalerria ez beste batera joatea			
Espainiar lurraldea		Atzeritar lurraldea	
Gaua emanaz	Gaua eman barik	Gaua emanaz	Gaua eman barik
13.000 pezeta eguneko	3.600 pezeta eguneko	22.600 pezeta eguneko	7.700 pezeta eguneko

Edozelan ere, langileak frogatu beharko du tokialdaketak benetan egin dituela.

ADIBIDEA:

Eleuterio Rodríguez jauna XX S.A. enpresaren langilea da; enpresa horren egoitza Bilbon dago; langileak 1997. urtean zehar hainbat lekutara joan behar izan du, enpresa horretan egiten duen lanarekin loturik dauden arazo batzuk direla medio. Horregatik, dieta edo sari batzuk sortarazi ditu; sari horien zenbatekoak ondoko zerrendan azalduko dira, bai eta bidaia horiek egiteko eman zituen egunak ere:

- Bidaia Oviedora: urtarrilaren 15etik 25era bitartean, egun biak barne (11 egun): 275.000 pezeta (eguneko, 25.000 pezetako saria). Mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatu da.
- Bidaia Gasteizera, otsailaren 1etik 5era bitartean, egun biak barne (5 egun): 50.000 pezeta (eguneko, 10.000 pezetako saria). Ez du mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatu.
- Bidaia Zaragozara, otsailaren 9tik 16ra bitartean, egun biak barne (8 egun): 120.000 pezeta (eguneko, 15.000 pezetako saria). Ez du mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatu.
- Bidaia Valentziara, otsailaren 9tik 16ra arte, egun biak barne (5 egun): 200.000 pezeta (eguneko, 40.000 pezetako saria). Mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatu da.
- Bidaia Sevillara, martxoaren 12tik urriaren 15era, egun biak barne (218 egun): 5.450.000 pezeta (eguneko, 25.000 pezetako saria). Mantenu eta egonaldiaren ziozko zenbatekoa frogatu da.

Ebazpena:

- Oviedoko bidaia: guztia dago kargapetik salbuetsita.
- Gasteizko bidaia: guztia dago kargapetik salbuetsita.
- Zaragozako bidaia: 16.000 pezeta kargapean daude ($2.000 \times 8 = 16.000$; 2.000 pezeta hartutako sariaren zenbatekoari dagozkio, beti ere kargapetik salbuetsita dagoen sariaren zenbatekoaren gaindikinari dagokionez; 8, berriz, bidaiaren egunen kopuruari dagokio).
- Valenziako bidaia: 15.500 pezeta kargapean daude ($3.100 \times 5 = 15.500$; 3.100 pezeta hartutako sariaren zenbatekoari dagozkio, beti ere kargapetik salbuetsita dagoen sariaren zenbatekoaren gaindikinari dagokionez; 5, berriz, bidaiaren egunen kopuruari dagokio).
- Sevillako bidaia: 5.450.000 pezeta kargapean daude (langilea udalerrri berean, eta etenik gabe, 183 egun baino gehiagoko denboran egun da).

Sari gisa, lanetik hartu dituen sarrera osoak guztira = $16.000 + 15.500 + 5.450.000 = 5.481.500$.

Gauzako ordainsariak. Kontzeptu eta balorazioa

Gauzako ordainsariak honako hauek dira: nor bere xedeetarako ondasun, esku-bide nahiz zerbitzuak dohainik edota merkatuko prezio arrunta baino gutxiagokoan erabiltzea, kontsumitzea zein lortzea, emailarentzat benetako gastua ez bada ere.

Pertsona batek gauzako ordainsariak hartzen baditu, zerga aitortzean, lanaren sarrera osoen artean, ordainsari horien balorazioa eta kontura egindako sarrera batuko ditu, eta batura horixe jarri beharko du: Sarrera osoak = gauzako ordainsaria + kontura egindako sarrera. Edozelan ere, kontura egindako sarrera langilearen pentzutan izan denetan, lanaren sarrera osoen artean, gauzako ordainsarien balorazioaren diru-kopurua bakarrik jarri beharko du.

Besteak beste, honako hauek hartuko dira gauzako ordainsaritzat:

- a) Etxebizitzaren erabilpena, karguaren zioz, enplegatu publiko edo pribatua izateagatik.

Balorazioa:

- Errentan hartutako etxebizitza, subjektu pasiboaren eskura jarritakoa: ordaindutako alojeraren zenbatekoa, baldin eta alojera enpresak ordaindu badu.

- Gainerako kasuetan:
  - Oro har, katastroko balioaren %2.
  - Higiezinak izan eta beraien katastro-balioak berrikusi edo aldarazi badira, Toki Ogasunak araupetzen dituen abenduaren 28ko 39/1988 Legearen 70 eta 71. artikuluan araupetutako prozesuen arabera, eta balio horiek 1994ko urtarrilaren 1az gero jarri badira indarrean, orduan katastroko balioaren %1,1.
  - Higiezinak, zerga sortzen den egunean katastroko baliorik ez dutenak, edo titularrari jakinarazi ez zaion balioa dutenak: $\%1,10 \times (\%50 \times \text{ondare balioa})$.

Horrela lortutako balioak ezin du handiagoa izan, ordainsari hau sortarazi duen kargu edo enpleguaren zioz subjektu pasiboak berak hartutako lanaren gainerako kontraprestazioen %10ekoa baino.

b) Ibilgailu automobilien erabilpena edo ematea.

Balorazioa:

- Entrega denean, enplegatzailearentzako eskuraketa kostua, eragiketa kargatzen duten zergak barne.
- Erabilera denean:
  - Ibilgailua enpresarena bada: enplegatzaileak eskuratzeko ordaindu kostuaren 100eko 15.
  - Bestelakoetan: enpresak erabiltzeko ordaindu duen zenbatekoan.
- Erabili eta gero entregatzen bada, honelaxe jokatu da: erabilera, lehen zehaztu den bezalaxe; eta entrega, berriz, merkatuko balio arruntean hartuko da.

Enpresak bere kontura hartzen baditu automobilaren erabileraren ziozko gastu guztiak, hala nola, mantenimendua, erregaiak, konponketak, etab., orduan, horiek guztiak gauzako ordainsari lokabe edo independente izango dira, eta beraien balorazioa beraien zioz ordaindutako zenbatekoa izango da.

c) Diruaren legezko korritua baino txikiagoko maileguak, salbu eta 1992ko urtarrilaren 1a baino lehen itundu direnak, beraien printzipala mailegu-hartzailearen eskura jarri bada egun hori baino lehen.

Balorazioa: ordaindu den korrituaren eta epealdian indarrean dirauen diruaren legezko korrituaren arteko kendura.

d) Mantenu, ostatu, turismoko bidaia eta antzekoengatik egindako prestazioak.

Balorazioa: enplegatzailearen kostua, eragiketa kargatzen duten zergak barru daudelarik.

e) Enpresak aseguru kontratu edo antzeko beste bat dela-eta ordaindutako sari edo kuotak, salbu eta lan istripuko edo erantzukizun zibileko aseguruetakoa.

Balorazioa: enplegatzailearen kostua, eragiketa kargatzen duten zergak barru daudelarik.

- f) Borondatezko gizarte aurreikuspenarako erakundeen bazkide babesleek eta pentsio planen sustatzaileek ordaintzen dituzten kontribuzioak, bai eta enpresarioek pentsio planen ordezkotako gizarte aurreikuspeneko sistemetak ordaindu dituzten kopuruak ere, betiere berauek prestazioak lotuta dituzten pertsonen egozten zaizkienean.

Balorazioa: bazkide babesle edo sustatzaileak ordaindutako zenbatekoan. Horrelakoetan, eta salbuespen gisa, zenbateko hori lanaren etekin garbieraren atalean sartuko da; edozelan ere, zenbateko hori zerga oinarri erregularra txikitzeko erabili ahal izango da.

- g) Subjektu pasiboaren edo beronekin senidetetasunaz lotuta dauden beste pertsonen ikasketa eta mantenuen gastuak ordaintzeko diren kopuruak. Hala eta guztiz ere, gauzak ordainsarien kontzeptutik kanpo ondokoak daude: erakunde, enpresa edo enplegatzaileek xedatutako ikasketak, eta beraiek zuzenean ordaindu badituzte, eta helburua langileen egunerapen, gaikuntza edo birziklapena bada, jardueren garapenak edota lanpostuen ezaugarriek horretara behartzen dutenean; eta hori horrela izango da, ikastaroak pertsona edo erakunde espezializatuek ematen dituztenean ere.

Balorazioa: enplegatzailearen kostua, eragiketa kargatzen duten zergak barru daukelarik.

- h) Ekonomi edukia duten eskubide bereziak, baldin eta sozietate baten fundatzaile edo sustatzaileek euren buruarentzat euren zerbitzuen ordainsari gisa gorde badituzte.

Balorazioa: eskubideak erakundearen mozkinen gaineko portzentaia bat direnean, gutxienez, mozkinetako partaidetzarako eskubide horiei aintzatetsi zaien partaidetza berdina hartzeko bide ematen duen sozietate-kapitalaren balioaren %35ean baloratuko dira.

- i) Gainerako kasuetan.

Balorazioa: merkatuko balio arruntean.

Ondokoak ez dira gauzak ordainsaritzat hartuko:

- Ekoizkinen entregak, prezio merkatuetan, baldin eta enpresetako taberna eta jantokietan edo gizartetzko ekonomatuetan egiten badira.
- Enpresetako jantokietan prezio merkatuetan burutzen diren produktu-entregak, baldin eta entrega horiek zuzenean formulen bidez egin badira.
- Enpresetako jantokietan prezio merkatuetan burutzen diren produktu-entregak, baldin eta entrega horiek egin badira, zerbitzuak emateko zeharkako formulen bidez; horrezaz gainera, ez dute arau bidez zehazten den zenbatekoa gaioinditu behar.
- Langileen gizarte eta kulturaren arloko zerbitzuetarako erabilitako ondasunen erabilpena.

- Sozietateenak berenak edo taldean nagusi den sozietatearen akzioak edo partaidetzak direla eta, urteko 500.000 pezetako kopurua edo 1.000.000 pezetako kopurua azken bost urteetan zehar gainditzen ez duen zatian lanean diharduten langileei sozietateek egindako emateak, baldin eta hurrengo baldintzok betetzen badira:
  - 1go.) Eskaintza enpresako langile guztientzat baldintza berberetan egitea.
  - 2gn.) Langile horiek, beraien ezkontideek edo bigarren graduainoko senideek batera enpresan 100eko 5 baino gehiagoko partaidetzarik ez izatea.
  - 3gn.) Tituluei gutxienez hiru urtez eustea. Epe hori betetzen ez bada, berez aitortpen-likidazio osagarria aurkeztu beharko da, berandutza korritu egoiak eta guzti, beharkizuna betetzeari utzi zaion unetik eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko hurrengo urteko aitortpena egiteko epea amaitu arteko tarte horretan.

KEN DAITEZKEEN GASTUAK

Honako hauek bakarrik kendu ahal izango dira gastu legez:

1. Gizarte Segurantzari edota funtzionarioen nahitaezko mutualitate orokorreari egiten zaizkien kotizazioak.
2. Eskubide pasiboen ziozko murrizpenak.
3. Zurtzen erakundeei nahiz antzeko erakundeei egiten zaizkien kotizazioak.
4. Sindikatuei ordaintzen zaizkien kuotak.
5. Bestelako gastu gisa:
  - a) Oro har, sarrera osoen zenbatekoaren gainean %5 ezartzearen ondoriozko diru-kopurua; zenbateko horretan ez dira bazkide babesleek borondatezko gizarte aurreikuspenetarako erakundeei egindako kontribuzioak sartu behar, ez eta pentsio planen sustatzaileek egindako ekarpenak ere. Honengatik gehienez ken daitekeena 250.000 pezetako diru-kopurua da.
  - b) Salbuespen gisa, portzentaia hori %15eraino igoko da, 600.000 pezetako gehieneko mugarekin, baldin eta langileak itsu, mutilatu, elbarri fisiko edota psikikoak badira, jatorrizkoak bezala gertaerabidezkoak, eta legez %33ko edo gehiagoko mailako minusbaliatua bada, ekainaren 20ko 1/1994 Legegintzako Errege Dekretuaren 148.1. artikuluko baremoaren arabera; horrez gainera, minusbalio hori Bizkaiko Foru Aldundiko organo eskudunak luzatutako ziurtagiri baten bidez egiaztatu behar dute.

ETEKIN GARBIA

Lanaren etekin garbia lortzeko, eragiketa hau egingo da: sarrera osoei gastu kengarriak kenduko zaizkio, eta eragiketa horren emaitza izango da etekin garbia.

1. Oro har:

Etekin garbia = sarrera osoak – zergan ken litezkeen gastuak – sarrera osoen %5 + bazkide babesleak BGAERI edo sustatzaileak pentsio planei egindako ekarpenak.

- Sarrera osoen %5 <= 250.000 pezeta.

2. Salbuespen gisa, %33ko edo gehiagoko mailako minusbalioa duten langileak:

Etekin garbia = sarrera osoak – zergan ken litezkeen gastuak – sarrera osoen %15 + bazkide babesleak BGAERI edo sustatzaileak pentsio planei egindako ekarpenak.

- Sarrera osoen %15 <= 600.000 pezeta.

BAKOITZARI DAGOZKION ETEKINAK

Subjektu pasiboak famili unitatearen barruan badaude, baina aukeratzen badute PFEZren aitortpena banaka aurkezteko, orduan, lan etekinak, eurak hartzeko esku-bidea sortu duenari bakarrik dagozkio.

Hala ere, pentsioak eta hartzeko pasiboak aintzatetsita dituzten pertsoneri dagozkie.

KASU PRAKTIKOA

Rosario Uriarte andrea ezkongabea da eta ez du seme-alabarik; YY, S.A. enpresarentzat egin du lan 1997. urtean zehar; ondorik azalduko da zeintzuk diren lortu dituen etekinak:

- Diru-sarrerak = 6.500.000 pezeta.
- Urte osoan zehar ibilgailu bat erabili du bere arazoetarako; ibilgailua enpresarena da, eta bera eskuratzeko balioa 2.000.000 pezetakoa izan da.
- Enpresak 1997. urtean zehar 25.000 pezeta ordaindu ditu bizitza aseguru batengatik, eta aseguru Rosario andrearen izenean egin zen; BGAE baten bazkide babesle gisa, 200.000 pezetako ekarpena egin du Rosario andrearentzat.
- Egindako atxikipena = 1.690.000 pezeta.
- Gauzako ordainsarien kontura egindako diru-sarrerak = 84.500 pezeta.

Gastuen atalean, Gizarte Segurantzaren zioz, 350.000 pezeta ordaindu ditu.

Ebazpena:

Gauzako ordainsariak:

- Ibilgailuaren erabilera: $2.000.000 \times \%15 = 300.000$ pezeta
- Bizitza aseguru: 25.000 pezeta
- Gauzako ordainsarien kontura egindako diru-sarrerak: 84.500 pezeta
- Gauzako ordainsariak guztira: $300.000 + 25.000 + 84.500 = 409.500$
- Enpresak BGAERI egin dion ekarpena lanaren etekin garbi gisa hartuko da; ez dago derrigorrik kontzeptu horren zioz kontura diru-sarrerarik egiteko.
- Diru-sarrerak = 6.500.000 pezeta
- Sarrerak guztira = $409.500 + 6.500.000 = 6.909.500$ pezeta

Ken daitezkeen gastuak:

- Gizarte Segurantza = 350.000 pezeta
- Sarrera osoen %5 = 250.000 pezeta ($6.909.500 \times \%5 = 345.475$, 250.000 pezetako gehieneko muga gainditzen duenez gero, zergari dagokionez, azken zenbatekoa ken daiteke)
- Gastuak guztira: $350.000 + 250.000 = 600.000$
- Etekin garbia = $6.909.500 - 600.000 + 200.000 = 6.509.500$ pezeta.

IFZ		Lehen deitura			Bigarren deitura			Izena		1997
A	Norberaren lanaren etekinak									
Hartzalea (A, E, 1, S-A, 2, S-A) ...	1	A	16		31		46			
Atxikipenak	2	1.690.000	17		32		47			
Lang. jasan konturako sarrerak ...	3		18		33		48			
Diru-sarrerak	4	6.500.000	19		34		49			
Gauzako ordainsariak	5	325.000	20		35		50			
Lang. jasan gabeko kont. sarre.	6	84.500	21		36		51			
Sarrera osoak	7	6.909.500	22		37		52			
Sindikatuaren kuotak	8		23		38		53			
Gizarte Segurantza	9	350.000	24		39		54			
Lan harreman bereziak	10		25		40		55			
Minusbatiatuak (%15)	11		26		41		56			
Sarrera osoen %5	12	250.000	27		42		57			
Gastuak guztira	13	600.000	28		43		58			
Enpreziaren ekarpena BGAE eta Pzentzi	14	200.000	29		44		59			
Etekin garbia	15	6.509.500	30		45		60	61	6.509.500	

III. KAPITULUA

HIGIKORREN KAPITALAREN ETEKINAK

ZER DIREN

Higikorren kapitalaren etekin osotzat, onura nahiz kontraprestazio osoak hartuko dira, baldin eta zuzenean edo zeharka subjektu pasiboaren titulartasunpeko ondare elementu, ondasun nahiz eskubideetatik badatoz eta hark egiten dituen enpresa edo lanbide jarduerari loturik ez badaude.

Ondokoak ez dira higikorren kapitalaren etekin legezen batuko:

- Hartzen diren akzio askatuen balioa.
- Harpidetza eskubideak saltzeagatik hartzen den zenbatekoa.
- Enpresa edo lanbide jardueretan barrena eragiketarako geroratu edo zatitzeagatik lortutako zenbatekoa.

ETEKIN OSOAK

Higikorren kapitalaren etekintzat, honako hauek hartuko dira:

A. Edozein erakunderen fondoetan parte hartzeagatik lortzen diren etekinak

Kategoria honen barruan sartzen dira:

- Dibidenduak eta, orokorrean, sozietate eta elkarten mozkinetako partaidetzak.
- Batzetara joateagatik primak.
- Kooperatiben itzulkinak. Ez dira higikorren kapitalaren etekintzat hartuko, baldin eta
  - Kapitalerako erabiltzen badira.
  - Galerak konpentsatzeko erabiltzen badira.
  - Batzarrak araupeztatutako fondo berezira erabiltzen badira.
- Aktiboen klase guztietatik datozen etekinak, salbu eta estatutuetan edo sozietatearen organoaren erabaki batez askaturik dauden akzioen entrega; horrezaz gainera, akzio horiek ahalmena eman behar dute parte hartzeko norberaren lanaren ordainsaria ez beste kari baten zioz, sozietate edo elkarte baten mozkin, salmenta, eragiketa, sarrera edo antzeko kontzeptuetan.
- Partaide ez-kudeatzailearentzat, partaidetzako kontuetako emaitzak.
- Bazkide, akziodun edo elkartua izateagatik, erakundeari hartzen zaion beste edozein onura.

• Zerga oinarriaren osagaiak (ZO).

Egoitza espainiar lurraldean duten erakundeak	Portzentaia hartutako zenbateko osoaren gainean	
	Zerga oinarriaren sartzea	Kenkaria kuotan
Oro har	%140	%40
Aseguru orokorretako mutuak	%125	%25
Gizarte aurreikuspeneko erakundeak	%125	%25
Gizarte Segurantzaren lan istripuetako eta lanbide gaixotasunetako mutuak	%125	%25
Elkarrekiko berme sozietateak eta fidantzamenduko sozietateak, martxoaren 11ko 1/1994 Legeak araupetzen dituenak	%125	%25
Kreditu sozietate kooperatibak eta baserritarren kutxak	%125	%25
Elkargoak; enpresa elkarteak; ganbera ofizialak; hiri jabetzaren ganbera ofizialak; merkataritza, industria eta nabigazio ganberak; nekazaritza ganberak; arrantzaileen kofradiak; langileen sindikatuak; alderdi politikoak	%125	%25
Fundazioak, eta irabazasmorik ez duten establezimendu, erakunde eta elkarteak, baldin eta abenduaren 5eko 9/1995 FAN ezarritako zerga araubidea lortzeko betekizunak ez badituzte.	%125	%25
Enplegua sustatzeko fondoak	%125	%25
Kooperatiben batasun, federazio eta konfederazioak	%125	%25
Bilboko Balore Burtsako kide diren legezko baldintza duten balore eta burtsako sozietate eta agentziak	%125	%25
Bilboko Balore Burtsan negoziazorako lehenen-goz onartuak diren baloreak dituzten sozietateak	%100	%25
Bilboko Balore Burtsan negoziazorako lehenen-goz onartuak diren baloreak dituzten sozietateak	%125	%25
Kooperatiba babestuak (kooperatiben itzulkinak)	%100	%10
Babes berezia duten kooperatibak (kooperatiben itzulkinak)	%100	%5
Higikorretako inbertsiorako sozietateak, baldin eta beraien sozietate-kapitala ordezkatzan duten baloreak Balore Burtsan negoziazorako onartuta badaude	%100	%0
Higikorretako inbertsiorako fondoak eta moneta-merkatuko aktiboetako inbertsio-fondoak	%100	%0
Higiezinetako inbertsioko sozietate eta fondoak, baldin eta beraien xede bakarra ondokoa bada: hiri-higiezinetan inbertsioa egitea, errentatzeko, eta etxebizitzak erakunde horien aktibo osoaren %50 edo gehiago badira	%100	%0
Higiezinetako inbertsioko sozietate eta fondoak, baldin eta beraien sozietate-xede bakarra etxebizitzetan inbertsioak egitea bada, ondorik errentatzeko	%100	%0
Hipoteka-merkatuko herri izaerako araupeketa-fondoak	%100	%0
Espainiar lurraldean egoitzarik ez duten erakundeak	%100	%0

B. *Norberaren kapitalak gainontzekoei lagatzeagatik lortutako etekinak*

Horrelakotzat hartuko dira edozelango kontraprestazioak, izan diruzkoak, izan gauzakoak, edozein dela beraien izendazioa, baldin eta norberaren kapitalak gainontzekoei lagatzeagatik lortu badira.

Kategoria honen barruan sartzen dira:

- a) *Etekin implizituak*. Horretakotzat, jaulkipen, lehen ezarpen edo endosuan ordaindutako zenbatekoaren eta, besteren baliabideak lortzeko erabili ohi diren balore higikorretarik edozeinen bidez osotoro edo zati batez euren etekina implizituki ezarria duten harako eragiketen amaieran berreskuratzeko hitz emandakoaren arteko diferentziaren bidez sortutakoak jotzen dira. Etekin implizituen barruan, besteak beste, ondoko hauek sartuko dira:
- Jaulkipen, amortizazio eta itzulketa primak.
  - Igorpena egiteko edozein tresna, bai eta merkataritzako eragiketetan endosua edo eskualdaketa egiten den uneaz gero sortarazitakoak ere, salbu eta endosu edo lagapena hornitzaileentzako kreditu baten ordain gisa egiten denean.
  - Altxorreko letrak.
  - Altxorreko ordaindukoak.
  - »Zero kupoi»aren obligazioak.

Zelan zenbatuko diren etekin implizituak, zeintzuk diren beraien osagaiak eta konpentsazioa:

1. Etekinak banan-banan zenbatuko dira, titulu edo aktibo bakoitzeko.
  - Izaera honetako finantza-aktiboak mugaeguneratzen direnean, zergari dago-kionez zenbatu daitekeen zenbatekoa berau izango da: itzulketa edo amortizazio balioaren eta eskuraketa edo harpidetzan ordaindutakoaren arteko diferentzia positiboa:
Etekin implizitua= itzulketa balioa – eskuraketa edo amortizazio balioa > 0
  - Aktiboak mailegu-emaiaren edo inbertsiogilearen karteran irauten badu bere indarraldi osoaren denboraldia baino laburragoa den epean zehar, orduan etekina honelaxe zenbatuko da: eskualdaketa balioaren eta eskuraketa edo harpidetza balioaren arteko kenduran:
Etekin implizitua = eskualdaketa balioa – eskuraketa edo itzulketa balioa > 0
2. Etekin implizitu positiboak zerga oinarriaren barruan sartuko dira.
3. Etekin implizitu negatiboak ez dira zerga oinarrian sartuko.
4. Eskuraketa eta besterentzearen gastu gehigarriak zenbatu egingo dira, etekina zenbatekotzeko, baldin eta behar bezala frogatzen ez badira.
- b) *Etekin esplizituak*. Horrelakotzat hartuko dira aldian-aldian hartzen diren korrituak, bai eta gainontzekoei norberaren kapitalak lagatzearen ziozko ordainsari gisa beren beregi ituntzen den beste edozein kontraprestazio ere:
  - Mailegu orokor, herri zor, obligazio, bonu eta antzeko tituluen korrituak; kontu korronteko gordailu, eperako kontu, finantza kontu edota antzeko forma juridikoetako korrituak.

- Kooperatiben kapitalera egindako ekarpenaren korrituak.
- Norberaren kapitalak gainontzekoei lagatzearen kontraprestazio gisa itundu-tako ordainsarietarik beste edozein, baldin eta etekin inplizituen barruan ez badago sarturik.

Etekin esplizituak sortarazten dituzten baloreak saltzen direnetan, hauxe nabarmendu behar da: lortutako errenta ez da higikorren kapitalaren etekin gisa hartuko, ezpada ondare gehikuntza edota urripen gisa.

Zelan zenbatuko diren etekin esplizituak:

- Diruzko ordainsariak direnean, zenbatu behar den zenbateko osoa ekitaldian eska daitekeen zenbateko osoa izango da, beronen barruan atxikipearen zenbatekoa barruan delarik:
- Gauzako ordainsariak direnean, zenbatu behar den zenbateko osoa hauxe izango da: merkatuko balioa gehi kontura egindako sarreraren %25. Horri dagokiolarik, merkatuko balioa izango da, ordaintzailearentzako eskuraketa edo kostuaren balioa gehi %25:

Gauzako ordainsariaren merkatuko balioa = ordaintzailearentzako eskuraketa balioa edo kostua + %25 x ordaintzailearentzako eskuraketa balioa edo kostua.

Gauzako ordainsariaren kontura egindako sarrera = %25 x gauzako ordainsariaren merkatuko balioa.

Gauzako ordainsariari zenbatu behar zaion zenbateko osoa = gauzako ordainsariaren merkatuko balioa + gauzako ordainsariaren kontura egindako sarrera.

c) *Etekin mistoak*

- Etekin esplizituak: nor bere kapitalekin gainontzekoei egindako lagapena ordezkatzan duten baloreetatiko etekinak etekin esplizituen araubideari jarraituko zaizkio, baldin eta urtean ekoizten duten jite honetako eskudirua, jaulkipe-na egiten den ekitaldiari dagokion Bizkaiko Lurralde Historikoko Aurrekontu Orokorrei buruzko Foru Arauan honetarako finkatzen den korritu tasa edo, beronen ezean, egun horretan indarrean dirauen diruaren legezko korritu tasa bezain handia edo handiagoa bada, nahiz eta jaulkipen, amortizazio edo itzulketa baldintzetan osotara edo zati batez, inplizituki, beste etekin gehigarri bat finkatu.
- Etekin inplizituak: nor bere kapitalekin gainontzekoei egindako lagapena ordezkatzan duten baloreetatiko etekinak etekin inplizituen araubideari jarraituko zaizkio, urtean ekoizten duten jite honetako eskudirua lehen aipatutako tasak ezartzearen ondorioz aterako litzatekeena baino txikiagoa denean.

1986. ekitalditik 1997kora artean jaulkitako finantza-aktiboentzat aintzat hartu beharreko tasak:

TITULUA JAULKITZEKO DATA	JAULKIPEN EPEA		
	<= 4 urte	> 4 urte eta <= 7	> 7 urte
1986. Urte osoa	10,5	10,5	10,5
1987. Urte osoa	9	9	9
1988. Urte osoa	9	9	9
1989. 1. hiruhilekoa	9	9	9
1989. 2. hiruhilekoa	10,763	10,763	10,763
1989. 3. hiruhilekoa	11,042	11,042	11,042
1989. 4. hiruhilekoa	11,212	11,212	11,212
1990. 1. hiruhilekoa	11,316	11,316	11,316
1990. 2. hiruhilekoa	12,486	12,486	12,486
1990. 3. hiruhilekoa	12,505	12,152	10
1990. 4. hiruhilekoa	12,442	12,268	11,498
1991. 1. hiruhilekoa	12,445	12,296	12,296
1991. 2. hiruhilekoa	10,610	10,499	11,411
1991. 3. hiruhilekoa	9,300	9,199	9,201
1991. 4. hiruhilekoa	9,718	9,677	9,665
1992. 1. hiruhilekoa	9,638	9,465	9,350
1992. 2. hiruhilekoa	9,532	9,175	8,758
1992. 3. hiruhilekoa	9,700	9,375	8,891
1992. 4. hiruhilekoa	10	10	10
1993. 1. hiruhilekoa	11,296	10,958	10,494
1993. 2. hiruhilekoa	10,502	10,210	9,912
1993. 3. hiruhilekoa	8,591	8,624	9,034
1993. 4. hiruhilekoa	6,542	6,748	7,016
1994. 1. hiruhilekoa	5,650	5,725	6,126
1994. 2. hiruhilekoa	5,272	5,366	5,862
1994. 3. hiruhilekoa	7,537	8,082	8,358
1994. 4. hiruhilekoa	8,398	8,830	8,881
1995. 1. hiruhilekoa	9,160	9,516	9,764
1995. 2. hiruhilekoa	9,733	10,340	10,380
1995. 3. hiruhilekoa	9,458	9,671	9,829
1995. 4. hiruhilekoa	8,375	8,676	8,969
1996. 1. hiruhilekoa	7,206	7,426	7,793
1996. 2. hiruhilekoa	6,961	7,433	7,994
1996. 3. hiruhilekoa	5,957	6,387	7,243
1996. 4. hiruhilekoa	5,668	6,096	6,879

TITULUA JAULKITZEKO DATA	JAULKIPEN EPEA		
	<= 4 urte	> 4 urte eta <= 7	> 7 urte
1997. 1. hiruhilekoa	3,854	4,276	5,111
1997. 2. hiruhilekoa	3,910	4,299	5,146
1997. 3. hiruhilekoa	3,152	3,634	4,842
1997. 4. hiruhilekoa	3,178	3,581	4,528

Etekin aldakor edo flotakorra duten finantza-aktiboak jaulkitzen direnetan, beraiek etekin esplizitua edo inplizitua diren zehazteko, eragiketaren benetako korritu gisa barne etekinaren tasa hartuko da, eta jite esplizituko etekinak bakarrik hartuko dira kontuan eta, behar izanez gero, tasa kalkulatuta sortzen diren etekinen behin betiko zenbatekoa aldian-aldian finkatzeko dagoen parametroaren hasierako balorazioaren arabera.

ADIBIDEA:

Kasimiro Garmendia jaunak 1996eko abuztuan 20 obligazioen harpidetza egin zuen urtebeterako; obligazio bakoitzaren balio izendatua 100.000 pezetakoa izan zen; korritua, berriz, %6,5ekoa izan zen, mugaegunean ordaintzekoa; jaulkipen prima, azkenik, %4koa izan zen.

Ebazpena

Obligazio horien etekinak mistoak dira, eta ondoko emaitzak izan dituzte:

- Esplizituak: korrituak = $20 \times 100.000 \times \%6,5 = 2.000.000 \times \%6,5 = 130.000$ pezeta
- Inplizituak: jaulkipen prima, $2.000.000 - 1.920.000 = 80.000$ pezeta

Jaulkipena egin zenean, 1996. urteko hirugarren hiruhilekoan, indarrean zirauen tasa, aipagunekoa, % 5,957koa zen. Itundu den etekin esplizitua, %6,5ekoa, handiagoa denez aipaguneko tasa hori baino, lortu diren etekin guztiek etekin esplizituen arabidean dira.

Horrenbestez, Kasimiro jaunak 130.000 pezetako zenbatekoa hartu beharko du, higikorren kapitalaren etekin esplizituen korritu gisa, ezik erakunde ordaintzaileak zenbateko horren gainean egin duke %25eko atxikipena ($190.000 \times \%25 = 47.500$ pezeta). Jaulkipenaren baldintzen artean jarri zen mugaeguneratzea urtebetera joango zela; hori dela eta, korritu horiek errenta erregular gisa hartuko dira.

Obligazioak amortizatueran lortu den mozkina, jaulkipen primari dagokiona, ondare gehikuntza erregularizat hartuko da, amortizazioa urtebetekoa baita:

- Ondare gehikuntza erregularra = $2.000.000 - 1.920.000 = 80.000$ pezeta

C. Higikorren kapitalaren bestelako etekinak

- a) Jabetza intelektualetikoak, subjektu pasiboa egilea ez denean.
- b) Subjektu pasiboak egiten dituen enpresa edo lanbide jardueri loturik ez dagoen jabetza industrialetikoak.
- c) Laguntza teknikoak emateletikoak, salbu eta enpresa jardueraren baten barruan ematen denean.
- d) Enpresa jarduera ez diren ondasun higikor, negozio edota meatzeak errentatzeletikoak.
- e) Sorburutzat kapitalen ezarpena duten bizi arteko errentak edota aldi baterako beste batzuk, betiere beraien eraketa Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren menpean ez dagoenean.

Bizi arteko errentak: zerga honen menpeko bizi arteko errentei dagokienez, higikorren kapitalaren etekintzat, urteko bakoitzari portzentaia batzuk ezartzetik ateratzen den emaitza hartuko da; izan ere, portzentaia horiek errentadunaren adinari dagozkio, errenta eratzen den uanean:

Urtekoaren gainean zenbatu beharreko etekina	Hartzailaren adina haiek eratzean
%70	50 urtekoa baino gazteagoa
%50	50 urtetik 59ra bitartekoa
%40	60 urtetik 69ra bitartekoa
%30	69 urtekoa baino nagusiagoa

Portzentaiek errentaren indarraldian zehar iraungo dute.

Aldi baterako errentak badira, etekintzat haien zenbatekoaren %60 hartuko da.

- f) Kapitalizazio eragiketetatikoak.
- g) Higikorren kapitalaren etekinak, alegia, aseguru kontratuetatik datozenak, baldin eta aurrerabizirako prestazio aseguratua, heriotzarako edo elbarritasunerako beste edozeinekin konbinatzen badute, eta ondorengo ezaugarrietarik baten bat badute:
- Urtebete baino gutxiagoko iraupena.
  - Urtebeteko iraupena edo luzeagokoa, zeinetan heriotzarako lehenengo hiru urteetan zehar ezarri den prestazio osoa epealdi berean aurrerabizirako ezarri denaren %150ekoa baita.
  - Urtebeteko iraupena edo luzeagokoa, zeinetan lehen urtearen barruan jazo izan honetarako ezarritako prestazioen %50 baino gehiagoko zenbatekoa duen aurrerabizirako aseguratutako prestazioen zatietarik bat ordaintzen baita, elbarritasunaren ziozko kapitalak edo errentak direnean izan ezik.
  - Urtebeteko iraupena edo luzeagokoa, aldiaren aldiko kopuruak eskudiruz edota gauzaz ematen direnean, lehenengo hiru urteen barruan, korrituengatik, mozkinetako partaidetzarengatik edo aurrekoen beste baliokide batengatik, hartzen duten itxura kontuan hartu gabe.

ZERGAN KEN DAITEZKEEN GASTUAK ETA LEGEZKO TXIKIPEN OROKORRA

1. Orokorrean. Higikorren kapitalaren etekin garbia zehazteko, administrazio eta zaintzaren ziozko gastuak bakarrik kendu ahal izango dira gastu legez.
2. Laguntza tekniko eman eta ondasun higikorren, negozio zein meatzeak errentatetik datozen etekinak. Etekin osoetatik berauek lortzeko behar diren gastuak kenduko dira, bai eta sarrerak sortarazten dituzten ondasunek jasaten duten nariaduraren zenbatekoa ere.

Atal honetan ken daitezkeen gastuak behin kendu eta gero, higikorren kapitalaren etekinak 29.000 pezetan txikituko dira urtean, hala eta guztiz ere, txiki-pen hori eginda, etekin garbia ezin da negatiboa izan:

- a) Diru-sarreraren eta zergaren ken daitezkeen gastuen arteko kendura 29.000 pezetakoa baino txikiagoa bada, ezar daitezkeen atxikipena kendura hori beste izango da.
- b) Diru-sarreraren eta zergaren ken daitezkeen gastuen arteko kendura 29.000 pezetakoa edo handiagoa bada, ezarriko den txiki-pena 29.000 pezetakoa izango da.

BAKOITZARI DAGOZKION ETEKINAK

Subjektuak famili unitatearen barruan badaude, eta zergaren aitortpena banakako zerga-ordainketara aurkeztzen badute, orduan higikorren kapitalaren etekinak ondare-osagaien, ondasun edota eskubideen subjektu pasibo titularrek lortu dituzte-la ulertuko da, eta ondoko arauok hartuko dira kontuan:

- Kasuan-kasuan, titulartasun juridikoari buruz dauden arauak.
- Subjektu pasiboek ekarritako frogak.
- Administrazioak aurkitutako frogak.
- Ezkontzaren araubide ekonomikoa arautzen duten xedapenak.
- Famili unitatearen kideen arteko ondare harremanei ezartzen zaizkien legeria zibileko manuak.

Ondasun eta eskubideen titulartasuna, ezkontzaren araubide ekonomikoari dagozkion xedapenen arabera haiek ezkontide bienak direnean, erdibana eratziko zaie.

KASU PRAKTIKOA

Jesús Martínez jaunak baloreen kartera bat du. Erakunde gordailuzainak emandako urteko laburpenaren arabera, ondoko datu eta kopuruok ateratu dira:

- Sozietateen gaineko Zerga ordaintzen duten akzioen dibidenduak, hobari eta txikipean ez dutenak: Sarrera osoa = 100.000 pezeta; atxikipena = 25.000 pezeta; administrazio eta zaintzako gastuak = 2.500 pezeta.
- Kooperatiba babestu baten itzulkinak: Sarrera osoak = 50.000 pezeta; atxikipena = 12.500 pezeta.
- Babes berezia duen kooperatiba baten itzulkinak: Sarrera osoak = 250.000 pezeta; atxikipena = 62.500 pezeta.
- Hobaridun bonuen korrituak: Sarrera osoa = 200.000 pezeta; egindako atxikipena = 2.400; eratziki dakioken atxikipena = 45.600 pezeta; administrazio eta zaintzako gastuak = 5.000 pezeta
- Obligazioen korrituak: Sarrera osoak = 150.000 pezeta; atxikipena = 37.500 pezeta; administrazio eta zaintzako gastuak = 3.500 pezeta.
- Kontu korronte baten korrituak = Sarrera osoak = 25.000 pezeta; atxikipena = 6.250 pezeta.
- Eperako ezarpenaren korrituak: 250.000 pezeta; atxikipena = 62.500 pezeta.

Era berean, gauzako ordainsari gisa, erloju bat eman diote; bera eskuratzeko erakundeak ordaindu den balioa 75.000 pezetakoa izan zen; kontura egindako sarrera = 23.438 pezeta.

- 1997-XII-1ean Altxorreko letra batzuk mugaeguneratu ziren; letra horiek 1996-XII-1ean harpidetu ziren. Harpidetza prezioa 2.750.000 pezetakoa izan zen, eta urtebete geroago 3.000.000 pezeta jaso zituen. Eragiketaren gastuak 25.000 pezetakoak izan ziren.

Ebázipena:

Sarrera osoak:

- Sozietateen dibidenduak: Sarrerak = $100.000 \times \%140 = 140.000$; atxikipena = 25.000
- Kooperatiba babestu baten itzulkinak: Sarrerak = 50.000; atxikipena = 12.500
- Babes berezia duen kooperatiba baten itzulkinak: Sarrerak = 250.000; atxikipena = 62.500

Dibidenduak eta sozietateen mozkinetako partaidetza guztira = 440.000; atxikipena = 100.000

- Hobaridun bonuen korrituak: Sarrerak = 200.000; atxikipena = $200.000 \times \%1,2 = 2.400$
- Obligazioen korrituak: Sarrerak = 150.000; atxikipena = 37.500

Obligazio, bonu eta etekin inplizituen korrituak guztira = 350.000; atxikipena = 39.900

- Kontu korrontearen korrituak: Sarrerak = 25.000; atxikipena = 6.250
- Eperako ezarpenaren korrituak: Sarrerak = 250.000; atxikipena = 62.500

Ageriko, aurrezki eta eperako k/k.en korrituak, eta gordailu ziurtagiriak guztira:

Sarrerak = 275.000; atxikipena = 68.750

- Gauzako ordainsariak: Merkatuko balioa = $75.000 + 18.750 = 93.750$; Konturako sarrerak = 23.438; gauzako ordainsariak guztira = $93.750 + 23.438 = 117.188$
- Atxikipenik gabeko etekinak: Eskuraketa balioa = 2.750.000; balio izendatua - eragiketaren gastuak = $3.000.000 - 25.000 = 2.975.000$; Atxikipenik gabeko etekinak = 225.000

Sarrerak guztira = $440.000 + 350.000 + 275.000 + 117.188 + 225.000 = 1.407.188$

Atxikipenak eta konturako sarrerak guztira = $100.000 + 39.900 + 68.750 + 23.438 = 232.088$

Gastuak guztira = $2.500 + 5.000 + 3.500 = 11.000$

Aurretzako etekin garbia = $1.407.188 - 11.000 = 1.396.188$

Etekin garbia guztira = $1.396.188 - 28.000 = 1.368.188$

Kenkariak: Akzioen dibidenduen zioz = 40.000; kooperatiba babestuen itzulkinengatik = 5.000; babes berezia duten kooperatiben itzulkinengatik = 12.500. Dibidenduen ziozko kenkariak guztira = $40.000 + 5.000 + 12.500 = 57.500$

Eratziki daitezkeen atxikipenak = $200.000 \times \%22,8 = 45.600$

B	Higikorren kapitalaren etekinak	Atxikipenak / Konturako sarrerak		Sarrerak	
	Dibidenduak, sozietateen mozkinetako partaidetza	75	100.000	76	440.000
	Obligazio, bonu eta etekin inplizituen eta abarren korrituak	77	39.900	78	350.000
	Ageriko, aurrezki eta eperako k/k-en korrituak, eta gordailu ziurtagirienak	79	68.750	80	275.000
	Higikorren kapitalaren beste etekin batzuk	81		82	
	Gauzako ordainsariak ([83]ko zenbatekoa sarreren zutabeko zenbaki berekora eroango da)	83	23.438	84	93.750
	Gauzako ordainsarien konturako sarrerak			83	23.438
	Atxikipenik gabeko etekinak			85	225.000
	Atxikipenak / Konturako sarrerak guztira eta Sarrerak	86	232.088	87	1.407.188
	Administrazio eta zainiza gastuak			88	11.000
	Kendu litezkeen beste gastu batzuk			89	
	Gastuak guztira [88] + [89]			90	11.000
	Aurreitiazko etekin garbia [87] - [90]			91	1.396.188
	Etekin garbi txikitua: [91] - 29.000 pta.				
				92	1.396.188

IV. KAPITULUA HIGIEZINEN KAPITALAREN ETEKINAK

ZER DIREN

Landa eta hiri-ondasun higiezin nahiz berauen gaineko eskubide errealeen titulartasunetik datozen etekinak, subjektu pasiboak egiten dituen enpresa edo lanbide jardueri lotuta ez badaude, higiezin kapitalaren etekin osotzat hartuko dira.

SAILKAPENA.

ZENBATU DAITEZKEEN GASTUAK ETA ZERGAN KEN DAITEZKEEN GASTUAK, KASUEN ARABERA

Kontzeptua	Zenbatu daitezkeen sarrerak	Zergan ken daitezkeen gastuak
Ohiko etxebizitza	<ul style="list-style-type: none"> Oro har, katastroko balioaren %2. Katastroko balioaren %1,1, baldin eta higiezin katastroko balio horiek berrikusi edo aldarazi badira, zelan eta toki ogasunak araupezen dituen abenduaren 28ko 39/1988 Legearen 70 eta 71. artikuluetan araupeturiko prozedurekin bat etorri, eta prozedurorok indarrean 1994ko urtarrilaren 1az gero jarri badira. Higiezinak, zerga sortzen den egunean katastroko baliorik ez dutenak, edo titularrari jakinarazi ez zaion balioa dutenak: %1,1 x (%50 x ondare balioa) 	<ul style="list-style-type: none"> Ondasun Higiezin gaineko Zergako kuota eta errekarquak, premia-menduzkoa izan ezik. Etxebizitzaren erosketan edota hobekuntzan inbertitu diren kapitalen korrituak, muga 800.000 pezetakoa delarik. Zerga batera aitortzen denean, muga hori 1.000.000 pezetakoa da.
Jabeak erabiltzen dituen baina ohikoak ez diren beste etxebizitzak.	<ul style="list-style-type: none"> Oro har, katastroko balioaren %2. Katastroko balioaren %1,1, baldin eta higiezin katastroko balio horiek berrikusi edo aldarazi badira, zelan eta toki ogasunak araupezen dituen abenduaren 28ko 39/1988 Legearen 70 eta 71. artikuluetan araupeturiko prozedurekin bat etorri, eta prozedurorok indarrean 1994ko urtarrilaren 1az gero jarri badira. Higiezinak, zerga sortzen den egunean katastroko baliorik ez dutenak, edo titularrari jakinarazi ez zaion balioa dutenak: %1,1 x (%50 x ondare balioa). 	<ul style="list-style-type: none"> Ondasun Higiezin gaineko Zergako kuota eta errekarquak, premia-menduzkoa izan ezik.
Errentan edo azpierreant emandako higiezinak	<ul style="list-style-type: none"> Errentari edo azpierreantari kontzeptu guztien zioz hartzen zaion zenbatekoa; zenbateko horren barruan higiezinarekin batera lagatako ondasunena sartuko da, BEZa kenduta. 	<ul style="list-style-type: none"> Ondasun edota eskubideen eskuraketan edo hobekuntzan inbertitu diren besteren kapitalen korrituak eta finantzaketarako gainerako gastuak. Ondasun edo eskubide bakoitzaren zenbatekoa ezin da haren lagapenarengatik lortzen diren etekin osoen zenbatekoa baino handiago izan. Estatuarenak ez diren zerga eta errekarquak, bai eta estatuaren tasa, errekarquak eta kontribuzio bereziak ere, lege bidez ezin jasanaraz daitezkeenean, euren izendazioa edozein delarik ere, baldin eta zenbatzen diren etekinen gainekoak edo berauen ondasun edo eskubide ekoizleen gainekoak izan, baina zehapenak ez badira. Gainontzekoek, zuzeneko nahiz zeharkako kontraprestazio gisa, edo norberaren zerbitzuen ondorioz, sortzen dituzten diru-kopuruak, hala nola, administrazio, jagotza, atezaintzakoak zein antzekoak.

Kontzeptua	Zenbatu daitezkeen sarrerak	Zergan ken daitezkeen gastuak
		<ul style="list-style-type: none"> • Errentamendua, azpierrentamendua edo lagapena, formalizatzeko sortarazten direnak, eta ondasun edota etekinei doazkien izaera juridikoko defentsaren ziozkoak ere. • Zalantzako kobrantzako saldoak, zorduna ordainketa etendura, porrotean edo antzeko egoera baten dagoenean, edo subjektu pasiboak kobratzeko egiten duen lehenengo kudeaketaren unearen eta zergaldia-aren amaierakoaren artean, urtebete baino gehiago igarota izan, baina kreditua eraberritua ez denean. • Artapen eta konponketako gastuak. • Etekinak ekoizten dituzten ondasun edota eskubideen gaineko aseguru kontratuen primen zenbatekoa, kontratuok erantzukizun zibilekoak, sutekoak, lapurretakoak, beiren hausturakoak edo antzeko jitekoak direlarik. • Zerbitzu nahiz horniduretarako jartzen diren diru-kopuruak. • Higiezinak amortizatzeko erabilitako diru-kopuruak, %1,5ean urtean, Ondarearen gaineko Zergari dagokionez ondasun horiek duten balioaren gainean, baina lurraren balioa sartu barik; horrezaz gainera, egindako amortizazioen baturak ezin du ondasunaren eskuraketa balioa baino handiagoa izan.
Errentan edo azpierrentan emandako higiezinak, baldin eta errentatzale eta errentaria edo azpierrentatzale eta azpierrentaria senideak badira, hirugarren graduraino, berau barne	<ul style="list-style-type: none"> • Oro har: etekin garbiak ezin du higiezinaren katastroko balioaren %2 baino txikiagoa izan. • Katastroko balioaren %1,1, baldin eta higiezinaren katastroko balio horiek berri-kusi edo aldarazi badira, zelan eta toki ogasunak araupetzen dituen abenduaren 28ko 39/1988 Legearen 70 eta 71. artikuluetan araupeturiko prozedurekin bat etorritz, eta prozedurok indarrean 1994ko urtarrilaren 1az gero jarri badira. • Higiezinak, zerga sortzen den egunean katastroko baliorik ez dutenak, edo titularrari jakinarazi ez zaion balioa dutenak: etekin garbiak ezin du ondokoa baino txikiagoa izan: %1,1 x (%50 x ondare balioa) 	
Luperketako eskubide errealak	Eskubidearen titularrari zenbatu behar zaion etekina jabeari legokiokoeena izango da, honi dagokionez.	
Eraikitzen dauden higiezinak	Ez da etekinik zenbatuko.	
Hirigintza dela kari ezin erabili daitezkeen higiezinak	Ez da etekinik zenbatuko.	

Aurreko laukian ezarritakoari dagokionez, ondasun higiezinaren ondare balioa ondoko hiruretarik handiena izango da:

- katastroko balioa,
- Administrazioak zergetarako egiaztatutakoa, edo
- prezioa, kontraprestazioa edo eskuraketa balioa.

BAKOITZARI DAGOZKION ETEKINAK

Subjektu pasiboak famili unitatearen barruan egon arren, euren zergaren aitorpena banaka aurkezten dutenean, higiezinaren kapitalaren etekinak, horien iturburu diren ondare-osagaien, ondasunen edo eskubideen subjektu pasibo titularrek lortutakotzat joko dira, honako hauek kontuan hartuta:

- Kasuan-kasuan, titulartasun juridikoari buruz dauden arauak.
- Subjektu pasiboek ekarritako frogak.
- Administrazioak aurkitutako frogak.
- Ezkontzaren araubide ekonomikoa arautzen duten xedapenak.
- Famili unitatearen kideen arteko ondare harremanei ezartzen zaizkien legeria zibileko manuak.

Ondasun eta eskubideen titulartasuna, ezkontzaren araubide ekonomikoari dagokion xedapenen arabera haiek ezkontide bienak direnean, erdibana eratzikiko zaie.

KASU PRAKTIKOA

María Luisa Álvarez andreak ohiko etxebizitza Bilbon du; eta beraren jabea da; etxebizitza bat du Plentzian oporrak emateko; beste alde batetik, apartamentu bat du Madrilen, lantzean behin erabiltzen duena asteburuak emateko; azkenik, badu lonja bat Barakaldon, errentan lagata duena. Era berean, 1997-X-1ean, Basaurin etxebizitza bat erosi zuen, bizi izateko moduan dagoena; halaz guztiz, 1997-XII-31n ez zuen katastroaren baloraziorik, hortaz, hori ez du M^o Luisa andreak erabili. Higiezin jakingarriak ondoko hauek dira:

- Ohiko etxebizitza, Bilbon:
Erosketa data: 1996-VI-1. 1997-III-1era arte ez da erabili, eta egun horretan jarri zen etxebizitza bertan bizi izateko moduan.
Erosketa balioa: 20.000.000; etxea erosteko, hipoteka mailegua eskatu da; beraren balio izendatua 10.000.000 pezetakoa izan da; 1997. urtean, 500.000 pezeta ordaindu ditu korrituetarako, eta 150.000 pezeta, amortizatorako.
Katastroko balioa: 4.500.000 pezeta. Ondasun Higiezin gaineko Zerga: 40.770 pezeta.

- Etxebizitza Plentzian:
Katastroko balioa = 3.000.000 pezeta. Ondasun Higiezin gaineko Zerga: 32.100 pezeta.

Etxebizitza 1987-III-5ean erosi zen, 4.500.000 pezetako zenbatekoan; garai hartan zergaren kuotan %17ko kenkaria egiteko eskubidea sortu zuen erosketa horrek. Erosketa hipoteka mailegu batez finantzatu da, 2.500.000 pezetako balio izendatua izan zuena. Korrituetarako, 80.000 pezeta ordaindu dira; eta amortizatorako, 150.000 pezeta; horretara, mailegua kitatu egin zen.

- Etxebizitza Madrilen:
Katastroko balioa berrikusi egin da, abenduaren 28ko 39/1988 Legearen 70 eta 71. artikuluetan araupeturiko prozesuen arabera: 6.000.000 pezeta. Ondasun Higiezin gaineko Zerga: 60.000 pezeta
- Errentan emandako lokala, Barakaldon:
Katastroko balioa: 3.000.000 pezeta. Ondasun Higiezin gaineko Zerga: 32.700 pezeta
Alogeraren zenbatekoa: 500.000 pezeta
Balioa, Ondarearen gaineko Zergari dagokionez: 6.000.000 pezeta

Amortizazioa, %1,5 Ondarearen gaineko Zergarako dagoen balioaren gainean: 90.000. Lokala erosteko, mailegu bat eskatu zen, 4.000.000 pezetako balio izendatukoa; 1997. urtean, 600.000 pezeta ordaindu ziren korrituetarako, eta 150.000 pezeta amortizatorako.

- Higiezina Basaurin:
Erosketa data: 1997-X-1
Katastroko balioa: ez du horrelakorik
Erosketa balioa: 17.000.000 pezeta
Bera erosteko, hipoteka mailegua hartu du, 7.000.000 pezetako balio izendatukoa. Korritu legez, 125.000 pezeta ordaindu ditu, eta 30.000 pezeta amortizatu.

Ebazpena

- Ohiko etxebizitza, Bilbon:
Sarrerak: $4.500.000 \times \%2 = 90.000$. Etxebizitza hau bertan bizi izateko jartzeko moduan, 1997-III-1ean jarri zen; horrenbestez, etekinak 306 egunetan zehar egotzi beharko dira.

$$\text{Sarrerak} = \frac{90.000 \times 306}{365} = 75.452$$

$$\begin{aligned} \text{Gastuak} &= 40.770 + 500.000 = 540.770 \\ \text{Etekin garbia} &= 75.452 - 540.770 = - 465.318 \end{aligned}$$

- Etxebizitza Plentzian:
Sarrerak = 3.000.000 x %2 = 60.000
Gastuak = 32.100
Etekin garbia = 27.900

- Etxebizitza Madrilen:
Sarrerak = 6.000.000 x %1,10 = 66.000
Gastuak = 60.000
Etekin garbia = 66.000 - 60.000 = 6.000

- Etxebizitza Basaurin:
%1,10 x (%50 x 17.000.000) = 93.500. Higiezina, bizi izateko moduan dagoena, Mª Luisa andrea-
ren jabetzapekoa izan da 92 egunean:

$$\text{Sarrerak} = \frac{93.500 \times 92}{365} = 23.567$$

$$\begin{aligned} \text{Etekin garbia} &= 23.567 \\ \text{Etekin garbia: beste higiezin batzuk:} &= 27.900 + 6.000 + 23.567 = 57.467 \end{aligned}$$

- Errentan emandako lokala, Barakaldon:
Sarrerak = 500.000
Gastuak = 32.700 + 90.000 + 500.000 = 622.700
Etekin garbia = 500.000 - 622.700 = -122.700
Etekin garbia guztira = - 465.318 + 57.467 - 122.700 = - 530.551

C		Higiezinaren kapitalaren etekinak					
Datuk		Ohiko etxebizitza		Beste higiezin batzuk		Errentaturko higiezinak	
Higiezinaren kopurua	100	1	106	3	111	1	
Sarrerak	101	75.452	107	149.567	112	500.000	
Ondasun Higiezinaren gaineko Zergako kuota eta errekariguak	102	40.770	108	92.100	113	32.700	
Etxebizitzan inbertituriko besteren kapitalen korrituak	103	500.000			114	500.000	
Kendu litezkeen beste gastu batzuk					115	90.000	
Kendu litezkeen gastuak guztira	104	540.770	109	92.100	116	622.700	
Etekin garbia	105	- 465.318	110	57.464	117	- 122.700	
Etekin garbia guztira [105] + [110] + [117]					118	- 530.551	

V. KAPITULUA

ENPRESA NAHIZ LANBIDE JARDUEREN ETEKINAK

ZER DIREN

A. Enpresa jardueren etekinak.

Enpresa jardueren etekintzat, norberaren lanetik eta kapitaletik batera, edo biatarik batetik bakarrik datozenak hartuko dira, subjektu pasiboak bere kontura ekoizbide eta giza baliabideak edo berauetatik bata bakarrik antolatzea baitakarte, ondasun nahiz zerbitzuen ekoizpenean edota banaketan esku hartzeko.

Bereziki, enpresa jardueren etekintzat hartuko dira erauzkintza, fabrikagintza, merkataritza, zerbitzugintza, nekazaritza, abeltzaintza, basozaintza edo arrantzatik datozenak, bai eta eskulangintzatik eta Ekonomi Jardueren gaineko Zergako tarifetako lehenengo sekzioaren menpean daudenetatik ere.

Higiezin errentamendua enpresa jardueratzat hartuko da, baldin eta jarduera hori egiteko, horretarako bakarrik erabiltzen den lokala eduki eta, gutxienez, jarduera horretan ari den pertsona bat, lan kontrataduna, edukitzen bada.

B. Lanbide jardueren etekinak.

Profesionalak norberaren lana eta kapitala batera, edo bietarik bat bakarrik antolatatu beharra duten jarduerak egiten dituzten pertsona fisikoak dira, betiere ondasun eta zerbitzuen ekoizpenean edo banaketan esku hartzeko egiten dutenean.

Profesionaltzat bereziki lanbide liberalean dihardutenak hartuko dira, eta zehatz-mehatz:

- Ekonomi Jardueren gaineko Zergako tarifetako bigarren sekzioaren menpean daudenak.
- Komisiodunak eta merkataritzako agenteak (lan kontraturik gabekoak).
- Zerga-biltzaileak.
- Jabetza industrialaren edo intelektualaren titularrak (hura egilearena denean).
- Euren egoitzetan, etxeetan edota soldata finkorik hartzen ez duten ikastegi edo establezimenduetan jarduera egiten duten irakasleak.
- Hitzaldi, mintzaldi edo ikastaroen ziozko ordainketak.

C. Artista edo kirolarien etekinak.

Loturarik gabe, banaka edo taldeka, lokal publiko zein pribatuetan, kirolen edo ikuskizunen batean esku hartzen duten pertsona fisikoak artista edo kirolari izango dira.

Bereziki, Ekonomi Jardueren gaineko Zergako tarifetako hirugarren sekzioaren menpean daudenak izango dira.

D. Errenten eratzikipen araubideko erakundeak.

Erakundeek errenten eratzikipen araubidean enpresa edo lanbide jarduerak egiten badituzte, errenta horiek bazkide, jaraunse, erkide edo partaideei eratzikiko dizkiete, kasuan-kasuan ezartzen diren arau edo itunen arabera, baina horiek zeintzuk diren sinesgarriri ez badaki Administrazioak, orduan zati berdinetan eratzikiko zaizkie.

Horrela lorturiko errentak enpresa edo lanbide jarduerak izango dira, erakundeak egindako jardueraren izaeraren arabera.

Ohar garrantzitsua: jarduera mota hau egiten dutenek beti bete beharko dituzte D_1 , D_2 , D_3 edota D_4 eranskinak, inprimakiaren 8, 9, 10 edota 11. orrietakoak, ba-koitzaren atalean edo ataletan.

ETEKIN GARBIA ZEHAZTEKO MODUAK

1. Zuzeneko zenbatespenaren araubidea:

Honako hauek daude araubide honen menpean:

- a) *Profesionalak*, baldin eta aurreko ekitaldian izan dituzten sarrera guztiak 5.000.000 pezeta baino gehiagokoak badira, edota alokairupeko langileak badi-tuzte.
- b) *Enpresarioak*, baldin eta aurreko ekitaldian izan dituzten salmenta edo sarrerak 50.000.000 pezeta baino gehiagokoak badira, edota plantilan dauden langileak, ekitaldiko edozein egunetan, 12 baino gehiago badira, baina egin den jardue-rak ez du zenbatespen objektiboko zeinu, indize edo moduluen sistemaren menpean egon behar (ikus VII. kapitulua).

2. Koefizientekako zenbatespen objektiboa:

Araubide honen menpean egongo dira, berari beren beregi uko egin diotenean izan ezik, aurreko 1. atalean adierazitako mugak gainditzen ez dituzten enpresa-rioak zein profesionalak; gainera, enpresarioei dagokienez, egiten dituzten jardue-rek ez dute zenbatespen objektiboko zeinu, indize edo moduluen sistemaren men-pean egon behar (ikus VII. kapitulua).

3. Zeinu, indize edo modulukako zenbatespen objektiboa:

Araubide honen menpean egongo dira, berari beren beregi uko egin diotenean izan ezik, jarraian adieraziko diren jarduerak egiten dituzten enpresarioak, baldin eta ondoko mugak gainditzen ez badituzte:

- a) Sarreren kopuruaren arabeko neurriak: 50.000.000 pezeta, baldin eta ondoko zerrendako jarduerak lurralde erkidean badaude:
  - Abeltzaintza lokabe edo independentea.

- Ganadua hazi, jagon eta loditzeko zerbitzuak.
- Nekazariak edo abeltzainek burutzen dituzten bestelako lan eta zerbitzuak, baldin eta Balio Erantsiaren gaineko Zergaren nekazaritza, abeltzaintza eta arrantzako araubide berezitik kanpo badaude; horrelako kasuetan araubide hau ezarriko da, baldin eta sarreraren kopurutik egotz daitekeena nekazaritza edota abeltzaintzako jardueren %50etik gorakoa ez bada.
- Erdirako araubidean burututako nekazaritzako jardueren lagatzaileari dagoz-kion aprobetxamenduak.
- Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantzarako Balio Erantsiaren gaineko Zerga-ren araubide bereziaren barrukoak izan daitezkeen nekazaritza edo abeltzaintzako jarduerak.

Sarreraren kopuruak bere baitan hartuko ditu jarduera horien multzoan lortutako guztiak, baina kanpoan utziko dira diru-laguntza arruntak edo kapitalekoak eta kalte-ordainak.

Sarrera guztien kopurua gaudituz gero, subjektu pasiboek zehaztu beharko dute zein den zuzeneko zenbatespenaren metodoaz zehaztutako lehengo jarduera guz-tien etekin garbia.

b) Neurri zehatzak:

Ekonomi jarduera	Neurria (Pertsona enplegatuak)
Metalezko aroztintza, eta metalezko egitura eta galdaren fabrikazioa	5
Burdineria, sarrailgintza, torlojogintzako gaien fabrikazioa, eta burdin hariaren eratorri, tresneria eta beste sekzioetan ez dauden metalezko gaien fabrikazioa	5
Ogi-opilgintza	7
Opil, gozoki eta gailtagintza	7
Oreki frijituen gertaketa	6
Patata frijitu, krispeta eta antzekoen gertaketa	6
Janzkiak eta beraien osagarriak saldoka egitea	6
Aroztintzako piezak, parket eta eraikintzarako zurezko egiturak saldoka egitea	5
Zurezko altzarigintza	5
Testuak nahiz irudiak moldiztea	5
Eraikuntza eta obra zibilen eraikuntza oso, konponketa eta artapena	6
Igeltserogintza eta eraikintzako orotariko lan txikiak	8
Lurren sendoketa eta prestaketa, errausketak, urak aurkitzeko zulaketak, zimendaketak eta zoladurak. Eraikuntza eta obra zibiletako egitura eta estalpenen prestaketa eta muntala, bal eta estalketak ere. Garraio, portu, ur obra, zubi, zutoin eta dorre metaliko, erreie eta abarretarako diren metalezko egituren muntaia eta ezarketa	6
Instalazio eta muntaiak (iturgintza, hotz, bero eta aire-girotzekoak izan ezik)	4
Iturgintzako, hotz, bero eta aire-girotzeko instalazioak	5
Tximistorratzak eta antzekoak ezartzea. Tipo eta mota guztietako sukaldeen muntaia eta ezarketa, aldagailu guztiak barne. Edozein mota eta tipotako igogailuen muntaia eta ezarketa. Eraikin eta eraikuntza guztietan telefono, telegrafo, haririk gabeko telegrafo eta telebistak ezartzea. Metalezko muntaiak eta industri instalazio osoak; baina makineria eta ezarri edo muntatu behar diren osagaiak saldu eta ekarri gabe	4
Gainjazki, zoruketa eta zoladurak; eta isolamenduen ezarketa	5

Ekonomi jarduera	Neurria (Pertsona enplegatuak)
Arozgintza eta sarraigintza	5
Eraikin eta lokaletako mota eta era guztietako pinturagintza eta paper, ehun edo plastikoen bidezko gainjazkiak eta dekorazioa eta akabera	4
Eraikin eta lokalateko igeltsugintza eta karegintza eta dekorazioa	4
Eraikintzaren zerbitzu lagungarriak eta karramarroztaketak. Mota guztietako obren eraikintza, konponketa eta artapena	6
Fruta, barazki, ortuari eta tuberkuluaren txikizkako merkataritza	5
Haragi eta hondakinen, haragigai eta haragiki gertatuaren txikizkako merkataritza	5
Arrautza, hegazti, abeletzeko untxi, ehizien eta beraien ekoizkin eratorrien txikizkako merkataritza	4
Hondakin-saltokietan egiten den abastuko animalien, fresko eta izoztuen errai eta hondakinen txikizkako merkataritza	5
Arrainen eta arrantza, eta urzaintzako beste ekoizkinen, eta barraskiloen txikizkako merkataritza	5
Ogi, gozoki, konfite eta antzekoen, baita esne eta esnekien txikizkako merkataritza	7
Ogi, ogi berezi eta opilen salmentak	7
Gozokigintza, opilgintza eta konfitegintzako ekoizkinen txikizkako merkataritza	7
Oreki frijitu, estalien edota estalgabeen nahiz barrubeteen, patata frijituen, janaurrekoen, fruitu lehor, gulosina, txokolatezko prestakin eta edari freskagarrien txikizkako merkataritza	6
Mota guztietako jangai eta edarien txikizkako merkataritza, saltzailearen establezimenduetan	5
Mota guztietako jangai eta edarien txikizkako merkataritza, autozerbitzuko araubidean nahiz araubide mistoan, saltzeko gelak 400 metro karratu baino gutxiagoko azalera duenean	4
Etzerako ehungintza eta jantzigintzagaien, alfombra eta antzekoen, baita tapizgintzagaien txikizkako merkataritza	5
Gorputz eta bururako mota guztietako janzkien txikizkako merkataritza	6
Mihise, gerruntze eta jantzi bereziren txikizkako merkataritza	3
Purtzilgintza eta fardelgintzako gaien txikizkako merkataritza	5
Zapata, larruzalgai eta imitazio gai nahiz ordeko ekoizkin, gerriko, kartera, zorro, maleta eta, oro har, bidaia gaien txikizkako merkataritza	6
Drogagintza, lurringintza eta kosmetika, garbiketako gaien, pintura, berniz, disolbakari, paper eta dekoraziorako beste ekoizkin batzuen eta kimikako ekoizkinen, eta norberaren higiene eta garbiketarako gaien txikizkako merkataritza	4
Altzarien txikizkako merkataritza	5
Material eta aparatu elektrikoaren, elektronikoaren eta elektratresnen, argindarra ez beste energia mota batez eragiten diren etxe erabilerrako bestelako aparatuen eta sukaldeko altzarien txikizkako merkataritza	3
Tresneria, burdingintza, apaindura, opari zein erakargarritasuneko gaien txikizkako merkataritza (bisuteria eta elektratresna txikiak barne)	4
Eraikintzako materialen, eta saneamenduko gai eta altzarien, eta ate, leiho, pertsiana eta abarren txikizkako merkataritza	3
Beste sekzioetan ez dauden etxeko ekipamendurako gaien txikizkako merkataritza	3
Lurgaineko ibilgailuetarako aldagailu eta ordezkaien txikizkako merkataritza	4
Mota guztietako makineriaren txikizkako merkataritza (etxeko aparatuak, bulegokoak, medikuenak, ortopedikoak, optikoak eta argazkigintzakoak izan ezik)	3
Ibilgailu mota guztietarako gurrilazal, banda edo bandaje eta aire-kamaren txikizkako merkataritza; gai horien handizkako merkataritzako jarduerak izan ezik	4

Ekonomi jarduera	Neurria (Pertsona enplegatuak)
Bulegoko altzarien eta bulegoko makina-ekipoen txikizkako merkataritza	5
Medikuntza, ortopedia, optika eta argazkigintzako aparatu eta tresnen txikizkako merkataritza	3
Liburu, aldizkari, papergintza, eta idazguko gai eta marrazkigintza, eta arte ederretako gaien txikizkako merkataritza, herriko kaleetan dauden kioskoak izan ezik	4
Egunkari, aldizkari eta liburuen txikizkako merkataritza herriko kaleetan dauden kioskoetan	3
Jostailu, kirolgai, kirol janzki, zapata eta buru-apaingailu, arma, kartutxo, eta pirotekni gaien txikizkako merkataritza	4
Hazi, ongarrri, lore eta landareen, baita animalia txikien txikizkako merkataritza	4
661. taldean eta 662.1. epigrafean zehaztu izan diren establezimenduak ez besteetako elikadura eta edarigai mota guztien txikizkako merkataritza	3
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo elikaduragaien txikizkako merkataritza, edari eta izozkiena barne	2
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko ehungaien eta jantzigaien txikizkako merkataritza	2
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko zapata, larruazal eta larruazalgintzagaien txikizkako merkataritza	2
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko drogagintza eta kosmetikako gaien eta, oro har, kimikagaien txikizkako merkataritza	2
Beste sekzioetan ez dauden merkatugaien txikizkako merkataritza, merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo	2
Bi sardexkako jatetxeak	10
Sardexka bateko jatetxeak	10
Kafetegiak	8
Kategoria bereziko kafetegi eta tabernak	8
Bestelako kafetegi eta tabernak	8
Zerbitzuak kiosko, kaxa, barraka nahiz antzeko beste lokaletan	3
Zerbitzuak txokolategi, izotz denda eta ortxata dendetan	3
Izar bateko eta biko hotel eta moteletako ostalaritza zerbitzua	15
Ostatetxe eta pentsioetako ostalaritza zerbitzua	12
Ostatuetxe eta ostalierretxeetako ostalaritza zerbitzua	12
Hotel-apartamentuetako ostalaritza zerbitzua	5
Etzerako elektragaien konponketa	3
Ibilgailu automobil, bizikleta eta bestelako ibilgailuen konponketa	6
Oinetakoak konpontzea	2
Beste sekzioetan ez dauden kontsumogaiak konpontzea (oinetako konponketa; eta artelanen, altzarien, antzinatuen eta musika-tresnen zaharberrikuntza izan ezik)	2
Industri makinariaren konponketa	3
Beste sekzioetan ez dauden konponketak	3
Taldeko hiri garraioa, eta bidaiarien errepidezkoa	5*
Autotaxizko garraioa	3*
Merkatugaien errepidezko garraioa	5*
Ibilgailuen koipeztaketa eta garbiketa	6
Etxe-aldaketen zerbitzuak	5*

Ekonomi jarduera	Neurria (Pertsona enplegatuen)
Lurgaineko eta urgaineko ibilgailuak, nahiz aireontziak eta abar gidatzen irakastea	5
Irakaskuntzako beste jarduera batzuk, beste sekzioetan ez daudenak, hala nola, hizkuntzak, mozketa eta jantzigintza, mekanografia, takigrafia, azterketa, oposizio eta antzekoen prestakuntza	5
Kirol hobekuntzarako eskolak eta zerbitzuak	3
Egindako arropa eta etxeko jantzi eta gai erabilien tindaketa, lehorreko garbiketa, ikuzketa eta lisaketa	5
Gizon eta emakumezkoentzako ile-apainketa zerbitzuak	9
Edergintza areto eta institutuak	7
Fotokopiagailuen bidezko agiri kopiagintza zerbitzuak	5

* Neurri horiek urteko edozein egunetan dauden ibilgailuei dagozkie

Pertsona enplegatuen neurria zehazteko, alokairupeko langileak bezala soldatarik gabekoak hartu beharko dira kontuan, jardueraren titularra barru dagoelarik; hor-taz, neurri hori aurre-aurreko urtean zehar jarduera egin den epealdiari dagokion batez besteko haztatuaren bitartez kalkulatu da.

Egutegiko urte batean aurreko neurriak gainditzen badira, subjektu pasiboa baztertutik geldituko da hurrengo urteaz gero, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zenbatespen objektiboaren metodoko zeinu, indize edo moduluen modalitateak; eta etekin garbia zenbatespen objektiboaren metodoko koefizienteen modalitateaz zehaztuko da, baldin eta 2. puntuaz azaldu diren beharkizunak betetzen badira.

Hainbat jarduera aldi berean egitea:

Subjektu pasiboak hainbat jarduera egiten duenean, mugak modu honetaraxe zenbatuko dira:

- a) *Enpresa jarduera batzuk egitea.* Eragiketen kopuruaren mugak eta langileen kopuruarenak jarduera horien multzoari dagozkionak izango dira; eta, horri dago-kionez, zenbatespen objektiboaren metodoko zeinu, indize edo moduluen modalitatearen barrukoak baztertuta geldituko dira.
- b) *Lanbide jarduera batzuk egitea.* Subjektu pasiboak egindako jarduera guztiei ezarriko zaizkie mugak.
- c) *Enpresa eta lanbide jarduerak batera egitea.* Sartzeko mugak bakoitza bere aldetik ezarriko zaizkie enpresa edo lanbide jarduerari; horretarako, enpresa jar-dueretarako mugak zenbatueran, zenbatespen objektiboaren metodoko zeinu, indize edo moduluen modalitatearen barruko enpresa jarduerak baztertu egingo dira.
- d) *Subjektu pasiboak enpresa edota lanbide jarduerak batera egitea;* eta enpresa edota lanbide jarduerak egitea, errenten eratxikipen araubideko erakunde ba-ten edo batzuetan kide delarik. Mugak modu honetaraxe zenbatuko dira:
  1. Subjektu pasiboak berak egindako enpresa jarduera guztien salmenten ur-teko kopurua eta langileen kopurua zenbatuko dira.

2. Subjektu pasiboak berak egindako lanbide jarduera guztien salmenten urteko kopurua eta langileen kopurua zenbatuko dira.
3. Subjektu pasiboa errenten eratzikipen araubideko erakunde batzuetakoa bada, bera dagoen erakunde bakoitzak egindako enpresa jarduera guztien salmenten urteko kopurua eta langileen kopurua zenbatuko dira. Kontuan hartu behar da zenbatespen objektiboaren araubidea errenten eratzikipen araubideko erakundeei ezartzen zaiela, baldin eta beraien bazkide, jaraunslle, erkide edo partaideak pertsona fisikoak badira.
4. Subjektu pasiboa errenten eratzikipen araubideko erakunde batzuetakoa bada, bera dagoen erakunde bakoitzak egindako lanbide jarduera guztien salmenten urteko kopurua eta langileen kopurua zenbatuko dira. Kontuan hartu behar da zenbatespen objektiboaren araubidea errenten eratzikipen araubideko erakundeei ezartzen zaiela, baldin eta beraien bazkide, jaraunslle, erkide edo partaideak pertsona fisikoak badira.

UKOA

Uko egiteko epea

Koefizienteen modalitatea erabili behar duten jardueren subjektu pasiboek uko egin ahal izango diote —guztietarako edo enpresazkoen edo lanbidezkoen multzo bakoitzeko— eragina izan behar duen egutegiko urtearen aurreko abenduan.

Zeinu, indize edo moduluen modalitatea erabili behar duten jardueren titularrek modalitate horri uko egin ahal izango diote, urte bakoitzeko abenduan argitaratzen diren foru aginduetan indarrean jarri eta ondorengo bi hilabeteetako epean. Agindu horietan finkatzen dira —egutegiko hurrengo urterako— modalitate horretan sartutako jarduerak nahiz berariei dagozkien zeinu, indize edo moduluen balorazioa.

Jarduerari hasiera ematen bazaio, zenbatespen objektiboaren araubideari uko egin nahi izanez gero —bi modalitateetarik edozeinetan—, jarduera hori hasi eta hilabeteko epean egin beharko da.

Koefizienteen modalitateari uko egiten bazaio, uko horrek urtebeteko epean izango ditu ondoreak; behin epe hori igaro eta gero, ukoa ondorengo urteetako bakoitzean luzatuko dela ulertuko da, salbu eta bera ezeztatzen bada. Ezeztapena egiteko epeak eta uko egitekoak berdinak dira (S-4 eredu).

Zeinu, indize edo moduluen modalitateari uko egiten bazaio, uko horrek hiru urteko epean izango ditu ondoreak; behin epe hori igaro eta gero, ukoa ondorengo urteetako bakoitzean luzatuko dela ulertuko da, salbu eta bera ezeztatzen bada. Ezeztapena egiteko epeak eta uko egitekoak berdinak dira (S-4 eredu).

Ukoaren ondoreak

Badira subjektu pasiboak zeinu, indize eta moduluen modalitatearen menpeko enpresa jarduerak egiten dituztenak; bada, subjektu pasiboek horri uko egiten badiotte edo Balio Erantsiaren gaineko Zergaren sistema erraztuaren araubide bere-

ziari uko egiten badiote, orduan enpresa eta lanbide jarduera guztien etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodoaz zehaztuko dute.

Badira subjektu pasiboak koefizienteen modalitatearen menpeko enpresa jarduerak egiten dituztenak; bada, subjektu pasiboak horri uko egiten badiote, jardueretarik bati edo batzuei dagokienez, orduan enpresa jarduera guztien etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodoaz zehaztuko dute —zeinu, indize eta koefizienteen modalitatea erabili behar duten jardueri dagokienez izan ezik—.

Badira subjektu pasiboak koefizienteen modalitatearen menpeko lanbide jarduerak egiten dituztenak; bada, subjektu pasiboak horri uko egiten badiote, jardueretarik bati edo batzuei dagokienez, orduan lanbide eta lanbide jarduera guztien etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodoaz zehaztuko dute.

VI. KAPITULUA

ZUZENeko ZENBATESPENAREN ARAUBIDEA ETA KOEFIZIENTEKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOAREN ARAUBIDEA

1. ZUZENeko ZENBATESPENAREN ARAUBIDEA (D₁ ERANSKINA)

SARRERAK

Sarrera legez, hartukizun guztiak jarri beharko dira, edozein dela beraien izena edo izaera, baldin eta jarduera egitetik badatoz, nahiz diruz nahiz gauzaz hartzen direlarik.

Honako hau da sailkapen berezia:

Salmentak edo sarrerek: jarduerako ondasunen emanaldien edo zerbitzugintzaren ondorioz hartzen diren kontraprestazioen zenbatekoa. Ustiapeneko ekoizkinei gertatutako ezbeharrengatik, aseguru bazkunek ordaindutako kopuruak sartuko dira.

Diru-laguntzak eta autokontsumoak: zergadunak, bere jardueraren xede izanik, dohain edo merke-merkean gainontzekoren bati laga, edo bere famili unitatearen edozein kideren kontsumorako uzten dituen ondasunen edo zerbitzuen zenbatekoa, merkatuko balioaren arabera. Diruz balora daitezkeen ondasun edota eskubideen diru-laguntza eta gainerako transferentzia arrunten zenbatekoa, baldin eta haiek jardueran erabiltzen badira.

Sarrera, salmenta, ondasunen erosketa eta izakinen aldaketen zenbatekoa BEZik gabe zenbatuko da, eta eragiketak kargatzen dituen zeharkako beste zerga barik.

ZERGAN KEN DAITEZKEEN GASTUAK

- Oro har, sarrerek lortzeko behar diren gastu guztiak kendu ahal izango dira. Haiek sailkatzeko, Kontabilitate Plan Orokorren irizpideei jarraituko zaie, plan horren arabera doitu behar baitute euren kontabilitatea araubide honen menpean dauden enpresarioek.
- Ken daitezkeen gastutzat, ezkontidearekin hizpatutako ordainsariak, bai eta zergadunarekin bizi diren seme-alaba adingabeak hizpatutakoak ere, baina honako hauek gertatu behar dira:
  - a) Ohituraz eta iraunkortasunez jardueran egin behar dute lan.
  - b) Lan kontratua egon beharra dago, eta Gizarte Segurantzako araubide egokian afiliatuta egon behar dute.
  - c) Hizpatutako ordainsariak ez dira merkatuan, egiten den lanerako eta kualifikaziorako, daudenak baino handiagoak izango.

- Ken daitezkeen gastutzat ezkontideari ordaindutako kontraprestazioaren zenbatekoa hartuko da, bai eta zergadunarekin bizi diren seme-alaba adingabekoei ordaindutakoarena ere, baldin eta arrazoia jardueran erabilitako ondasun edota eskubideen lagapena bada, baina honako hauek gertatu behar dira:
  - a) Itundutako ordainketa ez da merkatuko balioa baino handiagoa izango (itunik ez badago, merkatuko balioa kenduko da).
  - b) Ondasun edota eskubideak ez dira ezkontide bienak izango.
- Lanbide edo arte jarduerak direnean, gastu frogagaitzengatik, sarrera osoen zenbatekoaren %1 kendu ahal izango da.

ETEKIN GARBIA

-Lerroa: «Etekin garbia». «Sarrerak guztira» gakoetako zenbatekoari «Gastuak guztira» gakoetakoa kentzetik emaitza bat aterako da eta emaitza horri batu edo kenduko zaizkio, dagokion arabera, «Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak» eta «Lotutako ondasunen ondare urripenak» gakoetan jarritako zenbatekoak; eragiketa horien guztien zenbatekoa jarriko da.

Ondare gehikuntza edo urripenak gertatu direnean, 9. orrialdeko azken atala bete beharko da, eta eurak eratorri dituen jardueraren epigrafea agertaraziko da, bai eta ondare aldakuntza gertarazten duen ondasunaren deskripzioa, besterentze balioa, kontabilitateko balio garbia, inbertituriko kopurua eta gertatua den gehikuntza edo urripena ere.

-Lerroa: «Egotzitako etekin garbia». Jarduera ondasun erkidego edo komunitate batek egiten badu, erkide bakoitzak jardueraren etekin garbian duen zatia agertaraziko du.

- a) Subjektu pasiboak egindako enpresa jardueren etekin garbia:

$$\text{Etekin garbia} = (\text{Salmentak edo sarrerak} + \text{diru-laguntzak eta autokontsumoa} + \text{LEIren ziozko hartukizunak}) - (\text{zergan ken daitezkeen gastuak}) + \text{lotutako ondasunen ondare gehikuntzak} - \text{lotutako ondasunen ondare urripenak}$$
- b) Subjektu pasiboak egindako lanbide jardueren etekin garbia:

$$\text{Etekin garbia} = (\text{Salmentak edo sarrerak} + \text{diru-laguntzak eta autokontsumoa} + \text{LEIren ziozko hartukizunak}) - (\text{zergan ken daitezkeen gastuak} + \text{sarrera guztien gaineko \%1}) + \text{lotutako ondasunen ondare gehikuntzak} - \text{lotutako ondasunen ondare urripenak}$$

LOTUTAKO ONDASUNEN ONDORIOZKO ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK (ZENBATESPEN MODALITATE GUZTIEI EZARRIKO ZAIE)

Beraiek kalkulatu, sartu eta konpentsatzeko, ez dira osagai lokabeen ondare gehikuntza eta urripenetarako ezarritako arau orokorrak erabiliko.

Zuzeneko zenbatespenaren araubidean, osagai lotuak saltzearen ondoriozko ondare aldakuntzak, euren zeinua dutelarik (positiboa edo negatiboa, ondare gehikuntza edo urripena den arabera), enpresa edo lanbide jardueren etekin garbiei erantsiko zaizkie. Beraiek kalkulatzeko, Sozietateen gaineko Zergari buruzko arauak erabiliko dira.

Oro har, ondarearen gehikuntza edo urripena hauxe izango da: ondare-osagaiaren eskualdaketa balioaren eta haren kontabilitateko balioaren arteko kendura, eta kendura hori positiboa edo negatiboa izan daiteke. Kontabilitateko balioa eskuraketa egin zen prezioa —bestela, ekoizpen kostua edo lotura balioa— ken amortizazioen batura, eta kendura hori izango da.

Aurreko eragiketaren emaitza positiboa bada, hau da, ibilgetu material edo ezmaterialaren ondare-osagaien eskualdaketatik datorren ondare gehikuntza bada, orduan, igarotako denborari dagokion monetaren baliogalera kendu egingo da, zertarako eta emaitza horren inflazioaren eraginagatik sortu den moneta-errenta hutsa kargatik kanpo uzteko. Zuzenketa, gehienez, ezarriko da, harik eta osagaiaren gainbalioa deuseztatu arte.

1997ko monetaren baliogaleraren koefizienteen laukia.

Zein urtetan eskuratu zen elementua	Eguneratze koefizientea
1983 eta aurrekoak	1,976
1984	1,795
1985	1,644
1986	1,543
1987	1,442
1988	1,381
1989	1,331
1990	1,271
1991	1,210
1992	1,160
1993	1,126
1994	1,104
1995	1,053
1996	1,025
1997	1,000

Koefizienteak honako modu honetara ezarriko dira:

- a) Eskuraketa prezioaren edo ekoizpen kostuaren gainean, ondare-osagaiaren eskuraketa edo ekoizpenaren urteari begira. Hobekuntzei ezarri ahal zaien koefizientea izango da, zein eta hobekuntza horiek egiten diren urteari dagokiona.
- b) Eskuraketa prezio edo ekoizpen kostuari dagozkion amortizazioen gainean, baldin eta horiek kendu ahal badira zergetatik, betiere, kenkaria egiten den urteari dagokionez.

Moneta-zuzenketa emaitzako ondare gehikuntzak beti izan behar du kopuru positiboa edo zeroa. Kopuru negatiboa lortzen bada, gehikuntzaren zenbatekoa zeroan zenbatetsiko da.

Ondare aldakuntzaren emaitza negatiboa bada, hortaz, ondare urripena bada, orduan emaitza ondare-osagaiaren eskualdaketa balioaren eta haren kontabilitateko balioaren arteko kendura izango da, ondare gehikuntzei ezin baitzaie moneta-zuzenketa ezarri.

Ondare-osagai batzuk enpresa edota lanbide jarduera batzuk egiteko lotzen badira, eskuraketa unetzat loturari dagokiona hartuko da.

Aktibo finko material edo ezmaterialeko osagaiak, baldin eta enpresa edo lanbide jarduera bati lotuta badaude, beti amortizatu ahal izango dira euren balioan jasaten duten galeran, Sozietateen gaineko Zergari buruzko 3/1996 Foru Arauaren 11. artikuluan ezarritakoaren arabera.

Benetako balio galera artikuluko horretako metodoen arabera kalkulatu ahal izango da; gehienetan egiten dena, berriz, ondoko taulan ezarriko diren amortizazio koefizientea erabiltzea da:

Ondare-osagaiak	Urteko gehieneko koefizientea	Gehieneko denboraldiko urteak
Etxe-gela eta bulegorako, merkataritzako erabilerarako edota zerbitzuetarako eraikinak	3	50
Industri erabilerarako eraikinak eta pabiloiak	5	30
Instalazioak	15	10
Industri erabilerarako makineria	15	10
Beste erabilera batzuetarako makineria	10	15
Ontzi eta aireontziak	10	15
Autobusak, kamioiak, furgonetak eta antzekoak	20	8
Turismo-ibilgailuak	20	8
Molde, eredu, trokel eta gargarak	33	5
Lanabesak eta erremintak	30	5
Altzariak	15	10
Informatika-ekipoak	25	6
Alokatzeko bideo filmak	50	3
Zehaztu gabeko beste elementu batzuk	10	15

Osagaiak erabilia eskuratzen direnean, salbu eta eraikinak, orduan gehieneko koefizienteak ezarriko dira, kopuru bikoitzaren mugaraino, eta gehieneko epealdia erdira laburtuko da; izan ere, laburtze hori gehiagoz egingo denez gero, urteak osoz orik zenbatuko dira.

Ibilgetu materialaren osagaiak egunean-egunean lan-txanda normal baten baino gehiagotan erabiltzen direnean, amortizazioaren gutxieneko koefizienteek gehikuntza hau hartu ahal izango dute: amortizazioaren taulako gehieneko eta gutxieneko koefizienteen arteko kenketa egingo da; ondorik, egunean-egunean lanean eman ohi izan diren orduak zortiz zatituko dira; azkenik kendura hura eta zatidu-

ra hau biderkatuko dira, eta biderkadura hori izango da gehikuntzaren zenbatekoa. Eraitza hori gehienez onar litekeen koefizientea izango da.

Aurreko lerroaldean xedatutakoa ez zaie ezarriko eraikinei, garraiogaiei, merkataritzako altzari eta instalazioei, eta informatikako ekipoei.

Zergaldi batzuetan enpresario edo profesionalek beren etekin garbia zenbatespen objektiboaren metodoaren bitartez zehaztu badute, bada, zergaldi horietan amortizaziotzat, amortizazio taularen arabera gehieneko amortizazioalditik datorren koefizientea ondare-osagaiari ezartzearen ondoriozko eraitza hartuko da.

Amortizazioa egiteko arau orokorrak:

- Lurrak ezin dira inoiz ere amortizatu, ez eta eraikinak jasotzen dituztenak ere.
- Ibilgetu materialaren zein ezmaterialaren osagaiak, beraien aleko balioa 100.000 pezetatik gorakoa ez bada, era askean amortizatu ahal izango dira.
- Ibilgetu ezmateriala lerroz lerro amortizatuko da, bost urtetik 10 urterako epean.

Zer diren enpresa txikia eta ertaina. Betekizunak:

- a) Ustiapen ekonomikoa burutuko du.
- b) Ez da eragiketen kopurua 715 milioi pezetatik gorakoa izango edota beraren ibilgetu garbia ez da 286 milioi pezetakoa baino handiagoa izango.
- c) Ez du 50 pertsona enplegatutik gorako plantilarik izango.
- d) Ez du aurretik adierazitako betekizunetarik bat betetzen ez duen beste enpresaren baten 100eko 25etik gorako partaidetzarik izango.

Ibilgetu material berriko osagaiek, salbu eta eraikinak, enpresa txikiek eskuratu badituzte, amortizazio askatasuna izango dute jardunbidean hasten direnetik.

Zergaldian zehar sinatutako obra burutzapeneko kontratu bat dela-bide agindutako osagaiek ere amortizazio askatasuna izango dute, baldin eta osagaiok eskura jartzen badira zergaldia amaitu eta ondorengo hamabi hilabeteen barruan. Era berean, ibilgetu materialeko osagaiei, baldin eta enpresak berak egin baditu, ezarriko zaie amortizazio askatasuna.

Amortizazio askatasun hori eta ondokoak ezin dira aldi berean ezarri:

- a) Esportazio jarduerengatiko hobaria, beronengatiko mozkinak inbertitu diren osagaiei dagokienez.
- b) Aparteko hobarien berrinbertsioa eta berrinbertitzeagatiko salbuespena, eskualdaketaren zenbatekoa berrinbertitzeko erabili diren osagaiei dagokienez.

Salbuespena berrinbertitzeagatik (Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 52. artikulua)

Enpresa txiki eta ertainek ekitaldian zehar ustiapen ekonomikoei loturiko ibilgetuaren osagaien kostubidezko eskualdaketari esker lortutako errenta positiboak zerga oinarrian ez sartzeko aukera izango dute, behin monetaren balio galeraren arabera zuzenduak izan direnean, baldin eta errenta horien zenbatekoa 50 milioi-

tik gorakoa ez bada eta eskualdaketa zenbateko osoa ustiapen ekonomikoei lotutako ibilgetu materialaren beste osagai batzuetan berrinbertitzen bada ondare-osagaia eman edo eskura jarri den urtearen aurreko urtearen eta osteko hiru urteen arteko epearen barruan.

Errenten zenbatekoa 50 milioitik gorakoa denean, salbuespena kopuru horretarainokoa izango da eta errentaren gainerako zenbatekoak ondorengo zazpi urteetan errentak zerga oinarrian sartzeko dagoen gerorapenari heldu ahal izango dio (Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 52. artikulua).

Berrinbertsiopeko ondare-osagaiek subjektu pasiboaren ekonomi ustiapenei lotuta iraun beharko dute, frogatutako galerak daudenean izan ezik, harik eta osagai guztiak erabat amortizatu arte.

Enpresario eta profesionalek euren jardueraren etekin garbia zenbatespen objektiboaren metodoaren bitartez zehaztu badute, orduan berrinbertsiopeko ondare-osagaiek irauteko duten betekizuna osagaien euren bizitza erabilgarriaren arabera zehaztuko da; bizitza hori amortizazioaren gehieneko epealdiaren arabera kalkulatu da, Sozietateen gaineko Zergari buruzko 3/1996 Foru Arauaren 11. artikuluko amortizazio taularen ginoan.

ZERGA-PIZGARRIAK, NORBANAKOEK INTERES OROKORREKO JARDUERETAN ESKU HAR DEZATEN

«Fundazioen eta Herri-Onurako Elkarleen Zerga-Araubideari eta Zudu Orokorreko Jardueretako Partaidetza Pribaturako Zerga-Pizgarri»ei buruzko abenduaren 5eko 9/1995 Foru Arauak zerga-pizgarri batzuk ezarri ditu norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku har dezaten; horretarako, jarduerok erregistro egokian izena emanda duten fundazioetan egin behar dira, bai eta herri onurako adierazpena duten elkarteetan ere, baldin eta erakundeok betetzen badituzte foru arau horretan ezarritako betekizunak.

Baldintza orokorrak, pizgarriak ezartzeko:

- Zerga-pizgarri horiek enpresa edota lanbide jardueri bakarrik ezarriko zaizkie, baldin eta beraien etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren araubidearen bidez zehazten bada.
- Horretara zehazten diren etekin garbiek ezin dute negatiboak izan, zerga-pizgarriak norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku hartzeari ezartzearen ondorioz.

1. Interes orokorreko jardueretako lankidetzak hitzarmenak (9/1995 Foru Arauaren 30. art.).

Subjektu pasiboak enpresa edota lanbide jarduerak egiten baditu, jarduera horien etekin garbietatik ken daitezkeen partiden lege ondokoak joko dira: subjektuak berak ordaindutako kopuruak, baldin eta erakunde egokiekin egindako lankidetzak hitzarmenen ondoriozkoak badira, eta hitzarmenok interes orokorreko jardueren gainekoak badira.

Kenkariaren muga:

- a) %5, egindako enpresa edota lanbide jardueren etekin garbien gainean.
- b) ‰0,5, salmenten gainean; hala ere, portzentaia hau ezartzetik ateratzen den kenkariak ezin du etekin garbi negatiborik ekarri.

1260. gakoan, berriz, kontzeptu honen zioz ken daitekeen kopuruak agertu behar du, berari dagozkion mugak ezarri ondorik.

2. Dohaintzan eskaintzeko artelanen erosketa (9/1995 Foru Arauaren 31. art.).

Eskaintza jasotzen duen erakundeak dohaintza onartzen badu, orduan enpresario eta profesionalak jarduera batzuen etekin garbitik erosketa kostua kendu ahal izango dute, baldin eta jarduera horien etekina zuzeneko zenbatespenaren araubidearen bidez zehazten bada; bestela, etekin garbitik Administrazioak finkaturiko tasazio balioa kendu ahal izango dute, balio hori txikiagoa denean. Izan ere, balio horiek artelanenak izango dira, eta artelanok erakunde egokiei dohaintzan emateko erosi dira. Horri dagokionez, artelan iritziko zaie, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko arautegian zehazturik egon eta historia edo artezko balioa duten arte-objektu, antzinateko eta bilduma-objektuei.

Kenkari hori egin ahal izateko, dohaintzaren eskaintza egin behar du, zelan eta abenduaren 5eko 9/1995 Foru Arauaren 31. artikuluko bigarren puntuan ezarritako betekizun eta baldintzekin.

1261. gakoan, berriz, kasuan-kasuan egoki den kopurua jarriko da:

- a) Artelanaren dohaintza egiteko eskaintzaren behin betiko onarpena eta bera erakunde dohaintza-hartzaileari egiten zaion eskualdaketa ekitaldi berean egiten badira, orduan, ekitaldi horri dagokion aitorpenean lehen zehazturiko kopuru osoa kendu ahal izango da. Kenkari horren gehieneko muga ekitaldiko etekin garbien %10ekoa izango da, atal honetako jardueri dagokienez.
- b) Artelanaren dohaintza egiteko eskaintza behin betiko onartzen denetik eta bera erakunde dohaintza-hartzaileari eskualdatzen zaionera bitartean ekitaldi bat baino gehiago igaro bada, orduan kenkaria zati berdinetan egingo da, eskaintza behin betiko onartzen denetik dohaintzapeko ondasuna eskualdatzen denera arteko denboraldian zehar. Gehienez ken daitekeen zenbatekoa, ekitaldi bakoitzeko, ondokoa izango da: hamar zatituko da eskaintza onartzen denetik ondasuna eskualdatzen denera bitarteko daten artean dagoen epealdiko urteen kopuruaz; hortik emaitza bat lortuko da portzentaia zehazteko; bada, portzentaia hori ezarriko zaio ekitaldietarik bakoitzean egindako jardueren etekin garbiari, eta hortik ateratzen den kopurua izango da kendu ahal dena.

Kenkari hau ezin liteke batera eduki, ondasun berberetarako, 872 eta 873. laukitxoetako emarien ziozko kuotatikako kenkariarekin.

3. Interes orokorreko, eta zenbait arte bultzatu eta garatzeko jardueretako gastuak (9/1995 Foru Arauaren 32. art.).

Subjektu pasiboak egindako enpresa eta lanbide jardueren etekin garbietatik, ondoko kopuruak kendu ahal izango dira, baldin eta beraien xedea ondokoetarik baten bat bada:

- a) Laguntza, hezkuntza, kultura, hizkuntz normalizazio, zientzia, ikerketa, kirol, bondatezko gizarte zerbitzuaren sustapenaren alorretan edo antzeko interes orokorreko beste edozeinetan, jarduerak egin edo herri-gertakariak antolatzea, arauz ezar daitezkeen baldintzetan.
- b) Zine, antzerki, musika eta dantza sustatu eta garatzeko jarduerak egitea, liburu, bideo eta fonogramen argitalpena, arauz ezar daitezkeen baldintzetan.

Kopuru horien kenkariak ondoko muga izango du, zergadunak aukeratu ahal izango duena:

- %5, subjektu pasiboak egindako enpresa edota lanbide jardueren etekin garbien gainean.
- %0,5, salmenten gainean; hala ere, portzentaia hau ezartzetik ateratzen den kenkariak ezin du etekin garbi negatiborik ekarri.

1262. gakoan, berriz, kontzeptu honen zioz ken daitekeen kopuruak agertu behar-ko du, puntu honetan dauden mugak ezarri ondorik.

4. *Lehentasunekatzat aldarrikatutako jarduerak eta egitarauak [9/1995 FAKo 33.art.ko Bat a)]*

Kontzeptu hauengatik ken daitekeen zenbatekoa ez da egindako enpresa edo lanbide jardueren etekin garbien ehuneko 10etik gorakoa izango edo, horren ordez, subjektu pasiboaren aukeran, muga hori salmenten kopuruaren 1000ko 1ekoa izango da, portzentaia honen erabilerak ez duela behin ere zerga oinarri negatiboa ekartzetik.

Kenkari hau egin ahal izateko, beharrezkoa izango da subjektu pasiboak Zergaren aitopenearekin batera ziurtagiri bat aurkeztea; izan ere, ziurtagiri hori Bizkaiko Foru Aldundiko sail eskudunak luzatu behar-ko du, eta berean egiaztatu behar-ko da kendu nahi diren diru-kopuruak ekitaldi horretarako lehentasunekatzat hartu diren jarduera edota egitarauetarako erabili direla.

1264. gakoan dagoen kopuruak bat etorri behar du 1260, 1261, 1262 eta 1263. ga-koetan dauden zenbatekoen baturarekin.

Interes orokorreko jardueretako lankidetzak hitzarmenak (9/1995 Foru Arauaren 30. art.) eta *Dohaintzan eskaintzeko artelanen erosketa* (9/1995 Foru Arauaren 31. art.) direla-eta egin daitezkeen kenkariak ezarri ahal izango dira, baldin eta emariak jasotzen dituzten izakundeak eta lankidetzak hitzarmenak sinatzen dituztenak ondo-koak badira:

- a) Erregistro egokian izena emanda duten fundazioak eta herri onurako adierazpena duten elkarteak, baldin eta abenduaren 5eko 9/1995 Foru Arauaren 5.1. artikuluan ezarritako betekizunak betetzen badituzte.
- b) Bizkaiko Foru Aldundia, estatua, autonomi erkidegoak, beste foru aldundi batzuk, toki erakundeak, unibertsitateak eta beraiek atxikita dituzten irakastegiak, ikerkuntzarako herri erakundeak, Izadiaren Erakunde Nazionala eta autonomi erkidegoek dituzten antzeko erakundeak.

- c) Arau bidez ezartzen diren herri izaiki eta Administrazioaren autonomiadun erakundeak.
- d) Eliza Katolikoa eta espainiar estatuarekin lankidetzak akordioak sinaturik dituzten eliza, konfesio eta erlijio-erkidegoak.
- e) Gurutze Gorria.
- f) Pertsona Minusbaliatuentzako Aurreneurrien eta Beraientzako Arretarako Errege Patronatua.
- g) Euskaltzaindia, Sociedad de Estudios Vascos-Eusko Ikaskuntza, Espainiako Institutua eta bertan sartutako errege akademia ofizialak, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomi erkidegoetan «Real Academia Española»ren helburuak bezalatsukoak dituzten erakundeak.
- h) «ONCE».

KASU PRAKTIKOA

Mariano Aranzibia jauna mediku haginlaria da; jarduera kontsulta pribatu baten egiten du, eta loka-
la berarena da. Etekin garbia zehazteko, zuzeneko zenbatespenaren araubidea eta sortzapean irizpidea
darabiltza.

Beraren erregistro-liburutetan dauden jakingarrien arabera, 1997ko diru-sarrera eta gastuak honako
hauek dira:

Sarrera osoak:

- Ogibidesariak, zerbitzuak egiteagatik	25.000.000
- Hitzaldi eta argitalpenak	2.500.000

Gastuak:

Soldata eta alokairuak	3.500.000
Gizarte Segurantza	700.000
Autonomoen araubidearentzako ekarpenak	300.000
Osasun-materialaren erosketak	2.750.000
Finantza-gastuak	300.000
Amortizazioak	1.500.000
Gastuetan jasandako BEZa	350.000
Estatuarenak ez diren zergak	275.000
Hornidurak	2.600.000
Konponketak eta artapena	500.000
Kontsultaren lokalaren komunitatearen ordainagiriak	325.000

Inbentarioan sartzeko moduko ekoizkinen hasierako izakinak 1.900.000 pezetakoak ziren, eta amaie-
rakoak, berriz, 3.000.000.

Ebazpena

Sarrera osoak = 25.000.000 + 2.500.000 = 27.500.000

Ekitaldian kontsumituriko erosketak = 2.750.000 + 1.900.000 - 3.000.000 = 1.650.000

Zerga ken daitezkeen gastuak = 1.650.000 + 3.500.000 + 1.000.000 + 300.000 + 1.500.000 +
350.000 + 275.000 + 2.600.000 + 500.000 + 325.000 + 275.000 = 12.275.000

Etekin garbia = 27.500.000 - 12.275.000 = 15.225.000

D ₁		Enpresa edota lanbide jarduerak zuzeneko zenbatespenean					
Kontzeptua		Jarduera		Jarduera		Jarduera	
Identifikazio datuak	Titularra (gako)	1000	D	1100		1200	
	Titulararen IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1001		1101		1201	
	Ondasun erkidegoan duen partaidetzaren portzentaia	1002	%	1102	%	1202	%
	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren epigrafea	1003	0 0 1 1 1 1	1103		1203	
Izakin aldakuntza	Amalarrak izakinak (a)	1004	3.000.000	1104		1204	
	Hasierako izakinak (b)	1005	1.900.000	1105		1205	
	Izakin aldakuntza (c) = (a) - (b)	1006	1.100.000	1106		1206	
	Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa edo txikiagoa bada, jarri zenbateko hori (d) laukitxoan Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa baino handiagoa bada, jarri zenbateko hori (e) laukitxoan						
Datu ekonomitzaiek	Salmentak edo sarrerak	1007	27.500.000	1107		1207	
	Izakin aldakuntza (e)	1008	11.000.000	1108		1208	
	Diru-laguntzak eta autokontsumoa	1009		1109		1209	
	Lanerako Ezgaitasun Iragankorraren ziozko hartuzunak	1010		1110		1210	
	Sarrerak guztira (f)	1011	28.600.000	1111		1211	
	Erosketak	1012	2.750.000	1112		1212	
	Izakin aldakuntza (d)	1013		1113		1213	
	Errentamendu eta kanonak	1014		1114		1214	
	Konponketak eta artapen edo kontserbazioa	1015	500.000	1115		1215	
	Aseguru primak	1016		1116		1216	
	Lanbide zerbitzu lokabeak	1017		1117		1217	
	Kanpoko beste zerbitzu batzuk	1018	2.600.000	1118		1218	
	Estatuarenak ez diren zergak	1019	275.000	1119		1219	
	Soldata eta alokairuak	1020	3.500.000	1120		1220	
	Kalte-ordainak	1021		1121		1221	
	Gizarte Segurantzak	1022	700.000	1122		1222	
	Ekarpenak autonomoen araubidearentzat	1023	300.000	1123		1223	
	Langileen beste gastu batzuk	1024		1124		1224	
	Kudeaketa edo gestioiko beste gastu batzuk	1025	675.000	1125		1225	
	Finantzaketa gastuak	1026	300.000	1126		1226	
	Amortiziarako zuzkidura edo dotazioak	1027	1.500.000	1127		1227	
	Horniduretarako zuzkidurak	1028		1128		1228	
	Korporazio, ganbera eta elkarteen kuotak	1029		1129		1229	
	%1 *Sarrerak guztira (f)*ren gainean	1030	275.000	1130		1230	
	Gastuak guztira (g)	1031	13.375.000	1131		1231	
	Diferentzia [(f) - (g)]	1032	15.225.000	1132		1232	
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntza	1033		1133		1233	
	Lotutako ondasunen ondare urripena	1034		1134		1234	
	Etekin garbia	1035	15.225.000	1135		1235	
	Egotzitako etekin garbia	1036	15.225.000	1136		1236	

2. KOEFIZIENTEKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOAREN ARAUBIDEA (D₂ ERANSKINA)

SARRERAK

Araubide honetan sarrerak zer diren jakiteko, ikus zuzeneko zenbatespenekoak, berdinak baitira.

ZERGAN KEN DAITEZKEEN GASTUAK

Ondoko gastuok bakarrik kendu ahal izango dira:

- Kontsumitu diren erosketak. Inprimakian, «Erosketak» eta «Izakinen aldaketa (+ edo -)» gakoetan emango dira aditzera.
- Erosketei erantsitako gastuak. Garraioak, pleitak, aseguruak eta agente bitartekariak.
- Langileen kostua, titularraren Gizarte Segurantzza barne.
- Famili unitatekideekin hizpatutako ordainsariak, baldin eta horiek kendu ahal izateko behar diren betekizunak badaude (ikus zuzeneko zenbatespenari buruzko aurreko atala).
- Energia eta uraren kontsumoak.
- Alogerak. *Leasing* eragiketak direla eta, kapitala berreskuratzeko kuota ezin da sekula ere kendu.
- Besteren kapitalen korrituak, jarduerako ondasunen aseguru primak eta finantzazko gainerako gastuak.
- Estatuarenak ez diren zergak, baldin eta jarduerari loturiko ondasunak kargatzen badituzte.
- Artapen eta konponketako gastuak. Zabalkuntza edo hobekuntza dakartenak ez dira sekula kenduko.

ETEKIN GARBIA

Lerroa: «Diferentzia». «Sarrerak guztira» gakoetako zenbatekoari «Gastuak guztira» gakoetakoa kentzetik ateratzen den emaitza jarriko da.

Lerroa: «Gastuen koefizientea». Lerro honi dagozkion gakoetan, «Diferentzia» leerroko gakoetako beste gastu batzuegatik ondoko portzentaiak ezartzetik ateratzen diren emaitzak jarriko dira: %20, fabrikazio, meatzaritza, arrantza eta eraikintza; %15, merkataritza, zerbitzugintza eta, honelakorik dagoenean, abeltzaintza; eta %10, lanbide jardueretan.

Lerroa: «Aurretzeko etekina». «Sarrerak guztira» gakoetako zenbatekoari «Sarrerak guztira» eta «Gastuen koefizientea» gakoetakoa kentzetik ateratzen den emaitza jarriko da.

Lerroa: «Aparteko gastuak eta urripenak». Lerro honetan, jarduerak suteak, uholde, amiltze edota euren erabilera arruntetik kanpoko beste edozer jasaten dutenean, gertatzen diren gastu edota urripenen zenbatekoa jarriko da. Etekin garbia gastu edota urripen horien zenbatekoaz txikitu ahal izango da, baldin eta jakinarazten bazaizkio Administrazioari, zeinek begiztatuko baitu horiek benetakoak diren. Gastu lege hartzen bada, ezin da urripentzat hartu, eta alderantziz.

Lerroa: «Etekin garbia». «Aurretziozko etekina» gakoetako zenbatekoari «Aparteko gastuak eta urripenak» gakoetakoa kentzetik emaitza bat aterako da eta emaitza horri batu edo kenduko zaizkio, dagokion arabera, «Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak» eta «Lotutako ondasunen ondare urripenak» gakoetan jarritako zenbatekoak; eragiketa horien guztien zenbatekoa jarriko da.

Ondare gehikuntza edo urripenak gertatu direnean, 9. orrialdeko azken atala bete beharko da, eta eurak eratorri dituen jardueraren epigrafea agertaraziko da, bai eta ondare aldakuntza gertarazten duen ondasunaren deskripzioa, besterentze baliola, kontabilitateko balio garbia, inbertituriko kopurua eta gertatua den gehikuntza edo urripena ere.

Lerroa: «Egotzitako etekin garbia». Jarduera ondasun erkidego batek egiten badu, erkide bakoitzak jardueraren etekin garbian duen zatia agertaraziko du.

a) Prestakuntza, meatzaritza, arrantza eta eraikintzako jardueren etekin garbia:

Etekin garbia = (Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak) – %20 [(Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak)] – Aparteko gastuak eta urripenak + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak

b) Merkataritza, zerbitzugintza eta, halakorik dagoenean, abeltzaintzako jardueren etekin garbia:

Etekin garbia = (Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak) – %15 [(Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak)] – Aparteko gastuak eta urripenak + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak

c) Lanbide jardueren etekin garbia:

Etekin garbia = (Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak) – %10 [(Salmentak edo sarrerak + diru-laguntzak eta autokontsumoak + LEIren ziozko hartukizunak) – (Zergan ken daitezkeen gastuak)] – Aparteko gastuak eta urripenak + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak

LOTUTAKO ONDASUNEN ONDORIOZKO ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK

Zenbatespen objektiboaren araubidean, lotuta dauden ondare-osagaiak eskualdatzearen ondorioz aldakuntza batzuk gerta daitezke ondarean; bada, aldakuntza horiek lortutako etekin garbiaren barrukotzat hartuko dira, ondoko hauek izan ezik: higiezinak, ontziak eta aktibo ezmaterialaren osagaiak eskualdatzearen ondorioz-

koak (administrazio emakidak, intsuldaketa edo traspaso eskubideak, patenteak eta abar). Beraiek kalkulatzeko, Sozietateen gaineko Zergari buruzko arauak ezarriko dira (ikus zuzeneko zenbatespeneko ondare gehikuntza eta urripenen atala).

KASU PRAKTIKOA

M.J.D. andrea atzerriko ikastaro eta ikasketak sustatzen dituen ikastegi baten titularra da (EJZko 933.2. epigrafea); lokala alogerean du harturik. Etekin garbiak zehazteko, koefizientekako zenbatespen objektiboaren sistema darabil. 1997. urtean, ondoko emaitzak lortu ditu:

Sarrera osoak	7.000.000
Gastuak:	
Langileen gastuak	1.500.000
Gizarte Segurantzak	150.000
Autonomoen araubidearentzako ekarpenak	300.000
Argi eta uraren kontsumoa	90.000
Telefonoa	150.000
Estatuarenak ez diren zergak	70.000
Lotutako ondasunen amortizazioa	250.000

Ebazpena

Sarrerak = 7.000.000

Zergan ken daitezkeen gastuak = 1.500.000 + 150.000 + 300.000 + 90.000 + 70.000 = 2.110.000

Diferentzia = 7.000.000 - 2.110.000 = 4.890.000

Gastuen koefizientea = %15 x 4.890.000 = 733.500

Aurretiazko etekina = 4.890.000 - 733.500 = 4.156.500

Etekin garbia = 4.156.500

D ₂		Enpresa edota lanbide jarduerak koefizientekako zenbatespen objektiboan			
Kontzeptua		Jarduera		Jarduera	
Identifikazio datuak	Titularra (gakoa)	1300	D	1400	1500
	Titularren IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1301		1401	1501
	Ondasun erkidegoan duen partaidetzaren portzentaila	1302	%	1402	1502 %
Izakinen aldakuntza	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren epigrafea	1303	0 0 9 3 3 2	1403	1503
	Amailerako izakinak (a)	1304		1404	1504
	Hasierako izakinak (b)	1305		1405	1505
	Izakinen aldakuntzak (c) = (a) - (b)	1306		1406	1506
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa edo txikiagoa bada, jarri zenbateko hori (d) laukitxoan					
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa baino handiagoa bada, jarri zenbateko hori (e) laukitxoan					
Datu ekonomikoak	Salmentak edo sarrerak	1307	7.000.000	1407	1507
	Izakinen aldakuntza (e)	1308		1408	1508
	Diru-laguntzak eta autokontsumoa	1309		1409	1509
	Lanerako Ezgailtasun Iragankorrenen ziozko hartukizunak	1310		1410	1510
	Sarrerak guztira (f)	1311	7.000.000	1411	1511
	Erosketak	1312		1412	1512
	Izakinen aldakuntza (d)	1313		1413	1513
	Errentamendu eta kanonak	1314		1414	1514
	Konponketak eta artapen edo kontserbazioa	1315		1415	1515
	Beste enpresa batzuek egindako lanak	1316		1416	1516
	Aseguru primak	1317		1417	1517
	Energia eta ura	1318	90.000	1418	1518
	Estatuarenak ez diren zergak	1319	70.000	1419	1519
	Soldata eta alokairuak	1320	1.500.000	1420	1520
	Kalte-ordainak	1321		1421	1521
	Gizarte Segurantzak	1322	150.000	1422	1522
	Ekarpenak autonomoen araubidearentzat	1323	300.000	1423	1523
	Langileen beste gastu batzuk	1324		1424	1524
	Finantzaketa gastuak	1325		1425	1525
	Gastuak guztira (g)	1326	2.110.000	1426	1526
	Diferentzia [(f) - (g)]	1327	4.890.000	1427	1527
	Gastuen koefizientea (%10, 15 edo 20)	1328	733.500	1428	1528
	Aurretzio etekina	1329	4.156.500	1429	1529
	Aparteko gastuak eta urripenak (suteak, lapurretak...)	1330		1430	1530
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak	1331		1431	1531
	Lotutako ondasunen ondare urripenak	1332		1432	1532
Etekin garbia	1333	4.156.500	1433	1533	
Egotzitako etekin garbia	1334	4.156.500	1434	1534	

VII. KAPITULUA

ZEINU, INDIZE EDO MODULUKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOA

ZEINU, INDIZE EDO MODULUKAKO ZENBATESPEN OBJEKTIBOAREN ARAUBIDEA, ABELUR JARDUERAK, BASOZAINZAKOAK, BAXURAKO ARRANTZA ETA NEKAZALTURISMOA IZAN EZIK (D₃ ERANSKINA)

Jarduerak zeinu, indize edo moduluko zenbatespen objektiboaren arabidearen menpean badaude, orduan beraien etekin garbia zehaztuko da, zelan eta abenduaren 20ko 3.159/1995 Foru Aginduan ezarritako zeinu, indize edo moduluak zuzen ezarriaz; izan ere, foru agindu hori abenduaren 18ko 3.739/1996 Foru Aginduak luzatu zuen 1997. urterako

ZEINU, INDIZE EDO MODULUAK

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
314 eta 315 Metalezko arozzintza, eta metalezko egitura eta galdaren fabrikazioa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	517.000 2.470.000 89 25.000
316.2, 3, 4 eta 9 Burdineria, sarrailgintza, torlojogintzako gaien fabrikazioa, eta burdin hariaren eratorri, tresneria eta beste sekzioetan ez dauden metalezko gaien fabrikazioa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	520.000 2.303.000 90 17.300
419.1 Ogi-opilgintza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Labearen azalera	Pertsona Pertsona Metro ² Dezimitro ²	886.000 2.060.000 7.000 910
419.2 Opil, gozoki eta gailtagintza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Labearen azalera	Pertsona Pertsona Metro ² Dezimitro ²	906.000 1.836.000 6.200 740
419.2 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, gozogintza gazituko ekoizkinak eta aurrekuzinatutako platerak egiteak eta beraien txikizkako merkataritzak eratorzen dutena, baldin eta jarduera horiek jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten badira			
419.3 Oreki frijituen gertaketa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro ²	596.000 1.728.000 3.600
423.9 Patata frijitu, krispeta eta antzekoen gertaketa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro ²	596.000 2.003.000 3.600

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
453 Janzkiak eta beraien osagarriak saldoka egitea	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	491.000 1.987.000 180 77.000
463 Arozgintzako piezak, parket eta eraikintza- rako zurezko egiturak saldoka egitea	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona kW orduko	580.000 2.652.000 93
468 Zurezko altzarigintza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona kW orduko	431.000 2.385.000 73
474.1 Testuak nahiz irudiak molditzea	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Indar elektrikoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW kontratatua CVF	666.000 2.753.000 62.000 88.000
501.1 eta 2 Eraikuntza eta obra zibilen eraikuntza oso, konponketa eta artapena	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Metro ² CVF	769.000 3.799.000 2.300 36.000
501.3 Igeltserogintza eta eraikuntzako orotariko lan txikiak	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Metro ² CVF	537.000 2.655.000 7.100 30.000
502: 503.1, 2 eta 3 Lurren sendoketa eta prestaketa, errausketak, urak aurkitzeko zulaketak, zimendaketa eta zoladurak. Eraikuntza eta obra zibi- letako egitura eta estalpenen prestaketa eta muntaia, bai eta estalketak ere. Ga- rraio, portu, ur obra, zubi, zutoin eta dorre metaliko, erreie eta abarretarako diren me- talzko egituren muntaia eta ezarketa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Metro ² CVF	769.000 3.799.000 2.300 36.000
504.1 Instalazio eta muntaiak (iturgintza, hotz, bero eta aire-girotzekoak izan ezik)	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	968.000 3.071.000 100 20.000
504.2 eta 3 Iturgintzako, hotz, bero eta aire-girotzeko instalazioak	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	1.235.000 3.354.000 210 21.000
504.4, 5, 6, 7 eta 8 Tximistorratzak eta antzekoak ezartzea. Ti- po eta mota guztietako sukaldeen muntaia eta ezarketa, aldagailu guztiak barne. Edo- zein mota eta tipotako igogailuen muntaia eta ezarketa. Eraikin eta eraikuntza guztie- tan telefono, telegrafo, hariarik gabeko tele- grafo eta telebistak ezartzea. Metalzko muntaiak eta industri instalazio osoak; bai- na makineria eta ezarri edo muntatu behar diren osagaiak saldu eta ekarri gabe	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektrairindarraren kontsumoa 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	968.000 3.071.000 100 20.000
505.1, 2, 3 eta 4 Gainjazki, zoruketa eta zoladurak; eta iso- lamendueen ezarketa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Metro ² CVF	619.000 3.058.000 3.200 37.000

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
505.5 Arozgintza eta sarrailegintza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	996.000 2.853.000 22.000
505.6 Eraikin eta lokalateko mota eta era guztietako pinturagintza eta paper, ehun edo plastikoen bidezko gainzajakiak eta dekorazioa eta akabera	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	912.000 2.670.000 22.000
505.7 Eraikin eta lokalateko igeltsugintza eta karegintza eta dekorazioa	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	912.000 2.670.000 22.000
506 eta 507 Eraikintzaren zerbitzu lagungarriak eta ka-rramarrozaketak. Mota guztietako obren eraikintza, konponketa eta artapena	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokalaren azalera 4 Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Metro2 CVF	769.000 3.799.000 2.300 36.000
641 Fruta, barazki, ortuari eta tuberkuluaren txikizkako merkataritza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokal lokabearen azalera 4 Lokal lotuaren azalera 5 Garraioagaien zama	Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 Kilogramoa	349.000 1.548.000 8.500 13.000 150
642.1, 2, 3 eta 4 Haragi eta hondakinen, haragigai eta haragiki gertatuen txikizkako merkataritza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokal lokabearen azalera 4 Lokal lotuaren azalera 5 Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 kW orduko	328.000 1.532.000 5.000 11.500 55
642.5 Arrautza, hegazti, abeletzeko untxi, ehizien eta beraien ekoizkin eratorrien txikizkako merkataritza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Elektraindarraren kontsumoa 4 Lokal lokabearen azalera 5 Lokal lotuaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro2 Metro2	453.000 1.512.000 53 3.500 7.800
642.6 Hondakin-saltokietan egiten den abastuko animalien, fresko eta izoztuen errai eta hondakinen txikizkako merkataritza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokal lokabearen azalera 4 Lokal lotuaren azalera 5 Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 kW orduko	306.000 1.508.000 3.800 9.600 48
643.1 eta 2 Arrainen eta arrantza, eta urzaintzako beste ekoizkinen, eta barraskiloen txikizkako merkataritza	1 Alokairupeko langileria 2 Alokairubako langileria 3 Lokal lokabearen azalera 4 Lokal lotuaren azalera 5 Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 kW orduko	539.000 1.875.000 5.200 15.800 41
644.1 Ogi, gozoki, konfite eta antzekoen, baita esne eta esnekien txikizkako merkataritza	1 Fabrikazioko alokairupeko langileria 2 Alokairupeko gainerako langileria 3 Alokairubako langileria 4 Fabrikazio-lokalaren azalera 5 Gainerako lokal lokabearen azalera 6 Gainerako lokal lotuaren azalera 7 Labearen azalera	Pertsona Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 Metro2 Dezimitro2	886.000 150.000 2.060.000 7.000 4.800 18.000 950
644.2 Ogi, ogi berezi eta opilen salmentak	1 Fabrikazioko alokairupeko langileria 2 Alokairupeko gainerako langileria 3 Alokairubako langileria 4 Fabrikazio-lokalaren azalera 5 Gainerako lokal lokabearen azalera 6 Gainerako lokal lotuaren azalera 7 Labearen azalera	Pertsona Pertsona Pertsona Metro2 Metro2 Metro2 Dezimitro2	886.000 150.000 2.060.000 7.000 4.800 18.000 950

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
644.3 Gozokigintza, opilgintza eta konfitegintza- ko ekoizkinen txikizkako merkataritza	1 Fabrikazioko alokairupeko langi- leria	Pertsona	906.000
	2 Alokairupeko gainerako langile- ria	Pertsona	144.000
	3 Alokairubako langileria	Pertsona	1.837.000
	4 Fabrikazio-lokalaren azalera	Metro ²	6.200
	5 Gainerako lokal lokabearen aza- lera	Metro ²	4.800
	6 Gainerako lokal lotuaren azalera	Metro ²	16.000
	7 Labearen azalera	Dezimetrom ²	740
644.3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, gozokigintza gazituko ekoizkinak eta aurrekuzinatutako platerak egiteak eta beraien txikizkako merkataritzak erartortzen dutena, baldin eta jarduera horiek jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten badira.			
644.6 Oreki frijitu, estalien edota estalgabeen nahiz barrubeteen, patata frijituen, janau- rrekoen, fruitu lehor, golosina, txokolatez- ko prestakin eta edari freskagarrien txikiz- kako merkataritza	1 Fabrikazioko alokairupeko langi- leria	Pertsona	897.000
	2 Alokairupeko gainerako langile- ria	Pertsona	295.000
	3 Alokairubako langileria	Pertsona	1.728.000
	4 Fabrikazio-lokalaren azalera	Metro ²	3.600
	5 Gainerako lokal lokabearen aza- lera	Metro ²	2.800
	6 Gainerako lokal lotuaren azalera	Metro ²	4.800
647.1 Mota guztietako jangai eta edarien txikiz- kako merkataritza, saltzailean edo establezi- menduatan	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	142.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.504.000
	3. Lokal lokabearen azalera	Metro ²	2.800
	4. Lokal lotuaren azalera	Metro ²	9.500
	5. Elektrairindarraren kontsumoa	KW orduko	12
647.2 eta 3 Mota guztietako jangai eta edarien txikiz- kako merkataritza, autozerbitzuko araubi- dean nahiz araubide mistoan, saltzeko ge- lak 400 metro karratu baino gutxiagoko azalera duenean	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	250.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.517.000
	3. Lokalaren azalera	Metro ²	3.300
	4. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	46
651.1 Etixerako ehungintza eta jantzigintzagaien, alfonbra eta antzekoen, baita tapizgintza- gaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	432.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.997.000
	3. Lokal lokabearen azalera	Metro ²	16.000
	4. Lokal lotuaren azalera	Metro ²	5.100
	5. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	55
651.2 Gorputz eta bururako mota guztietako janzkien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	348.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.892.000
	3. Lokalaren azalera	Metro ²	5.300
	4. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	100
651.3 eta 5 Mihise, gerruntze eta jantzi berezien txikiz- kako merkataritza	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	313.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.707.000
	3. Lokalaren azalera	Metro ²	6.800
	4. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	110
651.4 Purtzilgintza eta fardelgintzako gaien txi- kizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	273.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.478.000
	3. Lokalaren azalera	Metro ²	4.200
	4. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	84
651.6 Zapata, larruzalgai eta imitaziogai nahiz ordezko ekoizkin, gerriko, kartera, zorro, maleta eta, oro har, bidai gaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria	Pertsona	441.000
	2. Alokairubako langileria	Pertsona	1.896.000
	3. Lokalaren azalera	Metro ²	3.900
	4. Elektrairindarraren kontsumoa	kW orduko	74

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
652.2 eta 3 Drogagintza, lurringintza eta kosmetika, garbiketako gaien, pintura, berniz, disolbarkari, paper eta dekoraziorako beste ekoizkin batzuen eta kimikako ekoizkinen, eta norberaren higiene eta garbiketarako gaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokal lokabearen azalera 4. Lokal lotuaren azalera 5. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro ² Metro ² kW orduko	502.000 1.725.000 2.500 7.300 42
653.1 Altzarien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera 4. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro ² kW orduko	578.000 2.290.000 1.800 100
653.2 Material eta aparatu elektrikoaren, elektronikoaren eta elektratresnen, argindarra ez beste energia mota batez eragiten diren etxe erabilerrako bestelako aparatuaren eta sukaldako altzarien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokal lokabearen azalera 4. Lokal lotuaren azalera 5. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro ² Metro ² kW orduko	408.000 2.063.000 5.100 17.000 140
653.3 Tresneria, burdingintza, apaindura, opari zein erakargarritasuneko gaien txikizkako merkataritza (bisuteria eta elektratresna txikiak barne)	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera 4. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro ² kW orduko	540.000 2.186.000 3.100 73
653.3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, txikizka egiten diren ondoko merkatarizetatik datorrena; ondokoak dira merkataritzak: lorezaintza, txorrogintza, konkretagintza, elektromateriala, eta iturgintzakoa, pintura, brikolagean egiteko materialak, sokak eta ontzizgaiak, baldin eta jarduera horiek jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten badira			
653.4 eta 5 Eraikintzako materialen, eta saneamenduko gai eta altzarien, eta ate, leiho, pertsiana eta abarren txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	429.000 2.321.000 130 1.230
653.9 Beste sekzioetan ez dauden etxeko ekipamendurako gaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	735.000 2.979.000 120 5.900
654.2 Lurgaineko ibilgailu motoregabeetarako aldagailu eta ordezkaiei txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	436.000 2.394.000 280 87.000
654.5 Mota guztietako makineriaren txikizkako merkataritza (etxeko aparatuak, bulegokoak, medikuenak, ortopedikoak, optikoak eta argazkigintzakoak izan ezik)	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	1.309.000 2.616.000 55 18.000
654.6 Lurgaineko ibilgailu motoregabeetarako gurrpilazal, banda edo bandaje eta aire-kamaren txikizkako merkataritza; gai horien handizkako merkatarizako jarduerak izan ezik	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	380.000 1.968.000 170 52.000
659.2 Bulegoko altzarien eta bulegoko makina-ekipoen txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	578.000 2.290.000 100 1.800

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko etekin garbia (pezetak)
659.3 Medikuntza, ortopedia, optika eta argazki-gintzako aparatu eta tresnen txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairindarraren kontsumoa 4. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko CVF	973.000 2.618.000 160 151.000
659.3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, txikizka egiten diren ondoko merkataritzetatik datorrena; ondokoak dira merkataritzak: negatiboak biltzeko zerbitzua eta irarzen den argazki-materialarena, zertarako eta inoren laborategietan prozesatzeko; eta kopia eta zabalkuntzak ematea, baldin eta jarduera hori argazkigintzako aparatu eta tresnen txikizkako merkataritzaren jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten bada			
659.4 Liburu, aldizkari, papergintza, eta idazguko gai eta marrazkigintza, eta arte ederretako gaien txikizkako merkataritza, herriko kaleetan dauden kioskoak izan ezik	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera 5. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ² CVF	589.000 2.193.000 74 4.000 68.000
659.4 Egunkari, aldizkari eta liburuen txikizkako merkataritza herriko kaleetan dauden kioskoetan	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	456.000 2.257.000 530 111.000
659.6 Jostailu, kirolgai, kirol janzki, zapata eta buru-apaingailu, arma, kartutxo, eta piro-teknika gaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	392.000 1.785.000 190 4.400
659.7 Hazi, ongari, lore eta landareen, baita animalia txikien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	708.000 2.285.000 37.000
662.2 661. taldean eta 662.1. epigrafean zehaztu izan diren establezimenduak ez besteetako elikadura eta edarigai mota guztien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairindarraren kontsumoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW orduko Metro ²	661.000 1.276.000 39 5.100
663.1 Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo elikaduragaien txikizkako merkataritza, edari eta izozkiena barne	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	186.000 1.873.000 15.000
663.2 Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko ehunagaien eta jantzigaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	450.000 2.080.000 36.000
663.3 Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko zapata, larruazal eta larruazal-gintzagaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	380.000 1.636.000 22.000
663.4 Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko drogagintza eta kosmetikako gaien eta, oro har, kimikagaien txikizkako merkataritza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	549.000 1.885.000 17.000
663.9 Beste sekzioetan ez dauden merkatugaien txikizkako merkataritza, merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona CVF	802.000 1.552.000 42.000

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
671.4 Bi sardexkako jatetxeak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Indar elektrikoa 4. Mahaiaik 5. «A» motako makinak 6. «B» motako makinak	Pertsona Pertsona kW kontratatua Mahaia «A» motako makina «B» motako makina	494.000 2.321.000 27.000 78.000 167.000 593.000
671.4 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, hala bada-gokio, ofiziala ez den boletto-salmenta baimenduak eratorritakoa, betiere jarduera hori nagusiaren erantsi gisa egiten bada.			
671.5 Sardexka bateko jatetxeak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Mahaiaik 5. «A» motako makinak 6. «B» motako makinak	Pertsona Pertsona kW orduko Mahaia «A» motako makina «B» motako makina	511.000 2.293.000 18.000 31.000 167.000 593.000
671.5 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, hala bada-gokio, ofiziala ez den boletto-salmenta baimenduak eratorritakoa, betiere jarduera hori nagusiaren erantsi gisa egiten bada.			
672.1, 2 eta 3 Kafetegiak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Indar elektrikoa 4. Mahaiaik 5. «A» motako makinak 6. «B» motako makinak	Pertsona Pertsona kW kontratatua Mahaia «A» motako makina «B» motako makina	205.000 1.948.000 68.000 54.000 149.000 583.000
672.1, 2 eta 3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, hala bada-gokio, ofiziala ez den boletto-salmenta baimenduak eratorritakoa, betiere jarduera hori nagusiaren erantsi gisa egiten bada.			
673.1 Kategoria bereziko kafetegi eta tabernak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Indar elektrikoa 4. Mahaiaik 5. Barraren luzera 6. «A» motako makinak 7. «B» motako makinak	Pertsona Pertsona kW kontratatua Mahaia Metroa «A» motako makina «B» motako makina	544.000 2.086.000 43.000 31.000 50.000 149.000 452.000
673.3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, hala bada-gokio, ofiziala ez den boletto-salmenta baimenduak eratorritakoa, betiere jarduera hori nagusiaren erantsi gisa egiten bada.			
673.2 Bestelako kafetegi eta tabernak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Indar elektrikoa 4. Barraren luzera 5. Mahaiaik 6. «A» motako makinak 7. «B» motako makinak	Pertsona Pertsona kW kontratatua Mahaia Metroa «A» motako makina «B» motako makina	233.000 1.618.000 13.000 17.000 23.000 125.000 458.000
673.2 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, hala bada-gokio, ofiziala ez den boletto-salmenta baimenduak eratorritakoa, betiere jarduera hori nagusiaren erantsi gisa egiten bada.			
675 Zerbitzuak kiosko, kaxa, barraka nahiz antzeko beste lokaletan	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Indar elektrikoa 4. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona kW kontratatua Metro2	341.000 1.759.000 13.000 3.200
676 Zerbitzuak txokolategi, izotz denda eta ortxata dendetan	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa 4. Mahaiaik	Pertsona Pertsona kW orduko Mahaia	308.000 2.547.000 69.000 28.000
681 Izar bateko edo biko hotel eta motele- tako ostalaritza zerbitzua	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Plaza kopurua	Pertsona Pertsona Plaza	718.000 2.358.000 43.000

EJZko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
682 Ostatetxe eta pentsioetako ostalaritza zerbitzua	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Plaza kopurua	Pertsona Pertsona Plaza	658.000 2.243.000 35.000
683 Ostatuetxe eta ostalierretxeetako ostar- laritza zerbitzua	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Plaza kopurua	Pertsona Pertsona Plaza	600.000 1.954.000 18.000
684 Hotel-apartamentuetako ostalaritza zerbitzua	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Plaza kopurua	Pertsona Pertsona Plaza	826.000 2.713.000 35.000
691.1 Etxerako elektragaien konponketa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	640.000 2.315.000 2.500
691.2 Ibilgailu automobil, bizikleta eta beste- lako ibilgailuen konponketa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	597.000 2.454.000 3.900
691.9 Oinetakoak konpontzea	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektrairubako kontsumoa	Pertsona Pertsona kW orduko	263.000 1.506.000 190
691.9 Beste sekzioetan ez dauden kontsumo- gaiak konpontzea (oinetakoak konpon- keta; eta artelanean, altzarien, antzina- tekoen eta musika-tresnen zaharberri- kuntza izan ezik)	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	611.000 2.415.000 6.700
692 Industri makineriaren konponketa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	634.000 2.609.000 14.000
699 Beste sekzioetan ez dauden konponke- tak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	531.000 2.184.000 13.000
721.1 eta 3 Taldekako hiri garraioa, eta bidaiarien errepidezkoa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Nazio eremuko jarleku kopurua 4. Gainerako jarlekuen kopurua	Pertsona Pertsona Jarleku Jarleku	354.000 2.408.000 18.000 6.400
721.2 Autotaxizko garraioa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibillitako distantzia	Pertsona Pertsona Kilometroa	194.000 1.235.000 9
722 Merkatugaien errepidezko garraioa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuen zama	Pertsona Pertsona Tona	344.000 2.013.000 25.000
751.5 Ibilgailuen koipeztaketa eta garbiketa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	597.000 2.454.000 3.900
757 Etxe-aldaketen zerbitzuak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuen zama	Pertsona Pertsona Tona	344.000 2.013.000 25.000
933.1 Lurgaineko eta urgaineko ibilgailuak, nahiz aireontziak eta abar gidatzen ira- kastea	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Ibilgailuen kopurua 4. Ibilgailuaren zerga-potentzia	Pertsona Pertsona Ibilgailua CVF	410.000 2.762.000 104.000 34.400

EJzko epigrafea Jarduera	Moduluaren definizioa	Unitatea	Unitateko urteko etekin garbia (pezetak)
933.9 Irakaskuntzako beste jarduera batzuk, beste sekzioetan ez daudenak, hala nola, hizkuntzak, mozketa eta jantzigintza, me- kanografia, takigrafia, azterketa, oposizio eta antzekoen prestakuntza	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	176.000 2.184.000 8.700
967.2 Kirol hobekuntzarako eskolak eta zerbit- zuak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera	Pertsona Pertsona Metro2	914.000 1.844.000 4.400
971.1 Egindako arropa eta etxeko jantzi eta gai erabilien tindaketa, lehorreko garbiketa, ikuzketa eta lisaketa	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona kW orduko	614.000 2.252.000 62
972.1 Gizonezko eta emakumezkoentzako ile- apainketa zerbitzuak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera 4. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro2 kW orduko	469.000 1.431.000 14.000 120
972.1 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, ile-kosmetikagaien eta ile-apaindegiko ekoizkinen txikizkako merkataritzak erarotzen duena, bai eta esku-txukunketa eta ile-kerketako zerbitzuenak ere, baldin eta jarduera horiek ile-apaintzako jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten badira.			
972.2 Edergintza areto eta institutuak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Lokalaren azalera 4. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona Metro2 kW orduko	251.000 2.087.000 12.000 78
972.2 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen diren etekin garbiak sartzen ditu, kosmetika eta edertze-gaien txikizkako merkataritza, baldin eta merkataritza hori gelan bertan egindako tratamendu-jarraipenerako ekoizkinetara mugatzen bada.			
973.3 Fotokopiagailuen bidezko agiri kopia- gintza zerbitzuak	1. Alokairupeko langileria 2. Alokairubako langileria 3. Elektraindarraren kontsumoa	Pertsona Pertsona kW orduko	485.000 2.005.000 64.000
973.3 JARDUERAREN OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, planoen berregintzako zerbitzuetakoa, bai eta lanak azaleztatzearenak; baldin eta jarduera horiek fotokopiagailuen bidezko agiri kopiagintzako zerbitzuen jarduera nagusiaren erantsi gisa egiten badira.			
GUZTIENTZAKO OHARRA: aurreko zeinu edo moduluak ezartzetik ateratzen den etekin garbiak sartzen du, tabako-kinen txikizkako merkataritza, errekaragudun salmentako eskuespen araubidean egiten denean, bai eta makina automatikoen bitartez egiten dena ere.			

Zutabea: «Unitatea». Jarduerari ezarri ahal zaizkion zeinu, indize edo modulu-
luetarik bakoitzetik erabili, usatu zein ezarritako unitateen kopurua agertarazi-
ko da

MODULUEI DAGOZKIEN UNITATEEN KALKULUA

Alokairupeko langileak:

- Hitzarmen kolektiboa badago, orduan, alokairupeko pertsona legez, hitzarmen kolektiboan langile bakoitzeko eta urteko ezarrita dauden orduak egiten ditue-
na hartuko da. Unitate horiek kalkulatzeko, alokairupeko pertsona legez, ondo-
ko proportzioa ezarri beharko da:

Langile eta urteko lanean egindako orduen kopurua

Hitzarmen kolektiboan finkaturiko orduen kopurua

Hitzarmen kolektiborik ez badago, alokairupeko pertsona legez, urteko 1.800 ordu lanean egin dituen hartuko da. Orduan, unitateak kalkulatzeko, alokairupeko pertsona legez, ondoko proportzioa ezarri beharko da:

Langile eta urteko lanean egindako orduen kopurua

1.800

Alokairupeko langileak %60an zenbatuko dira, baldin eta hemeretzi urtekoak baino gazteagoak badira, edo zerbitzuak ikastaldi kontratu batez egiten badituzte.

1997. ekitaldian, ez dira alokairupeko langile legez hartuko:

1.- 1997ko urtarrilaren 1etik ekainaren 30era, mugarik gabeko denboraldirako, kontraturiko langileak. Betekizunak:

- 1997ko abenduaren 31n edo jarduera egiten uzten den egunean, berau aurretik gertatzen bada, plantilan irautea.
- Alokairupeko langileak, 1997ko abenduaren 31n edo jarduera egiten uzten den egunean, berau aurretik gertatzen bada, 1997ko urtarrilaren 1ean zeudenak baino gehiago izatea. Alokairupeko langileak zenbatzeko, enpresarioari zerbitzuak jarduera guztietan ematen dizkietenak hartuko dira; hala ere, ez da kontuan hartuko zein den jarduera horietarik bakoitzaren etekin garbia zehazteko erabili den metodo edo modalitatea.

2.- 1997ko maiatzaren 17tik abenduaren 31ra, mugarik gabeko denboraldirako, kontraturiko langileak. Betekizunak:

- Ondoko taldeetarik batekoak izatea:
  - a) Hogeita hamar urtekoak baino gazteagoak diren langabetuak.
  - b) Enplegu Bulegoan, gutxienez, hamabi hilabetez inskribaturik egotea.
  - c) Berrogeita bost urtekoak baino nagusiagoak diren langabetuak.
- 1997ko abenduaren 31n edo jarduera egiten uzten den egunean, berau aurretik gertatzen bada, dauden alokairupeko langileak gehiago izatea 1997ko maiatzaren 17an zeudenak baino. Horri dagokionez, enpresarioari zerbitzuak jarduera guztietan ematen dizkietenak, hartuko dira; hala ere, ez da kontuan hartuko zein den jarduera horietarik bakoitzaren etekin garbia zehazteko erabili den metodo edo modalitatea.

3.- 1997ko maiatzaren 17tik abenduaren 31rako denboraldian ondoko kontratu mota hauei egindako eraldaketak; kontratu motak:

- iraupen jakineko edo aldi baterako kontratuak, maiatzaren 17an indarrean zirautean,
- ikastaldi, praktikaldi eta prestakuntzako kontratuak, eta
- ordezkotasun eta ordezpeneko kontratuak, jubilazio adina aurreratzen denean; horri dagokionez, ez da aintzat hartuko zein egunetan egin den kontratua.

Aurreko 2 eta 3. idazatietan ezarritakoa ez da ondoko kasuetan ezarriko:

- a) Martxoaren 24ko 1/1995 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsi zen Langileen Estatutuari buruzko Legearen 2.1. artikuluan ezarritako izaera bereziko lan harremanetan.
- b) Enpresarioaren ezkontide, aurreko, ondorengo eta bigarren graduainoko, be-
rau barne, odol edo ezkontza bidezko gainerako senideei dagozkien kontrata-
zioetan, ez eta aipatu kide horiekin egindakoetan ere.
- c) Kontratazio data baino lehenagoko azken hogeita lau hilabeteetan zehar enpre-
sa horretan edo enpresa talde horretan mugagabeko kontratuko langileak izan
diren kontratazioetan.

Aurreko lerroaldean xedatutakoa, martxoaren 24ko 1/1995 Legegintzako Errege Dekretuko 44. artikuluan xedatutakoa dela bide, langile batek onuradunen eska-
tzailearen ordezkia den enpresarekin lehenik lan harremanak bazituen, horietan
ere ezarri egingo da.

- d) Kontratu sinatu baino lehenago azken hiru hilabeteetako epearen barruan lan
harreman mugagabeak amaitu dituzten langileekin.

Aurreko 2 eta 3. puntuetan ezarritako pizgarrien onuradunek baldintza hauek bete beharko dituzte:

- a) Zerga betebeharrak beteta izan eta Gizarte Segurantzarekiko ordainketak bete-
ta izatea.
- b) Preskribatu gabe dauden urratze larri edo larri-larrien egile izateagatik, Gizarte
Mailako Urratze eta Zehapenei buruzko apirilaren 7ko 8/1988 Legeko 45. artiku-
luaren 2. idazatian ezarritakoarekin bat etorritik, lan egitarauaren ezarpenaren on-
doriozko onurei heltzeko baztertuta ez egotea.

Alokairupeko langileen unitateen kopurua behin kalkulatu, honelaxe jokatu da:

Egiaztatu behar da ea likidatzen den urtean gehitu diren alokairupeko langileak.
Horretarako, hauxe kalkulatu beharko da: urteko alokairupeko langileen modulu-
ko unitateen kopuruaren eta aurre-aurreko urtean modulu berberorretan egon di-
ren unitateen kopuruaren arteko aldea. Aurreko urtean zeinu, indize edo modu-
lueen modalitatearen barruan egon ez bada, orduan urte horretako unitateen ko-
puru legez hartuko da, zein eta araubide horren barruan egon bailitzan egongo zi-
tzaikeena. Egiaztapen hori egin eta gero:

1. Diferentzia positiboa bada, orduan 0,6ko koefizientea ezarriko da.
2. Moduluen gainerako unitateei, tarteka, ondoan azalduko diren koefizienteak
ezarriko zaizkie:

Tartea	Koefizientea
1,00eraino	0,90
1,01etik y 3,00eraino	0,85
3,01etik y 5,00eraino	0,80
5,01etik y 8,00eraino	0,75
8,00 baino gehiago	0,70

Bestalde, 1 eta 2. puntuetan lortutako emaitzak batuko dira, eta batura hori izango da alokairupeko langileen moduluaren unitateen kopurua.

<p>ADIBIDEA:</p> <p>1996. urtean, subjektu pasiboak bere enpresa jardueraren etekin garbia zehaztu zuen, zelan eta zeinu, indize edo moduluen zenbatespen objektiboaren metodoaren bitartez; eta 6 izan zen soldatapeko langileen moduluari dagozkion unitateen kopurua.</p> <p>1997. urtean, berriz, zergadunak bere enpresa jardueraren etekin garbia zenbatespenaren araubide berberaz kalkulatu du, eta soldatapeko langileen moduluko unitateen kopurua 7,5ekoa izan da.</p> <p>Honelaxe kalkulatu dira ezarri beharreko unitateak, soldatapeko langileen moduluari dagokion etekin garbia lortzeko:</p> <p>1997. urteko soldatapeko langileen moduluko unitateak – 1996. urteko soldatapeko langileen moduluko unitateak = 7,5 – 6 = 1,5.</p> <p>1. Lortu den kendurari 0,6ko koefizientea ezarriko zaio: $1,5 \times 0,6 = 0,90$.</p> <p>2. 1997. urteko moduluaren gainerako unitateei, tarteka, goian aipaturiko koefizienteak ezarriko zaizkie. Gainerakoa: $7,5 - 1,5 = 6$. Koefizienteak honelaxe ezarriko dira:</p>				
Tartea	Koefizientea	Koefizientea	Kalkulua ezarri behar duten unitateak	Emaitza
1,00eraino	0,90	1	$1 \times 0,90$	0,90
1,01etik 3,00ra	0,85	2	$2 \times 0,85$	1,70
3,01etik 5,00era	0,80	2	$2 \times 0,80$	1,60
5,01etik 8,00ra	0,75	1	$1 \times 0,75$	0,75
Guztira		6	Guztira	4,95
Ezarri beharreko unitateak: $0,90 + 4,95 = 5,85$				

Alokairubako langileak

Alokairubako pertsona enpresarioa da, baldin eta jardueran benetan badihardu; hau denaz bezanbatean, jardueraren barruan daude beraren zuzendaritza, antolaketak eta plangintza, eta, oro har, jardueraren titulartasunari dagozkionak.

Haren ezkontidea eta harekin bizi diren seme-alaba adingabeak ere horrelakotzat hartuko dira, jardueran benetan dihardutelarik, lan-kontraturik ez badute eta Gizarte Segurantzaren araubide orokorreko kideak ez badira.

Alokairubako pertsonatzat, jardueran, urtean mila eta zortziehun orduz gutxienez lan egiten duena hartuko da.

Urtean egindako lanorduak mila eta zortziehun baino gutxiago badira, urtean benetan egindako lanorduen eta mila eta zortziehun arteko proportzioa hartuko da alokairubako pertsonaren zenbatekotzat.

Unitateaz azpiko zenbaketa egiteko, hauxe egin behar da: zergaren aitorpenarekin batera, urtean 1.800 ordu baino gutxiago egiten dela sinesgarriro frogatzen duten agiriak aurkeztu beharko dira.

Aurreko lerroaldean xedatutakoa gorabehera, enpresarioa izanik, unitatearen azpiko zenbaketarik ekitaldiaren barruan hurrengo inguruabarretakoren bat gertatu denean bakarrik onartuko da:

- egutegiko urtearen barruan jarduera Ekonomi Jardueren Zergan alta edo baxa ematea.
- norberaren kontura edo beste inoren kontura egitea.
- aldi baterako ezintasuna sortu duten egoerak.
- subjektu pasiboari ezin egotzi zaizkion inguruabarrak direla eta, jarduera gelditu izatea.

Ezkontidea nahiz seme-alaba adingabeak alokairubakoak direnean, ehuneko berrogeita hamarrean zenbatuko dira, baldin eta jardueraren titularra erabat zenbatzen bada, baina alokairupeko langilerik ez badago.

Lokalaren azalera

Metro karratuak zenbatuko dira, zelan eta Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren tarifak ezartzeko zehaztutako erregelen arabera.

Lokal lokabetzat, jendearentzako salmenta-aretoa daukana hartuko da. Lokal lotutzat, berriz, jendearentzako salmenta-aretorik ez daukana hartuko da, beste lokal, galeria edo merkatu baten barruan baitago.

Elektraindarraren kontsumoa

Elektraindarraren kontsumotzat enpresa hornitzaileak fakturatua ulertuko da. Baldin eta fakturan indar «aktibo» eta «erreaktibo»aren artean bereizten bada, lehenengoa bakarrik zenbatuko da.

Indar elektrikoa

Indar elektrikotzat elektraindarra hornitzen duen enpresarekin kontratatua ulertuko da.

Labearen azalera

Labearen azaleratzat, haren ezaugarri teknikoei dagokiena hartuko da.

«Mahai» unitatea

«Mahai» unitatea lau pertsonak okupa dezaketena izango da. Kapazitate handiago edo txikiagoko mahaiak gehitu edo gutxituko dute, hein berean, erabiltzen den zeinu edo moduluaren zenbatekoa.

Joko-makinak

Joko-makinak Joko- eta Adur-Makinei buruzko Araudian horrelakotzat hartzen direnak izango dira.

Barraren luzera

«Barra»tzat bezeroek eskatutako edariak eta jakiak zerbitzatu eta uzten diren mostroa joko da. «Luzera» metrotan, bi dezimalekin, neurtuko da, betiere jendea-
rekiko aldetik neurtuta eta kamareroentzat erreserbatutako aldea neurketatik kan-
po utziz. Laguntzarako barrarik egonez gero, eta barra hori hormari, zutabeei eta
abarri itsatsita egon eta aulkiduna nahiz aulkirik gabekoa izanik ere, horren luzera
ere sartuko da modulua kalkulatzeko.

Moduluen unitateen kopuru hori orduen ginoan zehaztuko da, alokairupeko eta
alokairubako langileria denean; edo benetako enpleguko edo instalazioaren era-
bilpeneko orduen ginoan, gainerako kasuetan, elektrairaren kontsumorako
edo ibilitako distantziarako izan ezik, zeinetan kontuan hartuko baitira, hurrenez
hurren, orduko kontsumitutako kilowatak edota ibilitako kilometroak. Zenbaki
oso ez izatera, bera zenbaki hamartar birekin adieraziko da.

Jarduera batzuetarako, modulua zati batez erabiltzen denean, zenbatu behar den
balioa haren lainketatik ateratzen dena izango da benetako erabilpenaren arabera.
Hori ezin zehaztu daitekeenean, zati berdinka egotziko zaio moduluen erabilpe-
netarik bakoitzari.

Zutabea: «Urteko etekina». Jarduerei ezarri beharreko moduluetik bakoitzari
dagokion etekin garbiak agertu beharko du.

Laukitxo: «Jardueraren etekina». Jarduerei ezarri behar zaizkion moduluetik
bakoitzaren etekin garbiak batuz lortuko da. Horretara, [1754](#). gakoan eta, hala da-
gokionean, [1854](#). gakoan, jarri behar den zenbatekoa hauxe izango da: «Urteko
etekina»ren zutabearen dauden zenbatekoen batura.

INDIZE ZUZENTZAILEAK

1. Bereziak.

a) Egunkari, aldizkari eta liburuen txikizkako merkataritza herriko kaleetan dauden
kioskoetan:

Kioskoen lekutatzea	Indizea
100.000 biztanle baino gehiagoko udalerririk Gainerako udalerririk	0,95 0,80

b) Autotaxizko garraio jarduerak:

Udalerriko biztanleria	Indizea
10.000 biztanleraino	0,85
10.000 biztanle gaino gehiago eta 100.000 baino gutxiago	0,90
100.000 biztanle edo gehiago	1,00

Indizeak ezarriko dira, jarduerak egiten den udalerriko biztanleriaren arabera. Jar-
duera zenbait udalerritan egiteagatik, atal honetan adierazitako indizeetatik bat

baino gehiago erabili ahal bada, indize bakarria erabiliko da: biztanleria handiagoa duen udalerriari dagokiona.

c) Taldekako hiri garraio eta bidaiarien errepidezko garraioaren erabilera:

Ezaugarriak	Indizea
Titularrak ibilgailu bakarria dauka	0,80

d) Merkatugaien errepidezko garraio eta etxe-aldaketa zerbitzuen jarduera:

Ezaugarriak	Indizea
Titularrak ibilgailu bakarria dauka Ez du alokairupeko langilerik	0,80

2. Orokorrak

Ezaugarriak	Indizea
a) - Titularra, pertsona fisikoa - Alokairupeko langile barik - Jarduera lokal baten bakarrik egiten du - Ez du ibilgailu bat baino jarduerari loturik, eta ibilgailuak ez du zamako kapazitatearen 1.000 kg baino gehiagorik.	0,80
b) - Atalean azaldutako ezaugarri guztiak eta, gainera: - Jarduera honelako udalerrietan egiten du: • 2.000 biztanlerainoko udalerrietan. • 2.000 biztanletik gora eta 5.000tik beherako udalerrietan.	0,70 0,75

3. Denboraldiengatik.

Denboraldiko jardueratzat ondokoak hartuko dira: urteko zenbait egunetan zehar bakarrik egiten direnak, direla segidan, direla etenka, baldin eta guztira urtean ehun eta laurogei egunetik pasatzen ez badira.

Denboraldiaren iraupena	Indizea
60 egunera arte	1,50
61 egunetik 120ra	1,35
121 egunetik 180ra	1,25

4. Gaindikinarengatik.

Ondorik azalduko diren jardueretan, baldin eta jardueraren etekinaren zenbatekoa handiagoa bada ondoko laukian dauden zenbatekoak baino, orduan gaindikinari 1,30eko indize zuzentzailea ezarriko zaio.

Ekonomi jarduera	Zenbatekoa (pezetak)
Metalezko arozgintza, eta metalezko egitura eta galdaren fabrikazioa	5.050.000
Burdineria, sarrailegintza, torlojogintzako gaien fabrikazioa, eta burdin hariaren eratorri, tresneria eta beste sekzioetan ez dauden metalezko gaien fabrikazioa	5.093.000
Ogi-opilgintza	5.869.000
Opil, gozoki eta gailtagintza	5.250.000
Oreki frijituen gertaketa	3.059.000
Patata frijitu, krispeta eta antzekoen gertaketa	3.059.000
Janzkiak eta beraien osagarriak saldoka egitea	6.060.000
Arozgintzako piezak, parket eta eraikintzarako zurezko egiturak saldoka egitea	4.426.000
Zurezko altzarigintza	4.593.000
Testuak nahiz irudiak molditzea	6.285.000
Eraikuntza eta obra zibilen eraikuntza oso, konponketa eta artapena	7.794.000
Igeltserogintza eta eraikintzako orotariko lan txikiak	4.988.000
Lurren sendoketa eta prestaketa, errausketak, urak aurkitzeko zulaketak, zimendaketak eta zoladurak. Eraikuntza eta obra zibiletako egitura eta estalpenen prestaketa eta muntaia, bai eta estalketak ere. Garraio, portu, ur obra, zubi, zutoin eta dorre metaliko, errei eta abarretarako diren metalezko egituren muntaia eta ezarketa	7.794.000
Instalazio eta muntaiak (iturgintza, hotz, bero eta aire-girotzekoak izan ezik)	6.220.000
Iturgintzako, hotz, bero eta aire-girotzeko instalazioak	5.183.000
Tximistorratzak eta antzekoak ezartzea. Tipo eta mota guztietako sukaldeen muntaia eta ezarketa, aldagailu guztiak barne. Edozein mota eta tipotako igogailuen muntaia eta ezarketa. Eraikin eta eraikuntza guztietan telefono, telegrafo, hariarik gabeko telegrafo eta telebistak ezartzea. Metalezko muntaiak eta industri instalazio osoak; baina makineria eta ezarri edo muntatu behar diren osagaiak saldu eta ekarri gabe	6.220.000
Gainjazki, zoruketa eta zoladurak; eta isolamenduen ezarketa	4.671.000
Arozgintza eta sarrailegintza	4.409.000

Ekonomi jarduera	Zenbatekoa (pezetak)
Eraikin eta lokaletako mota eta era guztietako pinturagintza eta paper, ehun edo plastikoen bidezko gainjazkiak eta dekorazioa eta akabera	4.150.000
Eraikin eta lokaletako igeltsugintza eta karegintza eta dekorazioa	4.150.000
Eraikintzaren zerbitzu lagungarriak eta karramarroztaketak. Mota guztietako obren eraikintza, konponketa eta artapena	7.794.000
Fruta, barazki, ortuari eta tuberkuluen txikizkako merkataritza	2.623.000
Haragi eta hondakinen, haragigai eta haragiki gertatuen txikizkako merkataritza	3.364.000
Arrautza, hegazti, abeletxeko unxi, ehizien eta beraien ekoizkin eratorrien txikizkako merkataritza	3.131.000
Hondakin-saltokietan egiten den abastuko animalien, fresko eta izoztuen errai eta hondakinen txikizkako merkataritza	2.525.000
Arrainen eta arrantza, eta urzaintzako beste ekoizkinen, eta barraskiloen txikizkako merkataritza	3.818.000
Ogi, gozoki, konfite eta antzekoen, baita esne eta esnekien txikizkako merkataritza	5.869.000
Ogi, ogi berezi eta opilen salmentak	5.869.000
Gozokigintza, opilgintza eta konfitegintzako ekoizkinen txikizkako merkataritza	5.250.000
Oreki frijitu, estalien edota estalgabeen nahiz barrubeteen, patata frijituen, janaurrekoen, fruitu lehor, golosina, txokolatzeko prestakin eta edari freskagarrien txikizkako merkataritza	3.059.000
Mota guztietako jangai eta edarien txikizkako merkataritza, saltzailedun establezimenduetan	2.391.000
Mota guztietako jangai eta edarien txikizkako merkataritza, autozerbitzuko araubidean nahiz araubide mistoan, saltzeko gelak 400 metro karratu baino gutxiagoko azalera duenean	3.922.000
Etixerako ehungintza eta jantzigintzagaien, alfonbra eta antzekoen, baita tapizgintzagaien txikizkako merkataritza	3.577.000
Gorputz eta bururako mota guztietako janzkien txikizkako merkataritza	3.662.000
Mihise, gerruntze eta jantzi berezien txikizkako merkataritza	3.052.000
Purtzilgintza eta fardelgintzako gaien txikizkako merkataritza	2.154.000

Ekonomi jarduera	Zenbatekoa (pezetak)
Zapata, larruazalgai eta imitaziogai nahiz ordezeko ekoizkin, gerriko, kartera, zorro, maleta eta, oro har, bidaiako gaien txikizkako merkataritza	3.780.000
Drogagintza, lurringintza eta kosmetika, garbiketako gaien, pintura, berniz, disolbakari, paper eta dekoraziorako beste ekoizkin batzuen eta kimikako ekoizkinen, eta norberaren higiene eta garbiketarako gaien txikizkako merkataritza	3.939.000
Altzarien txikizkako merkataritza	4.601.000
Material eta aparatu elektrikoek, elektronikoek eta elektrotresnen, argindarra ez beste energia mota batez eragiten diren etxe erabilerako bestelako aparatuen eta sukaldeko altzarien txikizkako merkataritza	4.072.000
Tresneria, burdingintza, apaindura, opari zein erakargarritasuneko gaien txikizkako merkataritza (bisuteria eta elektrotresna txikiak barne)	3.751.000
Eraikintzako materialen, eta saneamenduko gai eta altzarien, eta ate, leiho, pertsiana eta abarren txikizkako merkataritza	4.114.000
Beste sekzioetan ez dauden etxeko ekipamendurako gaien txikizkako merkataritza	4.625.000
Lurgaineko ibilgailuetarako aldagailu eta ordezkaien txikizkako merkataritza	4.718.000
Mota guztietako makineriaren txikizkako merkataritza (etxeko aparatuak, bulegokoak, medikuenak, ortopedikoak, optikoak eta argazkigintzakoak izan ezik)	4.878.000
Ibilgailu mota guztietarako gurpilazal, banda edo bandaje eta aire-kamaren txikizkako merkataritza; gai horien handizkako merkataritzako jarduerak izan ezik	4.194.000
Bulegoko altzarien eta bulegoko makina-ekipoen txikizkako merkataritza	4.601.000
Medikuntza, ortopedia, optika eta argazkigintzako aparatu eta tresnen txikizkako merkataritza	5.403.000
Liburu, aldizkari, papergintza, eta idazguko gai eta marrazkigintza, eta arte ederretako gaien txikizkako merkataritza, herriko kaleetan dauden kioskoak izan ezik	3.920.000
Egunkari, aldizkari eta liburuen txikizkako merkataritza herriko kaleetan dauden kioskoetan	3.611.000
Jostailu, kirolgai, kirol janzki, zapata eta buru-apaingailu, arma, kartutxo, eta pirotekni gaien txikizkako merkataritza	3.880.000

Ekonomi jarduera	Zenbatekoa (pezetak)
Hazi, ongarri, lore eta landareen, baita animalia txikien txikizkako merkataritza	3.586.000
661. taldean eta 662.1. epigrafean zehaztu izan diren establezimenduak ez besteetako elikadura eta edarigai mota guztien txikizkako merkataritza	2.549.000
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo elikaduragaien txikizkako merkataritza, edari eta izozkiena barne	2.236.000
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko ehungaien eta jantzigaien txikizkako merkataritza	2.964.000
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko zapata, larruazal eta larruazalgintzagaien txikizkako merkataritza	2.656.000
Merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpoko drogagintza eta kosmetikako gaien eta, oro har, kimikagaien txikizkako merkataritza	2.626.000
Beste sekzioetan ez dauden merkatugaien txikizkako merkataritza, merkataritzako establezimendu iraunkorretik kanpo	2.854.000
Bi sardexkako jatetxeak	8.026.000
Sardexka bateko jatetxeak	5.809.000
Kafetegiak	4.990.000
Kategoria bereziko kafetegi eta tabernak	4.756.000
Bestelako kafetegi eta tabernak	2.890.000
Zerbitzuak kiosko, kaxa, barraka nahiz antzeko beste lokaletan	2.581.000
Zerbitzuak txokolategi, izotz denda eta ortxata dendetan	3.950.000
Izar bateko eta biko hotel eta moteletako ostalaritza zerbitzua	8.499.000
Ostatetxe eta pentsioetako ostalaritza zerbitzua	4.886.000
Ostatuetxe eta ostalierretxeetako ostalaritza zerbitzua	2.481.000
Hotel-apartamentuetako ostalaritza zerbitzua	6.086.000
Etixerako elektragaien konponketa	3.357.000
Ibilgailu automobil, bizikleta eta bestelako ibilgailuen konponketa	5.245.000
Oinetakoak konpontzea	2.574.000

Ekonomi jarduera	Zenbatekoa (pezetak)
Beste sekzioetan ez dauden kontsumogaiak konpontzea (oinetakoen konponketa; eta artelanen, altzarien, antzinatekoen eta musika-tresnen zaharberrikuntza izan ezik)	3.857.000
Industri makineriaren konponketa	4.720.000
Beste sekzioetan ez dauden konponketak	3.671.000
Taldekatu hiri garraioa, eta bidaiarien errepidezkoa	5.473.000
Merkataritzako gaien errepidezko garraioa	5.231.000
Ibilgailuen koipeztaketa eta garbiketa	3.566.000
Etxe-aldaketen zerbitzuak	5.231.000
Lurgaineko eta urgaineko ibilgailuak, nahiz aireontziak eta abar gidatzen irakastea	7.345.000
Irakaskuntzako beste jarduera batzuk, Beste sekzioetan ez daudenak, hala nola, hizkuntzak, mozketa eta jantzigintza, mekanografia, takigrafia, azterketa, oposizio eta antzekoen prestakuntza	5.240.000
Kirol hobekuntzarako eskolak eta zerbitzuak	5.764.000
Egindako arropa eta etxeko jantzi eta gai erabilien tindaketa, lehorreko garbiketa, ikuzketa eta lisaketa	5.788.000
Gizon eta emakumezkoentzako ile-apainketa zerbitzuak	2.725.000
Edergintza areto eta institutuak	4.190.000
Fotokopiagailuen bidezko agiri kopiagintza zerbitzuak	3.562.000

Indize zuzentzaileak ezartzeko hurrenkera eta beraien arteko bateraezintasunak

Indize zuzentzaileak ondoko zerrendaren hurrenkeraren arabera ezarriko dira, eta ondoko bateraezintasunak izango dituzte:

1. *Indize zuzentzaile bereziak:*

- a) Egunkari, aldizkari eta liburuen txikizkako merkataritza herriko kaleetan dauden kioskoetan;
- b) Autotaxizko garraioa.
- c) Taldekako hiri garraioa eta bidaiarien errepidezko garraioa.
- d) Merkatugaien errepidezko garraioa eta etxe-aldaketen zerbitzuak.

2. *Indize zuzentzaile orokorra.* Ez zaie ondoko indize zuzentzaileetara bildutako jarduerari ezarriko:

- Autotaxizko garraioa.
- Taldekako hiri garraio eta bidaiarien errepidezko garraioa.
- Merkatugaien errepidezko garraioa eta etxe-aldaketen zerbitzuak.

3. *Denboraldiaren ziozko indize zuzentzailea.*

4. *Gaundikinaren ziozko indize zuzentzailea.* Indize zuzentzaile hau ez da ezarriko, indize zuzentzaile orokorra ezarri denean.

Laukitxo: «Aparteko gastuak eta urripenak». Lerro honetan, jarduerak suteak, uholde, amiltze edota euren erabilera arruntetik kanpoko beste edozer jasaten dutenean, gertatzen diren gastu edota urripenen zenbatekoa jarriko da. Etekina gastu edota urripen horien zenbatekoaz txikitu ahal izango da, baldin eta jakinarazten bazaizkio Administrazioari, zeinek begiztatuko baitu horiek benetakoak diren. Gastu legez hartzen bada, ezin da urripentzat hartu, eta alderantziz.

Laukitxo: «Etekin garbia moduluka». «Jardueraren etekin zuzendua»ren gakoan, eta «Aparteko gastu eta urripen»en arteko kendura agertuko da.

INDIZE TXIKITZAILEAK

Oro har, %15eko txikipena egingo da modulukako etekin garbiaren gainean. Txikipen hori %35ekoa izango da ondoko betekizunak dituzten jarduerentzat:

- a) Erakunde berriak izan eta beraien hasierako ekitaldia 1993-III-3tik 1994-XII-31ra artekoa izatea, baldin eta zerga sortzen den egunean hiru urte baino gehiago igaro ez bada jarduera hasia denetik.
- b) Denboraldiko jarduerak ez izatea.
- c) Aurretik beste titulartasun edo kalifikazio baten azpian egin ez izana.
- d) Jarduerak egiteko erabiltzen den lokal edo establezimendua jarduera horren menpean bakarrik egotea; hortaz, subjektu pasiboak egin litzakeen gainerako enpresa zein lanbide jardueretatik erabat berezita egotea.

Laukitxo: «Etekin garbi eta txikitua». «Modulukako etekin garbia»ri ezarriko zaizkio lehen aipaturiko indize txikitzaileak, eta hortik ateratzen den emaitza jarriko da hemen.

«Lotutako ondasunen ondare gehikuntza eta urripenak»

Ondare gehikuntza eta urripenak bakarrik jasoko dira, baldin eta higiezin, ontzi, eta aktibo finko, ezmaterial eta lotuak eskualdatzetik badatoz; eta horiek zehaztuko dira, zelan eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko arautegian ezarritako erregela eta irizpideen arabera (ikus zuzeneko zenbatespeneko lotutako ondasunen ondare gehikuntza eta urripenen atala).

Salbuespena: EJZko 721.2. epigrafea. Autotaxizko garraioa

Subjektu pasiboa hiltzen bada, edo ezgaitasun iraunkorra jasaten badu edo jubilatzen bada, arloa berregituratzearen zioz jarduerari uzten bazaio, edo subjektu pasiboaren bigarren gradurainoko senitartekoei aktibo ezmaterialak eskualdatzen bazaizkie, eta hori dela-bide aktibo finko ezmaterialerako elementuak besterentzetik

ondare gehikuntza eta urripenak sortzen badira, orduan jardueraren etekin garbiaren barruan, honelaxe sartuko dira gehikuntza edota urripen horiek:

1. Etekin garbia kalkulatu da, moduluak ezarriaz; izan ere, modulu horiek abenduaren 20ko 3.159/1995 Foru Agindura bilduta daude. Era berean, kasuan-kasuan egon lekiokkeen indize zuzentzailea ezarriko da.
2. Ondare gehikuntza edo urripena kalkulatu da, beraren gutxieneko zenbateko legez ondoko taularen arabera dagokion «etekin garbiaren indizea» ezarriaz:

Zenbat denbora igaro den aktibo finko eta ezmateriala eskuratu denetik	Etxekin garbiaren indizea
Hamabi urte baino gehiago	0,00
Hamaika urte baino gehiago	0,13
Hamar urte baino gehiago	0,26
Bederatzi urte baino gehiago	0,39
Zortzi urte baino gehiago	0,46
Zazpi urte baino gehiago	0,53
Sei urte baino gehiago	0,60
Bost urte baino gehiago	0,67
Lau urte baino gehiago	0,74
Hiru urte baino gehiago	0,81
Bi urte baino gehiago	0,88
Urtebete baino gehiago	0,92
Urtebetera arte	0,96

3. Lehenengo puntuan lortu den etekin garbiari ondare gehikuntza edo urripenaren zenbatekoa batu edo kenduko zaio, bidezko den arabera; izan ere, zenbateko hori jarduerari loturiko aktibo finko eta ezmaterialak eskualdatzetik dator, eta bigarren puntuan ezarritakoaren arabera kalkulatu da.
4. Horrela lorturiko etekinari %15 edo %35eko indize txikitzailea ezarriko zaio, bidezko den arabera.

«Lanerako ezgaitasun iragankorraren ziozko hartukizunak». Jardueraren titularrak, ekitaldian zehar, lanerako ezgaitasun iragankorraren zioz jaso dituen kopuruen batura agertu beharko da.

Laukitxo: «Etekin garbia». Etekin garbi eta txikitua, lotuta dauden ondasunen ondare gehikuntzak eta lanerako ezgaitasun iragankorraren ziozko hartukizunak batuko dira; batura horri kenduko zaizkio lotutako ondasunen ondare urripenak; eta emaitza hori jarriko da.

Laukitxo: «Egotzitako etekin garbia»

Subjektu pasiboak jarduera bakarka egiten badu, orduan [1777](#) eta [1877](#). gakoetan jarri behar den zenbatekoak bat etorri behar du [1776](#) eta [1876](#). gakoetakoekin, hu-

rrenez hurren.

Subjektu pasiboa ondasun erkidego batekoa edo gehiagokoa bada, ¹⁷⁷⁷ eta ¹⁸⁷⁷. laukitxoetan azaldu behar duen zenbatekoa ondoko eragiketaren emaitza izango da: subjektuak erkidego horietan duen partaidetzaren portzentaia ¹⁷⁷⁶ eta ¹⁸⁷⁶. ga-koetan dauden zenbatekoei ezarriko zaie, eta emaitza hori jarriko da.

Oharra: ekitaldian zehar lotutako ondasunen ondare gehikuntza edota urripenak lortu badira, orduan inprimakiaren 9. orrialdearen behealdera jo behar da, bera azaltzeko.

Zeinu, indize edo modulukako zuzeneko zenbatespenaren sistemaren bitartez lortutako etekin garbia, salbu eta abelurgintzako jarduerak, nekazalturismoa, basozaintzako ustiapenak eta baxurako arrantza:

1. Jardueraren etekina lortuko da:

Jardueraren etekina= $\Sigma(\text{Unitateen kopurua} \times \text{aleko balioa})$

2. Indize zuzentzaileak jardueraren etekinari ezarriko zaizkio, jardueraren etekin zuzendua lortzeko.

3. Etekin garbia lortuko da (salbu eta autotaxizko garraio jardueran aktibo finko ezmaterial batzuk eskualdatzetik ondare gehikuntzak edo urripenak gertatzen direnean):

a) Kasu orokorra:

Etekin garbia = (Jardueraren etekin zuzendua – Aparteko gastuak eta urripenak) $\times$ 0,85 + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak + LEIren ziozko hartukizunak.

b) %35eko indize txikitzailea ezarri behar denetan:

Etekin garbia= (Jardueraren etekin zuzendua – Aparteko gastuak eta urripenak) $\times$ 0,65 + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak + LEIren ziozko hartukizunak.

KASU PRAKTIKOA

E.B.A. jauna 1997. urtean zehar errenten eratzikipen araubideko erakunde bateko kidea izan da: erakundea EJZko 672.1. epigrafean egon da, kafetegiei dagokien horretan. Partaidetza portzentaia %25ekoa da. Ondasun erkidegoak ez dio ukorik egin zeinu, indize edo modulukako zenbatespen objektibozko metodoari, hark egin duen jardueraren etekin garbia kalkulatzeko. Ondoko jakingarriok dituzte:

Soldatapeko langileak: 3 (1997an soldata izan duten pertsonen kopurua): 1996. urtean soldata izan zuten pertsonak 2 izan ziren.

Potentzia elektrikoa: 25 kW.

Mahaiak: 12

B motako makinak: 2.

Erkideen kopurua: 4.

Ebazpena

Soldatapeko langileak: $2,35 \times 205.000 = 481.750$

Soldatarik gabeko langileak: $4 \times 1.948.000 = 7.792.000$

Potentzia elektrikoa: $25 \times 68.000 = 1.700.000$

Mahaiak: $12 \times 54.000 = 648.000$

B motako makinak: $2 \times 583.000 = 1.166.000$

Jardueraren etekina = 11.787.750

Jardueraren etekin zuzendua = $4.990.000 + 6.797.750 \times 1,3 = 13.827.075$

Etekin garbi eta txikitua = 11.753.014

Egotzitako etekin garbia = $11.753.014 \times \%25 = 2.938.254$

D ₃		Enpresa jarduerak, zeinu, indize edo moduluka egiten den zenbatespen objektiboan (abelur jarduerak, basozaintzakoak, baxurako arrantza eta nekazarituzkoak izan ezik)									
Identifikazio diturak	Titularra (gakoa)	1700	A			1800					
	Titularren IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1701	111.111.111			1801					
	Ondasun erkidegoan duen partaidetzaaren portzentaia	1702	%	25		1802	%				
	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren epigrafea	1703	006721				1803				
Datu ekonomikoak	Moduluak		Unitatea	Urteko etekina		Unitatea	Urteko etekina				
	Soldatapeko langileak	1704	2,35	1705	481.750	1804	1805				
	Fabrikaziorako dauden soldatapeko langileak	1706		1707		1806	1807				
	Soldatapeko gainerako langileak	1708		1709	7.792.000	1808	1809				
	Soldatarik gabeko langileak	1710	4	1711		1810	1811				
	Lokalaren azalera	1712		1713		1812	1813				
	Lokal lokabearen azalera	1714		1715		1814	1815				
	Lokal lotuaren azalera	1716		1717		1816	1817				
	Fabrikategiaren azalera	1718		1719		1818	1819				
	Lokal lokabearen gainerako azalera	1720		1721		1820	1821				
	Lokal lotuaren gainerako azalera	1722		1723		1822	1823				
	Argindarraren kontsumoa	1724		1725		1824	1825				
	Potentzia elektrikoa	1726	25	1727	1.700.000	1826	1827				
	Garraibideen zama	1728		1729		1828	1829				
	Ibilgailuaren zama	1730		1731		1830	1831				
	Ibiltako distantzia	1732		1733		1832	1833				
	Barraren luzera	1734		1735		1834	1835				
	A motako makinak	1736		1737		1836	1837				
	B motako makinak	1738	2	1739	1.166.000	1838	1839				
	Mahalak	1740	12	1741	648.000	1840	1841				
	Nazio eremuko jarlekuen kopurua	1742		1743		1842	1843				
	Gainerako jarlekuen kopurua	1744		1745		1844	1845				
	Plaza kopurua	1746		1747		1846	1847				
	Ibilgailu kopurua	1748		1749		1848	1849				
	Ibilgailuaren zerga-potentzia	1750		1751		1850	1851				
	Labearen azalera	1752		1753		1852	1853				
	Jardueraren etekinak			1754	11.787.750		1854				
	Indize zuzentzaileak	Bereziak	Koefizienteak	1755	1756		Koefizienteak	1855	1856		
		Orokorra		1757	1758			1857	1858		
		Denboraldirengatik		1759	1760			1859	1860		
		Gaundikinarengatik		1761	1,3	1762	13.827.075		1861	1862	
		Jardueraren etekin zuzendua		1763	13.827.075			1863			
	Aulohaz garbia	Eskual. on-geh. txi. AF ezmaterial lotuak (6/96 FD)		1764				1864			
		Eskual. on-urri. txi. AF ezmaterial lotuak (6/96 FD)		1765				1865			
		Aparteko gastuak eta urripenak (suteak, lapurretak...)		1766				1866			
		Etekin garbia moduluka		1767	13.827.075			1867			
	Indize bazileak	Jarduera hasteagatik, eta orokorra	Koefiz.	1768	0,65	1769		Koefiz.	1868	0,65	1869
		Orokorra bakarrik		1770	0,85	1771	11.753.014		1870	0,85	1871
	Etekin garbi eta txikitua		1772	11.753.014			1872				
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak		1773				1873				
	Lotutako ondasunen ondare urripenak		1774				1874				
	Lanerako Ezgaitasun Iragankorren ziozko hartukizunak		1775				1875				
	Etekin garbia		1776	11.753.014			1876				
	Egotzitako etekin garbia		1777	2.938.254			1877				

VIII. KAPITULUA

ABELURGINTZA, BASOZAINNTZA ETA BAXURAKO ARRANTZA ZEINU, INDIZE EDO MODULUKA EGITEN DEN ZENBATESPEN OBJEKTIBOAN

1. ABELURGINTZA, BASOZAINNTZA ETA BAXURAKO ARRANTZA ZEINU, INDIZE EDO MODULUKA EGITEN DEN ZENBATESPEN OBJEKTIBOAN (D₄ ERANSKINA)

Atal honetako jardueren etekin garbia zehaztuko da, zelan eta abenduaren 20ko 3.157/1995 Foru Agindura bildutako zeinu, indize edo moduluak abelurgintzako jarduerari, nekazalturismoari eta basozaintzako ustiapenei zuzenean ezarriaz, eta otsailaren 28ko 458/1996 Foru Agindua baxurako arrantzako jarduerari.

Zenbatekoen mugak, zeinu, indize edo modulukako zenbatespen objektiboaren metodoa nekazaritzako jardueretan nekazalturismoan eta abeltzaintzako jardueretan ezartzeari dagokionez.

Metodo hau ez da hurrengo kasuetan ezarriko: -subjektu pasiboak aurreko ekitaldian egin dituen eragiketen kopurua 50.000.000 pezetatik gorakoa izan denean, edo -ustiategian enplegatutako pertsonak hamar baino gehiago izan direnean aurreko ekitaldiko egunetarik edozeinetan; jarduerari ekiten zaion lehenengo urtean, jardueraren hasieran enplegatutako zeuden pertsonen kopurua hartuko da aintzat.

Urte baten neurri horietarik edozein edo biak gainditzen baditu subjektu pasiboak, berau baztertuta geldituko da hurrengo urteaz gero zenbatespen objektiboaren metodoko zeinu, indize edo moduluen modalitatetik.

A. NEKAZARITZAKO JARDUERA

Nekaritza Laborantza mota	Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia unitateka. Ptak.
Haize ageriko baratzeaintza	A-1: Barazkiak, ortuariak, tuberkuluak, lore-hazkuntzak eta haize ageriko mintegiak	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera	Hektarea	853.150
Baratzeaintza estalia	A-2: Babesa duten laborantzak edo plastikozko tunelak	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera > 0,3 hektarea, indize zuzentzailea = 1,2	Hektarea	2.559.451
Frutarbolen lugintza	A-3: Egurgintza mota guztiak daude, baldin eta fruituak lortu nahi badira	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera	Hektarea	130.054
Belar-soroa	A-4: ganaduaren bazkagaien langintza, baldin eta abeltzaintzari ez badagokio	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera	Hektarea	21.554
Nekazaritza orokorra	A-5: aurreko atalen barruan ez dauden gainerako laborantzak	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera	Hektarea	64.395

B. ABELTZAINZAKO JARDUERA

Abeltzaintza Ustiapen mota	Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia unitateka. Ptak.
Esnerako idi-aziendaren ustiapen estentsiboa	G-1: 1 G-1: 2	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera Abelburuen kopurua	Hektarea Abelburua	30.791 20.500
Okelarako idi-aziendaren ustiapen estentsiboa	G-2: 1 G-2: 2	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera Abelburuen kopurua	Hektarea Abelburua	12.316 8.267
Ardi- eta ahuntz-aziendaren ustiapen estentsiboa	G-3: 1 G-3: 2	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera Abelburuen kopurua	Hektarea Abelburua	12.316 1.434
Zaldi-mando- eta asto-aziendaren ustiapen estentsiboa	G-4: 1 G-4: 2	Nekazaritzarako erabil litekeen azalera Abelburuen kopurua	Hektarea Abelburua	12.316 8.267
Esnerako idi-aziendaren ustiapen intentsiboa	G-5	Abelburuen kopurua 25 ALUtik gora, indize zuzentzailea = 1,2	Abelburua	61.413
Okelarako idi-aziendaren ustiapen intentsiboa	G-6	Abelburuen kopurua 25 ALUtik gora, indize zuzentzailea = 1,2	Abelburua	40.998
Ardi- eta ahuntz- aziendaren ustiapen intentsiboa	G-7	Abelburuen kopurua 265 abelburutik gora, indize zuzentzailea = 1,2	Abelburua	6.158

Abeltzaintza Ustiapien mota	Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia unitateka. Pta.
Zaldi-, mando- eta asto-azien-daren ustiapien intentsiboa	G-8	Abelburuen kopurua 25 ALUtik gora, indize zuzentzailea = 1,2	Abelburua	35.150
Txerri-aziendaren ustiapena	G-9	Abelburuen kopurua	Abelburua	5.061
Hegazti-hazkuntza, galeperra izan ezik	G-10	Hegaztien kopurura	Abelburua	211
Galeperra	G-11	Hegaztien kopurua	Abelburua	70
Untxi-hazkuntza	G-12	Untxien kopurua	Abelburua	2.024
Erlezaintza	G-13	Erlauntzen kopurua	Erlauntza	4.921

Ustiapien estentsiboa

Ganaduak jateko behar duen beste belar-bazka ekoizten duen ustiategiari deritzo horrela.

1. Gutxienezko elikadura: hektarea batek gai izan behar du 1,7 ALUrentzako jana hornitzeko gutxienez [Azienda larri unitatea (ALU); idi-, zaldi-, mando- eta asto- abelburua]; edo 11 abelbururentzat, ardi- zein ahuntz aziendetan. Hortaz bazkarako dagoen lurra ustiategiaren titularraren pentzutan badago, gutxieneko hori gainditu behar du, edo beste ganadu mota bat elikatzen jardun behar du; horrezaz gainera, lur hori atal egokian (A-4) nekazaritza gisa aitortu behar da.
2. Gehieneko elikadura: hektarea batek 3 ALUrentzako elikagaiak hornitu behar ditu; edo 25 abelbururentzat, ardi- zein ahuntz-aziendetan. Hortaz, proportzio hori gainditzen duten abelburuak abeltzaintza intentsibo gisa aitortuko dira beraiei dagokien atalean (G-5, G-6, G-7 edo G-8)

Abelburuen zenbaketa

Azienda	Unitateen zenbaketa
Idi-azienda	Sei hilabete baino gazteagoa: ez da zenbatzen Sei hilabetetik bi urtera bitartekoa bada: 0,6 ALU Bi urtekoa baino nagusia: 1 ALU
Zaldi-azienda	Sei hilekoa baino gazteagoa: ez da zenbatzen Sei hilekoa baino nagusiagoa: 1 ALU
Txerri-azienda	Lau hilekoa baino gazteagoa: ez da zenbatzen Lau hilekoa baino nagusiagoa: 1
Mando- edo asto- azienda	Abelburu bakoitza: 1
Ardi-azienda	Hiru hilekoak baino nagusiagoak diren emeak bakarrik zenbatuko dira
Ahuntz-azienda	Hiru hilekoak baino nagusiagoak diren emeak bakarrik zenbatuko dira
Hegazti-hazkuntza	Eme erruleak zenbatuko dira, baldin eta 4 hilekoak zein nagusiagoak badira
Untxi-hazkuntza	Ugaltzaroan dauden emeak bakarrik zenbatuko dira

Abeltzaintzako jarduerak zeinu, indize eta moduluen bidezko zenbatespen objektiboaren araubidetik kanpo geldituko dira, baldin eta beraien xedea beren beregi jasotzen ez bada atal honetan.

C. NEKAZALTURISMOA

Jarduera honen barruan, Bizkaiko Nekazaritzarentzako Laguntzen planari heldu zioten establezimenduak daude sarturik.

Modulua	Definizioa	Unitatea	Unit. urteko etekin garbia. Pztak
T-1	Plaza kopura	Plaza	70.300

Establezimendua urtean 6 hilabete baino denbora luzeagoan irekita dagoenean, 1,2ko indize zuzentzailea ezarriko da.

Moduluak ezartzeko jarraibideak

- Nekazaritzako jardueraren etekin garbia lortzeko unitate bakoitzari dagokion etekin garbiak batuko dira.
- Jarduera bakoitzari dagokion etekin garbia lortzeko, jarduera horrentzat ezarri-ta dauden zeinu edo moduluei dagozkien zenbatekoak batuko dira. Zeinu edo moduluen zenbatekoa, berriz, honela lortuko da: beraien unitate bakoitzari es-leituriko kopurua biderkatuko da ustiategian dauden unitateez. Indize zuzen-tzailea adierazirik daukaten jardueretan, etekin garbia honelaxe lortuko da: le-hen zehazturiko etekin garbia biderkatuko da berari dagokion indize zuzentzai-leaz.
- Nekazaritzako eta abeltzaintzako ustiapenean 0,8ko indize zuzentzailea ezarriko da honako baldintzak betetzen badira:
  1. Jardueraren titularra pertsona fisikoa da.
  2. Alokairupeko langileriarik ez izatea.
  3. Jardueran esku hartzen duten alokairubako langileak titularra eta, egoteko-tan, ezkontidea eta seme-alaba adingabeak izatea.

Laukitxo: «Etekin zuzendua». Indize zuzentzailea jardueraren etekinaren gainean ezartzetik ateratzen den zenbatekoa izango da.

Laukitxo: «Aparteko gastuak eta urripenak». Lerro honetan jarduerak suteak, uholde, amiltze edota euren erabilera arruntetik kanpoko beste edozer jasaten dutenean, gertatzen diren gastu edota urripenen zenbatekoa jarriko da. Eteki-na gastu edota urripen horien zenbatekoaz txikitu ahal izango da, baldin eta jakinarazten bazaizkio Administrazioari, zeinek begiztatuko baitu horiek bene-takoak diren. Gastu legezt hartzen bada, ezin da urripentzat hartu, eta alde-rantziz.

Laukitxo: «Etekin garbia moduluka». Jardueraren etekin zuzenduaren gakoan eta aparteko gastu eta urripenen arteko kendura agertuko da.

INDIZE TXIKITZAILEAK

Indize txikitzaileak ezartzeko, D₃ eranskinerako esandakoaren antzera jokatuko da. Era berean, nekazari gazteek eta nekazaritzako alokairupekoek euren nekazaritzako jardueraren etekin garbia 100eko 25ean txikitu ahal izango dute lehentasuneko ustiategi baten titular gisa lehenengo instalazioa egiten duten ekitaldiaren ondorengo bost urteetan zehar itxitako zergaldietan. Indize txikitzaile hori eta indize txikitzaile orokorra batera ezarri ahal izango dira; horrenbestez, kasu horietan 100eko 40ko txikipen osoa geldituko da; hala ere, jarduera hasteagatik indize txikitzailea ez da erabiliko.

Laukitxo: «Etekin garbi eta txikitua». Modulukako etekin garbiari ezarriko zaizkio lehen aipaturiko indize txikitzaileak, eta hortik ateratzen den emaitza jarriko da hemen.

LOTUTAKO ONDASUNEN ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK

- a) Kasu orokorra: ondare gehikuntza eta urripenak jasoko dira, baldin eta higiezin, ontzi eta aktibo finko, ezmaterial eta lotuak eskualdatzetik badatoz; eta horiek zehaztuko dira, zelan eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko arautegian ezarritako erregelara eta irizpideen arabera.
- b) Nekazaritzan lehentasuna duten ustiategiak eskualdatzea. Eskuratzzaileak nekazaritzako ustiategiak eskualdatzen baditu nekazaritzan lehentasuna duten ustiategiak eratu edo sendotzeko, eta eskualdaketa horren ondorioz ondarean aldatketak gertatzen badira; edo ustiategi horiek Herri Administrazioak eskuratzen baditu lursailletara edo antzekoetara biltzeko, edo izadia babesteko, orduan, eta zerga honi dagokionez, honelaxe jokatuko da eskualdaketa horrekin:
  - Landa-finken eskualdaketak. Ondare gehikuntza edo urripenak banan-banan zehaztuko dira finka bakoitzarentzat:
    - Ondare gehikuntzak. Landa-finkek subjektu pasiboaren ondarean urte bitik gora irauten duten urte bakoitzeko, 100eko 7,14an txikituko dira. 100eko 100eko txikipena egingo da, baldin eta landa-finkek subjektu pasiboaren ondarean hamabost urte baino gehiago iraun badute.
    - Ondare urripenak. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Araudiaren 22. artikuluan ezarritako araubidea beteko dute.

Subjektu pasiboaren ondarean zenbat urtetan iraun duen jakiteko, eskuraketa eta eskualdaketa daten artean dagoen urte kopurua erabiliko da, gehiagoz biribilduta.

- Nekazaritzako ustiategiaren eskualdaketak. Ondare gehikuntza eta urripenak banan-banan zehaztuko dira finka bakoitzarentzat:
  - Ustiategiko ondasun higiezinaren ondoriozko ondare gehikuntza eta urripenak. Landa-finken eskualdaketa araututako araubide berbera erabiliko da.
  - Loturik dauden beste osagai batzuen ondoriozko ondare gehikuntza eta urripenak. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Araudiaren 22. artikuluan ezarritako araubidea beteko dute.

- Gainerako errentak. Zeinu, indize edo moduluen modalitatea araupetzen duten arauetan xedaturikoa ezartzearen ondoriozko etekinaren barrukoak izango dira.

Arau hauek ondare gehikuntza eta urripenei ezarriko zaizkie, baldin eta ondoko in-guruabarrak gertatzen badira:

1. Zergaren subjektu pasiboek lortu behar dituzte; horrezaz gainera, subjektu ho-riek nekazaritzako jarduerak egin behar dituzte eta, beraien etekin garbia ze-hazteko, zenbatespen objektiboaren metodoko zeinu, indize edo moduluen mo-dalitatea erabili beharko da.
2. 1995eko uztailaren 25etik atzera zenbatuko diren ondorengo bost urteetan ze-har ageri behar dute eskualdaketa jakin batzuen ondorioz, alegia, xede bakar gi-sa nekazaritzako ustiategiak edo nekazaritzako jarduerarekin loturiko landa-fin-kak dituzten eskualdaketen ondorioz.
3. Aurreko 2. puntuari adierazi den epealdian zehar egin diren eskualdaketen zen-bateko metatuak ez du 50.000.000 pezetatik gorakoa izan beharko.

«Lanerako ezgaitasun iragankorraren ziozko hartukizunak». Jardueraren titularrak, ekitaldian zehar, lanerako ezgaitasun iragankorraren zioz jaso dituen kopuruen ba-tura agertu beharko da.

Laukitxoa: «Etekin garbia». «Etekin garbi eta txikitua», «Lotutako ondasunen on-dare gehikuntzak» eta «Lanerako ezgaitasun iragankorraren ziozko hartukizunak» batuko dira; batura horri kenduko zaizkio «Lotutako ondasunen ondare urripenak»; eta emaitza hori jarriko da.

Laukitxoa: «Egositako etekin garbia». Subjektu pasiboak jarduera bakarka egiten bada, orduan [1980] eta [2180]. gakoetan jarri behar den zenbatekoak bat etorri behar du [1979] eta [2179]. gakoekin, hurrenez hurren. Subjektu pasiboa ondasun erkidego batekoa edo gehiagokoa bada, [1980] eta [2180]. laukitxoetan azaldu behar duen zen-batekoa ondoko eragiketaren emaitza izango da: subjektuak erkidego horietan duen partaidetzaren portzentaia [1979] eta [2179]. gakoetan dauden zenbatekoei eza-rriko zaie, eta emaitza hori jarriko da.

Etekin garbia, nekazaritza eta abeltzaintzako jardueren eta nekazalturismoaren zei-nu, indize edo moduluko zenbatespen objektiboaren metodoaz lortutakoa.

1. Jardueraren etekina lortuko da.
Jardueraren etekina = $\Sigma[(\text{Unitateen kopurua} \times \text{aleko balioa}) + (\text{Indize zuzentzai-lea} \times \text{Unitateen kopurua} \times \text{aleko balioa})]$
2. Etekin zuzendua lortuko da.
Etekin zuzendua = Jardueraren etekina $\times$ 0,8. Ezaugarrien araberrako indize zu-zentzailea ezarri behar bada.
3. Etekin garbia moduluka lortuko da.
Moduluko etekin garbia = Etekin zuzendua - Gastuak eta ondare urripenak
4. Etekin garbi eta txikitua lortuko da.
a) Nekazaritzan lehentasuna duen ustiatagia ezartzea:
Etekin garbi eta txikitua = Moduluko etekin garbia $\times$ 0,60

b) Jarduera hasteagatik:

Etekin garbi eta txikitua= Modulukako etekin garbia x 0,65

c) Orokorra:

Etekin garbi eta txikitua= Modulukako etekin garbia x 0,85

5. Etekin garbia lortuko da.

Etekin garbia = Etekin garbi eta txikitua + Lotutako ondasunen ondare gehi-kuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak + LEIren ziozko hartukizunak

D. BASOZAINNTZA

F-1: Koniferoen baso ustiapena			
Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia pezetetan
F-1	Baso azalera, azken mozketaarekin	Hektarea	899.829
F-2: Hazkunde bizkorreko hostozabalen baso ustiapena			
Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia pezetetan
F-2	Baso azalera, azken mozketaarekin	Hektarea	449.914
F-3: Hazkunde moteleko hostozabalen baso ustiapena			
Modulua	Definizioa	Unitatea	Urteko etekin garbia pezetetan
F-3	Baso azalera, azken mozketaarekin	Hektarea	3.936.752

Zutabea: «Urteko etekina». Jarduerari ezarri ahal zaizkion moduluetarik bakoitzari dagokion etekin garbiak agertu beharko du

Laukitxo: «Txikipena basoa berritzeagatik». Baldin eta ustiatzen diren basoak berritzen badira, orduan moduluak ezartzetik ateratzen diren kopuruak txikitu egingo dira ondoko laukian adieraziko den moduan:

Definizioa	Txikipena berritzen den basoaren hektareako. Pztan.
Basoa koniferoekin berritzea	168.700
Basoa hazkunde bizkorreko hostozabalekin berritzea	108.675
Basoa hazkunde moteleko hostozabalekin berritzea	543.375

Baldin eta basoa berritzen bada, mozketa egiteko baimena ematen denetik zenbata beharreko bi urteko epean; horretarako, lehenengo, frogagiri egokia aurkeztu beharko da, Bizkaiko Foru Aldundiko Nekazaritza Saileko Baso Zerbitzuak luzatua.

Kasuan kasuko baso administrazio eskudunak, espeziearen arabera, zehaztuko duen batez besteko ekoizpen epealdiaren barruan sortutakotzat joko dira baso finak ustiatzearen ondoriozko etekin urteaniztun positiboak.

Administrazio eskudunak onetsitako kudeaketa eta antolamendurako plan teknikoan, dasokrazia planen edo basoen birlandaketarako planen arabera kudeatu diren baso finak ustiatzen dituztenei eman zaizkien diru-laguntzak ez dira Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zerga-oinarriaren barruan sartuko, baldin

eta batez besteko ekoizpen epealdia hogeita hamar urtekoa edo hori baino luzeagoa bada.

Laukitxo: «Etekin garbi irregularra». Urteko etekinaren zutabeen dauden zenbatekoen batura izango da. Ustiatzen den azalera berritzea [2010]. gakoan eta hala dagokionean [2207]. gakoan egin bada, orduan ondoko kenketa egingo da: Urteko etekinaren zutabeen dauden partiden batura - txikipena baso berritzeagatik.

Laukitxo: «Aparteko gastuak eta urripenak». Lerro honetan, jarduerak suteak, uholde, amiltze edota euren erabilera arruntetik kanpoko beste edozer jasaten dutenean, gertatzen diren gastu edota urripenen zenbatekoa jarriko da. Etekin gas-tu edota urripen horien zenbatekoaz txikitu ahal izango da, baldin eta jakinarazten bazaizkio Administrazioari, zeinek begiztatuko baitu horiek benetakoak diren. Gas-tu legez hartzen bada, ezin da urripentzat hartu, eta alderantziz.

Laukitxo: «Etekin garbi irregularra guztira». Etekin garbi irregularraren eta aparteko gastu eta urripenen arteko kendura agertuko da

Laukitxo: «Etekin garbia, indize orokorrak zuzenduta». «Etekin garbi irregular guztia»ri berari dagokion txikipena ezartzetik ateratzen den emaitza da, kasuen arabera, abelur jardueretarako zehaztu den modu bertsuan.

Laukitxo: «Egotzitako etekin garbi irregularra». Subjektu pasiboak jarduera barka egiten badu, orduan [2014] eta, hala dagokionean, [2211]. gakoetan jarri behar den zenbatekoak bat etorri behar du [2013] eta [2210]. gakoetakoekin, hurrenez hurren. Subjektu pasiboa ondasun erkidego batekoa edo gehiagokoa bada, [2014] eta, hala dagokionean, [2211]. laukitxoetan azaldu behar duen zenbatekoa ondoko eragiketaren emaitza izango da: subjektuak erkidego horietan duen partaidetzaren portzentaia [2013] eta [2210]. gakoetan dauden zenbatekoei ezarriko zaie, eta emaitza hori jarriko da.

Laukitxo: «Lotutako ondasunen ondare gehikuntza eta urripenak». [2015] eta [2212]. gakoetako zenbatekoa kontuan hartuko da, «zerga oinarri erregularra», inprimakiaren 5. orrialdeko [610]. gakoa kalkulatzeko.

[2014] eta, hala dagokionean, [2211]. gakoetan dauden kopuruak inprimakiaren 3. orrialdeko F atalera eroan beharko dira: «Etekin irregularrak edo urtebetetik gorako ziklokoak».

Egotzitako etekin irregularraren zenbatekoa negatiboa bada, orduan inprimakiaren 3. orrialdeko F ataleko [253]. laukitxora eroan beharko da.

Basozaintzako jardueren etekin garbia

1. Etekin garbi irregularra lortuko da:

a) Ustiatutako azaleretako basoak berritzen ez badira:

Etekin garbi irregularra = (Hektarea kp. x 899.829 + Hektarea kp. x 449.914 + Hektarea kp. x 3.936.752)

b) Ustiatutako azaleretako basoak berritzen badira:

Etekin garbi irregularra = [(Hektarea kp. x 899.829 + Hektarea kp. x 449.914 + Hektarea kp. x 3.936.752) - (Basoberritu diren hektareen kp. x 168.700 + Basoberritu diren hektareen kp. x 108.675 + Basoberritu diren hektareen kp. x

543.375]] ➔ Etekin garbi irregularra = [(Hektarea kp. x 899.829 – Basoberritu diren hektareen kp. x 168.700) + (Hektarea kp. x 449.914 – Basoberritu diren hektareen kp. x 108.675) + (Hektarea kp. x 3.936.752 – Basoberritu diren hektareen kp. x 543.375)]

2. Etekin garbi irregularra guztira lortuko da:
Etekin garbi irregularra guztira = Etekin garbi irregularra – Aparteko gastuak eta urripenak.
3. Egotzitako etekin garbi irregularra lortuko da:
  - a) Lehentasunezko nekazaritzako ustiapena ezartzea:
Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin garbi irregularra guztira x 0,60.
Baldin eta subjektu pasiboa ondasun erkidego bateko kidea bada: Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin garbi irregularra guztira x 0,60 x Partaidetzaren portzentaia.
  - b) Jarduera hasteagatik:
Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin garbi irregularra guztira x 0,65.
Baldin eta subjektu pasiboa ondasun erkidego bateko kidea bada: Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin garbi irregularra guztira x 0,65 x Partaidetzaren portzentaia.
  - c) Orokorra:
Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin garbi irregularra guztira x 0,85.
Baldin eta subjektu pasiboa ondasun erkidego bateko kidea bada: Egotzitako etekin garbi irregularra = Etekin irregularra guztira x 0,85 x Partaidetzaren portzentaia.
4. Lotutako ondasunen ondare urripen eta gehikuntzak zerga oinarri erregulararren zati izango dira.

E. BAXURAKO ARRANTZAKO JARDUERA

Subjektu pasiboari dagokion etekina kalkulatu da, zelan eta ondoko 1 eta 2. ataletan azalduko diren eragiketetatik ateratzen diren zenbatekoak batuaz:

1. Diru-partillaren %85; diru-partilla hauxe da: harrapaturiko arrainen baliotik ontzi-jabeak jasotzen duen partaidetza; hala ere, 1. atal honetan lortutako zenbatekoak ezin du inoiz txikiagoa izan zergaldi bakoitzean 18 urte baino gehiagokoentzat bermaturik dagoen lanbidearteko gutxieneko alokairua baino (932.820 pezeta).
2. Unitate bakoitzari esleituriko kopurua biderkatuko da subjektu pasiboari egotzi ahal zaizkion unitateen kopuruaz, horretarako ez da kontuan hartuko ontzi batekoak edo gehiagokoak diren, eta ondoko datuok erabiliko dira:

Unitatea: Erregistro gordineko tona	Urteko etekina unitateko 1996ko pztan.
Tona	15.942

Hala ere, ontzi-jabeek ez badute ezein partaidetzarik jaso ekitaldian harrapatutako arrainen baliotik, orduan beraiei dagokien etekina izango da, zein eta 2. atalean dagoen eragiketa egitetik ateratzen den zenbatekoa bakarrik.

Etekin garbia baxurako arrantzako jardueran.

1. Jardueraren etekina lortuko da:
Jardueraren etekina= Partilla x 0,85 + Erregistro gordineko tonen kp. x 15.942
2. Modulukako etekin garbia lortuko da:
Modulukako etekin garbia= Jardueraren etekina – Aparteko gastuak eta ondare urripenak
3. Etekin garbi eta txikitua lortuko da:
  - a) Jarduera hasteagatik:
Etekin garbi eta txikitua= Modulukako etekin garbia x 0,65
  - b) Orokorra:
Etekin garbi eta txikitua= Modulukako etekin garbia x 0,85
4. Etekin garbia lortuko da:
Etekin garbia = Etekin garbi eta txikitua + Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak – Lotutako ondasunen ondare urripenak + LEIren ziozko hartukizunak

Oharra: ekitaldian zehar ondare gehikuntza edo urripenak lortu badira abelurgintza, basozaintza eta baxurako arrantzako jarduerari loturik dauden ondasunengatik, orduan inprimakiaren 9. orrialdeko behealdera jo beharko da, beraiek azaltzeko.

BAKOITZARI DAGOZKION ETEKINAK

Subjektu pasiboak famili unitatearen barruan egon arren, euren zergaren aitorpena banaka aurkezten dutenean, enpresa, lanbide eta arte jardueren etekinak lortu dituztenak hauexek izango dira: ohikiro, euren kasa eta zuzenean ekoizbideak eta jarduerari loturiko giza baliabideak euren kasa antolatu dituztenak. Honen aurkako frogarik ez badago, betekizun horiek dituztenak enpresa, lanbide edo arte jardueren titularrek dituztela ulertuko da.

EUROPAKO BATASUNAREN NEKAZARITZAKO POLITIKAKO DIRU-LAGUNTZAK

Errentak ez dira zerga oinarriaren barruan sartuko, baldin eta beraien jatorria ondokoetarik bat bada:

- a) Europako Batasunaren nekazaritzako politikako ondorengo diru-laguntzak hauek:
  1. Mahastizaintzari behin betiko uztea.
  2. Sagardiak kendu eta landatzearen ziozko sariak.
  3. Bananadiak kentzearen ziozko sariak.
  4. Esne-ekoizpenari behin betiko uztea.
- b) Europako Batasunaren nekazaritzako politikako diru-laguntzak hartzea, arrantzari behin betiko uzteagatik. Horri dagokionez, arrantzari behin betiko uzten zaiola ulertzen da, baldin eta ondoko inguruabarretarik baten bat jatzoten bada:
  1. Arrantzari lotutako ontzi guztiak edo horietakoren bat txikitu izatea.
  2. Ontzi guztiak edo horietakoren bat Europako Batasuneko kidea ez den herrialde batera behin betiko eraman izatea, betiere eskualdaketa horren on-

dorioz, Nazioarteko zuzenbidea zaurtu edo arrantza baliabideak artatu eta kudeatzeko arauak bete ez badira.

3. Ontzi hori Europako Batasuneko uretan arrantzakoak ez diren zereginetarako behin betiko esleitu izatea.

Ontziak erregistro gordineko 2,5 tonako (EGT) baino arkeo txikiagoa duenean, ontziaren txikitzeak bakarrik jaso ahal izango ditu herri erakundeen laguntzak.

- c) Arranontzi bat besterentzea, baldin eta kontraprestazioa urtebeteko epearen barruan zatitutako, Europako Batasuneko kidea ez den beste herrialde batera behin betiko aldatutako edo arrantzakoak ez diren zereginetarako behin betiko intsuldatu edo traspasatutako beste arranontzi bat oso-osoan edo zati bat deanean eta trukean Europako Batasuneko arrantza politikaren baitako diru-laguntzaren bat jasotzen bada. Besterendutako ontziaren arrantza behin betiko gelditzeagatik jabeari Europako Batasunarengandik egokituko zitzaion laguntzaren gehieneko zenbatekoa izango da zergaren zerga-oinarriaren barruan sartuko ez den zenbatekoaren muga.
- d) Enpresa jardueri atxikitako ondare-osagaien sute, uholde edo amiltzearen ondoriozko suntsidura konpontzeko jasotako laguntza publikoak hartzea.

Zelan kalkulatu den lortutako errenta:

Zerga oinarrian sartuko ez den errenta kalkulatzeko, ondoko hauek hartuko dira kontuan: jasotako laguntzen zenbatekoa eta, hala gertatuz gero, jardueri atxikitako osagaietan gertatu diren ondare-galerak. Laguntza horien zenbatekoa osagai horietan gertatutako galerena baino txikiagoa bada, diferentzia negatiboa sartu ahal izango da zerga oinarrian. Galerarik ez dagoenean, ordea, laguntzen zenbatekoa soilik salbuetsiko da kargatik.

1. Ondarean galera motaren bat gertatu denetan:

Hartutako laguntzaren zenbatekoa – galeraren zenbatekoa:

- a) Hartutako laguntzaren zenbatekoa – galeraren zenbatekoa ≥ 0 ► Lortutako emaitza ez da zerga oinarrian sartuko.
- b) Hartutako laguntzaren zenbatekoa – galeraren zenbatekoa < 0 ► Lortutako emaitza zerga oinarrian sartuko da.

2. Ondarean ezetariko galerarik jaso ez denetan:

Hartutako laguntzaren zenbatekoa > 0 ► Lortutako emaitza ez da zerga oinarrian sartuko.

Europako Batasunaren nekazaritzako politikaren ondorioz, neurriak hartu ahal izango dira, arrantza neurtzeko, hala arrantzan egin daitekeen egun kopuruari dagokionez, nola denboraldi jakin baten baimenduta dauden maren egunei dagokienez. Muga horiek ezin izango dute ezein laguntza publikorik jaso.

2. BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOTIK KANPO EGINDAKO ABELURGINTZA ETA BASOZAINZTA

Zeinu, indize edo modulukako zenbatespen objektiboaren araubidearen menpean dauden jardueren etekin garbia zehaztuko da, zelan eta abenduaren 18ko 3.739/1996 Foru Aginduan ezarritako zeinu, indize edo moduluak zuzenean ezarriaz.

ZEINU, INDIZE EDO MODULUAK

Jarduera: okelarako txerri-azienda eta hegazti-hazkuntzaren ustiapeneko abeltzaintzakoa.

Etekin garbiaren indizea: 0,12

Jarduera: zereal, lekadunak eta gizakumeen kontsumorako ondoak lortzeko nekazaritzakoa, eta okelarako behi-azienda eta untxien hazkuntzaren ustiapeneko abeltzaintzakoa.

Etekin garbiaren indizea: 0,24

Jarduera: mahairako ardorako mahatsa, fruitu lehorrak, olio-landareak, zitrikoak eta olibondo-ekoizkinak lortzeko nekazaritzakoa; eta hazkunderako txerri-azientaren, hazkunderako behi-azientaren ustiapeneko abeltzaintzakoa; eta beste sekzio-etara bereziki bilduta ez dauden abeltzaintzako bestelako jarduerak.

Etekin garbiaren indizea: 0,30

Jarduera: sustraiak, tuberkuluak, larreak, arrosa, jatorrizko izendazioko ardorako mahatsa eta fruitu ez-zitrikoak; barazkigintza, eta beste ataletara bereziki bilduta ez dauden nekazaritzako bestelako ekoizkinak lortzeko nekazaritzakoa; eta esnerako behi-azienda eta esnerako ahuntz-azientaren ustiapeneko abeltzaintzakoa.

Etekin garbiaren indizea: 0,35

Jarduera: ehungintzarako landareak, tabakorria eta mahaiko mahatsa lortzeko nekazaritzakoa; eta esnerako behi-azienda, okelarako ardi-azienda, okelarako ahuntz-azientaren, eta hegaztiak hazi, jagon eta loditzeko ustiapeneko abeltzaintzakoa.

Etekin garbiaren indizea: 0,40

Jarduera: nekazari edo abeltzainek egindako bestelako lanak eta zerbitzu lagungarriak, eta ganadua hazi, jagon eta loditzeko zerbitzuak, hegaztiak izan ezik.

Etekinaren indizea: 0,55

Abenduaren 20ko 3.159/1995 Foru Agindua

Jarduera bakoitzari dagokion etekin garbia lortzeko, sarrera guztien kopurua, laborantza edo ustiapen bakoitzari dagozkion diru-laguntza arruntak edo kapitaleko diru-laguntzak eta kalte-ordainak barne, bakoitzari dagokion «etekin garbiaren indizea»z biderkatuko da.

Indize zuzentzailea adierazirik daukaten jardueretan, etekin garbia honelaxe lortuko da: aurreko erroaldean zehazturiko etekin garbia biderkatuko da berari dagokion indize zuzentzaileaz.

Indize zuzentzaileak

1. Nekazaritzako jardueretan besteren ekoizbideak erabiltzea.

Nekazaritzako jarduerak burutzean, besteren ekoizbideak bakarrik erabiltzen direnean, lurzorua kontuan hartu gabe, eta erdirako kasuak eta antzekoak izan ezik:

Indizea: 0,75

2. Alokairupeko langileak erabiltzea.

Alokairupeko langileen kostuak adierazitako sarrera guztien kopurua gainditzen duenean, jarraiko indize zuzentzaileok ezarriko dira:

Porzentaia	Indizea
%10etik gorakoa	0,90
%20tik gorakoa	0,85
%30etik gorakoa	0,80
%40tik gorakoa	0,75

Aurreko 1. puntuko indize zuzentzailea ezarri ahal denean, ezin izango da ezarri 2. puntu honetako edukia.

3. Errentan hartutako lurretan egindako laborantzak.

Errentan hartutako lurretan, oso-osorik edo zati batean, egindako laborantzak direnean:

Indizea: errentatutako lurretako laborantzetatik datozen etekinen gaineko 0,90.

Etekin horiek zehaztu ezin direnean, laborantza bakoitzeko errentatutako lurrek laborantza horretarako errentatutako eta norberaren azalera osoarekiko duten portzentaiaren arabera lainduko da.

4. Besteren bati eskuratutako pentsuak.

Nekazaritzako jardueretan, ganadua besteren bati eskuratutako pentsuen eta bestelako elikagaien bidez elikatzen denean, haiek kontsumitutakoaren 100eko 80 baino gehiago izanik, okelarako txerri-azienda eta hegazti-hazkunderen ustiapen intentsiboaren salbuespena izanik.

Indizea: 0,80.

Lehen azaldutako «etekin garbiaren indizeak» eta «indize zuzentzaileak» ezarriko dira, eta hortik ateratzen den etekin garbiari «indize txikitzaile orokorra» ezarriko zaio (%15 edo %35, dagokion arabera). Lortutako etekin garbi txikitua inprimakia-ren 2. orrialdeko D ataleko [135] edota [140]. gakoetan agertaraziko da.

KASU PRAKTIKOA

J.B.U. jaunak abelur ustiatagia du, 5 hektareakoa. Ondokoak ditu:

- 5 esne-behi; horietarik 3k 3 urte dituzte, eta 2k urtebete.
- 2 mando.
- 35 ardi; horietarik, 15 hiru hilekoak baino nagusiagoak diren emeak dira.

5 hektarea horietarik, 3,5 esne-behiak eta mandoek jan dezaten erabiltzen ditu; 1,5 hektarea, berriz, ardiek jateko erabiltzen ditu:

Ebazpena

Unitateak zenbatuko dira.

Esne-behiak: $3 + 2 \times 0,6 = 4,2$

Mandoak: 2

ALUak guztira = 6,2

Ardiak = 15

ALU

$$\text{G-1 moduluari dagozkion hektareak: } 1: \frac{3,5 \times 4,2}{6,2} = 2,37$$

$$\text{G-4 moduluari dagozkion hektareak: } 1: \frac{3,5 \times 2}{6,2} = 1,13$$

Etekin garbia kalkulatu da.

G-1: esne-behien ustiapen estentsiboa:

G-1: 1: $2,37 \times 30.791 = 72.975$

G-1: 2: $4,2 \times 20.500 = 86.100$

G-4: zaldi-, mando- eta asto-azienden ustiapen estentsiboa:

G-4: 1: $1,13 \times 12.316 = 13.917$

G-4: 2: $2 \times 8.267 = 16.534$

15 ardi: beraiei jaten emateko, 1,36 hektarea behar dira; horrenbestez, moduluak honetaraxe ezarri behar dira:

G-3: ardi -eta ahuntz- azienden ustiapen estentsibokoa

G-3: 1 : $1,36 \times 12.316 = 16.750$

$15 \times 1.434 = 21.510$

Gainerako hektareak honetara joango dira: A-4: $1,15 - 1,36 = 0,14$; $0,14 \times 21.544 = 3.018$

Jardueraren etekina = 230.804

Etekin zuzendua = $0,8 \times 230.804 = 184.643$

Etekin garbi eta txikitua = $184.643 \times 0,85 = 156.947 =$ Etekin garbia

D ₄		Abelgintza, basozaintza eta baxurako arrantza zeinu, indize edo moduluka egiten den zenbatespen objektiboan																
Identifikazio datuak	Titularra (gako)										1900	A		2100				
	Titularren IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ										1901	11.111.111		2101				
Ondasun erkidegoan duen partaidetzaren portzentaia										1902	%		2102	%				
Etekin erregularrak	Jarduera	Modulua	Deskripzioa	Aleko balioa	Unitateak	Urteko etekina		Unitateak	Urteko etekina									
	Baxurako arrantza	1. mod.	Diru-partilla (0,85)								2103							
Erregistro gordineko tona			15.942	1904	1905			2104	2105									
Haize ageriko baratzezaintza	A-1	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		853.150	1906	1907		2106	2107									
Baratzezaintza estalia	A-2	Neka. erabil litekeen azal. ≤ 0,3 (ha)		2.559.451	1908	1909		2108	2109									
		Neka. erabil litekeen azal. > 0,3 (ha)		1,2x2.559.451	1910	1911		2110	2111									
Frutarbolen lugintza	A-3	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		130.054	1912	1913		2112	2113									
Belar-soroa	A-4	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		21.554	1914	0,14	1915	3.018	2114	2115								
Nekazaritza orokorra	A-5	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		64.395	1916	1917		2116	2117									
Esnserako idi-aziendaren ustiapen esten.	G-1	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		30.791	1918	2,37	1919	72.975	2118	2119								
		Abelburuen kopurua		20.500	1920	4,2	1921	86.100	2120	2121								
Okelarako idi-aziendaren ustiapen este.	G-2	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		12.316	1922	1923		2122	2123									
		Abelburuen kopurua		8.267	1924	1925		2124	2125									
Ardi- eta ahuntz-azi. ustiapen esten.	G-3	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		12.316	1926	1,36	1927	16.750	2126	2127								
		Abelburuen kopurua		1.434	1928	1,5	1929	21.510	2128	2129								
Zaldi-, mando- eta asto-azi. us. est.	G-4	Neka. erabil litekeen azalera (ha)		12.316	1930	1,13	1931	13.917	2130	2131								
		Abelburuen kopurua		8.267	1932	2	1933	16.534	2132	2133								
Esnserako idi-aziendaren us. intentsiboa	G-5	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU		61.413	1934	1935		2134	2135									
		Abelburuen kopurua > 25 ALU		1,2x61.413	1936	1937		2136	2137									
Okelarako idi-aziendaren us. intentsib.	G-6	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU		40.998	1938	1939		2138	2139									
		Abelburuen kopurua > 25 ALU		1,2x40.998	1940	1941		2140	2141									
Ardi-eta ahuntz-azi. us. intentsiboa	G-7	Abelburuen kopurua ≤ 265		6.158	1942	1943		2142	2143									
		Abelburuen kopurua > 265		1,2x6.158	1944	1945		2144	2145									
Zaldi-, mando- eta asto-azi. us. int.	G-8	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU		35.150	1946	1947		2146	2147									
		Abelburuen kopurua > 25 ALU		1,2x35.150	1948	1949		2148	2149									
Txerri-aziendaren ustiapena	G-9	Abelburuen kopurua		5.061	1950	1951		2150	2151									
Hegazti-hazkuntza, galeperra izan ezik	G-10	Hegaztien kopurua		211	1952	1953		2152	2153									
Galeperra	G-11	Hegaztien kopurua		70	1954	1955		2154	2155									
Untxi-hazkuntza	G-12	Untxien kopurua		2.024	1956	1957		2156	2157									
Erlezaintza	G-13	Erlauntzen kopurua		4.921	1958	1959		2158	2159									
Nekazaritza-eremua	T-1	Plazen kopurua ≤ 6 hilabete		70.300	1960	1961		2160	2161									
		Plazen kopurua > 6 hilabete		1,2x70.300	1962	1963		2162	2163									
Jardueraren etekina										1964	230.804		2164					
Ezaugarrien araberako indize zuzentzailea (baxurako arrantza izan ezik)										Koe.	1965	0,80	1966	184.643	Koe.	2165	0,80	2166
Etekin zuzendua										1967	184.643		2167					
Aparteko gastuak eta urripenak (sutea, lapurreta...)										1968			2168					
Etekin garbia moduluka										1969	184.643		2169					
Txikitzaileak	Lehentasuneko nekazaritza-eremua ezartzeagatik										1970	0,60	1971		2170	0,60	2171	
	Jarduera hasteagatik, eta orokorra										1972	0,65	1973		2172	0,65	2173	
	Orokorra bakarrik										1974	0,85	1975	156.947	2174	0,85	2175	
Etekin garbi eta txikitua										1976	156.947		2176					
Lotutako ondasunen gehikuntza eta urripenak										1977			2177					
Lanerako Esgailtasun Iragankorrenaren ziozko hartukizunak										1978			2178					
Etekin garbia										1979	156.947		2179					
Egotzitako etekin garbia										1980	156.947		2180					

IX. KAPITULUA

ZERGA-GARDENTASUNAREN ARAUBIDEAN DAUDEN OINARRI POSITIBOEN EGOZKETA

KONTZEPTUA ETA SAILKAPENA

Zerga-gardentasuna zergapetze-araubidea da, eta ondokoak egozten ditu: -balore sozietateen, ondasunen ukantza soileko sozietateen, arte edo kirol jardueretako sozietateen eta profesionalen sozietateen zerga oinarri positiboa, Sozietateen gaineko Zergari buruzko arauen arabera zehazturik, baina Sozietateen gaineko Zergari buruzko ekainaren 26ko 3/1996 Foru Arauaren 66. artikuluan ezarritako baldintzekin; -sozietate gardenaren Sozietateen gaineko Zergaren aitopeneko kuota-ko kenkari eta hobariak, bai eta erakunde horiek ordaindutako zatikako ordainketak, atxikipenak eta konturako sarrerak, eta sozietatearen zergaren zioz ordaindutako kuota, foru arau horretan ezarri den bezala.

1. *Balore sozietateak.*

Aktiboaren erdia baino gehiago baloreek osatuta duten sozietateak sozietate gardentzat joko dira, beraietan honako inguruabar hauek gertatzen direnean:

- a) Sozietatearen kapitalaren 100eko 50 baino gehiago famili talde batena izan behar da eta helburu horretarako taldea laugarren gradurainoko, azken hau ere barne, zuzeneko edo alboko ahaidetasun, odolkidetasun edo ezkon ahaidetasun lokarriz elkartutako pertsonak osatua dagoela ulertuko da.
- b) Sozietatearen kapitalaren 100eko 50 baino gehiago 10 kiderena edo gutxiagorena izan behar da.

Baloreek osatzen badute aktiboaren zati bat, aktiboaren zati hori zehazteko kontuan hartu behar diren baloreak zenbatzeari begira, ondokoak ez dira baloretzat hartuko:

- Legezko eta araudizko betebeharrak betetzeko edukiko direnak.
- Enpresa eta lanbide jarduerak burutzeko finkatuko diren kontratu harremanetik sorturiko mailegurako eskubideak erakarriko dituztenak.
- Xede duten jarduera burutzeagatik balore-sozietateek izango dituztenak.
- Boto eskubideen 100eko 5 emango dutenak, eta partaidetza zuzentzeko eta kudeatzeko helburuaz edukiko direnak, baldin eta horretarako materialen eta pertsonen behar bezalako antolaketa badago eta partaidetza eman duen erakunde zerga-gardentasunaren araubidean badago.
- Erakundeak lortutako mozkin banatugabeen zenbatekoaren azpiko eskuraketa prezioa duten haiek, baldin eta mozkinok enpresa edota lanbide jarduerak egitetik badatoz, urte horretan bertan zein aurreko azken hamar urteetan lortutako mozkinen zenbatekoaren mugarekin.

2. Ondasunen ukantza soileko sozietateak.

Aktiboaren erditik gora enpresa edota lanbide jardueri loturik izango ez duten sozietateak zerga-gardentasunaren araubideko sozietatetzat hartuko dira, baldin eta aurreko 1. puntuko a) eta b) letretako inguruabarren antzekoak gertatzen badira. Osagaiak ez dira enpresa edota lanbide jardueri lotuta egongo, baldin eta erakundeak lortutako mozkin banatugabeen zenbatekoaren azpiko eskuraketa prezioa badute; horrezaz gainera, mozkinok enpresa edo lanbide jarduerak egitetik etorri behar dute, urte horretan bertan zein aurreko azken hamar urteetan lortutako mozkinen zenbatekoaren mugarekin.

3. Arte edo kirol jardueretako sozietateak.

Sozietateek zerga-gardentasunaren araubidean ordainduko dute zerga, baldin eta euren ekitaldiko sarreren 100eko 50etik gora pertsona fisikoek arte jarduerak zein kirol jarduerak egitetik badatoz; horrezaz gainera, pertsona fisiko horien eta euren laugarren gradurainoko senitartekoen artean eskubidea izan behar dute sozietate haien mozkinen 100eko 25eko partaidetza izateko gutxienez.

4. Profesionalen sozietateak.

Ekitaldiko sarreren 100eko 75etik gora lanbide jardueretakoak dituzten sozietateak zerga-gardentasunaren araubideko sozietatetzat hartuko dira, baldin eta profesionalek, hau da, jarduera horien garapenarekin zuzenean edo zeharka loturik dauden pertsona fisikoek, gutxienez, mozkinen 100eko 50ean parte hartzeko eskubidea badute eurek bakarrik edota euren laugarren gradurainoko senitartekoekin batera, azken hauek ere barne.

Egozketari eutsiko zaio aurreko 1, 2, 3 eta 4. puntuetako inguruabarrak sozietatearen ekitaldiaren laurogeita hamar egun baino gehiagotan gertatzen direnean.

Ez da zerga-gardentasunaren araubidea ezarriko:

- Kide guztiak zerga-gardentasunaren menpeko ez diren pertsona juridikoak direnean.
- Sozietatearen kapitaleko partaidetzaren ordezkariatasuna duten baloreak Baloreen Merkatuari buruzko uztailaren 28ko 24/1988 Legean ezarritako baloreen bigarren mailako merkatu ofizialetako baten negoziatzeko onartuak dauden zergaldietan.
- Zuzenbide publikopeko pertsona juridiko bat kapitalaren 100eko 50en titularra denean; azken hau, balore sozietateen eta ondasunen ukantza soileko sozietateen kasuan bakarrik.

ZERGA-GARDENTASUNAREN ARAUBIDEKO SOZIEATEEN ZERGA ORDAINKETA

Sozietate gardenek Sozietateen gaineko Zerga ordainduko dute, eta zerga horretako beste edozein subjektu pasiboren antzera sartuko dute kuota.

Zerga-gardentasunaren araubideko sozietate bateko bazkideek euren egoitza espainiar lurraldean izan dezakete, edo espainiar lurraldetik kanpo; eta zerga ordainkera aldatuko da, egoiliarren diren ala ez kontu, bai sozietatearentzat, bai bazkideentzat.

A. PFEZren zioz norberaren betebeharrarengatik edo Sozietateen gaineko Zergaren zioz (pertsona egoiliarren) ordaindu behar duten bazkide subjektu pasiboak.

1. Sozietatearen zerga ordainketa

PFEZren edo Sozietateen gaineko Zergaren subjektu pasiboen zatiari dagokionez, zerga ordaintzeko araubide iragankorra ezarri da azken zerga horretan, sozietate gardenentzat, baldin eta beraiei ezartzen zaizkien karga tasak ondokoak badira:

Urteak	Tasak
1996	%0
1997	%10
1998	%20

2. Bazkide pertsona fisikoen zerga ordainketa

a) Sozietate gardenek lorturiko zerga oinarri positiboak egotzi egingo dira. Hala eta guztiz ere, egotzi den zerga oinarriaren zatiak hartuko duen tratamendua higikorren kapitalaren etekinei buruzko kapituluaren balore mota horrentzat esandako berbera izango da, baina horretarako baldintza bat bete beharko du: egoitza espainiar lurraldean duen erakunde baten fondoetako partaidetzarengatik lortutako etekinena izan behar du zati horrek.

- Sozietate garden baten zerga oinarriaren egozketa, baldin eta sozietate horretan ez badago etekinik, egoitza espainiar lurraldean duen erakunde baten fondoetako partaidetzatik datorrenik: $\text{Egotzitako oinarriak} = \% \text{ egokia} \times \text{sozietate gardenaren zerga oinarria}$
- Sozietate garden baten zerga oinarriaren egozketa, baldin eta sozietate horretan etekinak badaude, egoitza espainiar lurraldean duen erakunde baten fondoetako partaidetzatik datozenak:

1go.) Ondoko proportzioa lortuko da:

$$\frac{\text{Sozietate gardenari egotziako zerga oinarria} \times \text{Sozietateren beraren fondoak}}{\text{Etekinak guztira}} = \text{Pr}$$

2gn.) Horrela lortu den zenbatekoaren tratamendua hauxe izango da: egoitza espainiar lurraldean duen erakunde baten fondoetako partaidetzarako esandakoa:

- Pr x 0,40
- Pr x 0,25

3gn.) Aurreko puntuan ezarritako moduan egindako eragiketaren emaitza hasieran egotzi behar den zerga oinarriari erantsiko zaio:

Egotzi behar den oinarri berria = Sozietate gardenaren zerga oinarria + Pr x 0,40 + Pr x 0,25

4gn.) Zerga oinarriaren egozketa:

Egotzitako oinarriak = % egokia x [Sozietate gardenaren zerga oinarria + (Pr x 0,40 + Pr x 0,25)]

- b) Zerga gardentasunaren araubidepeko sozietateen zerga oinarri negatiboak ez dira egotziko, eta osteko eta segidako hamabost urteetan bukatuko diren zergaldietan sozietateak lortutako zerga oinarri positiboekin konpentsatu ahal izango dira.
- c) Ondokoak ere egotzi egingo dira:
- Sozietate gardenari dagozkion kenkariak eta hobariak kuotan. Kenkarien eta hobarien oinarriak kideen likidazioan sartuko dira eta kuota gutxituko dute zerga honen arauen arabera. Kenkari eta hobari hauek zerga oinarri positiboekin batera egotziko dira.
  - Sozietate gardenari dagozkion zatikako ordainketak, atxikipenak eta konturako sarrerak.
  - Sozietateen gaineko Zergarengatik sozietate gardenak ordaindutako kuota.
- d) Zerga oinarri positiboaren egozketa jasan izan beharko duten kideei dagozkien eta sozietatea gardentasun araubidepekoa zeneko zergaldietako dibidenduek eta mozkinetako partaidetzek ez dute Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga ordainduko.
- e) Subjektu pasiboek zerga oinarri positiboaren egozketa jasan behar badute, orduan beraien dibidendu eta partaidetzek higikorren kapitalaren etekin gisa ordainduko dute zerga, egoitza espainiar lurraldean duen erakunde baten fondoetako partaidetzen zioz; dibidendu eta partaidetzek, azkenik, sozietatea zerga-gardentasunaren araubidean egon ez zen ekitaldietakoak izan behar dute.

3. Egozketa irizpideak

Sozietate gardenaren zergaldiaren mugaegunean kidea izateari datxekzion eskubide ekonomikoak izango dituzten pertsonaei edota erakundeei egingo zaizkie egozketak, sozietatearen estatutuek eratorritako proportzioan edo, hala badagokio, sozietatearen kapitalean duten partaidetzaren arabera.

Egozketa honelaxe burutuko da:

- a) Kideak sozietate gardenak direnean, parte hartzen duteneko sozietatearen ekitaldia itxi den egunean.
- b) Kideak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko edota Sozietateen gaineko Zerga norberaren betebeharragatik ordaindu behar duten subjektu pasiboak direnean, beraiei dagozkien urteko kontuak onartu zitzaizkien zergaldian, salbu eta partaidetzako sozietatearen ekitaldia itxi den egunean bertan jarraian egiteko erabakia hartu ezean.

Ondorioak izango dituen Zergaren lehenengo aitortpenean adierazi beharko da aukera, eta hiru urtetan zehar mantendu hau.

B. *Bazkide ez-egoiliarrak*

Espainiar lurraldean egoitzarik ez duten bazkideen zatiari dagokiolarik, sozietate gardenak Sozietateen gaineko Zerga ordainduko du, eta ezin izango da ezein egozketarik egin bazkide izateagatik.

Espainiar lurraldean egoitzarik ez duten kideei dagozkien dibidenduek eta mozkinetako partaidetzek kontzeptu horregatik ordaindu beharko dute, egoiliarrek ez diren zerga-ordainketari buruzko arau orokorrekin, zergapetze bikoitza eragozteko Espainiak harpidetutako hitzarmenekin eta Euskal Herriko Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomi Itunaren Aldarazpena onetsi zuen abuztuaren 4ko 38/1997 Legearen 9. artikularekin bat etorritz.

ZERGA-GARDENTASUNAREN ARAUBIDE BEREZIA

E atal honetan ikusitakoaren arabera, goian aipatutako gardentasun araubideko sozietateen bazkideei erakunde horien zerga oinarri positiboak bakarrik egotzi ahal zaizkie. Hala ere, salbuespenez, badaude beste erakunde batzuk, zeini araubide bera ezar dakiekeen, baina orduan bazkideei zerga oinarriak egotzi ahal zaizkie, positiboak edo negatiboak diren kontuan hartu barik.

Erakundeak honako hauek dira:

- a) Ekonomi intereseko elkartzeak.
- b) Ekonomi intereseko europar elkartzeak.
- c) Enpresen aldi baterako batasunak.

BAKOITZARI DAGOZKION ERRENTAK

- a) Balore sozietateen, ondasunen ukantza soileko sozietateen eta arte zein kirol jardueretako sozietateen zerga oinarri positiboak, higikorren kapitalaren etekinak bakoitzari eratzikitzeke ezarritako erregela berberen arabera egotziko dira.
- b) Profesionalen sozietateen zerga oinarri positiboak beraien bazkide direnei egotziko zaizkie, baloreen titulartasuna komuna bada ere.

KASU PRAKTIKOA

A.A.M. andreak %25eko partaidetza du RR S.A erakundearen sozietate-kapitalean; erakunde horren egotza espainiar lurraldean dago. Aukera egin du, sozietatearen emaitzak sozietatearen ekitaldiaren itxierako datan egoteko. Emaitzak ondoko hauek dira:

Sarrera osoak = 3.500.000 pezeta

Zerga oinarria = 2.000.000 pezeta

Zerga oinarrian barruko dibidenduak = 750.000 pezeta

Atxikipenak eta konturako sarrerak = 200.000 pezeta

Zatikako ordainketak = 500.000 pezeta

Ebazpena

Egotzi beharreko zerga oinarria:

Egotzi beharreko zerga oinarriaren barruan 750.000 pezeta daude dibidendu gisa; horrenbestez, zerga oinarriari dagozkion dibidenduen proportzioa kalkulatu beharko dugu, eta etekin mota honentzat zehazturiko tratamendu berezia emango zaie:

$$\frac{750.000 \times 2.000.000}{3.500.000} = 428.571$$

428.571 x %40 = 171.428

Egotzi beharreko zerga oinarria = 2.000.000 + 171.428 = 2.171.428

Egotziko den zerga oinarria = 2.171.428 x %25 = 542.857

Dibidenduen zioz egotziko den kenkaria = 171.428 x %25 = 42.857

Egotziko diren atxikipenak eta konturako sarrerak = 200.000 x %25 = 50.000

Egotziko diren zatikako ordainketak = 500.000 x %25 = 125.000

Atxikipenak eta zatikako ordainketak guztira = 175.000

E		Zerga-gardentasuneko zerga oinarriak								
E ₁		Araubide orokorra								
Hartzaillea		Sozietatearen izena			IFZ		Egotzitako atxikipenak		Egotzitako oinarriak	
150	A	151	R R SA		152	11.111.111		153	175.000	
155		156			157			158	542.857	
		Atxikipenak eta SZko kuota eta egotzitako oinarri hauek guztira					160		175.000	
E ₂		Profesional, artista edo kirolarien sozietateak								
Hartzaillea		Sozietatearen izena			IFZ		Egotzitako atxikipenak		Egotzitako oinarriak	
162		163			164			165	171	
167		168			169			170	173	
		Atxikipenak eta SZko kuota eta egotzitako oinarri hauek guztira					172		175	
		Atxikipenak eta SZko kuota / Egotzitako oinarriak guztira			174		175.000		542.857	

X. KAPITULUA

ETEKIN IRREGULARRAK EDO URTEBETETIK GORAKO ZIKLOKOAK

ZER DIREN

Kontzeptu honen barruan, subjektu pasiboak, denboran zehar irregulartasun handiarekin, lortzen dituen harako etekin guztiak edota, nahiz eta lorpen erregularra izan, ekoizpen zikloa urtebetetik gorakoa dutenak sartu behar dira. Etekin hauek tratamendu berezia izango dute, Zergako tarifen aurrerakortasunaren ondoreak zuzentzeko.

Erabili behar den prozedura

1. Etekin garbi irregularra lortzeko hauxe egingo da: hartutako diru-sarrerak ken zergan ken daitezkeen gastuak, eta emaitza hori izango da etekina; hala ere, subjektu pasiboak jarduerak egitetik datozen etekinei dagokienez, etekin garbia lortzeko dagoen zenbatespen metodo bakoitzaren arau bereziak ezarriko dira.
2. Lehenengo puntuan egindako eragiketaren emaitza zatituko da sortarazpen urteen kopuruaz; ez bada jakiten zenbat urte diren, orduan 5 erabiliko da:

Etekin garbi irregularra

Sortarazpen urteen kp.

3. Aurreko eragiketaren emaitzako zenbatekoa zerga oinarri erregularrean sartuko da bere zeinuarekin, dela positiboa, dela negatiboa.
4. Gainerako etekin irregularra sartu edo konpentsatu egingo da, subjektu pasiboak ekitaldian zehar lor ditzakeen gainerako etekin irregularrekin:

Etekin garbi irregularra

Gainerako etekin irregularra = Etekin garbi irregularra - $\frac{\text{Etekin garbi irregularra}}{\text{Sortarazpen urteen kp.}}$

Subjektu pasiboak eragiketa hau egin beharko du: Σ Gainerako etekin irregularra.

5. Ondoko egoerak izan daitezke:
  - Baldin eta Σ Gainerako etekin irregularra > 0 (positiboa) bada, orduan, batuketa horren emaitza zerga oinarri irregularrera eroango da.
  - Baldin eta Σ Gainerako etekin irregularra < 0 (negatiboa) bada, orduan, batuketa horren emaitza konpentsatu ahal izango da, subjektu pasiboak ondorengo bost ekitaldietan lortzen dituen gainerako etekin irregular positiboekin.
  - *Salbuespena*: subjektu pasiboak egiten dituen enpresa edota lanbide jardueretako etekin irregular negatiboak, horiek zerga oinarri erregularrean sartuko baitira.

SARRERA HORIEI DAGOKIEN AITORPENA EGITEKO, HONAKO HAUEK HARTUKO DIRA KONTUAN:

Laukitxoa: *Hartzaillea* (gakoa). Etekin irregularra nork hartzen duen adieraziko da:

- A: aitortzailea.
- E: ezkontidea.
- 1. S-A edo 2. S-A...: famili unitateko seme-alabak.

Laukitxoa: *Gakoa*. Ondoko zerrendako gakoetarik bat agertaraziko da..

- T: lana.
- M: higikorren kapitala.
- I: higiezinen kapitala.
- A: enpresa, lanbide edo arte jarduenak, basozaintzako jarduerak izan ezik.
- F: basozaintzako jarduerak.

Laukitxoa: «Atxikipenak». Aitortu behar diren etekinen gaineko atxikipenen zenbategoa jarriko da.

Laukitxoa: «Sarrera osoak (a)». Etekin irregularrak diren sarrera osoen zenbategoa jarriko da.

Laukitxoa: «Kendu litezkeen gastuak (b)». Aitortutako sarreren izaeraren arabera kendu litezkeen gastuen zenbategoa sartu beharko da.

Laukitxoa: «Etekin garbia (c) = (a) – (b)». Sarrera osoen eta kendu litezkeen gastuen arteko kendura izango da. Etekin garbia negatiboa bada eta enpresa edota lanbide jardueretatik badator, haren zenbategoa [253](#). laukitxora eroango da, eta ez dira kalkulatu behar izango etekin negatibo hori jarrita duen zutabeko gainerako lerroak.

Laukitxoa: «Sortarazpen urteen kp.» (d) laukitxoan, urteak zenbat diren ez badakizu, 5 (bost) jarriko da.

Laukitxoa: «1997an hartutako zenbategoa (e)». Sarreren zenbatego osoa zatika, zenbait urtetan, hartzen denean, 1997an hartutako sarrera jarriko da. Zatika hartzen ez denetan, ostera, sarrera osoen zenbatego osoa jarriko da.

Laukitxoa: «1997ko etekina (g)». 1997. urteari egozten zaion etekin garbi osoaren (c) zatiari dagokio. Hurrengo formula erabiliz lortzen da:

$$g = \frac{\text{Etekin osoa x 1997an hartutako zenbategoa}}{\text{Sarrera osoak}} = \frac{(c) \times (e)}{(a)}$$

Laukitxoa: «Egotzitako etekin urtekotua (h)». Jarraiko eragiketa egitetik ateratzen den emaitza da:

$$h = \frac{(g)}{(d)}$$

[244](#). laukitxoa = [209](#). laukitxoa + [220](#). laukitxoa + [231](#). laukitxoa + [242](#). laukitxoa

Laukitxoa: «Gainerako etekin irregularra». Ondoko eragiketaren emaitza izango da:

Gainerako etekin irregularra = 1997ko etekina – Egotzitako etekin urtekoa

[245]. laukitxoa = [210]. laukitxoa + [221]. laukitxoa + [232]. laukitxoa + [243]. laukitxoa

«Etekin irregular negatiboen konpentsazioa». [245]. laukitxoko zenbatekoa positiboa bada, atal honetako ekitaldietako (1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996ko) etekin irregular negatiboak konpentsatu ahal izango dira.

[251]. laukitxoa = [246]. laukitxoa + [247]. laukitxoa + [248]. laukitxoa + [249]. laukitxoa + [250]. laukitxoa

[252]. laukitxoa: «Gainerako etekin irregularra, konpentsazioa egin ondoren». Ondoko eragiketaren emaitza jarriko da:

[252]. laukitxoa = [245]. laukitxoa – [251]. laukitxoa

ADIBIDEA:

Zergadun batek, ekitaldian zehar, haborokin gisa (zilarrezko urteurrena), enpresan lanean 25 urte egin baititu, 600.000 Pta. hartu ditu. Etekin urteko garbia eta gainerako etekina kalkulatzeko, hurrengo kalkuluok egin beharko dira:

(a) = 600.000; (b) = 30.000 (*); (e) = 600.000; (d) = 25; (c) = (a) – (b) = 600.000 – 30.000 = 570.000

$$(g) = \frac{(c) \times (e)}{(a)} = \frac{570.000 \times 600.000}{600.000} = 570.000$$

$$\text{Egotzitako etekin urtekoa} = \frac{(g)}{(d)} = \frac{570.000}{25} = 22.800$$

Gainerako etekin irregularra = 570.000 – 22.800 = 547.200.

(*) Gastu lege, sarrera osoen %5 zenbatuko da, norberaren lanaren etekinak baitira.

KASU PRAKTIKOA

M.C.R. jaunak koniferoen 3 hektarea moztu eta saldu egin ditu; konifero horiek bere gurasoei jarrauntsi zizkien Durangoko udalerrian. Sortarazpen epealdia 20 urtekoa izan da. Ordainketak zatika egin ditu 100.000 pezétan.

Ebazpena

F-1 modulua: Koniferoen baso ustiapena: $3 \times 899.829 = 2.699.487$

$$\text{Urtekoa} = \frac{2.699.487}{20} = 134.974$$

Gainerako etekin irregularra = $2.699.487 - 134.974 = 2.564.513$

F		Etekin irregularrak edo urtebetetik gorako ziklokoak							
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	200	A	211		222		233		
Gakoa	201	A	212		223		234		
Atxikipenak	202		213		224		235		
Sarrera osoak (a)	203		214		225		236		
Kendu litezkeen gastuak (b)	204		215		226		237		
Etekin garbia (c) = (a) - (b) * Negatiboa eta jardueretako bada, ikus jarraibideak	205	2.294.564	216		227		238		
Sortarazpen urteen kp. (d)	206	20	217		228		239		
1997an hartutako zenbat. (e)	207		218		229		240		
1997ko etekina (g) $(g) = \frac{(c) \times (e)}{(a)}$	208	2.294.564	219		230		241		
Egotzitako etekin urtekotua (h) $(h) = \frac{(g)}{(d)}$	209	114.728	220		231		242	244	
Gainerako etekin irregularra	210	2.179.836	221		232		243	245	
Etekin irregular negatiboen konpentsazioa									
246	1992	247	1993	248	1994				
249	1995	250	1996	251	Guztira				
Gainerako etekin irregularra, konpentsazioa egin ondoren <u>245</u> - <u>251</u>								252	
Ekitaldiko enpresa eta lanbide jardueretik datorren etekin irregular negatiboa								253	

XI. KAPITULUA

ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urriaren 15eko 3/1996 Foru Dekretu Arau-emailearen argitalpenak aldarazpen sakonak sartu ditu zergan, bereziki, 1997. urterako ondare aldakuntzetan. Era berean, araubide iragankorra sortu du, subjektu pasiboak 1996-VI-9a baino lehen eskuratu dituen elementuen eskualdaketa onoriozko ondare aldakuntzetarako.

Oro har, ondare gehikuntza eta urripenak hauexek dira: subjektu pasiboaren ondarearen balioan gertatzen diren aldakuntzak, baldin eta ondarearen osaketan gertatzen diren aldakuntzetarik edozeinen ondorioz sortzen badira.

ZER DIREN

Atal hauetan, ondare elementu baten kostubidezko zein dohaineko eskualdaketa baten bidez, subjektu pasiboaren heriotzagatik izan ezik, ondare hari dirua, ondasunak edo eskubideak eranstearen bidez, betebeharr ekonomikoen iraungipenaren bidez, subjektu pasiboak jasandako galeren bidez eta errentariak edo lagapen-hartzaileak azpierreantamenduan edo intsuldaketan duen partaidetzaren bidez, edo ondasun zein ondare-eskubideen trukaketaren bidez agertzen diren ondare gehikuntza eta urripenak aipatzen dira.

Hala ere:

1. Kostubidezko eskualdaketa onorioz ondarean agertzen diren gehikuntza garbiak ez daude zergari loturik, baldin eta beraien zenbateko osoa egutegiko urtean zehar 500.000 pezetakoa baino handiagoa ez bada. Hala ere, zenbateko oso hori, erabat edo zati baten, sortarazi badute inbertsio kolektiboko erakunde sozietate-kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzen eskualdaketek, orduan eskualdaketa horien ondorioz ageri diren ondare gehikuntza garbiak ez dira zergaren menpean egongo.
2. Ondare gehikuntzak ez daude zergaren menpean, jatorriak honako hauek badira:
  - Estatuko Loteria eta Apustuen Erakunde Nazionalaren loteria eta jokoetako sariak, eta Itsuen Erakunde Nazionalaren zozketetakoak.
  - Gurutze Gorriaren zozketetako sariak.
  - Literatura, arte eta zientzia alorreko ospe handiko sariak.
  - Zenbait kalte-ordain.

- Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren menpeko egintzek eratorritako ondare gehikuntzak.
  - 65 urtekoak baino nagusiagoak diren pertsonen euren ohiko etxebizitza bizi arteko errenta baten truk eskualdatzea.
  - Zerga zorrak ordaintzea, zelan eta ondasunak emanez.
3. Zerga honi loturiko beste kontzeptu batzuetatik datozen aldaketak ez dira ondare gehikuntza edo urripentzat hartuko.
  4. Ez dira ondare urripentzat hartuko, frogatu gabe daudenak, ez kontsumoagatik direnak, ez emari edo eskuzabaltasunetatik eta jokoko galeretatik datozenak ere.
  5. Ez da ondare gehikuntza edo urripenik egongo:
    - Gauza erkidea zatitzen denetan.
    - Irabazpidezko sozietatea desegiten denean, edo ezkontideen partaidetza araubidea iraungitzen denean.
    - Ondasun erkidego edo komunitatea desegiten denean edo erkideak banatzen direnetan.
    - Kapitala gutxitzen denetan. Txikipenaren helburua bazkideei euren ekarpenak itzultzea bada, zenbateko horiek eskuraketa balioa urrituko dute, harik eta deuseztatu arte. Soberakinak badaude (eskuraketa balioa baino gehiago jasotzen denean), horiek higikorren kapitalaren etekintzat hartuko dira.

ERREGELA OROKORRAK, ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK KALKULATZEKO

Ondarearen gehikuntza eta urripenak zenbatekoak diren kalkulatzeko, honetara jotkatuko da:

- a) Kostubidezko zein dohaineko eskualdaketak. Ondare-osagaien eskualdaketa balioaren eta eskuraketa balioaren arteko kendura:

$$\text{Ondare gehikuntza} = \text{besterentze balioa} - \text{eskuraketa balioa}$$
- b) Gainerako kasuetan. Ondare-osagaien eskuraketa balioa edo, bestela, beraien zati proportzionalena.

ZELAN ZEHAZTUKO DIREN ESKURAKETA BALIOA ETA ESKUALDAKETA EDO BESTERENTZE BALIOA:

1. Eskuraketa balioa:

- a) Eskuraketa balioa, baldin eta eskuraketa kostu bidez egin bada. Osagaiak koefiziente batez eguneratuko dira; izan ere, koefiziente hori osagaien urtearen araberakoa izango da. Ondoko eragiketaren emaitza izango da:

- Eskuraketaren benetako balioa: eskuraketa urtearen arabera egunerapen koefizientea ezarriko da.
- +
- Egindako inbertsio eta hobekuntzen kostua: horiek egin ziren urtearen arabera egunerapen koefizientea ezarriko da.
- +
- Eskuraketa egineran sortu ziren gastu eta zergak; hortik kanpo, korrituak daude: haiek sortu ziren urtearen arabera koefizientea ezarriko da.
-
- Arau bidez egindako amortizazioen zenbatekoa, betiere gutxieneko amortizazioa zenbatuaz: egunerapen koefizientea amortizazioetarik bakoitzaren urtearen arabera egingo da.

b) Eskuraketa balioa, baldin eta eskuraketa dohainik egin bada. Osagaiak koefiziente batez eguneratuko dira; izan ere, koefiziente hori osagaien urtearen arabera izango da. Ondoko eragiketaren emaitza izango da:

- Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko arauak ezartzearen ondorioz dagokion balioa: eskuraketa urtearen arabera egunerapen koefizientea ezarriko da.
- +
- Egindako inbertsio eta hobekuntzen kostua: horiek egin ziren urtearen arabera egunerapen koefizientea ezarriko da.
- +
- Eskuraketa egineran sortu ziren gastu eta zergak; hortik kanpo, korrituak daude: haiek sortu ziren urtearen arabera koefizientea ezarriko da.
-
- Arau bidez egindako amortizazioen zenbatekoa, betiere gutxieneko amortizazioa zenbatuaz: egunerapen koefizientea amortizazioetarik bakoitzaren urtearen arabera egingo da.

1997an zehar egindako eskualdaketen ondorioz ondarean sortutako aldakuntzen eskuraketa balioaren egunerapen koefizienteak:

Ondare-osagia eskuratu zen urtea	Egunerapen koefizientea
1994 eta aurrekoak	1,000
1994.eko abenduaren 31 eta 1995	1,083
1996	1,035

Eskualdatu den osagaiak, gutxienez, urtebetean iraun ez badu subjektu pasiboaren ondarean, orduan koefizientea 1,000ekoa izango da.

2. Eskualdaketa edo besterentze balioa:

a) Kostubidezko eskualdaketa. Ondoko balioen arteko kenketa eginaz zehaztuko da:

- Besterentzearen benetako zenbatekoa
-
- Eskualdaketari datxezkion gastu eta zergak, baldin eta eskualdatzaileak ordaindu baditu, salbu eta Hirilurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergako kuotaren %75.

b) Dohaineko eskualdaketa. Ondoko balioen arteko kenketa eginaz zehaztuko da:

Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko arauak ezartzearen ondoriozko emaitza

-

Eskualdaketari datxezkion gastu eta zergak, baldin eta eskualdatzaileak ordaindu baditu, salbu eta Hirilurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergako kuotaren %75.

ADIBIDEA:

R.R. jaunak 1997-VII-4an higiezin bat eskualdatu zuen, 22.000.000 pezetako zenbatekoan; eskualdaketa egineran, 200.000 pezetako gastuak sortu dira, Z.Z. jaunaren pentzutan ordaindu direnak. Higiezina 1995-IX-10ean eskuratu zen, 15.000.000 pezetako zenbatekoan; 1995-IX-17an, 100.000 pezetako gastuak ordaindu ziren, eskuraketari zegozkionak; 1996-IV-6an, higiezinan hobekuntzak egin ziren; hobekuntzok 2.000.000 pezetakoak izan ziren. 1995. urtean, 69.041 pezetako amortizazioa egin zen eta 1996an, berriz, 225.000 pezetakoak.

Eskualdatu den ondare-osagaiaren eskuraketa balioa eta eskualdaketa zehaztu behar dira.

Ebazpena:

$$\text{Eskuraketa balioa} = 15.000.000 \times 1,083 + 100.000 \times 1,083 + 2.000.000 \times 1,035 - 69.041 \times 1,083 - 225.000 \times 1,035 = 16.245.000 + 108.300 + 2.070.000 - 74.771 - 232.875 = 18.115.654$$

$$\text{Besterentze balioa} = 22.000.000 - 200.000 = 21.800.000$$

ONDAREAREN GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK HONELAXE LORTUKO DIRA:

A. Araubide orokorra

Subjektu pasiboak 1996-VI-9tik atzera eskuratu dituen osagaien ondorioz ondarean sortu diren aldakuntzei ezarriko zaie. Oro har, ondarearen gehikuntza edo urri-

pena haxe izango da: eskualdaketa balioaren eta eskuraketa balioaren arteko kendura, lehen zehaztu diren bezalaxe:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea

B. Araubide iragankorra

Subjektu pasiboak 1996-VI-9a baino lehen eskuratu dituen osagaien ondorioz ondarean sortu diren aldakuntzei ezarriko zaie.

- a) Eskualdatutako ondare-osagaia eskuratu zen egunetik 1996-XII-31 arte igarotako denbora urte bikoa edo hori baino laburragoa bada, ondarearen gehikuntza edo urripena honelaxe zehaztuko da:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea

- b) Eskualdatutako ondare-osagaia eskuratu zen egunetik 1996-XII-31 arte igarotako denbora urte bikoa baino luzeagoa bada:

- Ondarean lortutako gehikuntza ondoko zerrendako portzentaiekin txikituko da, kasuan-kasuan, eskuratu zen egunetik 1996-XII-31 arte igarotako denboran, bitik gora doan urte bakoitzeko:

- Oro har: %14,28:

Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea) – (t – 2) x %14,28 x – (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea)

Ez dago lotuta, baldin t > 8 urte

- Ondasun higiezin eta beraien gaineko ondasunen eskualdaketa: %11,11:

Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea) – (t – 2) x %11,11 x – (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea)

Ez dago lotuta, baldin t > 10 urte

- Bigarren mailako merkatuetarik baten, negoziazioan onartuta dauden akzioen eskualdaketa: %25:

Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea) – (t – 2) x %25 x – (besterentze balioa – eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea)

Ez dago lotuta, baldin t > 5 urte

t: eskualdatutako ondare-osagaia erosi zenetik 1996-12-31 arte iragandako urteen kopurua, gehiagoz biribildua.

- Ondarearen urripenak zehazteko, besterentze balioaren eta eskuraketa balioaren arteko kenketa egingo da, aurrean emandako zehaztapenaren arabera:

Ondare urripena = besterentze balioa - eskuraketa balioa x egunerapen koefizientea

Ondarean urripenen bat lortu bada, zergari lotuta ez egoteko kasuek ez dute indarririk izango; egin-eginean ere, kasu horiek ezarrita daude, eskualdatutako ondare-osagaia eskuratu zenetik 1996-XII-31 arte igarotako urteen kopuruaren arabera.

ONDAREAREN GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK GUZTIRA. ZELAN EZARRIKO DIREN ARAUBIDE OROKORRA ETA IRAGANKORRA KASUEN ARABERA:

<i>Ondarearen gehikuntza eta urripen erregularrak</i> Eskuraketa egunetik eta eskualdaketa egunera arteko denbora urtebetekoa edo hori baino laburragoa da		
Ondare-osagaien mota guztiak hartzen ditu barnean		
<i>Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak</i> Eskuraketa egunetik eta eskualdaketa egunera arteko denbora urtebetekoa baino luzeagoa da		
Eskuraketa egunetik eskualdaketa egunera arteko denbora urte biko edo laburragoa da	Eskuraketa egunetik eskualdaketa egunera arteko denbora urte biko baino luzeagoa da	
Ondare-osagaien mota guztiak hartzen ditu barnean	- Inbertsio kolektiboko erakundeen partaidetzak - Finantza-aktiboak	Ondarearen gainerako osagiak

A. Ondarearen gehikuntza eta urripen erregularrak.

Ondare-osagaien eskualdaketen ondorioz agertzen direnak dira, baldin eta horiek eskuratu zirenetik eskualdatu diren arte urte bat baino gehiago igaro ez bada; bai eta eskuratu diren baloreetatiko harpidetza eskubideen eskualdaketa ondorioz agertzen direnak dira, baldin eta horiek eskuratu zirenetik eskualdatu diren arte urte bat baino gehiago igaro ez bada.

1997. urterako, ondarean lortu diren gehikuntza eta urripen erregularrek jatorri bi izango dituzte: alde batetik, ondare-osagaien eskualdaketa; eta, bestetik, eskuratutako baloreen harpidetza eskubideen eskualdaketa. Bestalde, horiek guztiek ondoko ezaugarriok bete behar dituzte:

- 1996-I-1etik 1997-XII-31 arte eskuratutakoak izatea.
- Eskuratu zirenetik eskualdatu diren arteko denbora urtebeterainokoa izatea.

a) Zelan ezarriko den araubide orokorra:

- 1996-VI-9tik 1996-XII-31 arte eskuratutako ondare-osagaiak badira, eta esku-

raketa egunetik eskualdaketa egunera arteko denboraldia urtebetekoa baino laburragoa bada:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0

- 1996-VI-9tik 1996-XII-31 arte eskuratutako ondare-osagaiak badira, eta eskuraketa egunetik besterentze egunera arteko denboraldia urtebetekoa bada:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 < 0

- 1997an zehar eskuratutako ondare-osagaiak:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0

b) Zelan ezarriko den araubide iragankorra:

- 1996-I-1etik 1996-VI-8 arte eskuratutako ondare-osagaiak badira, eta eskuraketa egunetik besterentze egunera arteko denboraldia urtebetekoa baino laburragoa bada:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0

- 1996-I-1etik 1996-VI-8 arte eskuratutako ondare-osagaiak badira, eta eskuraketa egunetik besterentze egunera arteko denboraldia urtebetekoa bada:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 < 0

Horrenbestez, ageri denez, 1997. urteari dagokionez, araubide iragankorrak ez du indarririk ondare gehikuntza erregularrak lortzeko; izan ere, gehikuntzen ezaugarriak direla eta, eskualdatutako ondare-osagaiak eskuratu ziren egunetik 1996-XII-31 arte igarotako urteen kopuruak ezin du sekula 2 baino gehiago izan.

B. Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak.

Ondare-osagaien eskualdaketen zioz agertzen direnak dira, baldin eta horiek eskuratu zirenetik eskualdatu diren arte urte bat baino gehiago igaro ez bada; bai eta eskuratu ziren baloreetatiko harpidetza eskubideen eskualdaketa zioz agertzen direnak dira, baldin eta horiek eskuratu zirenetik eskualdatu diren arte urte bat baino gehiago igaro bada.

Kasuan-kasuan ezarri beharreko kargaren arabera, ondoko sailkapena egingo da:

- a) Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak, ondare-osagaietatik eta eskuratutako baloreen harpidetza eskubideetatik datozenak; ondoko ezaugarriak izan behar dituzte:

- Oro har, eskuratu zirenetik besterendu diren arteko denboraldia urte bat baino gehiago izan baina urte bitik gorakoa ez izatea.
- Bereziki, 1997. urteari dagokionez, 1995-I-1etik 1996-XII-30era eskuratutakoak izatea.

a.1) Zelan ezarriko den araubide orokorra:

- 1996-VI-9tik 1996-XII-30 arte eskuratutako ondare-osagaiak:
Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 > 0
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 < 0

a.2) Zelan ezarriko den araubide iragankorra:

- 1995-I-1etik 1995-XII-31 arte eskuratutako ondare-osagaiak:
Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 > 0
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 < 0
- 1996-I-1etik 1996-VI-8 arte eskuratutako ondare-osagaiak:
Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 > 0
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,035 < 0

Horrenbestez, ondare gehikuntza erregularrekin gertatu den moduan, 1997. urteari dagokionez, araubide iragankorrak ez du indarririk; izan ere, talde honetan lortutako gehikuntza irregularren ezaugarriak direla eta, eskualdatutako ondare-osagaiak eskuratu ziren egunetik 1996-XII-31 arte igarotako urteen kopuruak ezin du sekula 2 baino gehiago izan.

b) Ondarearen gehikuntza eta urripenak jasoko dira, baldin eta inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak edo finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik badatoz; ondoko ezaugarriok bildu behar dituzte:

- Oro har, eskuratu zirenetik eskualdatu edo itzuli diren arteko denboraldia urte bi baino gehiagokoa izatea.
- Bereziki, 1997. urterako, adierazi diren ondare-osagaiak 1995-XII-31 baino lehen eskuratu behar izan dira (gehienez zenbatu daitekeen data 1995-XII-30 da).

b.1) Zelan ezarriko den araubide orokorra:

Ezin da ezarri, kasu honetan ez baitago ondare-osagairik, 1996-VI-9tik atzera eskuratu denik.

b.2) Zelan ezarriko den araubide iragankorra:

- 1994-XII-31tik 1995-XII-30era, egun biak barne, eskuratutako ondare-osagaiak:
Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 > 0
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 < 0

Hala ere, araubide iragankorra ez da ezarriko, eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte igarotako urteen kopuruak ezin baitu sekula 2 baino gehiago izan.

- 1994-XII-31 baino lehen eskuratutako ondare-osagaiak:
Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa) x [(t – 2) x %14,28 x (eskuraketa balioa – besterentze balioa)] > 0. Eta t hauxe da: eskuraketa datatik 1996-12-31 arte iragandako urteen kopurua, gehiagoz biribildua. Baldin eta t > 8 urte bada, ez dago zergaren menpean.

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0. Horrelakoetan ez dago denbora igarotzearen zioz zergatik aparte.

1994-XII-31 baino lehen eskuratutako ondare-osagaien egunerapen koefizientea 1 da.

c) Ondare-osagaiak besterentzetik ondarrera datozen gehikuntza eta urripenak, salbu eta inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak edo finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak; ondoko ezaugarriok bildu behar dira:

- Oro har, eskuraketa datatik besterentze egunera arteko denboraldia urte bi baino gehiagokoa izatea.
- Bereziki, 1997. urterako, adierazi diren ondare-osagaiak 1995-XII-31 baino lehen eskuratu behar izan dira (gehienez zenbatu daitekeen data 1995-XII-30 da).

c.1) Zelan ezarriko den araubide orokorra:

Ezin da ezarri, kasu honetan ez baitago ondare-osagairik, 1996-VI-9tik atzera eskuratu denik.

c.2) Araubide iragankorra:

- 1994-XII-31tik 1995-XII-30era, egun biak barne, eskuratutako ondare-osagaiak:

Ondare gehikuntza = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 > 0

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa x 1,083 < 0

Hala ere, araubide iragankorra ez da ezarriko, eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte igarotako urteen kopuruak ezin baitu sekula 2 baino gehiago izan.

- 1994-XII-31 baino lehen eskuratutako ondare-osagaiak:
  - Bigarren mailako merkatu ofizialetarik baten, negoziazioan onartuta dauden akzioen eskualdaketa:
Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa) – (t – 2) x %25 x (besterentze balioa – eskuraketa balioa) > 0. Eta t hauxe da: eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte iragandako urteen kopurua, gehiagoz biribildua. Ez dago lotuta, baldin t > 5 urte.
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0. Horrelakoetan ez dago denbora igarotzearen zioz zergatik aparte.
  - Ondasun higiezin eta beraien gaineko ondasunen eskualdaketa:
Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa) – (t – 2) x %11,11 x (besterentze balioa – eskuraketa balioa) > 0. Eta t hauxe da: eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte iragandako urteen kopurua, gehiagoz biribildua. Ez dago lotuta, baldin t > 10 urte. Ez dago lotuta, baldin t > 10 urte
Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0. Horrelakoetan ez dago denbora igarotzearen zioz zergatik aparte.
  - Ondarearen gainerako osagaien eskualdaketa:
Ondare gehikuntza = (besterentze balioa – eskuraketa balioa) – (t – 2) x %14,28 x (besterentze balioa – eskuraketa balioa) > 0. Eta t hauxe da: es-

kuraketa datatik 1996-XII-31 arte iragandako urteen kopurua, gehiagoz bi-ribildua. Ez dago lotuta, baldin $t > 8$ urte.

Ondare urripena = besterentze balioa – eskuraketa balioa < 0 . Horrelakoetan ez dago denbora igarotzearen zioz zergatik aparte.

1994-XII-31 baino lehen eskuratutako ondare-osagaien egunerapen koefizientea 1 da.

BESTERENTZE ETA ESKURAKETAKO BALIOAK ZEHAZTEKO ERREGELA BEREZIAK

1. Baloreen Merkatuari buruzko uztailaren 28ko 24/1988 Legean baloreen bigarren mailako merkatu ofizialak ezarri ziren; beste alde batetik, apirilaren 4ko 710/1986 Errege Dekretuan baloreen bigarren mailako merkatuak ezarri ziren; bada, merkatu horietarik guztietarik baten negoziazioan onartuta dauden baloreak kostu bidez eskualdatzen direnean, eta balore horiek ordezkatzeko badute sozietate edo erakundeen euren fondoetako partaidetza, orduan ondare gehikuntza edo urripena hauxe izango da: eskualdaketa balioaren eta eskuraketa balioaren arteko kendura; izan ere, eskualdaketa balioa izango da, eskualdaketa egiten den unean merkatu ofizialean dagoen kotizazioa edo, bestela, itundutako prezioa, baldin eta kotizaziokoa baino handiagoa bada.

Eskuraketa balioa zehazteko, besterendu diren harpidetza eskubideen zenbatekoa kenduko da. Hala ere, harpidetza eskubideen eskualdaketa lortutako zenbatekoa handiagoa bada eskubide horiek sortarazi dituzten baloreen eskuraketa balioa baino, orduan diferentzia ondare gehikuntza izango da eskualdatzailearentzat, eskualdaketa egin den zergaldian.

Zati baten askatuta dauden akzioak: beraien eskuraketa balioa subjektu pasiboak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da.

Erabat askatutako akzioak: beraien eskuraketa balioa eta beraien sorburu direnena lortuko da, zelan eta kostu osoa titulu zahar zein askatuen kopuruaren artean zatituzetik:

Zaharren eskuraketa kostua + Berrien eskuraketa kostua

Titulu zaharren kp. + Titulu berrien kp.

Eskualdaketa egiten denean, baldin eta balore homogeenok badaude, orduan subjektu pasiboak eskualdatutakoak lehenengoz eskuratu zituenak direla ulertuko da.

2. Aurreko idazatian adierazitako merkatuetan negoziazioan onartuta ez dauden baloreak kostu bidez eskualdatzen direnean, sozietate edo erakundeen beraien fondoetako partaidetza badira, eskualdaketa balioetat, benetan ordaindutakoa

hartuko da, baldin eta merkatukoa dela frogatzen bada, edo bestela, hurrengo bien arteko handiena:

- Onetsitako azken balantzearen emaitza teorikoa.
- Zergaren sortzapen data baino lehenago, sozietatearen aurreko hiru ekitaldi itxietako mozkinen batez bestekoa %12,5eko tasan kapitalizatetik ateratzen dena.

Balore hauetatik datozen harpidetza eskubideak eskualdatzeagatik lortutako zenbatekoa ondare gehikuntza izango da eskualdatzailearentzat, eskualdaketa hori gertatzen den zergaldian.

Zati baten askatuta dauden akzioak: beraien eskuraketa balioa subjektu pasiboak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da.

Erabat askatutako akzioak: beraien eskuraketa balioa eta beraien sorburu direnena lortuko da, zelan eta kostu osoa titulu zahar zein askatuen kopuruaren artean zatituzetik:

Zaharren eskuraketa kostua + Berrien eskuraketa kostua

Titulu zaharren kp. + Titulu berrien kp.

Eskualdaketa egiten denean, baldin eta balore homogeenok badaude, orduan subjektu pasiboak eskualdaturikoak lehenengoz eskuratu zituenak direla ulertuko da.

ADIBIDEA

1. J.P.D. andrea sozietate baten 2.000 akzioren titularrak da; sozietateak ez du kotizaziorik. Tituluak 2.000.000 pezetako zenbatekoan eskuratu ziren 1993-I-2an. Sozietateak 1.200.000.000 pezetako kapitala du, 1.000 bana pezetako 1.200.000 akziotan zatiturik. Sozietateak kapitala zabaldu du, eta zabal-kuntza horretara ez da J.P.D. azaldu; gainera, harpidetzarako zituen 2.000 eskubideak 200na pezetako zenbatekoan saldu zituen 1997-II-4an. 1997-V-15ean, 2.000 akzioak saldu zituen 3.000.000 pezetan.

Sozietatearen mozkinak itxietako azken hiru ekitaldietan 210.000.000 pezetakoak, 180.000.000 pezetakoak eta 240.000.000 pezetakoak izan dira; akzioen balio teorikoa 1.250 pezetakoa izan da.

Ebazpena

Akzioen salmenta:

Besterenganaketa balioa = 3.000.000; erosketa balioa = 2.000.000

Δ ondarearena = 3.000.000 - 2.000.000 = 1.000.000

Eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte igaroko urteen kopura = 4

Δ ondare txikituta eta irregularrarena = 1.000.000 - 2 x %14,28 x 1.000.000 = 714.400

Harpidetza eskubideen salmenta:

Δ ondarearena = 400.000

Eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte igaroko urteen kopura = 4

Δ ondare txikituta eta irregularrarena = 400.000 - 2 x %14,28 x 400.000 = 285.760

2. Aurreko 1. adibideko datu edo jakingarri berdina daude oraingoan ere, baina akzioen besterenganaketa balioa 1.100 pezetakoa da akzio bakoitzeko; halaz guztiz, Administrazioak ez du balio hori onartu salmentaren zenbateko legez. Orduan, horrelako kasuan, akzioen salmentari dagokion ondare aldakuntzaren kalkulua bakarrik ebatziko da, ezik harpidetza eskubideen salmentaren ebazpena aurreko kasuan bezalaxe egiten da.

Ebazpena

Azken hiru urteetako mozkinen batez bestekoaren kapitalizazioa:

$$\frac{210.000.000 + 180.000.000 + 240.000.000}{3} = 210.000.000$$
$$\frac{210.000.000}{12,5} \times 100 = 1.680.000.000$$
$$\frac{1.680.000.000}{1.200.000} = 1.400 \text{ pesetas por acción}$$

Balio teorikoa = 1.250 pezeta, akzio bakoitzeko.

Hortaz, besterenganaketa balio gisa 1.400 pezetakoa hartuko da.

Besterenganaketa balioa = 2.000 x 1.400 = 2.800.000

Δ ondarearena = 2.800.000 - 2.000.000 = 800.000

Eskuraketa datatik 1996-XII-31 arte igaroko urteen kopura = 4

Δ ondare txikitu eta irregularrarena = 800.000 - 2 x %14,28 x 800.000 = 571.520

3. Sozietateei eginiko ez-diruzko ekarpenak direnean, gehikuntza edo urripena honela zehaztuko da: eskuraketa balioa ken ondorengo balioetarik handiena egingo da, eta kendura hori izango da:
  - Ekarpenarengatik jasotako akzio edota partaidetzen balio izendatua.
  - Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, sozietatearen kapitala eratu edo gehitzeko eskriturei eranskin legez itsatsitako txostenetatik ateratzen den balioa.
  - Jasotako tituluek, ekarpena egiten den egunean edo bezperan, zuten kotizazio balioa.
  - Ekarririk ondasanaren balorazioa, Ondarearen gaineko Zergari buruzko arauetan ezarritako irizpideen arabera.
4. Bazkideak banatu eta sozietateak desegiten direnean, ondoko kenketa egingo da: sozietatearen likidazioaren kuotaren balioa edo banaketaren ondorioz jasotzen diren ondasunena ken bakoitzaren kapitaleko titulu edo partaidetzaren eskuraketa balioa; horren emaitza izango da ondare gehikuntza edo urripena.

Sozietateak zatitu, bat egin edo irensten direnean, ondoko kenketa egingo da: bazkidearen partaidetza ordezkatzan duten titulu, eskubide edo baloreen eskuraketa balioa ken jasotako tituluen, eskudiruaren edo eskubideen balioa; horren emaitza izango da gehikuntza edo urripena.

Eragiketa horiek bat-egiteen zerga-araubide bereziari heldu badiote, ez da gehikuntzarik ez urripenik zenbatuko.
5. Ageriko etekinduntzat hartzen diren baloreak eskualdatu, amortizatu, trukatu edo bihurtzen direnean, balore horiek norberaren kapitalez gainontzekoei egingako lagapena ordezkatzan badute, ondoko kenketa egingo da: beraien eskualdaketa, amortizazio, truke edo bihurketa balioa ken beraien eskuraketa balioa; horren emaitza izango da gehikuntza edo urripena.

Truke edo bihurketako balio legez, jasotzen diren balioei dagokiena hartuko da.

6. Intsuldaketaren bat egiten denean, ondare gehikuntza lagatzaileari zenbatuko zaio, intsuldaketan dagokion zenbatekoan.

Intsuldaketa eskubidea prezio bidez eskuratu bada, prezioa bera izango da eskuraketa balioa.

7. Galera edo ezbeharrengatik jasotako kalte-ordainak edo kapital aseguruak direnean, ondoko kenketa egingo da: hartutako kopurua ken kalteari dagokion eskuraketa balioaren zati proportzionala; horren emaitza izango da gehikuntza edo urripena.
8. Kapital geroratua duten bitzitza edo elbarritasuneko aseguruak direnean, gehikuntza edo urripena, hartzen den kopuruaren eta ordaindutako primen zenbatekoaren arteko kendura izango da. Kasu honetan, iraunalditzat, prima bakoitza ordaintzen den egunetik prestazio egunera bitarteko urteen kopurua hartuko da, gehiagoz biribilduz. Horretarako, erakunde aseguratzaileak egiten diren ordainketarik bakoitzari dagokion zatia desglosatuko du, prestazio unean ordaintzen dituen kopuruaren artean.

Hala ere, urteko zenbaketaren bitartezko prima iraunkorreko edo hazkorreko primadun aseguru kontratuak direnean, kontratuaren iraunaldi osoan zehar, orduan 100eko 5 progresio geometrikoan gainditu gabe, iraunaldi gisa, lehenengo prima ordaintzen den egunaren eta prestazioaren sortzapen egunaren bitarteko urteen kopurua 1,4z zatituz ateratzen den zatidura hartu ahal izango da, gehiagoz biribilduz.

9. Ondasun edo eskubideak trukutzen direnean, ondoko kenketa egingo da: lagatzen den ondasun edo eskubidearen balioa ken haren truk jasotzen den ondasun edo eskubidearen balioa; horren emaitza izango da gehikuntza edo urripena.
10. Bizi arteko edo aldi baterako errentak azkentzen direnean, ondare gehikuntza edo urripena, haiek ordaindu behar dituenari zenbatuko zaio, hartutako kapitalaren eskuraketa balioaren eta benetan ordaindutako errenten baturaren arteko kendura edo diferentzian.
11. Sozietate gardenen kapitaleko akzio eta beste partaidetzak eskualdatzen direnean, gehikuntza edo urripena, eskuraketa eta titulartasuneko balioaren eta haien eskualdaketa balioaren arteko kendura izango da. Horretarako eskuraketa eta titulartasuneko balioaren osagaiak honako hauek izango dira:
  - 1go.) Ondasuna erosteko ordaindutako prezio edo kopurua, edo Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko arauak ezarri aterako litzatekeen balioa.
  - 2gn.) Sozietatearen mozkinen zenbatekoa, baldin eta horiek banatu ez badira eta bazkideei egotzi bazaizkie euren akzio edo partaidetzen etekin legez, eskuraketa eta besterentzearen arteko denboraldian.

Ondasunen ukantza soileko sozietateak direnean, zenbatu behar den eskualdaketa balioa, gutxienez, onetsitako azken banantzetik ateratzen den teorikoa

izango da, higiezin kontabilitateko balio garbiaren ordean Ondarearen gaineko Zergarako izango luketen balioa jarri ondoren.

Eskualdaketa egiten denean, baldin eta balore homogeenok badaude, orduan subjektu pasiboak eskualdaturikoak lehenengoz eskuratu zituenak direla ulertuko da.

Oharra: ondare elementu batzuk 1979ko urtarrilaren 1a baino lehen eskuratu badira, eta beraiek eskualdatzearen ondorioz ondarean gehikuntza edo urripenak ageri badira, edo data hori baino lehenago eskuraturiko baloreen harpidetza eskubideak eskualdatzearen ondorioz gehikuntza edo urripenak gertatzen badira, orduan subjektu pasiboak aukeratu ahal izango du eskuraketa balio lege 1978ko abenduaren 31ko merkatuko balioa hartzeko, baldin eta prezio hori handiagoa bada eskuraketarena baino. Orduan, eskuraketa data lege 1979ko urtarrilaren 1a hartuko da.

BAKOITZARI DAGOZKION ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENAK

- Oro har: horiek eratortzen dituen ondasun edo eskubidearen titular juridikoa.
- Frogatu gabeko ondare gehikuntzak: horiek agertzen dituen ondasunaren titularrak.
- Jokoko irabaziak eta antzekoak: horiek kobratzeko eskubidea duena, edo bere buruz haiek irabazi dituenak.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

G ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPEN ERREGULARRAK

Hartzailearen laukitxoan, A, E, 1. S-A, 2. S-A... gakoetarik bat jarriko da, ondare gehikuntza zein urripenaren titulartasuna aitortzaileari, ezkontideari edo famili unitateko seme-alabetarik bati dagokion arabera.

Gakoaren laukitxoan, ondokoak agertaraziko dira:

- I: higiezina eskualdatu denean.
- A: negoziazioan onartuta dauden akzioak eskualdatu direnean.
- G: ondarearen beste edozein osagai eskualdatu denean.

Laukitxoa: *Besterentze balioa (a)*. Kapitulu honetan aipatutako arauak ezartzetik ateratzen dena izango da.

Laukitxoa: *Eskuraketa balioa (b)*. Aurreko idaztietan ezarritako berezitasunak ezartzetik ateratzen den zenbatekoa izango da (eskuraketa balio eguneratua).

Laukitxoa: *Gehikuntza edo urripena (c) = (a) - (b)*. Gako hauetan haxe jarriko da: lehen zehaztu diren besterentze balioaren eta eskuraketa balioaren zenbatekoen arteko kendura.

Laukitxoa: *Berrinbertsioa ohiko etxebizitzan (d)*. Eskualdatu den ondare-osagaia subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza izan bada (hori salbuespeneko kasua da eta, nahitaez, inguruabar bereziek jazo behar dute egoitza aldatu eragiteko, etxebizitzak ohikoa izateari ez uzteko) eta eskualdaketan lortutako zenbateko osoa edo beraren zati bat berriro inbertitu bada ohiko beste etxebizitza bat erosteko, orduan berriro inbertitu den zenbatekoaren ondare gehikuntza zerga hau ordaintzetik salbuetsita geldituko da. Laukitxo honetan, ohiko etxebizitza berria erosteko berriro inbertitu den kopurua agertu beharko da.

Laukitxoa: *1997an hartutako zatia (e)*. Besterentzearen zenbateko osoa zatika hartzen denean, hau da, zenbait urtetan, 1997an hartutako zenbatekoa jarriko da. Bestela, besterentze balioaren zenbateko osoa jarriko da.

Laukitxoa: *1997an kargatutako gehikuntza edo urripena (f)*. 1997ko ekitaldiko zenbatekoa jasoko da. Ohiko etxebizitzan berrinbertsiorik egiten ez bada, eta besterentzearen zenbatekoa zatika hartzen ez bada, haxe beteko da: (f) = (c). Ostera, ohiko etxebizitzan berrinbertsioa egiten bada eta hartukizuna zatika hartzen bada, orduan ondoko formula erabiliko da:

$$(f) = (c) \times \left[1 - \frac{(d)}{(a)} \right] \times \frac{(e)}{(a)}$$

Laukitxoa: *Titulartasunaren portzentaia*. Hartzaileak ondasunaren titulartasunean duen partaidetzaren portzentaia agertaraziko da.

Laukitxoa: *Egotzitako gehikuntza edo urripena*. Titulartasunaren portzentaia 1997an kargaturiko gehikuntza edo urripenaren gainean ezarriko da, eta emaitza hori jarriko da hemen.

$$(g) = (f) \times \text{Titulartasunaren portzentaia}$$

[264], [274], [284] eta [294]. gakoak, nor bere zeinuarekin, batuta, haien batura positiboa bada, batura hori [296]. gakora eroango da; ostera, negatiboa bada, orduan [295]. gakora eroango da.

H ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPEN IRREGULARRAK

H1 Urte bian edo denbora laburragoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak

Hartzailearen laukitxoan, A, E, 1. S-A, 2. S-A... gakoetarik bat jarriko da, ondare gehikuntza zein urripenaren titulartasuna aitortzaileari, ezkontideari edo famili unitateko seme-alabetarik bati dagokion arabera.

Gakoaren laukitxoan, honako hauetarik bat jarriko da:

-I: higiezina eskualdatu denean.

-A: negoziazioan onartuta dauden akzioak eskualdatu direnean.

-G: ondarearen beste edozein ondasun eskualdatu denean.

Laukitxoak: *Besterentze balioa (a)*. Kapitulu honetan aipatutako arauak ezartzetik ateratzen dena izango da.

Laukitxoak: *Eskuraketa balioa (b)*. Aurreko idazatietan ezarritako berezitasunak ezartzetik ateratzen den zenbatekoa izango da (eskuraketa balio eguneratua).

Laukitxoak: *Gehikuntza edo urripena (c) = (a) - (b)*. Gako horietan, lehen zehaztu diren besterentze eta eskuraketa balioen arteko kendura jarriko da.

Laukitxoak: *Berrinbertsioa ohiko etxebizitzan (d)*. Eskualdatu den ondare-osagaia subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza izan bada (hori salbuespeneko kasua da eta, nahitaez, inguruabar bereziek jazo behar dute egoitza aldatu eragiteko, etxebizitzak ohikoa izateari ez uzteko) eta eskualdaketa lortutako zenbateko osoa edo beraren zati bat berriro inbertitu bada ohiko beste etxebizitza bat erosteko, orduan berriro inbertitu den zenbatekoaren ondare gehikuntza zerga hau ordaintzetik salbuetsita geldituko da. Laukitxo honetan, ohiko etxebizitza berria erosteko berriro inbertitu den kopurua agertu beharko da.

Laukitxoak: *1997an hartutako zatia (e)*. Besterentzearen zenbateko osoa zatika hartzen denean, hau da, zenbait urtetan, 1997an hartutako zenbatekoa jarriko da. Bestela, besterentze balioaren zenbateko osoa jarriko da.

Laukitxoak: *1997an kargatutako gehikuntza edo urripena (f)*. 1997ko ekitaldiko zenbatekoa jasoko da. Ohiko etxebizitzan berrinbertsiorik egiten ez bada, eta besterentzearen zenbatekoa zatika hartzen ez bada, hauxe beteko da: $(f) = (c)$. Ostera, ohiko etxebizitzan berrinbertsioa egiten bada eta hartukizuna zatika hartzen bada, orduan ondoko formula erabiliko da:

$$(f) = (c) \times \left[1 - \frac{(d)}{(a)} \right] \times \frac{(e)}{(a)}$$

Laukitxoak: *Titulartasunaren portzentaia*. Hartzaileak ondasunaren titulartasunean duen partaidetzaren portzentaia agertaraziko da.

Laukitxoak: *Egotzitako gehikuntza edo urripena (g)*. Titulartasunaren portzentaia 1997an kargaturiko gehikuntza edo urripenaren gainean ezarriko da, eta emaitza hori jarriko da hemen.

$$(g) = (f) \times \text{Titulartasunaren portzentaia}$$

[309], [319], [329] eta [339]. gakoak, nor bere zeinuarekin, batuta, haien batura positiboa bada, batura hori [341]. gakora eroango da; ostera, negatiboa bada, orduan [340]. gakora eroango da.

H2 Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: inbertsio kolektiboko erakundeak (IKE) eta finantza-aktiboak (AF)

Hartzailearen laukitxoan, A, E, 1. S-A, 2. S-A... gakoetarik bat jarriko da, ondare gehikuntza zein urripenaren titulartasuna aitortzaileari, ezkontideari edo famili unitateko seme-alabetarik bati dagokion arabera.

Gakoaren laukitxoan, "G" agertaraziko da.

Laukitxoak: *Besterentze balioa (a)*. Kapitulu honetan aipatutako arauak ezartzetik ateratzen dena izango da.

Laukitxoak: *Eskuraketa balioa (b)*. Aurreko idazatietan ezarritako berezitasunak ezartzetik ateratzen den zenbatekoa izango da (eskuraketa balio eguneratua).

Laukitxoak: *Gehikuntza edo urripena (c) = (a) - (b)*. Gako horietan, lehen zehaztu diren besterentze eta eskuraketa balioen arteko kendura jarriko da.

Laukitxoak: *Urteen kopurua 96-12-31 arte*. Laukitxo honetan adieraziko da zenbat urte igaro diren eskualdatutako ondare-osagaia eskuratu zenetik 1996-12-31 arte; urteen kopurua gehiagoz biribilduko da.

Laukitxoak: *Gehikuntza edo urripen txikitua (r)*". Araubide iragankorra ezartzetik ateratzen den emaitza jarriko da:

Ondare gehikuntza txikitua = (Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koefizientea) - [(Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koefizientea) x (t - 2) x Koefiziente txikitzailea]. Eta hor t *Urteen kopurua 96-12-31 arte* laukitxoak balioa izango da; koefiziente txikitzailea, berriz, %14,28koa; horrenbestez:

$$(r) = (c) - [(c) \times (t - 2) \times \%14,28]$$

Ondare urripen txikitua = Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koefizientea; horrenbestez:

(r) = (c). Eta (r) kasu honetan negatiboa da.

Laukitxoak: *1997an hartutako zatia (e)*. Besterentzearen zenbateko osoa zatika hartzen denean, hau da, zenbait urtetan, 1997an hartutako zenbatekoa jarriko da. Bestela, besterentze balioaren zenbateko osoa jarriko da.

Laukitxoak: *1997an kargatutako gehikuntza edo urripena (f)*. 1997ko ekitaldiko zenbatekoa jasoko da. Ohiko etxebizitzan berrinbertsiorik egiten ez bada, eta besterentzearen zenbatekoa zatika hartzen ez bada, hauxe beteko da: (f) = (r). Ostera, ohiko etxebizitzan berrinbertsioa egiten bada eta hartukizuna zatika hartzen bada, orduan ondoko formula erabiliko da:

$$(f) = (r) \times \frac{(e)}{(a)}$$

Laukitxoak: *Titulartasunaren portzentaia*. Hartzaileak ondasunaren titulartasunean duen partaidetzaren portzentaia agertaraziko da.

Laukitxoak: *Egotzitako gehikuntza edo urripena (g)*. Titulartasunaren portzentaia 1997an kargaturiko gehikuntza edo urripenaren gainean ezarriko da:

$$(g) = (f) \times \text{Titulartasunaren portzentaia}$$

Eskualdaketa 1992ko ekitaldia baino aurreragoetara egin bada, eta besterentzearen balioaren zati bat 1997an hartu bada, orduan ekitaldian kargatutako gehikuntza kalkulatu behar da, 7/1991 Foru Arauaren seigarren xedapen iragankorrean xedatutakoaren arabera.

[385], [396], [407] eta [418]. gakoak, nor bere zeinuarekin, batuta, haien batura positiboa bada, batura hori [420]. gakora eroango da; ostera, negatiboa bada, orduan [419]. gakora eroango da.

H3 Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: bestelakoak

Atal honetan, ondare gehikuntza eta urripenak jasoko dira, baldin eta beraiek urte bi baino denbora luzeagoan sortarazi badira ondarearen edozein osagai eskualdatzeagatik; edozelan ere, osagai horietatik kanpo, inbertsio kolektiboko erakundeak eta finantza-aktiboak kapitala edo ondarea ordezkatzeko duten partaidetzak daude.

Hartzailearen laukitxoan, A, E, 1. S-A, 2. S-A... gakoetarik bat jarriko da, ondare gehikuntza zein urripenaren titulartasuna aitortzaileari, ezkontideari edo famili unitateko seme-alabetari bati dagokion arabera.

Gakoaren laukitxoan, honako hauetarik bat jarriko da:

- I: higiezina eskualdatu denean.
- A: negoziazioan onartuta dauden akzioak eskualdatu direnean.
- G: ondarearen beste edozein ondasun eskualdatu denean.

Laukitxoak: *Besterentze balioa (a)*. Kapitulu honetan aipatutako arauak ezartzetik ateratzen dena izango da.

Laukitxoak: *Eskuraketa balioa (b)*. Aurreko idaztiaren ezarritako berezitasunak ezartzetik ateratzen den zenbatekoa izango da (eskuraketa balio eguneratua).

Laukitxoak: *Gehikuntza edo urripena (c) = (a) - (b)*. Gako horietan, lehen zehaztu diren besterentze eta eskuraketa balioen arteko kendura jarriko da.

Laukitxoak: *Urteen kopurua 96-12-31 arte*. Laukitxo honetan adieraziko da zenbat urte igaro diren eskualdatutako ondare-osagaia eskuratu zenetik 1996-12-31 arte; urteen kopurua gehiagoz biribilduko da.

Laukitxoak: *Gehikuntza edo urripen txikitua (f)*. Ondoko formula ezartzetik ateratzen den emaitza jarriko da:

Ondare gehikuntza txikitua = Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koefizientea - [(Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koefizientea) x (t - 2) x Koefiziente txikitzailea]. Eta hor t *Urteen kopurua 96-12-31 arte* laukitxoak balioa izango da; horrenbestez:

$$(r) = (c) - [(c) \times (t - 2) \times \text{Koeffiziente txikitzailea}]$$

Ondare urripen txikitua = Besterentze balioa - Eskuraketa balioa x Egunerapen koeffizientea; horrenbestez:

$$(r) = (c). \text{ Eta } (r) \text{ kasu honetan negatiboa da.}$$

Laukitxoa: *Berrinbertsioa ohiko etxebizitzan (d)*. Eskualdatu den ondare-osagaia subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza izan bada eta eskualdaketa lortutako zenbateko osoa edo beraren zati bat berriro inbertitu bada ohiko beste etxebizitza bat erosteko, orduan berriro inbertitu den zenbatekoaren ondare gehikuntza zerga hau ordaintzetik salbuetsita geldituko da. Laukitxo honetan, ohiko etxebizitza berria erosteko berriro inbertitu den kopurua agertu beharko da.

Laukitxoa: *1997an hartutako zatia (e)*. Besterentzearen zenbateko osoa zatika hartzen denean, hau da, zenbait urtetan, 1997an hartutako zenbatekoa jarriko da. Bestela, besterentze balioaren zenbateko osoa jarriko da.

Laukitxoa: *1997an kargatutako gehikuntza edo urripena (f)*. 1997ko ekitaldiko zenbatekoa jasoko da. Ohiko etxebizitzan berrinbertsiorik egiten ez bada, eta besterentzearen zenbatekoa zatika hartzen ez bada, $(f) = (r)$. Ostera, ohiko etxebizitzan berrinbertsioa egiten bada eta hartukizuna zatika hartzen bada, orduan ondoko formula erabiliko da:

$$(f) = (r) \times \left[1 - \frac{(d)}{(a)} \right] \times \frac{(e)}{(a)}$$

Laukitxoa: *Titulartasunaren portzentaia*. Hartzaileak ondasunaren titulartasunean duen partaidetzaren portzentaia agertaraziko da.

Laukitxoa: *Egotzitako gehikuntza edo urripena (g)*. Titulartasunaren portzentaia 1997an kargaturiko gehikuntza edo urripenaren gainean ezarriko da:

$$(g) = (f) \times \text{Titulartasunaren portzentaia}$$

Eskualdaketa 1992ko ekitaldia baino aurrerago egin bada, eta besterentzearen balioaren zati bat 1997an hartu bada, orduan ekitaldian kargatutako gehikuntza kalkulatu beharko da, 7/1991 Foru Arauaren seigarren xedapen iragankorrean xedatutakoaren arabera.

[461], [473], [485] eta [497]. gakoak, nor bere zeinuarekin, batuta, haien batura positiboa bada, batura hori [499]. gakora eroango da; ostera, negatiboa bada, orduan [498]. gakora eroango da.

Garrantzitsua: inbertsioa berriro egiten bada ohiko etxebizitzan, titular bakoitzak balioak agertaraziko ditu, eta titulartasun portzentaia %100ekoa da.

KASU PRAKTIKOA

AAB andrearen ondareak, 1997an zehar, ondoko zerrendako jakingarri eta mugimenduak izan ditu:

1. Balore kartera:

- GG, SA sozietatearen baloreak, negoziazioan onartuta daudenak:

Erosketak:

Erosketa data	Kopurua	Aleko balioa (Pta.)	Eskuraketa balioa (Pta.)
1994-VII-3	1.000	1.000	1.000.000
1995-VI-5	500	1.250	625.000

Salmentak:

Salmenta data	Kopurua	Aleko balioa (Pta.)	Salmenta balioa (Pta.)
1997-III-12	800	1.500	1.200.000
1997-IV-4	400	1.600	640.000
1997-XI-14	300	1.400	420.000

- JJ, SA sozietatearen baloreak, negoziazioan onartuta ez daudenak:

Erosketa data	Kopurua	Aleko balioa (Pta.)	Eskuraketa balioa (Pta.)
1996-V-6	1.000	1.100	1.100.000
1996-XII-19	800	1.200	960.000

Salmentak:

Salmenta data	Kopurua	Aleko balioa (Pta.)	Salmenta balioa (Pta.)
1997-V-6	750	1.700	1.275.000
1997-VIII-17	550	1.500	825.000
1997-XI-20	250	1.600	400.000
1997-XII-22	250	1.600	400.000

2. Higikorretako inbertsioko fondoak:

- 1994-VI-1ean, 400 partaidetza eskuratu zizkion AA inbertsio fondoari; partaidetza bakoitzaren zenbatekoa 10.000 pezetakoa izan zen. 400 partaidetza horiek 1997-VI-1ean itzuli ziren; bakoitzaren zenbatekoa 12.500 pezetakoa izan zen.
- 1995-V-1ean, 500 partaidetza eskuratu zizkion BB inbertsio fondoari; bakoitzaren zenbatekoa 11.000 pezetakoa izan zen. 500 partaidetza horiek 1997-XII-1ean itzuli ziren; partaidetza bakoitzaren zenbatekoa 14.300 pezetakoa izan zen.

3. Higiezinak:

- 1996-IV-14an, Bilbon, garaje-sail bat eskuratu zuen, 3.000.000 pezetako zenbatekoan; 1997-II-10ean, 2.000.000 pezetan saldu zuen.
- 1994-I-4an, estai bat eskuratu zuen Derion, 15.500.000 pezetako zenbatekoan. 1997-IX-16an saldu egin zuen, 15.000.000 pezetako zenbatekoan.

Ebazpena:

1. Balore kartera:

- GG, SA sozietatearen baloreak, negoziazioan onartuta daudenak:

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-III-12	800	1994-VII-3: 800	1994-VII-3: 200

Eskuraketa balioa = $800 \times 1.000 \times 1 = 800.000$
 Besterentze balioa = 1.200.000
 Ondare gehikuntza = $1.200.000 - 800.000 = 400.000$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1994-VII-3tik 1997-XII-31ra = 3
 Ondare gehikuntza txikitua = $400.000 - \%25 \times 400.000 = 300.000$ (H3)

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-IV-4	400	1994-VII-3: 200 1995-VI-5: 200	1994-VII-3: 0 1995-VI-5: 300

Kasu honetan, salmenta zati bitan banatuko da:

a) 1994-VII-3an eskuratutako 200 akzioen salmenta:

Eskuraketa balioa = $200 \times 1.000 \times 1 = 200.000$
 Besterentze balioa = $200 \times 1.600 = 320.000$
 Ondare gehikuntza = $320.000 - 200.000 = 120.000$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1994-VII-3etik 1997-XII-31ra = 3
 Ondare gehikuntza txikitua = $120.000 - \%25 \times 120.000 = 90.000$ (H3)

b) 1995-VI-5ean eskuratutako 200 akzioen salmenta:

Eskuraketa balioa = $200 \times 1.250 \times 1,083 = 270.750$
 Besterentze balioa = $200 \times 1.600 = 320.000$
 Ondare gehikuntza = $320.000 - 270.750 = 49.250$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1995-VI-5etik 1996-XII-31ra = 2
 Ondare gehikuntza txikitua = 49.250 (H1)

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-XI-14	300	1995-VI-5: 300	1994-VII-3: 0 1995-VI-5: 0

Eskuraketa balioa = $300 \times 1.250 \times 1,083 = 406.125$
 Besterentze balioa = $300 \times 1.400 = 420.000$
 Ondare gehikuntza = $420.000 - 406.125 = 13.875$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1995-VI-5etik 1996-XII-31ra = 2
 Ondare gehikuntza txikitua = 13.875 (H3)

- JJ, SA sozietatearen baloreak, negoziazioan onartuta ez daudenak:

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-V-6	750	1996-V-6: 750	1997-V-6: 250

Eskuraketa balioa = $750 \times 1.100 \times 1,035 = 853.875$
 Besterentze balioa = $750 \times 1.700 = 1.275.000$
 Ondare gehikuntza = $1.275.000 - 853.875 = 421.125$ (G)

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-VIII-17	550	1996-V-6: 250 1996-VI-5: 0	1996-XII-19: 300 1996-XII-19: 500

Kasu honetan, salmenta zati bitan banatuko da:

a) 1996-V-6an eskuratutako 250 akzioen salmenta:

Eskuraketa balioa = $250 \times 1.100 \times 1,035 = 284.625$
 Besterentze balioa = $250 \times 1.500 = 375.000$
 Ondare gehikuntza = $375.000 - 284.625 = 90.375$ (H1)

b) 1996-XII-19ko 300 akzioen salmenta:

Eskuraketa balioa = $300 \times 1.200 = 360.000$
 Besterentze balioa = $300 \times 1.500 = 450.000$
 Ondare gehikuntza = $450.000 - 360.000 = 90.000$ (G)

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-XI-20	250	1996-XII-19: 250	1996-V-6: 0 1996-XII-19: 250

Eskuraketa balioa = $250 \times 1.200 = 300.000$
 Besterentze balioa = $250 \times 1.600 = 400.000$
 Ondare gehikuntza = $400.000 - 300.000 = 100.000$ (G)

Salmenta data	Kopurua	Erosketa data	Kopurua
1997-XII-22	250	1996-XII-19: 250	1996-V-6: 0 1996-XII-19: 0

Eskuraketa balioa = $250 \times 1.200 \times 1,035 = 310.500$
 Besterentze balioa = $250 \times 1.600 = 400.000$
 Ondare gehikuntza = $400.000 - 310.500 = 89.500$ (H1)

2. Higikorretako inbertsioko fondoan partaidetzak:

- AA inbertsio fondoaren partaidetzetarik 400en itzulketa:

Eskuraketa data: 1994-VI-1
 Eskuraketa balioa = $400 \times 10.000 \times 1 = 4.000.000$
 Itzulketa data: 1997-VI-1
 Besterentze balioa = $400 \times 12.500 = 5.000.000$
 Ondare gehikuntza = $5.000.000 - 4.000.000 = 1.000.000$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1994-VI-1etik 1996-XII-31ra = 3
 Ondare gehikuntza txikitua = $1.000.000 - \%14,28 \times 1.000.000 = 857.200$ (H2)

- BB inbertsio fondoaren partaidetzetarik 500en itzulketa:

Eskuraketa data: 1995-V-1
 Eskuraketa balioa = $500 \times 11.000 \times 1,083 = 5.956.500$
 Itzulketa data: 1997-XII-1
 Besterentze balioa = $500 \times 14.300 = 7.150.000$
 Ondare gehikuntza = $7.150.000 - 5.956.500 = 1.193.500$
 Igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, 1995-V-1etik 1996-XII-31ra = 2
 Ondare gehikuntza txikitua = $1.193.500$ (H3)

3. Higiezinak:

- Garaje-sailaren eskualdaketa, Bilbo:

Eskuraketa data: 1996-IV-14
 Eskuraketa balioa = $3.000.000$
 Besterentze data: 1997-II-10
 Besterentze balioa = $2.000.000$
 Ondare urripena = $2.000.000 - 3.000.000 = -1.000.000$ (G)
 Estalaren eskualdaketa, Derio:
 Eskuraketa data: 1994-I-4
 Eskuraketa balioa = $15.500.000$
 Besterentze data: 1997-IX-16
 Besterentze balioa = $15.000.000$
 Ondare urripena = $15.000.000 - 15.500.000 = -500.000$ (H3)

Horren guztiaren ondorioz:

G Ondare gehikuntza eta urripen erregularrak = $421.125 + 90.000 + 100.000 - 1.000.000 = -388.875$

[295]. gakoan, 388.875 jarri beharko da.

H1 Urte bian edo denbora laburra goan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak = $49.250 + 90.375 + 89.500 = 229.125$

[341]. gakoan, 229.125 jarriko da.

H2 Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: inbertsio kolektiboko erakundeak (KE) eta finantza-aktiboak (AF) = $857.200 + 1.193.500 = 2.050.700$

[420]. gakoan, 2.050.700 agertu beharko da.

H3. Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: bestelakoak = $300.000 + 90.000 + 13.875 - 500.000 = -96.125$

498 gakoan, 96.125 jarriko da.

Ikusi nola bete den gidaliburu honen XII. kapituluko 149 eta 150. orrialdeetan ageri den adibide praktikoa.

XII. KAPITULUA

ONDARE GEHIKUNTZA ETA URRIPENEN OSAKETA ETA KONPENTSAZIOA

Kapitulu hau oso korapilatsua da; hori dela eta, urriaren 15eko 3/1996 Foru Dekretu Arau-emailearen 13. artikulua oso-osorik eta hitzez hitz aldatuko dugu hona; izan ere, foru dekretu arau-emaileak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 7/1991 Foru Arauaren 66. artikulua aldarazi zuen; hor-taz, hona hemen aldaturik testu hori:

«13. artikulua

1997ko urtarrilaren lehenaz geroko eraginez, idazkera berria ematen zaio Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 7/1991 Foru Arauaren 66. artikuluari, honela idatzita geratuko dela:

66. artikulua. Ondare gehikuntza eta urripen irregularrak

1. Ondare gehikuntza eta urripen irregularrak bitan banatuko dira:

- a) Ondarearen osaeraren aldaketa gertatu baino bi urte edo gutxiago lehenago eskuratutako ondare-elementuen eskualdaketaren ondoriozko gehikuntzak eta urripenak.
- b) Ondarearen osaeraren aldaketa gertatu baino bi urtetik gora lehenago eskuratutako ondare-elementuen eskualdaketaren ondoriozko gehikuntzak eta urripenak.

2. Ondare gehikuntza eta urripen irregularrak aurreko atalean adierazitako multzoetako bakoitzean integratu eta elkarrekin soilik konpentsatuko dira.

3. Aurreko atalean aipatzen den integrazio eta konpentsazioaren emaitzak bi multzoetan saldo negatiboa izanez gero, bere zenbatekoa hurrengo bost urteetan, multzo berean, agerian jar daitezten gehikuntza irregularrekin konpentsatuko da.

4. Bigarren atalean aipatzen den integrazio eta konpentsazioaren emaitzak multzo batean saldo negatiboa eta bestean positiboa izanez gero, hura honekin konpentsatu ahal izango da bere zenbatekoaren mugaraino.

Aurreko lerroaldean aipatzen den konpentsazioa egin ondoren, multzo batean saldo negatiboa geratzen bada, honen zenbatekoa hurrengo bost urteetan, multzo berean, agerian jar daitezten gehikuntza eta urripen irregularrekin integratuko da, konpentsaziorako soil-soilik.

Atal honetan aipatzen diren konpentsazioak egin ondoren, multzo batean saldo positiboa geratzen bada, gutxitu egingo da, bere zenbatekoaren mugarekin, foru arau honetako 62. artikuluko 2. atalak aipatzen dituen ondare urripen erregularren zenbatekoaz.

5. Aurreko 2. atalean aipatzen den integrazio eta konpentsazioaren emaitzak bi multzoetan saldo positiboa izanez gero, a) multzokoa gutxituko da, bere zenbatekoaren mugarekin, Foru Arau honetako 62. artikuluko 2. atalak aipatzen dituen ondare urripen erregularren zenbatekoaz.

Aurreko atalean aipatzen den eragiketa egin ondoren, foru arau honetako 62. artikuluko 2. atalean aipatzen direnetako ondare urripen erregularrak konpentsatzeko geratuz gero, b) multzoko saldo positiboa gutxituko da, bere zenbatekoaren mugarekin, ondare urripen erregular haien zenbatekoaz.

6. Aurreko hiru ataletan aipatzen den konpentsazioa ez da inoiz ere, geroko ekitaldietako ondare urripen irregularrei metatuz, bost urteko epeaz kanpo egingo."»

Horrenbestez, ondarearen gehikuntza eta urripenak zuzen osatu eta konpentsatzeko, kontuan hartu behar da badaudela talde ezberdinak ondare aldakuntzen barruan:

1. Ondarearen gehikuntza eta urripen erregularrak.
2. Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak:
  - a) Eskualdatutako ondare-osagaiak eskuratu zirenetik beraiek besterendu zirenera igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, bi baino gutxiago edo 2 dituztenak.
  - b) Eskualdatutako ondare-osagaiak eskuratu zirenetik beraiek besterendu zirenera igarotako urteak, gehiagoz biribilduta, bi baino gehiago dituztenak:
    - b.1) inbertsio kolektiboko erakundeen eta finantza-aktiboen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzen eskualdaketa.
    - b.2) Ondarearen gainerako osagaiak.

Zelan osatu eta konpentsatuko diren ondarearen gehikuntza eta urripenak LEHENENGOA. Talde bakoitzaren barruko ondare gehikuntza eta urripenak elkarren artean osatu eta konpentsatuko dira.

1. Ondarearen gehikuntza eta urripen erregularrak

Ekitaldiko ondare gehikuntza eta urripenak elkarren artean osatu eta konpentsatuko dira.

ADIBIDEA

HH andreak 1997an zehar ondarearen gehikuntza eta urripen erregular hauek lortu ditu:

- Ondarearen gehikuntza erregularra = 700.000 pezeta
- Ondarearen gehikuntza erregularra = 800.000 pezeta
- Ondarearen urripen erregularra = 200.000 pezeta
- Ondarearen urripen erregularra = 500.000 pezeta
- Ondarearen gehikuntza erregular eta garbia = $700.000 + 800.000 - 200.000 - 500.000 = 800.000$

2. Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak

- a) Ekitaldiko ondare gehikuntza eta urripen irregularrak elkarren artean osatu eta konpentsatuko dira, baldin eta beraiek urte bian edo epe laburragoan sortu badira.

ADIBIDEA

HH andreak 1997an zehar ondarearen gehikuntza eta urripen irregular hauek lortu ditu, beraiek urte bian edo epe laburragoan sortu direla:

Ondarearen gehikuntza = 900.000 pezeta

Ondarearen gehikuntza = 100.000 pezeta

Ondarearen urripena = 1.000.000 pezeta

Ondarearen urripena = 200.000 pezeta

Ondarearen urripen irregular eta garbia, bera urte bian edo epe laburragoan sortu dela:
 $900.000 + 100.000 - 1.000.000 - 200.000 = 200.000$

- b) Ekitaldiko ondare gehikuntza eta urripen irregularrak elkarren artean osatu eta konpentsatuko dira, baldin eta beraiek urte bi baino gehiagoko epean sortu badira:

- b.1) Inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkaten duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak:

ADIBIDEA

HH andreak 1997an zehar ondarearen gehikuntza eta urripen irregular hauek lortu ditu, inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkaten duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik etorri eta urte bi baino gehiagoko epean sortu direnak:

Ondarearen gehikuntza = 600.000 pezeta

Ondarearen gehikuntza = 200.000 pezeta

Ondarearen urripena = 300.000 pezeta

Ondarearen gehikuntza irregular eta garbia, urte bi baino gehiagoko epean sortu dena, inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkaten duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datorrena = $600.000 + 200.000 - 300.000 = 500.000$

- b.2) Inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkaten duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak ez beste ondare-osagai batzuk eskualdatzetik datozenak.

ADIBIDEA

HH andreak 1997an zehar ondarearen gehikuntza eta urripen irregular hauek lortu ditu, urte bi baino gehiagoko epean sortu eta higiezinak eskualdatzetik datozenak:

Ondarearen gehikuntza = 200.000 pezeta

Ondarearen urripena = 300.000 pezeta

Ondarearen urripen irregular eta garbia, urte bi baino gehiagoko epean sortu dena, higiezin batzuk eskualdatzetik datorrena = $200.000 - 300.000 = 100.000$

Konpentsazioa b) taldearen barruan egingo da.

Ondarearen gehikuntza irregular eta garbia, urte bi baino gehiagoko epean sortu dena: $500.000 - 100.000 = 400.000$. Saldo hori inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkaten duten akzioei dagokie.

BIGARRENA. Taldeen arteko konpentsazioak egingo dira.

1. Ondarearen gehikuntza eta urripen erregularrak.

Ekitaldiko ondare gehikuntza eta urripenak elkarren artean osatu eta konpentsatu ondoren, ondoko emaitzak ager litezke:

- Ondarearen gehikuntza erregular eta garbia. Zerga oinarri erregularraren osagaietarik bat izango da.
- Ondarearen urripen erregular eta garbia. Emaitza hau lortzen bada, nahitaez egin beharko da konpentsazioa, baldin eta ondokoetarik ageri badira:

1go.) Ekitaldiko ondare gehikuntza irregularrak, beraiek urte bi baino gutxiagoko epean edo urte bikoan sortu direnak.

2gn.) Aurreko konpentsazioa egin ondorik, oraindik saldo negatiboa badago, orduan, ekitaldian urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ondare gehikuntza irregular eta garbiekin egingo da konpentsazioa.

2. Ondarearen gehikuntza eta urripen irregularrak.

a) Urte bian edo epe laburragoan sortu direnak. Beraiek elkarren artean osatu eta konpentsatuz gero, ondoko emaitzak atera litezke:

- Ondarearen gehikuntza irregular eta garbia. Zerga oinarri irregularraren osagaietarik bat izango da. Saldo positibo horren aurka, ondoko konpentsazioak egin ahal izango dira:

1go.) Urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ekitaldiko ondare urripen irregularrak egonez gero, beraiek konpentsatuko dira, nahi izanez gero; eta horretarako ez da aintzat hartuko zein izan den beraiek sortu dituen osagaia.

2gn.) Ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak badaude, beraiek konpentsatuko dira nahitaez.

3gn.) Hori guztia egin eta gero saldo positiboa gelditzen bada, orduan aurreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatuko dira (1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996).

- Ondarearen urripen irregular eta garbia. Saldo negatibo hau ondokoekin konpentsatuko da, baldin eta horrelakorik badago:

1go.) Nahi izanez gero, urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ekitaldiko ondare gehikuntza irregular eta garbiekin.

2gn.) Urte bian edo epe laburragoan sortuko diren ondorengo bost urteetako ondare gehikuntza irregular eta garbiekin.

b) Urte bi baino gehiagoko epean sortu direnak. Talde honen barruan konpentsazioak nahitaez egin behar dira:

b.1) Inbertsio kolektiboko erakundeek kapitala edo ondarea ordezkatzeko akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak. Ondoko emaitzak atera litezke:

- Ondarearen gehikuntza irregular eta garbia. Zerga oinarri irregularra-
ren osagaietarik bat izango da. Saldo positibo horren aurka, ondoko
konpentsazioak egin ahal izango dira:
    - 1go.) Ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak badaude, beraiek
konpentsatuko dira nahitaez; izan ere, urripen horiek urte bi baino
gehiagoko epean sortuak izan behar dute, eta inbertsio kolektiboko
erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzioak eta fi-
nantza-aktiboak ez bestelako ondare-osagaietatik etorri behar dute.
    - 2gn.) Aurreko puntuan egindako eragiketarik saldo positiboa ateratzen
bada, nahi izanez gero, urte biko epean edo epe laburragoan sortu
diren ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak konpentsatu
ahal izango dira.
    - 3gn.) Ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak badaude, beraiek
konpentsatuko dira nahitaez.
    - 4gn.) Hori guztia egin eta gero saldo positiboa gelditzen bada, orduan au-
rreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatuko dira
(1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996).
  - Ondarearen urripen irregular eta garbia. Saldo negatiboa honelaxe
konpentsatuko da:
    - 1go.) Ekitaldiko ondare gehikuntza irregular eta garbiak badaude, beraiek
konpentsatuko dira nahitaez; izan ere, gehikuntza horiek urte bi bai-
no gehiagoko epean sortuak izan behar dute, eta inbertsio kolekti-
boko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzioak
eta finantza-aktiboak ez bestelako ondare-osagaietatik etorri behar
dute.
    - 2gn.) Aurreko eragiketa egin ondoren saldo negatiboa gelditzen bada,
nahi izanez gero, saldo hori urte biko epean edo epe laburragoan
sortu diren ekitaldiko ondare gehikuntza irregular eta garbiekin kon-
pentsatu ahal izango da saldo hori.
    - 3gn.) Urte bi baino gehiagoko epean sortuko diren ondorengo bost urte-
etako ondare gehikuntza irregular eta garbiekin.
- b.2) Inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten
akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak ez bestelako ondare-osagaiak
eskualdatzetik datozenak. Ondoko emaitzak atera litezke:
- Ondarearen gehikuntza irregular eta garbia. Zerga oinarri irregularra-
ren osagaietarik bat izango da. Saldo positibo horren aurka, ondoko
konpentsazioak egin ahal izango dira:
    - 1go.) Ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak badaude, beraiek kon-
pentsatuko dira nahitaez; izan ere, urripen horiek urte bi baino gehia-
goko epean sortuak izan behar dute, eta inbertsio kolektiboko era-
kundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaide-
tzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik etorri behar dute.
    - 2gn.) Aurreko puntuan egindako eragiketarik saldo positiboa ateratzen
bada, nahi izanez gero, urte biko epean edo epe laburragoan sortu
diren ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak konpentsatu
ahal izango dira.

- 3gn.) Ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak badaude, beraiek konpentsatuko dira nahitaez.
- 4gn.) Hori guztia egin eta gero saldo positiboa gelditzen bada, orduan aurreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatuko dira (1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996).
- Ondarearen urripen irregular eta garbia. Saldo negatiboa honelaxe konpentsatuko da:

1go.) Ekitaldiko ondare gehikuntza irregular eta garbiak badaude, beraiek konpentsatuko dira nahitaez; izan ere, gehikuntza horiek urte bi baino gehiagoko epean sortuak izan behar dute, eta inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik etorri behar dute.

2gn.) Aurreko eragiketaren emaitzak saldo negatiboa sortzen badu, nahi izanez gero, saldo hori urte biko epean edo epe laburragoan sortu diren ekitaldiko ondare gehikuntza irregular eta garbiekin konpentsatu ahal izango da saldo hori.

3gn.) Urte bi baino gehiagoko epean sortuko diren ondorengo bost urteetako ondare gehikuntza irregular eta garbiekin.

Kapitulu honetako konpentsazioak ezin izango dira sekula egin aipatutako bost urteko epetik kanpora; hortaz, ezin izango zaizkie metatu ondorengo ekitaldietako ondare urripen irregularrei.

ADIBIDEA

HH andreak 1997an zehar lortutako gehikuntza eta urripenak osatu eta konpentsatuko dira, lehenengo atalean egin den bezala; emaitzak honako hauek izan dira:

- Ondare gehikuntza erregular eta garbia = 800.000 pezeta
- Ondare urripen irregular eta garbia, urte biko epean edo epe laburragoan sortua dena = 200.000 pezeta.
- Ondarearen urripen irregular eta garbia, bera urte bi baino gehiagoko epean sortu dela = 400.000 pezeta (saldo hori inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzioak eskualdatu edo itzultzetik dator).
- Emaitza horiekin ondoko konpentsazioa egin ahal izango da, nahi izanez gero: ondarearen urripen irregular eta garbia, urte biko edo epe laburragoan sortu dena, urte bi baino gehiagoko epean sortu den ondare gehikuntza irregular eta garbiarekin:
- $400.000 - 200.000 = 200.000$ pezeta. Saldo hori urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ondare gehikuntza irregular eta garbiei dagokie; izan ere, saldo hori inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzioak eskualdatzetik dator.

KASU PRAKTIKOA

Aurreko kapituluaren ebaztitako kasu praktikoko emaitzekin, egin beharrezkoak diren konpentsazioak. AAB andrearen ondare urripen batzuk konpentsatzeko ditu; izan ere, konpentsazioak 1992 eta 1993. urteetakoak dira; hortaz, horiek konpentsatu egingo ditu:

1992. urtea: ondare urripen erregularra, konpentsatzeko dagoena = 200.000

1993. urtea: ondare urripen irregularra, konpentsatzeko dagoena = 600.000

Ebazpena:

1. Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako urripen irregular eta garbiak konpentsatuko dira (96.125). Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak konpentsatuko dira, baldin eta higikorretako inbertsioko fondoen partaidetzak itzulizetik badatoz:

$$2.050.700 - 96.125 = 1.954.575$$

2. Ondare urripen irregular eta garbien konpentsazioa (388.875):

1go.) Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza irregularren saldo positiboaren aurka: 229.125.

2gn.) Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregularren saldo positiboaren aurka:

$$1.954.575 - 159.750 = 1.794.825$$

Horretara, ondare urripen irregular eta garbiak erabat geldituko dira konpentsaturik.

3. Beste urte batzuetatik datozen ondare urripenak konpentsatu egingo dira, urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbien saldoaren aurka:
 $1.794.825 - 800.000 = 994.825$

G		Ondare gehikuntza eta urripen erregularrak								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	255	A	265	A	275	A	285	A		
Gakoa (I, A, G)	256	G	266	G	276	G	286	I		
Besterentze balioa (a)	257	1.275.000	267	450.000	277	400.000	287	2.000.000		
Eskuraketa balioa (b)	258	853.875	268	360.000	278	300.000	288	3.000.000		
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	259	421.125	269	90.000	279	100.000	289	- 1.000.000		
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	260	-	270	-	280	-	290	-		
1997an hartutako zatia (e)	261	1.275.000	271	450.000	281	400.000	291	2.000.000		
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	262	421.125	272	90.000	282	100.000	292	- 1.000.000		
Titulatasunaren portzentaia	263	% 100	273	% 100	283	% 100	293	% 100		
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	264	421.125	274	90.000	284	100.000	294	- 1.000.000		
Urripen erregular garbia (UEG), g < 0 bada	295	388.875	Gehikuntza erregular garbia (GEG), g > 0 bada						296	
H		Ondare gehikuntza eta urripen irregularrak								
H ₁		Urte bian edo denbora laburragoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	300	A	310	A	320	A	330			
Gakoa (I, A, G)	301	A	311	G	321	G	331			
Besterentze balioa (a)	302	320.000	312	375.000	322	400.000	332			
Eskuraketa balioa (b)	303	270.750	313	284.625	323	310.500	333			
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	304	49.250	314	90.375	324	89.500	334			
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	305	-	315	-	325	-	335			
1997an hartutako zatia (e)	306	320.000	316	375.000	326	400.000	336			
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	307	49.250	317	90.375	327	89.500	337			
Titulatasunaren portzentaia	308	% 100	318	% 100	328	% 100	338	%		
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	309	49.250	319	90.375	329	89.500	339			
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	340		Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada						341	229.125
H ₂		Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: inbertsio kolektiboko erakundeak (IKE) eta finantza aktiboak (FA)								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	375	A	386	A	397		408			
Gakoa (G)	376	G	387	G	398		409			
Besterentze balioa (a)	377	5.000.000	388	7.150.000	399		410			
Eskuraketa balioa (b)	378	4.000.000	389	5.956.500	400		411			
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	379	1.000.000	390	1.193.500	401		412			
Urteen kp. 96-12-31 arte	380	3	391	2	402		413			
Gehikun. edo urrip. txikitua (r)	381	857.200	392	1.193.500	403		414			
1997an hartutako zatia (e)	382	5.000.000	393	7.150.000	404		415			
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	383	857.200	394	1.193.500	405		416			
Titulatasunaren portzentaia	384	% 100	395	% 100	406	%	417	%		
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	385	857.200	396	1.193.500	407		418			
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	419		Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada						420	2.050.700

H ₃	Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: bestelakoak										
Hartzalea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	450	A	462	A	474	A	486	A			
Gakoa (I, A, G)	451	A	463	A	475	A	487	I			
Besterentze balioa (a)	452	1.200.000	464	320.000	476	420.000	488	15.000.000			
Eskuraketa balioa (b)	453	800.000	465	200.000	477	406.125	489	15.500.000			
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	454	400.000	466	120.000	478	13.875	490	- 500.000			
Urteen kp. 96-12-31 arte	455	3	467	3	479	2	491	3			
Gehikun. edo urrip. txikitua (r)	456	300.000	468	90.000	480	13.875	492	- 500.000			
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	457	-	469	-	481	-	493	-			
1997an hartutako zatia (e)	458	1.200.000	470	320.000	482	420.000	494	15.000.000			
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	459	300.000	471	90.000	483	13.875	495	- 500.000			
Titulartasunaren portzentala	460	% 100	472	% 100	484	% 100	496	% 100			
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	461	300.000	473	90.000	485	13.875	497	- 500.000			
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	498		96.125		Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada		499				
I	Ondare urripenen konpentsazioak										
Urte bi baino denbora luzeagoan sortu eta konpentsatuko diren ondare urripen garbi eta irregularrak											
Saldoa	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	420	2.050.700	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	499		Urte bi baino gehiagoko UIG: IKE eta F.-A.	419	498	96.125	
UIGekin konpentsatua: IKE eta F.-A.					525						
UIGekin konpentsatua: bestelakoak		526	96.125						526	96.125	
Amaierako saldoa		527	420-526 1.954.575		528	499-525		529	419-525	530	498-526 -
Urte bian edo denbora luzeagoan sortutako GIG											
Saldoa		341	229.125					529		530	-
UIGekin konpentsatua: IKE eta F.-A.		531	-					531			
UIGekin konpentsatua: bestelakoak		532	-						532		-
Amaierako saldoa		533	341-531-532 229.125					534	529-531	535	530-532 -
Urte bian edo denbora luzeagoan sortu eta konpentsatuko diren ondare urripen garbi eta irregularrak											
Saldoa	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	527	1.954.575	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	528		Urte bian edo denbora luzeagoan sortutako UIG	340			
Kompentsatua		536	-		537			536 + 537			
Amaierako saldoa		538	527-536 1.954.575		539	528-537		540	340-540		
Ekitaldiko ondare urripen garbi eta erregularrak, konpentsatuko direnak											
Saldoa	Urte bian edo denbora luzeagoan sortutako GIG	533	229.125	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	538	1.954.575	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	539	UIEG	295	388.875
Kompentsatua		542	229.125		544	159.750		546	542 + 544 + 546	548	388.875
Amaierako saldoa		543	533-542 -		545	538-544 1.794.825		547	539-546	549	295-548 -
Aurreko ekitaldietako ondare urripenak, konpentsatuko direnak											
Saldoa	Urte bian edo denbora luzeagoan sortutako GIG	543		Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	545	1.794.825	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	547	Kompentsatua guztira		
1992		560			570	200.000		580	560 + 570 + 580	590	200.000
1993		561			571	600.000		581	561 + 571 + 581	591	600.000
1994		562			572			582	562 + 572 + 582	592	
1995		563			573			583	563 + 573 + 583	593	
1996		564			574			584	564 + 574 + 584	594	
Batura		565	560 + 561 + 562 + 563 + 564		575	570 + 571 + 572 + 573 + 574		585	580 + 581 + 582 + 583 + 584	595	590 + 591 + 592 + 593 + 594
Amaierako saldoa		566	543-565		576	545-575		586	547-585		800.000
						994.825					

XIII. KAPITULUA

LIKIDATUKO DEN OINARRIA: LIKIDATUKO DEN OINARRI ERREGULARRA ETA LIKIDATUKO DEN OINARRI IRREGULARRA. KUOTA OSOAREN KALKULUA

Likidatuko den oinarriaren zenbatekoa, likidatuko den oinarri erregularra eta likidatuko den oinarri irregularren batura izango da.

Likidatuko den oinarria = Likidatuko den oinarri erregularra + Likidatuko den oinarri irregularra

ZERGA OINARRI ERREGULARRA GUZTIRA

Errenta erregularren zenbateko positibo eta negatiboak elkarren artean osatu eta konpentsatzearen emaitza izango da.

Zerga oinarri erregularra guztira. Beraren zenbatekoa lortuko da, oinarria osatzen duten partidak osatuz eta konpentsatuz.

Σ Ondokoen etekin garbi eta erregularrak:
-Norberaren lanarenak.
-Higikorren kapitalarenak.
-Higiezinen kapitalarenak.
+
Σ Enpresa edota lanbide jardueren etekin garbi eta erregularrak
+
Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak
-
Lotutako ondasunen ondare urripenak
+
Σ Zerga-gardentasunaren araubideko sozietateen zerga oinarri positiboaren egozketak
+
Σ Etekin irregular eta positiboaren zati urtekotua
-
Σ Etekin irregular eta negatiboaren zati urtekotua
-
Σ Enpresa edota lanbide jardueren etekin irregular eta negatiboak
+
Ondare gehikuntza garbi eta erregularrak

Errenta erregularra

Kasuen arabera, ondoko gakoetako zenbatekoak batu edo kendu egingo dira, nor bere zeinuarekin:

$$\boxed{610}. \text{ gakoa} = \boxed{61} + \boxed{92} + \boxed{118} + \boxed{141} + \boxed{175} + \boxed{244} - \boxed{253} + \boxed{296} - \boxed{1264} + \boxed{2015} + \boxed{2212}$$

LIKIDATUKO DEN OINARRI ERREGULARRA GUZTIRA, KONPENTSAZIOA EGIN ONDOREN

Zerga oinarri erregularrean ondoko txiki penak egitearen emaitza da:

1. Gizarte Segurantzaren araubideetarik baten ere sartuta ez dauden profesionalak gizarte aurreikuspenerako mutualitateei ordaindutakoak, betiere, heriotza, alarguntasun, zurtasun, jubilazio, istripu, gaixotasun edo ezgaitasuna babes ten duen zatiari dagokionez edo ezkontza, amatasun, seme-alaba edo heriotza ren ziozko hartukizunei dagokienez.
2. Gizarte Segurantzaren araubideetarik edozeinen barruan dauden profesional edota banako enpresarioek gizarte aurreikuspenerako mutualitateei ordaindu tako kopuruak, baldin eta 1. puntuko jazokizun edo kontingentzietarik baten bat babesten badute.
3. Besteren menpeko langileek edota bazkide-langileek gizarte aurreikuspenerako mutualitateei ordaindutako kopuruak, baldin eta mutualitateok pentsio planen hautabidezko izan eta gizarte aurreikuspenerako diren legez jarduten badute, aurreko 1. puntuan aipaturiko jazokizunak eta bazkide-langile horien langabezia estaltzen dituzten neurriari.
4. Borondatezko gizarte aurreikuspenerako erakundeek bazkideek egindako ekar penak, baldin eta beraien xedea ondokoak estaltzea bada: aurreko 1. zenbakian aipaturiko jazokizunak eta bazkide-langileentzako langabezia; bai eta pentsio planen partaideek egindakoak, beraien artean ondokoak daudelarik: bazkide babesle edo sustatzailearen kontribuzioak, besteren menpeko lanaren etekin gi sa egotzi bazaizkie.

Txiki pen horien gehieneko muga ondoko kopuruetarik txikiena izango da:

- a) Bakoitzak ekitaldian, lan enpresa edota lanbidean hartutako etekin garbi guz tien %15. Horri dagokionez, lanbide jardueren etekintzat hartuko dira, lanbi de, arte edota kirol jardueren zerga-gardentasunaren araubideko erakunde en zerga oinarri positiboak egoztearen ondoriozkoak.
  - b) Urteko 1.000.000 pezeta.
5. Ezkontideari ordaindutako konpentsaziozko pentsioak, eta mantenerako urte koak, betiere, batak zein besteak finkatuak izan beharko dute epailearen era baki batez; subjektu pasiboaren seme-alabentzat finkatutakoak, berriz, sal buetsita daude (azkenek ezin ken daitezke, eta ezin har daitezke ondarearen urripen legez).

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Partaideak / Bazkidearen laukitxoetan, ondoko gakoetarik bat agertaraziko da:

- A: aitortzailea.
- E: ezkontidea.
- 1. S-A, 2. S-A etab.: famili unitateko seme-alabak

Ekarpenaren laukitxoetan, mutualistak, partaideak edo bazkideak berak egindako ekarpenak ezezik, pentsio planen sustatzaileak edo BGAEn bazkide babesleak egindakoak agertuko dira, baldin eta "Lanaren etekin garbia"ren barruan egotzi badira.

Ekarpen txikitua laukitxoan, benetan egindako ekarpenari goian adierazitako mugak (lan eta jardueren etekin garbien %15 edo 1.000.000 pezeta) ezartzetik ateratzen den emaitza jarriko da.

BGAEn egindako ekarpenak, berauek zerga oinarritik kendu ezin badira, %10ean kenduko dira inprimaki erraztuaren 3. orrian edo inprimaki arruntaren 6. orrian (Ken litezkeen beste aseguru kontratu batzuk).

Konpentsaziozko pentsioak laukitxoan, epailearen erabaki bat dela bide, ordaindutakoak agertaraziko dira, seme-alabentzat finkatutakoak izan ezik (beroriek ezin kendu baitira, eta ezin dira ondare urripentzat hartu).

Likidatuko den oinarri erregularraren [643]. gakoaren zenbatekoa [610] eta [642]. gakoaren arteko kendura izango da.

Likidatuko diren oinarri erregular negatiboaren konpentsazioa. [643]. gakoan dagoen zenbatekoa positiboa bada, aurreko ekitaldietatik (1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996tik) likidatuko diren oinarri erregular negatiboak konpentsatu ahal izango dituztu, atal honetan agertzen den bezalaxe. [655]. gakoan, [650], [651], [652], [653] eta [654]. laukitxoaren batura agertuko da.

Likidatuko den oinarri erregularra guztira, konpentsazioa egin ondoren. Ondoko kenketaren emaitza jasoko du:

[660]. laukitxoaren = [643]. laukitxoaren - [655]. laukitxoaren

Gako honetako emaitza negatiboa bada, [604]. laukitxoaren eroran beharko duzu.

ZERGA OINARRI IRREGULARRA / LIKIDATUKO DEN OINARRI IRREGULARRA GUZTIRA

Likidatuko den oinarri irregularra likidatuko den oinarriaren zati irregularra izango da. Zati irregular horren zatiak honako hauek dira:

- a) Etekin irregularrak. Zehatz-mehatz, gainerako etekin irregularrak direnak:

Etekin garbi irregularra

----- ➔ Zerga oinarri erregularrean sartuko da
Sortarazpen urteen Kp.

Etekin garbi irreg.

Etekin garbi irreg. - ----- ➔ Likidako den oinarri irregularrean sartuko da
Sortarazpen urteen Kp.

- b) Ondarearen osaeraren aldaketa gertatu baino bi urte edo gutxiago lehenago eskuratutako ondare-osagaien eskualdaketa onoriozko ondare gehikuntzak.
- c) Ondarearen osaeraren aldaketa gertatu baino bi urtetik gora lehenago eskuratuak izan eta inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzaren duten akzio edo partaidetzen edo finantza-aktiboen eskualdaketa edo itzulketa onoriozko gehikuntzak eta urripenak.
- d) Aurreko c) letran adierazitakoez bestelakoak izan eta ondarearen osaeraren aldaketa gertatu baino bi urtetik gora lehenago eskuratutako ondare-osagaien eskualdaketa onoriozko gehikuntzak eta urripenak.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ' 1997 INPRIMAKIA

Zerga oinarri irregularra / likidatuko den oinarri irregularra guztira. Ondoko partiden batura jarriko da:

. laukitxoa = . laukitxoa + . laukitxoa + . laukitxoa + . laukitxoa

LIKIDATUKO DEN OINARRIA GUZTIRA

Likidatuko den oinarria guztira = Likidatuko den oinarri erregularra + Likidatuko den oinarri irregularra

. laukitxoa = . laukitxoa + . laukitxoa

KUOTA OSOAREN ZEHAZTAPENA

A. Zelan zehaztuko den likidatuko den oinarri erregularraren kuota osoaren zatia

Likidatuko den oinarri erregularrak ondoko zerrendako eskaletako tasetan izango du karga, zerga batera edo banaka aurkezten den arabera:

Zerga banaka aurkeztea aukeratu bada:

Likidatuko den oinarria pta. kopuru hauetarino	Kuota osoan pezetetan	Likidatuko den gainerako oinarria pta. kopuru hauetarino	Ezarriko den tasa (%)
442.000	0	694.000	20,00
1.136.000	138.800	1.169.000	23,00
2.305.000	407.671	1.169.000	28,00
3.474.000	734.991	1.169.000	32,00
4.643.000	1.109.071	1.169.000	36,00
5.812.000	1.529.000	1.169.000	40,00
6.981.000	1.997.511	1.169.000	45,00
8.150.000	2.523.560	1.169.000	49,00
9.319.000	3.096.371	1.169.000	53,00
10.488.000	3.715.940	Hortik aurrera	56,00

Eskala ezartzearen ondoriozko kuota ondoko kopuruokin gutxituko da:

- Subjektu pasiboek likidatuko duten oinarri erregularra 1.700.000 pezetakoa edo hori baino txikiagoa bada: 3.000 pezeta.
- Subjektu pasiboek likidatuko duten oinarri erregularra 1.700.001 eta 2.000.000 pezetaren artean badago, gutxipena honelaxe lortuko da:
3.000 – 0,010 x (likidatuko den oinarri erregularra – 1.700.000)
- Subjektu pasiboek likidatuko duten oinarri erregularra 2.000.000 pezetatik gorakoa bada: orduan ezin da gutxipenik egin.

Zerga batera aurkeztea aukeratu bada:

Likidatuko den oinarria pta. kopuru hauetarino	Kuota osoan pezetetan	Likidatuko den gainerako oinarria pta. kopuru hauetarino	Ezarriko den tasa (%)
882.000	0	1.316.000	20,00
2.198.000	263.200	902.000	24,50
3.100.000	484.190	1.200.000	29,00
4.300.000	832.190	1.250.000	33,00
5.550.000	1.244.690	1.300.000	37,00
6.850.000	1.725.690	1.300.000	41,00
8.150.000	2.258.690	1.300.000	45,00
9.450.000	2.843.690	1.300.000	50,00
10.750.000	3.493.690	1.350.000	53,00
12.100.000	4.209.190	Hortik aurrera	56,00

Likidatuko den oinarri erregularraren kuota kalkulatuera, zerga batera aurkeztea aukeratu bada, ezin da zerga banaka aurkeztearren ezar daitekeen gutxipena egin.

B. Zelan zehaztuko den likidatuko den oinarri irregularraren kuota osoaren zatia

Likidatuko den oinarri irregularraren osagaietarik bakoitzari karga ezberdina dagokio:

1. Likidatuko den oinarri irregularraren etekinen zatiari ondoko tasetarik handiena kargatuko zaio:
  - a) Karga eskala likidatuko den oinarri irregularraren etekinen zatiaren %50i ezartzearen ondoriozko batez besteko tasa (kbbt1).
  - b) Karga eskala likidatuko den oinarri erregularrari ezartzearen ondoriozko kargako batez besteko tasa (bbt).

$$\frac{\Sigma \text{Gainerako etekin irregularrak} > 0}{\text{Aurreko urteetako gainerako etekin irregularren konpentsazioa (horrelakorik egonez gero)}}$$

Zero baino handiagoa edo zero

- Aurreko eragiketaren emaitza zero bada: ez da kargarik ezarriko.
- Aurreko eragiketaren emaitza zero baino handiagoa bada: ondoko tasetarik handienaren menpean kargatuko da:

a) kbbt1 =

$$\frac{\text{Karga eskala gainerako etekin irregular eta positiboaren \%50i ezartzearen ondoriozko kuota}}{\%50 \times \text{Gainerako etekin irregular eta positiboak, konpentsazioa egin ondoren}} \times 100$$

b) bbt =

$$\frac{\text{Likidatuko den oinarri erregulararen kuota}}{\text{Likidatuko den oinarri erregularra}} \times 100$$

Zer gerta daitekeen:

- Baldin $\text{bbt} \geq \text{kbbt1}$ bada

Gainerako etekin irregularrei dagokien kuota irregularra = Gainerako etekin irregularrak, konpentsazioa egin ondoren x bbt

- Baldin $\text{bbt} < \text{kbbt1}$ bada

Gainerako etekin irregularrei dagokien kuota irregularra = Gainerako etekin irregularrak x kbbt1

2. Likidatuko den oinarri irregularraren zati baten osagaiak izan daitezke, ondarearen osaketan aldakuntza gertatzen den unetik bi urtera edo denbora laburrago eskuratutako ondare-osagaiak eskualdatzetik datozenak; bada oinarriaren zati hori ondoko tasetarik handienaz kargatuko da:
  - a) Karga eskala likidatuko den oinarri irregularraren zati honen %50i ezartzearen ondoriozko batez besteko tasa (kbbt2).

b) Karga eskala likidatuko den oinarri erregularrari ezartzearen ondoriozko kargako batez besteko tasa (bbt).

Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak

—

Nahi izanez gero, ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak, urte bi baino gehiagoko epean sortutakoak, konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Nahitaez, ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Aurreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

Zero baino handiagoa edo zero

- Aurreko eragiketaren emaitza zero bada: ez da kargarik ezarriko.
- Aurreko eragiketaren emaitza zero baino handiagoa bada: ondoko tasetarik handienaren menpean kargatuko da:

a) kbbt2 =

Karga eskala urte bian edo epe laburragoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbien %50i, konpentsazioa egin ondoren, ezartzearen ondoriozko kuota

$\frac{\text{Kuota}}{\text{Epea}} \times 50$ %50 x Gainerako etekin irregular eta positiboak, konpentsazioa egin ondoren

b) bbt =

$$\frac{\text{Likidatuko den oinarri erregulararen kuota}}{\text{Likidatuko den oinarri erregularra}} \times 100$$

Zer gerta daitekeen:

- Baldin $\text{bbt} \geq \text{kbbt2}$ bada

Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortu diren gehikuntzen kuota irregularra = ondare gehikuntza irregular eta garbiak, urte bian edo epe laburragoan sortutakoak, konpentsazioak egin ondoren x bbt

- Baldin $\text{bbt} < \text{kbbt2}$ bada

Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortu diren gehikuntzen kuota irregularra = ondare gehikuntza irregular eta garbiak, urte bian edo epe laburragoan sortutakoak, konpentsazioak egin ondoren x kbbt2

3. Ondare gehikuntza irregularrak, urte bi baino gehiagoko epean sortutakoak.

- a) Likidatuko den oinarri irregularraren zati baten osagaiak ondare gehikuntzak izan daitezke, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak; bada, zati horrek beti 100eko 20ko karga izango du.

Urte bi baino gehiagoko epean ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak

—

Nahitaez, urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak ez bestelako ondare-osagaietatik datozenak, konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Nahi izanez gero, ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak, urte bian edo epe laburragoan sortutakoak, konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Nahitaez, ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Aurreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

Zero baino handiagoa edo zero

- Aurreko eragiketaren emaitza zero bada: ez da kargarik ezarriko.
- Aurreko eragiketaren emaitza zero baino handiagoa bada: honelaxe kargatuko da:

Kuota irregularra, urte bi baino gehiagoko epean ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiei, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak, dagokiena = ondare gehikuntza irregularrak, urte bi baino gehiagoko epean ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak, konpentsazioak egin ondoren x %20.

b) Likidatuko den oinarri irregularraren zati baten osagaiak ondare gehikuntzak izan daitezke, bada, gehikuntzak sortu badira ondare aldakuntza egin zen data baino urte bi baino gehiago lehenago eskuratutako ondare-osagaietatik, salbu eta inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenetatik, orduan zati hori ondoko taulako tasetan kargatuko da:

Likidatuko den oinarri zatia	Ezarriko den tasa (Portzentaia)
200.000 pezeta arte	0
200.001 pezetatik aurrera	20

Urte bi baino gehiagoko epean ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak, ondarearen gainerako osagaietatik datozenak

—

Nahitaez, urte bi baino gehiagoko epean sortu diren ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzan duten akzio edo partaidetzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak, konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—

Nahi izanez gero, ekitaldiko ondare urripen irregular eta garbiak, urte bi baino gehiagoko epean sortutakoak, konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

—
Nahitaez, ekitaldiko ondare urripen erregular eta garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)
—

Aurreko bost urteetako ondare urripen garbiak konpentsatzea (horrelakorik egonez gero)

Zero baino handiagoa edo zero

- Aurreko eragiketaren emaitza zero bada: ez da kargarik ezarriko.
- Aurreko eragiketaren emaitza zero baino handiagoa bada: honelaxe kargatuko da:
  - Lehenengo 200.000 pezetak, %0ko tasan.
  - 200.001 pezetatik aurrera, %20ko tasan.

Laukitxo: *Txikipena jardueretako gehikuntzengatik*. Likidatuko den oinarri erregularrari dagokion batez besteko karga tasa Sozietateen gaineko Zergako karga tasa (%30 edo %32,5, kasuan-kasuan) baino handiagoa denean, kuota osoa txikituko da hurrengo azalduko den moduan aterako den zenbatekoan: batez besteko tasa horren eta Sozietateen gaineko Zergako tasa orokorraren arteko kendura, enpresa edota lanbide jardueren etekin garbi positiboa osatzen duten ondare gehikuntzen zenbatekoari ezarriko zaio, eta hortik ateratzen da kuota osoa zein zenbatekotan txikituko den. Horri dagokionez, ondare gehikuntzen zenbatekotik kenduko dira, jardueraren etekin garbia zehazteko kontuan hartu diren ondare urripenak, honelakoak egon badira.

Kuota osoa guztira:

Kuota osoa guztira = likidatuko den oinarri erregularraren kuota + etekin irregularren kuota + urte bian edo epe laburragoan sortutako gehikuntza irregularren kuota + urte bi baino gehiagoko epean sortutako gehikuntza irregularrak, inbertsio kolektiboko erakundeen kapital edo ondarea ordezkatzen duten akzio edo partaide-tzak eta finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozenak + urte bi baino gehiagoko epean ondarean sortu eta bestelako ondare-osagaietatik datozen gehikuntzen, kuota – txikipena jardueretako gehikuntzengatik

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zerga banaka aurkeztea aukeratu bada

A. Likidatuko den oinarri erregularraren kuota

Ateratzen den kuota [679]. laukitxora eroango da.

Kuota lortuz gero, kargako batez besteko tasa kalkulatu da, eta haren zenbatekoa [680]. laukitxora eroango da.

B. Likidatuko den oinarri irregularraren kuota

1. Etekin irregularren kuotaren kalkulua

- a) Karga eskala etekin hauetatik likidatuko den oinarri irregularraren %50i ezarztearen ondoriozko kargaren batez besteko tasa. Horrenbestez, [685]. gakora ondoko eragiketaren emaitzako zenbatekoa eroango da: %50 x [252]. gakoa.

Horrela lortu den zenbatekoari karga eskala ezarriko zaio; eta emaitza hori [688]. laukitxoan jasoko da.

Ondorik karga tasa kalkulatu da:

$$\text{[689].laukitxo} = \frac{\text{[688].laukitxo}}{\text{[685].laukitxo}} \times 100$$

- b) Likidatu den oinarri erregularraren batez besteko karga tasa, [680]. laukitxoan bildutakoa.

Ezarriko den karga tasa laukitxoak, [690]. gakoak, atal honetako tasa biotarik handiena jasoko du: [680]. gakoak edo [689]. gakoak.

Etekin irregularraren kuotaren laukitxoak, [691]. gakoak, ondoko eragiketaren emaitza jasoko du:

$$\text{[691]. laukitxo} = \text{[252]. laukitxo} \times \% \text{ [690]. laukitxo.}$$

2. Urte bian edo denbora laburragoan sortu gehikuntza irregularren kuotaren kalkulua

Osagai horietatik likidatu den oinarri irregularren zatiak ondoko karga tasetarik handiena izango du:

- a) Karga eskala ondarearen etekin hauetatik likidatu den oinarri irregularren zatiaren %50i ezartzearen ondoriozko kargaren batez besteko tasa. Horrenbestez, [695]. gakoak ondoko eragiketaren emaitzako zenbatekoa eroango da: $\%50 \times \text{[566]. gakoak.}$

Horrela lortu den zenbatekoari karga eskala ezarriko zaio; eta emaitza hori [698]. laukitxoan jasoko da.

Ondorik karga tasa kalkulatu da:

$$\text{[699].laukitxo} = \frac{\text{[689].laukitxo}}{\text{[695].laukitxo}} \times 100$$

- b) Likidatu den oinarri erregularraren batez besteko karga tasa, [680]. laukitxoan bildutakoa.

Ezarriko den karga tasa laukitxoak, [700]. gakoak, atal honetako tasa biotarik handiena jasoko du: [680]. gakoak edo [699]. gakoak.

Kuotaren laukitxoak, [701]. gakoak, ondoko eragiketaren emaitza jasoko du:

$$\text{[701]. laukitxo} = \text{[566]. laukitxo} \times \% \text{ [700]. laukitxo.}$$

3. Urte bi baino denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuota

- a) Inbertsio kolektiboko erakundeen kapitala edo ondarea ordezkatzeko duten akzio edo partaidetzak edo finantza-aktiboak eskualdatu edo itzultzetik datozen gehikuntza irregular garbien kuota. Urte bi baino denbora luzeagoan sortutako gehikuntza irregularrei, letra hauetan zehaztutako ondare-osa-gaietatik baitatuz, %20ko karga tasa ezarriko zaie. Horrenbestez:

[705]. laukitxoa = [576]. laukitxoa x %20

b) Aurreko a) letrara bildu ez diren beste ondare-osagaiak eskualdatzetik datozen gehikuntza irregularren kuota.

[706]. laukitxoa = ([586]. laukitxoa - 200.000) x %20.

[706]. laukitxoko zenbatekoak ezin du inoiz negatiboa izan; hortaz, [586]. gakoan da goen zenbatekoa 200.000 pezetakoa edo bera baino txikiagoa bada, [706]. laukitxoa zeroa izango da:

Kuota osoa = likidatuko den oinarri erregularraren kuota + etekin irregularren kuota + urte bian edo denbora laburragoan sortu gehikuntza irregular garbien kuota + IKE eta FAen urte bi baino gehiagoko gehikuntza irregular garbien kuota + bes-telakoen gehikuntza irregular garbien kuota:

[707]. laukitxoa = [679]. laukitxoa + [691]. laukitxoa + [701]. laukitxoa + [705]. laukitxoa + [706]. laukitxoa

[708]. laukitxoa: *Txikipena jardueretako gehikuntzengatik*. [680]. gakoaren karga tasa %30 edo %32,5 baino handiagoa denean, emaitza hau jarriko da: tasa horien kendura ezarriko zaio enpresa edo lanbide jardueren etekin garbi positiboaren ondare gehikuntzen zenbatekoari (baso jardueretan, [2015] eta [2122]. gakoak) eta emaitza hori jarriko da.

[709]. laukitxoa: *Kuota osoa guztira*. Ondoko kendura jasoko du:

[709]. laukitxoa = [707]. laukitxoa - [708]. laukitxoa.

Zerga batera aurkeztea aukeratu bada

Likidatuko den oinarri erregularraren kuota kalkulatuera, baldin eta zerga batera aurkeztea aukeratu bada, ezin da zerga banaka aurkezten denean egin daitekeen gutxipena egin. Kuota osoaren gainerako osagaietarako, zerga banaka aurkeztea aukeratu denean jokatu den bezalaxe jokatuko da, baina zerga batera aurkeztea aukeratzeari dagokion karga eskala ezarriko da.

KASU PRAKTIKOA

PPS jaunak, 1997. urtean, ondoko emaitzak izan ditu:

- Norberaren lanaren etekin garbiak = 1.800.000
- Higikorren kapitalaren etekin garbiak = 50.000
- Higiezinaren kapitalaren etekin garbiak = 150.000
- Basozaintzako etekin garbiak, 20 urtean sortutakoak = 6.000.000
- 1997-VI-10ean, akzio batzuk saldu zituen, negoziazioan onartuta zeudenak; izan ere, akziook 1995-IX-4an eskuratu zituen eta 5.500.000 pezetako gehikuntza garbia sortu dute ondarean.
- 1997-X-1ean higikorretako inbertsioko fondo baten zituen partaidetza batzuk itzuli zituen; partaidetza horiek 1994-VI-1ean eskuratu zituen, eta 500.000 pezetako gehikuntza garbia lortu du ondarean.
- 1997-XII-12an, Bilbon zuen estaia saldu zuen; estai hori 1995-II-4an eskuratu zuen; ondarean lortu duen gehikuntza garbia 700.000 pezetakoa izan da.
- BGAE bati ekarpenak zizkion, 500.000 pezetako zenbatekoan.

Ebazpena

Etekin irregularrak:

$$\text{Urtekoa} = \frac{6.000.000}{20} = 300.000 = \Rightarrow \text{zerga oinarri erregularrean sartuko dira}$$

Gainerakoa = 6.000.000 - 300.000 = 5.700.000 $\Rightarrow$ zerga oinarri erregularrean sartuko dira

1. Zelan kalkulatu den zerga oinarri erregularra (ZOE):

$$\text{ZOE} = 1.800.000 + 50.000 + 150.000 + 300.000 = 2.300.000$$

2. Zelan kalkulatu den likidatu den oinarri erregularra (LOE):

$$\text{BGA Erentzako ekarpena} = 500.000$$

$$\text{Ekarpen txikitua} = \%15 \times (1.800.000 + 300.000) = 315.000$$

$$\text{LOE} = 2.300.000 - 315.000 = 1.985.000$$

3. Zelan kalkulatu den "zerga oinarri irregularra / likidatu den oinarri irregularra guztira":

$$\text{Gainerako etekin irregularrak} = 5.700.000$$

$$\text{Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak} = 5.500.000$$

$$\text{Urte bi baino epe luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak, IKEen partaidetzak itzultzetik datozenak} = 500.000$$

$$\text{Urte bi baino epe luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbiak, higiezinak saltzetik datozenak} = 700.000$$

$$\text{LOI} = 5.700.000 + 5.500.000 + 500.000 + 700.000 = 12.400.000$$

4. Zelan kalkulatu den kuota osoa:

a) Likidatu den oinarri erregularraren kuota:

$$\text{LOE} = 1.985.000$$

$$\text{Karga eskalaren ezarpena} = 334.070$$

$$\text{Gutxipena} = 3.000 - 0,010 \times (1.985.000 - 1.700.000) = 150$$

$$\text{Likidatu den oinarri erregularraren kuota} = 304.070 - 150 = 333.920$$

$$\text{Karga tasa} = \frac{333.920}{1.985.000} \times 100 = \%16,82$$

b) Etekin irregularren kuota:

$$\text{Gainerako etekin irregularrak} = 5.700.000$$

$$\text{Gainerako etekin irregularren \%50i dagokion karga tasa kalkulatu da: } \%50 \times 5.700.000 = 2.850.000$$

$$\text{Karga eskala } 2.850.000 \text{ kopuruari ezarritik, honako hau lortuko da: } 560.271$$

$$\text{Karga tasa} = \frac{560.271}{2.850.000} \times 100 = \%19,66$$

Lortu den karga tasa handiagoa denez likidatu den oinarri erregularra baino, orduan letra honetan kalkulatu tasa ezarriko da.

$$\text{Etekin irregularren kuota} = 5.700.000 \times \%19,66 = 1.120.620$$

c) Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortutako gehikuntza irregular garbien kuota:

$$\text{Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortutako gehikuntza irregular eta garbia} = 5.500.000$$

$$\%50 \times 5.500.000 = 2.750.000$$

$$\text{Karga eskala } 2.750.000 \text{ kopuruari ezarritik} = 532.271$$

$$\text{Karga tasa} = \frac{532.271}{2.750.000} \times 100 = \%19,35$$

Lortu den karga tasa handiagoa denez likidatu den oinarri erregularra baino, orduan letra honetan kalkulatu tasa ezarriko da.

$$\text{Urte bian edo epe laburragoan ondarean sortutako gehikuntza irregular eta garbien kuota} = 5.500.000 \times \%19,35 = 1.064.250$$

d) Urte bi baino epe luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbien kuota, IK E-en partaidetzak itzultzetik datozenena:

$$500.000 \times \%20 = 100.000$$

e) Urte bi baino epe luzeagoan ondarean sortu diren gehikuntza irregular eta garbien kuota, higiezin bat saltzetik datozenena:

- Lehenengo 200.000 pezetak, %0.
- Gainerakoak %20ko tasan = 100.000

$$\text{Kuota osoa} = 333.920 + 1.120.620 + 1.064.250 + 100.000 + 100.000 = 2.718.790$$

K	Zerga oinarri erregularra gutzira [61] + [92] + [118] + [141] + [175] + [244] - [253] + [296] - [1264] + [2015] + [2212]	610	2.300.000				
Txiki-penak 625 eta 629 633 637 Kongresu- penak 638 eta 639	Erakundearen IFZ	Part./baz. (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	Ekarpena	Ekarpen txikitua			
	11.111.111	A	500.000	315.000			
	Erakundearen IFZ	Ekartea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	Ekarpena	Ekarpen txikitua			
		Hartzailearen IFZ	Zenbatekoa	641			
	Txiki-penak gutzira [628] + [632] + [636] + [640] + [641]			642	315.000		
	Likidatuko den oinarri erregularra [610] - [642]			643	1.985.000		
	Likidatuko diren oinarri erregular negatiboen kongentsazioa	650 1992	651 1993	652 1994	653 1995	654 1996	655
L	Likidatuko den oinarri erregularra gutzira, kongentsazioa egin ondoren [643] - [655]	660	1.985.000				
M	Zerga oinarri irregulara / likidatuko den oinarri irregularra gutzira [252] + [566] + [576] + [586]	661	12.400.000				
N	Likidatuko den oinarria gutzira [660] + [661]	662	14.385.000				
Ñ	Zerga banaka aurkeztea aukeratu bada	O	Zerga batera aurkeztea aukeratu bada				
Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua							
Diru kopuru honetaraino ..... 1.136.000 ..... 675 ..... 138.800							
Gainerakoa ..... 849.000 ..... % 2,3 (e)(a)n ..... 676 ..... 195.270							
Batura ..... 677 ..... 334.070							
Gutxipena 678 150							
Diferentzia (kuota erregularra [677] - [678]) ..... 679 ..... 333.920							
$kt = \frac{[679]}{[660]} \times 100$ 680 16,82							
Etekin irregularren kuotaren kalkulua							
Etekin irregularren %50 ..... 685 ..... 2.850.000							
Diru-kopuru honetaraino ..... 2.305.000 ..... 686 ..... 407.671							
Gainerakoa ..... 545.000 ..... % 2,8 (e)(a)n ..... 687 ..... 152.600							
Batura ..... 688 ..... 560.271							
$kt = \frac{[688]}{[665]} \times 100$ 689 19,66							
Ezarriko den karga tasa 690 19,66							
[252] 5.700.000 x % [690] 19,66							
Etekin irreg. kuota [691] 1.120.620							
Urte bian edo denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuotaren kalkulua							
Urte bian edo denbora labur. sortu gehi. irre. %50 ..... 695 ..... 2.750.000							
Diru-kopuru honetaraino ..... 2.305.000 ..... 696 ..... 407.671							
Gainerakoa ..... 445.000 ..... % 2,8 (e)(a)n ..... 697 ..... 124.600							
Batura ..... 698 ..... 532.271							
$kt = \frac{[698]}{[695]} \times 100$ 699 19,35							
Ezarriko den karga tasa 700 19,35							
[566] 5.500.000 x % [700] 19,35							
Kuota [701] 1.064.250							
Urte bi baino denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuota:							
IKE eta F.-A. [576] 500.000 x %20 ..... 705 ..... 100.000							
Beste batzuk ([586] 700.000 - 200.000) x %20 ..... 706 ..... 100.000							
Kuota osoa [670] + [691] + [701] + [705] + [706] ..... 707 ..... 2.718.790							
Txiki-pena jardueretako gehikuntzengatik 708							
Kuota osoa gutzira [707] - [708] ..... 709 ..... 2.718.790							
Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua							
Diru-kopuru honetaraino 720							
Gainerakoa ..... % ..... (e)(a)n 721							
Batura 722							
$kt = \frac{[722]}{[660]} \times 100$ 723							
Etekin irregularren kuotaren kalkulua							
Etekin irregularren %50 730							
Diru-kopuru honetaraino 731							
Gainerakoa ..... % ..... (e)(a)n 732							
Batura 733							
$kt = \frac{[733]}{[730]} \times 100$ 734							
Ezarriko den karga tasa 735							
[252] x % [735]							
Etekin irreg. kuota [736]							
Urte bian edo denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuotaren kalkulua							
Urte bian edo denbora labur. sortu gehi. irre. %50 740							
Diru-kopuru honetaraino 741							
Gainerakoa ..... % ..... (e)(a)n 742							
Batura 743							
$kt = \frac{[743]}{[740]} \times 100$ 744							
Ezarriko den karga tasa 745							
[566] x % [745]							
Kuota [746]							
Urte bi baino denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuota:							
IKE eta F.-A. [576] x %20 750							
Beste batzuk ([586] - 200.000) x %20 751							
Kuota osoa [722] + [736] + [746] + [750] + [751] 752							
Txiki-pena jardueretako gehikuntzengatik 753							
Kuota osoa gutzira [752] - [753] 754							

XIV. KAPITULUA

KUOTATIKAKO KENKARIAK. ZERGA ZORRA

FAMILI KENKARIAK

Famili inguruabarrak zehazteko, Zergaren sortzapen datari begiratuko zaio (1997ko abenduaren 31), beste sortzapen data bat sortarazten duten gertakizun berezietarik baten bat dagoenean izan ezik:

- Zerga banaka aitortzen duen subjektu pasiboaren heriotza.
  - Ezkontzaren desegitea, epai irmoaz adierazitako ezkontzaren deuseztasuna edo banantzea, edo aita edo ama ezkongabeen heriotza, edo ezkondu barik daudenen heriotza, zerga batera aitortzen dutenean.
  - Subjektu pasiboaren ezkontza, ezkondu eta gero zerga batera aitortzea auke-ratzen badute.
1. Subjektu pasiboarekin bizi diren *ondorengo ezkongabeak* (1775. gakoa):
- 22.100 pezeta, lehenengo bietarik bakoitzarengatik.
  - 26.700 pezeta, hirugarrenengatik.
  - 31.800 pezeta, laugarren eta gerokoengatik.

Zerga banaka aitortzen denean, subjektu pasibo bakoitzak %50 kendu beharko die kopuru horiei.

Ondorengotzat hartuko dira subjektu pasiboari loturiko pertsonak, baldin eta ordaindu barik etxean hartuta badaude.

Ondorengoak gradu bereko aurrekoekin bizi direnean, kenkaria erdibana egingo da haietarik bakoitzaren aitopenean. Aurrekoak beste gradu batekoak badira, kenkaria hurreneko gradukoek egingo dute, urtean 932.820 pezeta edo gehiagoko errenta lortzen dutenean izan ezik, orduan kenkaria urrutieneko gradukoek egingo dute eta.

Kenkari hau ez da erabiliko, ondorengoak honako hauetarik izatekotan:

- a) Ondorengo horiek hogeita hamar urte egin badituzte zerga sortu zen data baino lehen, salbu eta itsu, mutilatu edo elbarri, fisiko zein psikiko, jatorrizko edo gertaerabidezkoa izateagatik kenkaria egin daitekeenean.
- b) Zergaldian 932.820 pezeta baino gehiagoko errentak lortu badituzte urtean.

Deuseztasuna, banantzea edo dibortzioa, Kode Zibilean ezarritakoarekin bat etorriz. Ondorengoengatik kenkaria zati berdinetan egingo dute gurasoek, baldin eta epaileak onetsi duen hitzarmenean itundu badira seme-alabentzako mantenturako urtekoak, eta urtekook seme-alabekin bizi ez den gurasoak ordaindu behar baditu. Horrelakoetan, ekonomi mantenu hori benetan egin dela egiaztatu behar da.

2. Subjektu pasiboarekin bizi den aurreko bakoitzeko, baldin eta urtean 932.820 pezeta baino gehiagoko errentarik lortzen ez badu, [776]. gakoan ondorengo kopuruetarik bat kenduko da:

a) Oro har: 16.500 pezeta.

b) Aurrekoa 75 urtekoa edo nagusiagoa bada: 32.900 pezeta.

Aurrekoak ezkontide biek bizi direnean, kenkari hori erdibana egingo da haietarik bakoitzaren aitortpenean.

Urrutiagoko graduako ondorengoek ezin izango dute kenkari hau egin, gradu hurbilagokoek hartarako eskubidea dutenean.

3. *Subjektu pasiboa 65 urtekoa edo nagusiagoa denean*, 16.000 pezetako kopurua kenduko da ([777]. gakoa).

4. *Subjektu pasibo bakoitzeko* eta, egonez gero, *ondorengo ezkongabe edota aurreko bakoitzeko*, haren adina edozein delarik, baldin eta subjektu pasiboaren menpean badago, itsuak, *mutillatuak edo gorputz nahiz buru elbarriak direnean*, eta ondorengo ezkongabea edo aurrekoa izatekotan, urtean 932.820 pezeta edo gehiagoko errentarik ez badu, 56.000 pezetako kopurua kenduko da ([778]. gakoa).

Kenkari hau egin ahal izango da, minusbaliatuak subjektu pasiboarekin duen lotura tutoretza edo ordainketarik gabeko harrerakoa denean.

Kenkari hau egiteko eskubidea sortarazten duten pertsonak zenbait subjektu pasiboren menpean daudenean, kenkaria haietarik bakoitzaren aitortpenean egingo da zati berdinetan.

Zer den minusbaliatua: kenkari honetarako eskubidea ematen duen urripen fisiko zein psikikoaren maila, abenduaren 20ko 26/1990 Legearen xedapen gehigarrietan bigarrenak ezarritako baremoaren arabera, minusbalioa %33an edo gehiagotan duen pertsonaren legezko izatea duenari dagokiona da. Norbera minusbaliatua dela egiaztatzeko, Zuzenbidean onartzen diren frogabideetarik edozein erabili ahal izango da. Hala ere, honako hauetan egiaztatutzat hartuko da:

a) Bizkaiko Foru Aldundiaren menpeko eskudun organoek, Lan eta Gizarte Segurantzako Ministerioek (Gizarte Zerbitzuen Nazio Erakundeak) edota autonomi erkidegoetakoek ziurtatua denean.

b) Gizarte Segurantzak, Klase Pasiboaren Araubide Bereziak, Toki Administrazioaren Aurreikuspenetarako Nazio Erakundeak edo haien ordezkotako erakundeek ziurtaturiko egoerek, hala nola, elbarritasun iraunkorrak, erabatekoak edo elbarritasun larriak, sortarazitako prestazioak hartzen dituztenean, baldin eta egoera horiek aintzatesteko %33ko minusbalioa edo handiagoa beharrezko badute.

c) Ospe handiko mediku erakundeek, edo arlo horretako mediku espezialista baten baimen gehiagok ziurtatua denean. Ziurtagiri horietan minusbalio maila beren beregi agertaraziko da.

Kenkari hau ezin egin izango da, kenkari honen ezgaitasun egoeren ondorioz prestazioen bat jasotzen bada eta prestazio hori zerga honetatik salbuetsita badago.

GAIXOTASUN GASTUAK (%15)

Kenkari honek ondokook hartzen ditu:

- Subjektu pasiboak zergaldian zehar gaixotasunaren, istripuaren edo elbarritasunaren zioz beregan edota, kuotatik kenkaria egiteko eskubidea ematen dioten pertsonengan ordaindutako gastuak.
- Subjektu pasiboaren seme-alaben jaiotzaren zioz ordaindutako medikuntza, klinika eta farmazi gastuak.
- Aseguru medikuen mutualitate edo sozietateei ordaindutako kuotak.

Gaixotasun gastutzat, besteak beste, honako hauek hartuko dira:

- Odontologiakoak (hortz protesiak barru).
- Oftalmologiakoak (betaurreko eta lentetxo graduatuak barru).
- Birgaitzeko sendabideak.
- Aparatu ortopedikoak.
- Gaixoaren laguntzaileari, holakorik dagoenean, dagozkion klinikakoak.
- Gaixoen zainketa zerbitzukoak, osasun langileek eginak badira.
- Itsuei eta gorputz nahiz buru minusbaliatuei sortarazitakoak, baldin eta badira haiek zaintzeko edo bizimodu arrunta aurrera atera ahal izan dezaten, betiere, minusbaliatua izateagatik izan behar du kenkarirako eskubidea.
- Kontsulta medikuengatik, gaixoak eta lagun batek izan dituzten joan-etorriak eta egonaldiak.
- Medikuen agindua dela bide, bainuetxe eta urberoetako sendabideak.

Kirurgia estetikoarengatik sortzen diren gastuak ezin izango dira gaixotasun gastutzat kendu, betiere gaixotasun, istripu edo lanbide eskakizunengatik sortzen ez denean.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zutabea: *Pertsona edo erakunde hartzailea*. Gastuen pertsona edo erakunde jasotzailearen izen-deiturak jarriko dira, bestela, sozietate izena jarriko da.

Zutabea: *Gastuen zenbatekoa*. Gastu horiengatik zergaldian ordainduak diren zenbatekoak jarriko dira.

Zutabea: *Kenkariaren zenbatekoa*

[786]. laukitxoak = [785]. laukitxoak x %15

[788]. laukitxoak = [787]. laukitxoak x %15

[790]. laukitxoak = [789]. laukitxoak x %15

[791]. laukitxoak = [786]. laukitxoak + [788]. laukitxoak + [790]. laukitxoak

Kenkari honek ez du mugarik zenbatekoari dagokionez, baina baldintza bat dauka: enpresario eta profesionalak fakturak luzatu eta emateko duten eginbeharrari buruzko arautegian eskatzen diren betekizunak dituzten frogagiriak aurkeztu behar dira.

NORBERAK DITUEN BESTE GASTU BATZUK

1. *Ohiko etxebizitzaren alogeragatik* ordaindutako kopuruen %15 kendu ahal izango da, urtean dagoen gehieneko muga 100.000 pezetakoa delarik. Honako baldintza hauek beti bete beharko dira:
  - a) Subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza izatea.
  - b) Subjektu pasiboaren zerga oinarria ez da 3.500.000 pezeta baino gehiagokoa izango urtean (5.000.000 pezeta, zerga batera aitortzen denean), eta
  - c) Alogeragatik ordaindutako kopuruak subjektu pasiboaren etekin garbien %10 baino gehiagokoa izan behar du.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

[795]. gakoan, zergaldian zehar ohiko etxebizitzaren alogeragatik ordaindutako kopuruak jarriko dira.

[796]. gakora, [795]. gakoaren zenbatekoaren %15 eroango da, baina kenkari honetarako ezarritako muga beti zainduko da.

Subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza alogerean hartua denean, nahitaez errentatzailearen izena eta IFZ jarriko dira, bai eta ekitaldian zehar errentamenduarengatik ordaindutako zenbatekoa ere ([797], [798] eta [795]. gakoak, hurrenez hurren), nahiz eta kenkaria egitea ezinezkoa izan.

2. *Umeak zaintzeagatik*, zergaldian zehar horrengatik ordaindutako kopuruen %15 kendu ahal izango da, gehienez ere 25.000 pezeta urtean, baina honako baldintza hauek beti bete beharko dira:
  - a) Zaindu behar diren umeak hiru urtekoak baino gazteagoak izatea.
  - b) Gurasoek familiaren etxetik kanpora lan egitea, eta
  - c) Subjektu pasiboaren etekin garbiek ez dute urtean 2.000.000 pezeta baino gehiagokoak izan behar (3.000.000 pezeta, zerga batera aitortzen denean).
- [799]. gakoan, kenkariaren zenbateko osoa jarriko da.
3. *Jubilazio, zahartasun, elbarritasun, alarguntasun edo zurtzasuneko pentsiodunek* 15.000 pezetako kopurua kendu ahal izango dute, baina beti bete beharko dira honako baldintza hauek:
  - a) Subjektu pasiboak hartutako pentsioen zenbatekoa urtean 1.250.000 pezeta gordin baino handiagoa ez izatea, eta
  - b) Subjektu pasiboaren urteko etekin garbiek ez dute 1.800.000 pezeta baino gehiagokoak izan behar (3.600.000 pezeta, zerga batera aitortzen denean).

Kenkari honen zenbatekoa [800]. gakoan jarriko da.

Kenkari horien guztien batura

[801]. gakoan, [775], [776], [777], [778], [791], [796], [799] eta [800]. gakoen batura jarriko da

INBERTSIOEN ZIOZKO KENKARIAK

Inbertsioen ziozko kenkariak egiteko betekizun bereziak

Bizitza aseguruen prima, etxebizitzaren erosketa eta kultur intereseko ondasunen erosketaren ziozko kenkariak erabiltzeko, subjektu pasiboaren ondarearen zenbateko egiaztatuak handiagoa izan behar du, epealdiaren amaieran, egiaztapenak epealdiaren hasieran agertarazten duen balioa baino, gutxienez, egindako inbertsioen zenbatekoan.

Inbertsioen ziozko kenkarietatik bakoitzari dagokiona

Zerga banaka aitortzen denean, kontzeptu hauengatik egin daitezkeen kenkariak erabiliko ditu subjektu pasiboak inbertsiopeko ondasun edota eskubideen titulartasunean duen partaidetzaren neurriaren arabera.

BIZITZA ASEGURUEN PRIMAK

KAPITAL GERORATUAREN ASEGURU MISTOKO KONTRATUAK
(KENKARIAREN MUGA: 50.000 PTA.)

Kapital geroratuaren, errenta geroratuen edo bizi osoaren aseguru mistoko kontratuen zioz ordaindutako primen zenbatekoaren %10 kendu ahal izango da, baldin eta kontratuek 10 urtean edo denbora luzeagoan irauten badute. Kenkari honen zenbatekoak ezin du 50.000 pezetatik gorakoa izan.

Ordaindutako zenbatekoak, kontratuaren iraunaldiaren hamar urteko epea igaro aurretik, edozein bide erabilita, berreskuratzen badira, egindako kenkari guztiak galdu egingo dira; hortaz, epea betetzen ez den ekitaldian, zergadunak hauxe egin behar du: zergaldi horretan sortutako zergaren kuotari gehitu behar du dizkio, alde batetik, kendutako kopuruak, bestetik, kopuru horiei dagozkien berandutza korrituak.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zutabea: *Erakunde hartzailea*. Erakunde aseguratzailerako, montepio edo mutualitate, edo borondatezko gizarte aurreikuspenarako erakundearen (BGAE) sozietate izena adieraziko da.

Zutabea: *Inbertsioaren zenbatekoa*. Kasuan-kasuan zergaldiko kenkarigai diren kopuruen zenbatekoa adieraziko da.

Zutabea: *Kenkariaren zenbatekoa*

$\boxed{811}$. laukitxoa = $\boxed{810}$. laukitxoa x %10

$\boxed{813}$. laukitxoa = $\boxed{812}$. laukitxoa x %10

$\boxed{814}$. laukitxoa = $\boxed{811}$. laukitxoa + $\boxed{813}$. laukitxoa; eta ezin da 50.000 pezetako zenbategia gainditu.

KEN LITEZKEEN BESTE ASEGURU KONTRATU BATZUK

Zenbatekoen %10 kendu ahal izango da, kontzeptuak ondokoak badira:

a) Espainian jarduteko legezko baimena duten erakundeekin sinatutako bitzita, heriotza edo elbarritasunaren aseguruaren, batera nahiz banatuta, kontratuen zioz ordaindutako primak, baldin eta onuradun subjektu pasiboa bera bada edo, bestela, haren ezkontidea, aurrekoak edo ondorengoak badira.

b) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakunde bateko zenbakiko bazkideak edo bazkide arruntak egotzi edo egindako egozketen zioz, zerga oinarrian kendutako kopuruetatik gora doazen zenbatekoak.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zutabea: *Erakunde hartzailea*. Erakunde aseguratzailerik, montepio edo mutualitate, edo borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundearen (BGAE) sozietate izena adieraziko da.

Zutabea: *Inbertsioaren zenbatekoa*. Kasuan-kasuan zergaldiko kenkarigai diren kopuruen zenbatekoa adieraziko da.

Zutabea: *Kenkariaren zenbatekoa*

$\boxed{816}$. laukitxoa = $\boxed{815}$. laukitxoa x %10

$\boxed{818}$. laukitxoa = $\boxed{817}$. laukitxoa x %10

$\boxed{819}$. laukitxoa = $\boxed{816}$. laukitxoa + $\boxed{818}$. laukitxoa

$\boxed{814}$ eta $\boxed{819}$. gakoetara bildutako kenkariak ez dira ondoko kasuetan egingo:

1go.) Hamar urte baino gutxiagoko aseguru mistoaren, kapital geroratuaren, errenta geroratuen edo bitzita osoaren kontratuak.

2gn.) Berehalako errenten aseguru kontratuak.

3gn.) Zergaren zerga-oinarrian oso-osoan edo zati batean txikitu ahal izango diren primak eskaintzen dituzten mutualitateekin hitzartutako aseguru kontratuak.

INBERTSIOA ETXEBIZITZAN

1. Atal honetan, zergaldian, subjektu pasiboaren ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko, ordaindutako kopuruen %15 kenduko da.

Zer den ohiko etxebizitza

Subjektu pasiboaren ohiko etxebizitzatzat, eten gabeko hiru urteetako epean zehar, beraren ohiko egoitza dena joko da. Hala ere, epe hori igaro gabe ere, etxebizitza nahitaez aldatzea dakarten inguruabarrak gertatzen direnean, hau da, ezkontideak banantzen direlako, lanpostua lekutik aldatzen delako, lehenengo lanpostua lortzen delako, lan hobea lortzen delako edo antzeko beste edozergatik, orduan, etxebizitzak ohiko etxebizitza izaten iraungo du.

Subjektu pasiboa ez bada bizi, erosten diharduen etorkizuneko ohiko egoitzan, aurrerantzean ez da ohiko etxebizitza izango eta kenkariak egin badira, horiek ere galdu egingo dira, baldin eta erosketa edo obren amaiera datatik hamabi hilabete baino gutxiagoko epearen barruan benetan eta iraunkortasunez bizi ez bada. Kargu edo enpleguarengatik, subjektu pasiboak ohiko etxebizitza bat daukanetan, aurreko kasuak ez du lekurik. Orduan, hamabi hilabeteko epea, erosketatik edo obren amaieratik barik, kargu edo enpleguari utzia zaion egunetik zenbatuko da.

Zer den etxebizitzaren birgaikuntza

Ohiko etxebizitza birgaitzeko egindako obratzat honako hauek hartuko dira eta, beraz, kenkari honetarako eskubidea emango dute:

- a) Eusko Jaurlaritzako organo eskudunaren beren beregiko ebazpen batez kalifikazio hori hartu dutenak, ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko babespeko jarduketei buruzko uztailaren 17ko 189/1990 Dekretuan ezarritako baldintzak betetzen baitituzte, bai eta abenduaren 29ko 1.932/1991 eta maiatzaren 14ko 726/1993 Errege Dekretuen arabera, babesteko moduko jarduketatzat hartzen direnak ere.
- b) Egitura, fatxada zein gainaldean sendoketa eta tratamendu bidez etxebizitzak berreraikitzeke egindakoak eta beste antzeko batzuk, betiere birgaitzeko eragiketen kostu osoa erosketa prezioaren %25 baino handiagoa denean, aurre-aurreko urte bietan erosi bada, edo, bestela, eraikuntzaren benetako balioa edo birgaikuntza baino lehenagoko eraikuntzaren zatiarena baino handiagoa denean.

Zer den etxebizitza erostea

Etxebizitza erostea beste izango dira etxea zabaldu edo eraikitzeke zergaldian ordaindutako kopuruak; honako hauek dira:

- *Zabalkuntza*: zabalkuntza dago, etxebizitzaren biztanle-gunearen azalera gehitzen denean, bai estali gabeko zatiak itxiz, bai bestelako moduan iraunkortasunez eta urtaro guztietan zehar zabaltzen denean.
- *Eraikuntza*: eraikuntza dago, subjektu pasiboak berak ordaintzen dituen obrak egiteagatik dauden gastuak, edo beraien sustatzaileari kontura ematen dizkionean, baldin eta obra horiek inbertsioa hasten denetik lau urte igaro baino lehen amaitzen badira.

Lau urte igarota baina obrak amaitu ez badira, subjektu pasiboak eskubidea galduko du egin dituen kenkariak egiteko; hortaz, epea bete barik gelditu den ekitaldian sortu den zergaren kuotari gehitu beharko dizkio, alde batera, kendu dituen

kopuruak eta, bestera, berandutza korrituak, indarrean dirauen legeriaren arabera. Horri dagokionez, kontuan hartu behar da, epe hori ondoko kasuotan luzatu ahal izango dela:

- 1 Sustatzailearen porrota edo ordainketa etendura, biak epaile batek adierazita. Horien ondorioz, sustatzaileak ez baditu eraikuntza obrak amaitzen lau urteko epea igaro baino lehen, edo epe berean ezin baditu etxebizitzak eman, orduan epe hori beste lau urtez luzatuko da. Ezarritako epe-luzatze horrek ondoreak sor ditzan, subjektu pasiboak aitortpena aurkeztu beharko du hasierako epea bete barik gelditu den zergaldiari dagokion zergarengatik; hori ezezik, aitortpen horri ondokoak erantsi beharko dizkio: etxebizitzan egindako inbertsioak egiaztatzen dituzten frogagiriak, bai eta beste edozein agiri, aipatutako egoeretik baten bat jazo delako frogatzen duena.
2. Subjektu pasiboari ez dagozkion aparteko beste inguruabarrak, aurrekoak ez direnak, baldin eta obrak gerarazten badituzte. Orduan, subjektu pasiboak Administrazioari eskatu ahal izango dio epea luza dezan. Eskabidea Ogasun eta Finantza Foru Sailera aurkeztu beharko da epea betetzen ez den momentutik ondorengo hogeita hamar egunetan; eskabide horretan ondokoak azaldu beharko dira: alde batetik, epea ez betetzea sortarazi duten zioak; bestetik, eraikuntza obrak amaitzeko beharrezkotzat jotzen den denboraldia; denboraldi horrek, baina, ezin du lau urtekoa baino luzeagoa izan, eta subjektu pasiboak frogagiri egokiak eroan beharko ditu, horri dagokionez.

Honako hauek ez dira inoiz etxebizitzako inbertsioak izango:

- Artapen edota konponketa gastuak, horiek ondasunen erabilera arruntari eusteko egin ohi direnak direla (pintura, entokadura eta antzekoak), ez eta euren funtzionamendu arruntaren ondorioz osagaiak ordeztekoak ere (kalefakzio, igo-gailu, uren jaitsiera, iturgintza eta antzeko konponketak).
- Hobekuntza gastuak, hala nola, altzariak, segurtasun ateak, burdinsare, kontra-leiho eta antzekoen ezarketa.
- Garaje, lorategi, parke, igerileku eta kiroldegiak, eta etxebizitza bera ez den beste edozein eranskin erostekoak, baldin eta etxebizitzatik aparte erosiak badira.

Kendu ahal den zenbatekoa, berrinbertsioa ohiko etxebizitzan egiten denean

Ohiko etxebizitza erosten denetan, aurreko ohiko etxebizitza zena saldu ondoren, kontuan hartu beharko da, berrinbertsioa egiteko erabili den salmentaren prezioaren zenbatekoak, eragiketean sortarazi den gehikuntza salbuesteko, ezin duela kenkarigai izan.

Ohiko etxebizitza bat erosten bada, eta beste etxebizitza batengatik kenkaria egin bada, orduan kalkulu oinarria, berriaren prezioaren eta aurrekoaren balioaren arteko kendura izango da, haiek kendu diren neurrian.

2. Atal honetan, ondorengo etxebizitzak erosteagatik, zergaldian zehar ordaindutako kopuruen %10 kenduko da:
  - 1988. urtea baino lehen erosi eta egin berri direnak, baldin eta aldi hartan %17ko kenkaria izan bazuten.

- Ohiko etxebizitza ez besteak, baldin eta 1990. urtea baino lehen erosi eta aldi hartan %10eko kenkaria izan bazuten.
3. Azkenik eta atal honetan ere, subjektu pasiboek kreditu erakundeetan gordailatzen dituzten kopuruak %15 kenduko da; hori egiteko, beste edozein ezarpen motatetik bereizita dauden kontuetan egon behar dute kopuruak, eta kontu horien saldoak erabili behar dira zergadunaren ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko bakar-bakarrik. Betekizunak:
- a) Zergadunak ezin izango ditu erabili gordailaturiko kopuruak, ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko ez bada.
  - b) Ohiko etxebizitza erosi, zabaldu edo birgaitu behar da, noiz eta bost urteko epean; epe berean hasi behar da eraikuntza egiteko inbertsioa. Epea, bestalde, kontua zabalitzen den unetik zenbatuko da.
  - c) Subjektu pasibo bakoitzeko, etxebizitza kontu bakarrak egon behar du.

Betekizun hauetarik edozein egiten ez bada, egindako kenkarietarako eskubidea galduko da, beraz, subjektu pasiboak, horiek betetzen ez dituen ekitaldiko zergako kuotari, batu beharko dizkio kendutako kopuruak, bai eta indarreko legeriaren arabera dagozkion berandutza korrituak ere.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Lerroa: *Helbidea*. Etxebizitzen helbidea adieraziko da, beraien sailkapenaren arabera.

Lerroa: *Probintzia-Udalerrria*. Beraietarik bakoitzaren udalerrria eta probintzia agertaraziko dira.

Lerroa: *Erosketa data*. Etxebizitzetarik bakoitzaren erosketa data jarriko da.

Lerroa: *Erosketa balioa*. Etxebizitza bakoitzaren erosketako benetako prezioa agertaraziko da.

Lerroa: *Diruz ordaindutako kopurua*. Etxebizitzak erosteagatik diruz ordaindutako kopurua jarri beharko da.

Lerroa: *Maileguaren zenbatekoa*. Etxebizitzak erosteko emandako maileguaren kopuru osoa jarriko da.

Lerroa: *1997ko inbertsioa*. [831]. gakoan, ohiko etxebizitza erostearen ziozko kenkariaren oinarria jarriko da, eta [839]. gakoan gainerako etxebizitzen ziozko kenkariarena.

Lerroa: *Kenkariaren zenbatekoa*. Kenkarigai diren zenbatekoak jarriko dira. [832]. gakoan, [831]. gakoaren zenbatekoari %15 ezartzetik ateratzen den emaitza adieraziko da; eta [840]. gakoan, berriz, %10eko portzentaia [839]. gakoaren zenbatekoari ezartzetik ateratzen den emaitza.

Lerroa: *Etxebizitza kontua*. [841]. gakoan agertaraziko da noiz ireki den etxebizitza kontua. [842]. gakoan agertaraziko da zenbat diru erabili den zergaldian etxebizitza kontu horretan.

[843]. gakoan agertaraziko da [842]. gakoan adierazitako zenbatekoari %15eko portzentaia ezartzetik ateratzen den emaitza.

Etxebizitzan egindako inbertsioa gutzira. [844]. gakoa [832], [840] eta [843]. gakoen batura izango da.

KASU PRAKTIKOA

R.R.J. andreak ohiko etxebizitza 1992-VI-4an erosi zuen, 11.000.000 pezetako zenbatekoan. 1997-X-15ean, higiezina 17.000.000 pezetan saldu zuen. Besterenganaketaren zenbateko osoa berriro inbertitu zuen, ohiko etxebizitza 1997-IX-4an eskuratzeko, 24.000.000 pezetako prezioan. Azken eskuraketa hori finantzatzeko, 5.000.000 pezetako izendatuko mailegua eskatu zuen; mailegutik, 1996. urtean zehar, korritu gisa, 70.000 pezeta ordaindu zituen, eta 10.000 pezeta amortizazio gisa.

Ebazpena

Ohiko etxebizitza besterenganatzearen zioz sortarazitako ondare gehikuntzaren kalkulua (salbuetsita egongo da berrinbertsioarengatik):

Besterenganaketa balioa = 17.000.000; erosketa balioa = 11.000.000

Δ ondarearena = 17.000.000 - 11.000.000 = 6.000.000

Sortarazpen urteak = 6

Δ ondare irregular eta txikituarena = 6.000.000 - 4 x %11,11 x 6.000.000 = 3.333.600 Δ berrinbertsioaren zioz salbuetsitako ondarearena

Ohiko etxebizitzan inbertitzearen zioz gehienez ken daitekeen zenbatekoa = 24.000.000 - 17.000.000 = 7.000.000

Horrenbestez, ohiko etxebizitzaren eskuraketa finantzatzeko eskatutako mailegua, 5.000.000 pezetako izendatuko, oso-osorik kendu ahal izango da, korrituak ordaindu eta printzipala amortizatzen johan ahal.

Higiezinaren kapitalaren gastuen atalean, etxebizitza eskuratzeko inbertituriko besteren kapitalen korrituen gisa, 1997. urterako, subjektu pasiboak 70.000 pezeta kendu ahal izango ditu.

Kuotatikako kenkariaren atalean, subjektu pasiboak, ohiko etxebizitzan inbertitzearen zioz, 1996. urterako, 10.000 x %15 = 1.500.

KASU PRAKTIKOA

P.P.R. jaunak 1993-VIII-4an etxebizitza bat erosi zuen 12.000.000 pezetako zenbatekoan, eta ohiko etxebizitza bihurtu. Bera ordaindu ahal izateko, 7.000.000 pezetako izendatuko mailegua eskatu zuen; mailegu horretatik salmentaren unean 2.000.000 pezeta gelditzen ziren amortizatzeke; korrituak, berriaz, 850.000 pezetakoak ziren. 1997-XI-7an, higiezin hori 19.000.000 pezetako zenbatekoan saldu zuen. Salmentaren diruaz, alde batetik, mailegua kitatu zuen eta gainerakoa berriro inbertitu zuen ohiko etxebizitzaren erosteko; 1997-X-14an erosi zuen.

1997-X-14an, P.P.R. jaunak ohiko beste etxebizitza bat erosi zuen 25.000.000 pezetako zenbatekoan. Bera finantzatzeko, 8.000.000 pezetako mailegua eskatu zuen; mailegu horrek, 1996. urtean zehar, 90.000 pezetako korrituak sortarazi zituen, eta 10.000 pezeta amortizatu zituen.

Ebazpena

Ohiko etxebizitza saltzearen ondoriozko ondare gehikuntza:

Besterenganaketa balioa = 19.000.000; erosketa balioa = 12.000.000

Δ ondarearena = 19.000.000 - 12.000.000 = 7.000.000

Sortarazpen urteak = 5

Δ ondare irregular eta txikituarena = 7.000.000 - 3 x %11,11 x 7.000.000 = 4.666.900

Besterendutako ohiko etxebizitzaren eskuraketa finantzatzeko eskatu zen maileguaren korrituei dagokien 850.000 pezetako kopurua ekitaldian zehar sortutako errentaren bidez ordaindu dela joko da. Mailegu horri dagokien amortizazioa, 2.000.000 pezetakoa, higiezinaren salmentan lortutako zenbatekoaren zati baten bidez egin da; horrenbestez, ohiko etxebizitza berria erosteko 17.000.000 pezeta inbertitu dira, hori dela eta, ohiko aurreko etxebizitzaren salmentaren ondorioz datorren ondare gehikuntzaren zati bat kargatu egingo da, berrinbertsioa zati batena izan baita:

$$\Delta \text{ ondare kargatuarena} = \frac{4.666.900 \times 2.000.000}{19.000.000} = 491.253$$

$$\Delta \text{ berrinbertsioaren zioz salbuetsietako ondarearena} = 4.666.900 - 491.253 = 4.175.647$$

$$\text{Ohiko etxebizitza eskuratzearen ondorioz gehienez ken daitekeen zenbatekoa} = 25.000.000 - 17.000.000 = 8.000.000$$

Horrenbestez, ohiko etxebizitza berria finantzatzeko eskatutako mailegua oso-osorik kendu ahal izango da, korrituak ordaindu eta amortizazioak egiten joan ahala.

Higiezinen kapitalaren gastuak: ohiko etxebizitzan inbertituriko besteren kapitalen korrituak:

$$\text{Zerga banaka ordaintzen denean} = 800.000 \text{ pezeta.}$$

$$\text{Zerga batera ordaintzen denean} = 850.000 + 90.000 = 940.000 \text{ pezeta}$$

$$\text{Kuotatikako kenkaria, ohiko etxebizitzan inbertitzearen zioz} = (2.000.000 + 10.000) \times \%15 = 301.500.$$

KULTUR INTERESEKO ONDASUNAK

%15eko kenkarirako eskubidea ematen dutenak honako hauek dira:

- Euskal Kultur Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legeko 14. artikuluan eta Espainiako Ondare Historikoari buruzko ekainaren 25eko 16/1985 Legeko 69.2. artikuluan xedatutakoaren arabera, Kultur Ondasun Kalifikatuen Erregistroan edo Kultur Intereseko Ondasunen Erregistro Orokorrean inskribatuta dauden ondasunen erosketan inbertitutako kopuruak, baldin eta ondasunak, gutxienez, hiru urteko epealdian zehar titularraren ondarean iraun eta eskualdaketaren berri aipaturiko erregistroei emateko beharra betetzen bada.
- Aipaturiko ondasunak artatu, konpondu, zaharberritu, hedatu eta erakusteko gastuen zioz ordaindutako zenbatekoa: betiere, ondasunek, gutxienez, hiru urteko epealdian zehar titularraren eskutan irauten dutenean eta, gainera, zerga honetan, zerga oinarria zehazteko, gastu horiek ezin kendu izan direnean. Kenkari hau egiteko, ez da gidaliburu honetako. orrialdean dagoen ondare gehikuntzaren betekizuna bete beharko.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zutabea: *Deskripzioa*. Inbertsiopeko ondasunaren deskripzioa agertaraziko da.

Zutabea: *Inbertsioaren zenbatekoa*. Egindako inbertsioaren zenbatekoa jasoko dute [850] eta [852]. gakoek.

Zutabea: "Kenkariaren zenbatekoa"

$$[851]. \text{ laukitxoa} = [850]. \text{ laukitxoa} \times \%15$$

$$[853]. \text{ laukitxoa} = [852]. \text{ laukitxoa} \times \%15$$

$$[854]. \text{ laukitxoa} = [851]. \text{ laukitxoa} + [853]. \text{ laukitxoa}$$

LEHENTASUNENKO JARDUERA ETA EGITARAUAK [9/95 FA-KO 33. ART.KO BAT C)]

Zergaren subjektu pasiboek kuota osotik kendu ahal izango dute lehentasuneko-
tzat aldarrikatutako jarduera edo egitarauetarako erabilitako kopuruen 100eko 15,
enpresa edo lanbide jardueretan aritzen diren subjektu pasiboak direnean, publi-
zitateko babes-kontratuen bitartez ordaindutako kopuruak ere barne direla.

Kenkari honetaz baliatu ahal izateko, subjektu pasiboak, Zerga aitorpenarekin ba-
tera, gaia dela-eta Bizkaiko Foru Aldundian eskudun den Sailak emandako ziar-
tagiria aurkeztu beharko du, bertan, kenkariaren gai diren kopuruak erabili dituzten
jarduera edo egitarauak ekitaldi horretarako lehentasuneko-
tzat aldarrikatuen artean daudela egiaztatu behar dela.

EMARI EDO DONATIBOAK

Kenkariaren kasuak eta zenbatekoa.

1. %10, baldin eta dohaintzako kopuruen hartzaileak ondokoak badira:
  - a) Legez aintzatetsita dauden fundazioak, baldin eta eskudun babesgo organo-
ari kontuak ematen badizkiote.
  - b) Herri onurakotzat adierazitako elkarteak.
2. A) Dohaintza huts eta soilen %20, baldin eta ondasunak ondokoak badira:
  - a) Euskal Kultur Ondareko ondasunak; beraien balorazioak bat etorri behar du
Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak honi buruz egindakoarekin.
  - b) Espainiako ondare historikoko ondasunak; beraien balorazioak bat etorri be-
har du Kalifikazio, Balorazio eta Esportazio batzak honi buruz egindakoare-
kin; gainera, ondasunok inskribaturik egon behar dute Espainiako Ondare
Historikoari buruzko ekainaren 25eko 16/1985 Legeak aipatzen duen Kultur
Intereseko Ondasunen Erregistro Orokorrean, edo Inbentario Orokorrean
barruan egon behar dute sarturik.
  - c) Bermaturik dagoen kalitatezko artelanak; beraien jasotzaileek, berriz, ondo-
koak izan behar dira: helburuen artean, museo-jarduerak, eta gure arte on-
darea suspertu eta hedatzeaz gainera, artelanok jendaurreko erakusketetan
jartzeko konpromisoa harturik dutenak. Dohaintzapeko artelanak ez badira
Euskal Kultur Ondarekoak, edo Espainiako Ondare Historikokoak, edo arlo
horretan eskumena duen autonomi erkidegoaren ondare historikokoak, or-
duan Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Sailak baloratuko du obra horien kali-
tatea nahikoa den ala ez.
  - d) Erakunde dohaintza-hartzailearen aktibo materialekoak izan behar duten on-
dasunak, baldin eta abenduaren 29ko 9/1995 Foru Arauan ezarritako xedeak
betetzeko egiten dituzten jardueren lagungarri badira. Beraien erosketa ba-
lloan baloratuko dira, PFEZren arauen arabera zehazturik; edo beraien ekoiz-
pen balioan baloratuko dira, behar bezala egiaztatuturik. Edozelan ere, balio

horrek ezin du merkatu balioa baino handiagoa izan, dohaintzapeko ondasuna dohaintza-emaeleak berak ekoitzi edo egin badu.

- e) Erakunde dohaintza-hartzailearen aktibo materialekoak izan behar duten ondasunak, baldin eta azaroaren 24ko 30/1994 Legean ezarritako xedeak betetzeko egiten dituzten jardueren lagungarri badira. Beraien erosketa balioan baloratuko dira, PFEZren arauen arabera zehazturik; edo beraien ekoizpen balioan baloratuko dira, behar bezala egiaztatuturik. Edozelan ere, balio horrek ezin du merkatu balioa baino handiagoa izan, dohaintzapeko ondasuna dohaintza-emaeleak berak ekoitzi edo egin badu.

B) Dohaintzapeko kopuruen %20, beraien helburuak ondokoak direnean:

- a) Azaroaren 29ko 9/1995 Foru Arauan ezarritako helburuak betetzeko, erakunde dohaintza-hartzaileak egiten dituen jarduerak egitea.
- b) Euskal Kultur Ondarekoak izan eta Kultur Ondasun Kalifikatuen Erregistroan inskribatuta edo Euskal Kultur Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legeak aipatzen duen Inbentario Orokorren barruan dauden ondasunak artatu, konpondu eta zaharberritzea.
- c) Azaroaren 24ko 30/1994 Legean ezarritako helburuak betetzeko, erakunde dohaintza-hartzaileak egiten dituen jarduerak egitea.
- d) Espainiako ondare historikokoak izan eta Kultur Intereseko Ondasunen Erregistro Orokorrean inskribatuta edo Espainiako Ondare Historikokoei buruzko ekainaren 25eko 16/1985 Legeak aipatzen duen Inbentario Orokorren barruan dauden ondasunak artatu, konpondu eta zaharberritzea.
- e) Herri onurako adierazpena duten elkarteetan afiliatzeko kuotetarako emandakoak; elkarteok abenduaren 29ko 9/1995 Foru Arauaren ezarpen eremuaren barruan egon behar dute, baina diru-kopuru horiek ez dute elkartuarentzat egindako prestazioen ordainak izan behar.
- f) Herri onurako adierazpena duten elkarteetan afiliatzeko kuotetarako emandakoak; elkarteok azaroaren 24ko 30/1994 Legearen ezarpen eremuaren barruan egon behar dute, baina diru-kopuru horiek ez dute elkartuarentzat egindako prestazioen ordainak izan behar.

Dohaintzak bezala dohaintzapeko kopuruak, A eta B taldeon barruan daudenak, kendu ahal izango dira, baldin eta dohaintza-hartzaileak ondoko erakundeak badira:

- a) Erregistro egokian inskribaturik dauden fundazioak eta herri onurako adierazpena duten elkarteak, baldin eta abenduaren 29ko 9/1995 Foru Arauaren ezarpen eremuaren barruan badaude.
- b) Erregistro egokian inskribaturik dauden fundazioak eta herri onurako adierazpena duten elkarteak, baldin eta azaroaren 24ko 30/1994 Legearen ezarpen eremuaren barruan badaude.
- c) Bizkaiko Foru Aldundia, estatua, autonomi erkidegoak, beste foru aldundi batzuk, toki korporazioak, unibertsitateak eta beraien irakastegiak, "Instituto Nacional de Artes Escénicas y de la Música", ICONA eta autonomi erkidegoetan haren antzekoak diren erakundeak.
- d) Arau bidez ezartzen diren herri izaiki eta Administrazioaren autonomiadun erakundeak.

- e) Eliza Katolikoa eta Espainiar estatuarekin lankidetzak akordioak sinaturik dituzten eliza, konfesio eta erlijio-erkidegoak.
  - f) Gurutze Gorria.
  - g) Pertsona Minusbaliatuentzako Aurreneurrien eta Beraienezako Arretarako Errege Patronatua.
  - h) Euskaltzaindia, Sociedad de Estudios Vascos-Eusko Ikaskuntza, Espainiako Institutua eta bertan sartutako errege akademia ofizialak, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomi erkidegoetan "Real Academia Española"ren helburuak bezalatsukoak dituzten erakundeak.
  - i) "ONCE".
- C) Euskal Kultur Ondareko ondasunen dohaintza huts eta soilen %20; ondasunok Kultur Ondasun Kalifikatuaren Erregistroan egon behar dute inskribaturik, edo Euskal Kultur Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legeak aipatzen duen Inbentario Orokorren barruan. Horretarako, dohaintza-hartzaileak ondokoak izan behar dira:
- a) Bizkaiko Foru Aldundia, estatua, autonomi erkidegoak zein toki korporazioak, baldin eta ondasunak Bizkaian badaude.
  - b) Goi mailako irakastegiak, baldin eta euren jarduerak Bizkaian egiten badituzte, eta beren estatutuen arabera irabazteko asmorik ez badute.
- D) Ondasunen dohaintzen %20; dohaintza-hartzaileak, berriz, ondoko erakundeak izango dira:
- a) Bizkaiko Foru Aldundia zein Bizkaiko Lurralde Historikoko herri erakundetarik beste edozein.
  - b) Eusko Jaurlaritza edota beraren menpeko izaikietarik beste edozein, baldin eta dohaintzapeko ondasuna Bizkaian badago.
  - c) Administrazio eskudunak adierazpena eginda, ongileak edo herri onurakoak diren fundazio zein elkarteak, baldin eta sozietatearen egoitza Bizkaian badago; bai eta goi mailako irakastegiak ere, baldin eta jarduerak Bizkaian egiten badituzte eta, euren estatutuen arabera, irabazteko asmorik ez badute.
- E) Aurreko D) atalera bildu diren erakundeei egindako dohaintzetako kopuruen %20.

Hala D) atalean, nola E) atalean jasotako kenkariak egin ahal izango dira, dohaintzaren zenbatekoa 500.000 pezetatik gorakoa denean, baldin eta Bizkaiko Foru Aldundiaren Gobernu Kontseiluak hori ken daitekeela onesten badu. Kenkari horiek ezin eduki daitezke batera emariei dagozkienekin, ondasun eta kopuru bereberiei dagozkielarik.

3. Dohaintzan emandako kopuruen %25, baldin eta helburua ondoko jarduera eta egitarauak egitea bada:
- a) Estatuaren 1995erako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 30eko 41/1994 Legearen XI. eranskineko zerrendan dauden Espainiako Ondare Historikoko ondasunak artatu, konpondu eta zaharberritzea, ondoko taldeetara bilduta: I. Gizateriaren ondarekoak direlako adierazpena duten ondasunak. II. Espainiako katedralak. III. Kultur ondasunak.

- b) Laguntza ofizialeko proiektuak, Hirugarren Munduko herrialdeei laguntzekoak.

Kenkaria egin ahal izango da, baldin eta dohaintzapeko kopuruen hartzaileak ondoko erakundeak badira:

- a) Erregistro egokian inskribaturik dauden fundazioak eta herri onurako adierazpena duten elkarteak, baldin eta azaroaren 24ko 30/1994 Legearen ezarpen eremuaren barruan badaude.
- b) Estatuak, autonomi erkidegoak, toki korporazioak, beste foru aldundi batzuk, toki korporazioak, herri unibertsitateak eta beraiek atxikita dituzten ikastetxe nagusiak, ikerkuntzarako herri erakundeak, "Instituto Nacional de Artes Escénicas y de la Música", ICONA, eta autonomi erkidegoetan haren antzekoak diren erakundeak.
- c) Arau bidez ezartzen diren herri izaiki eta Administrazioaren autonomiadun erakundeak.
- d) Eliza Katolikoa eta espainiar estatuarekin lankidetzak akordioak sinaturik dituzten eliza, konfesio eta erlijio-erkidegoak.
- e) Espainiako Institutua eta bertan sartutako errege akademia ofizialak, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomi erkidegoetan "Real Academia Española"ren helburuak bezalatsukoak dituzten erakundeak.
- f) Espainiako Gurutze Gorria.
- g) Pertsona Minusbaliatuentzako Aurreneurrien eta Beraientzako Arretarako Errege Patronatua.
- h) "ONCE".

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

Zutabea: *Deskripzioa*. Egindako emaria zein den agertaraziko da.

Zutabea: *Emariaren zenbatekoa*. Egindako emariaren zenbatekoa jarriko da.

Zutabea: *Kenkariaren zenbatekoa*. Egindako emarietarik bakoitzari dagokion kenkariaren zenbatekoa ageriko da.

[871]. gakoan, [870]. gakoaren zenbatekoari %10 ezartzetik ateratzen den emaitza jasoko da. [873]. gakoan, berriz, [872]. gakoaren zenbatekoari %20 ezartzetik ateratzen den emaitza azalduko da. [875]. gakoan, bestalde, [874]. gakoaren kopuruari %25 ezartzetik ateratzen den emaitza ageriko da.

Zenbait kenkariren mugak

Bizitza aseguruaren primak, Inbertsioa etxebizitzan, Inbertsioa kultur intereseko ondasunetan eta Lehentasuneko jarduera eta egitarauak eta Emari edo donatiboak ataletan dauden kenkariaren oinarriak ezin du subjektu pasiboak likidatuko duen oinarriaren %30etik gorakoa izan

Gainera, Inbertsioa etxebizitzan atalean dauden kenkariak ezartzeko, beharrezkoa izango da subjektu pasiboari egiaztatzen zaion zenbatekoa handiagoa izatea, zergaldia amaitzean, zergaldiaren hasieran egiaztatutako balioa baino, gutxienez, egindako inbertsioen zenbatekoan. Horri dagokionez, ez dira kontuan

hartuko ondasunek zergaldian zehar izandako balio gehikuntzak edota urripenak, baldin eta ondasunok zergaldiaren amaieran zergadunaren ondarekoak izaten badiraute.

Kenkari horien guztien batura

[877]. gakoan, [801], [814], [819], [844], [854], [864] eta [876]. gakoan batura jarriko da.

INBERTSIOA JARDUERETAN (ZZ) EDOTA INBERTSIOA ZERGA-GARDENTASUNEN SOZIETATEETAN

Zer diren

Enpresa, lanbide edo arte jarduerak egiten dituzten subjektu pasiboek, atal honetan, inbertsioak jarriko dituzte, Sozietateen gaineko Zergan pizgarriak edo bultzagarriak dituztenean; edozelan ere, zerga horretan ezarritako kenkariaren tasa eta mugak zainduko dira. Pizgarri hauek ez zaizkie ezarritako enpresario edota profesionalei, baldin eta horiek euren jardueren etekin garbia zenbatespen objektiboaren sistemaz zehazten badute.

Atal honetan, zerga-gardentasunaren araubideko sozietateetako bazkideei egotzi behar zaizkien inbertsioen ziozko kenkariak ere jarriko dira.

Inprimakiaren 7. orrian dagoen W ataleko laukiak sailkapen bat egiten du kenkari eskubidea eman dezaketen inbertsio motekin:

A) Aurreko ekitaldietakoak:

Atal honetan adieraziko da zein den aurreko ekitaldietako arautegia, subjektu pasiboak erabiliko duena alegia; hori ezezik, ekitaldia eta erabiliko duen arautegia zehaztu beharko ditu. Kenkariak sartu ahal izango dira, 1992, 1993, 1994, 1995 eta 1996. urteetan egindako inbertsioengatik. Talde honetan, berriz, kenkarietan bi mota bereizten dira:

- a) Kuotaren gainean muga dutenak.
- b) Kuotaren gainean mugarik ez dutenak.

B) 1997ko ekitaldikoak:

Ekitaldi honetan zehar egindako inbertsioek bete beharko dute Sozietateen gaineko Zergari buruzko ekainaren 26ko 3/1996 Foru Arauak ezarritakoa. Talde honetan bi kenkari mota daude. Kasu honetan lau mota daude:

- a) Kenkariak, kuotaren gainean 100eko 40ko muga orokorra dutenak.

Kuota = Kuota osoa - (famili kenkariak + gaixotasun gastuen ziozko kenkaria + norberaren gastuen ziozko kenkariak + bizitza aseguruaren primen ziozko kenkaria + etxebizitzan egindako inbertsioaren ziozko kenkaria + kultur intereseko ondasunetan egindako inbertsioaren ziozko kenkaria + lehentasunekotzat aldarrikatutako jarduera eta egitarauen ziozko kenkaria)

Modalitatea	Portzentaia
- Inbertsioak esportazio jardueretan	25%
- Inbertsioak aktibo finko, material eta berrietan (IAFMB). Lurrak ez dira horretakotzat hartuko - Inbertsioak finantza errentamendua- ren araubidean. Eraikinak izan ezik - Inbertsioak informatikako erabileretan - Eskualdatzeko, birgaitu diren indus- tri pabiloien eskuraketa - Birgaitzeko, industri pabiloien esku- raketa - Industri pabiloien birgaikuntza - Inbertsioak ingurugiroa zaindu eta hobetzeko jardueretan eta energia aurreztekoetan	15%
- Inbertsioak aktibo finko, material eta berrietan (IAFMB). Lurrak ez dira horretakotzat hartuko - Inbertsioak finantza errentamendua- ren araubidean. Eraikinak izan ezik - Inbertsioak informatikako erabileretan - Eskualdatzeko, birgaitu diren indus- tri pabiloien eskuraketa - Birgaitzeko, industri pabiloien esku- raketa - Industri pabiloien birgaikuntza + - %5eko gehikuntza lan-kontratu muga- gabea duen batez besteko plantilan - Betekizuna: gehikuntzari hiru urtetan eutsi behar zaio	20%
- Inbertsioak espainiar zinematogra- fiako zein ikus-entzunezko ekoizpe- netan	10%
- Inbertsioak liburuen argitalpenean	5%
- Ikerketa eta garapeneko jarduerak (I+G)	- Baldin $\frac{\sum (I+G) 1995\text{eko urt.} + \sum (I+G)1996\text{ko urt.}}{2} \geq \sum (I+G) 1997\text{ko urt.}$ Kenkaria: $\%30 \times \sum (I+G) 1997\text{ko urtekoa}$ - Baldin $\frac{\sum (I+G) 1995\text{eko urt.} + \sum (I+G)1996\text{ko urt.}}{2} < \sum (I+G) 1997\text{ko urt.}$ Kenkaria $\%30 \times \sum (I+G) 1997\text{ko urt.} + \%20 \times \left[\frac{\sum (I+G) 1995\text{eko urt.} + \sum (I+G) 1996\text{ko urt.}}{2} \right]$

b) Kenkariak kuota gaineko mugarik gabe (%100 kuotaren gainean)

Kuota = Kuota osoa – (famili kenkariak + gaixotasun gastuen ziozko kenkaria + norberaren gastuen ziozko kenkariak + bizitza aseguruaren primen ziozko kenkaria + inbertsioak etxebizitzan egitearen ziozko kenkaria + inbertsioa kultur intereseko ondasunetan egitearen ziozko kenkaria + lehentasuneko jarduera eta egitarauen ziozko kenkaria)

Modalitatea	Portzentaia edo kopurua
- Lana sortzea, lan-kontratu mugagabearekin Betekizuna: gehikuntzari eutsi beharko zaio, kenkarirako eskubidea sortu zen ekitaldia itxi zen dataren ondorengo bi urteetan zehar	- 600.000 pezeta, pertsona eta urteko, lan-kontratu mugagabedun plantilaren batez bestekoaren gehikuntzagatik, aurreko ekitaldiari dagokiolarik ($\Delta PB1$) Kenkaria = $\Delta PB1 \times 600.000$
	$\updownarrow$ Batera egin ezin daitezkeen kenkariak
- Gutxienez, lanaren denbora %10ean laburtuko da eta, aldi berean, plantila %10 gehituko da Betekizuna: konpromisoa hartu beharko da lan denboraren laburpenari eta plantilari hiru urtetan eusteko	- Amortizazio askatasuna - %35: <ul style="list-style-type: none"> • Inbertsioa aktibo finko, material eta berrietan • Inbertsioak finantza errentamenduaren araubidean • Inbertsioak informatikako erabileretan • Industri pabiloien eskuraketa, beraiek birgaitzeko • Birgaitu diren industri pabiloien eskuraketa, beraiek eskualdatzeko • Industri pabiloien birgaikuntza - 750.000 pezeta, pertsona eta urteko, lan-kontratu mugagabedun plantilaren batez bestekoaren gehikuntzagatik, aurreko ekitaldiari dagokiolarik ($\Delta PB2$) Kenkaria = $\Delta PB2 \times 750.000$
- Lanaren sorkuntza, lan merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten taldeetako pertsoneri dagokiolarik	a) 1.100.000 pezeta, pertsona eta urteko, lan-kontratu mugagabedun plantilaren batez bestekoaren gehikuntzagatik, aurreko ekitaldiari dagokiolarik ($\Delta PB3$) Kenkaria = $\Delta PB3 \times 1.100.000$ b) Lanaren denbora, gutxienez, %10 laburtzen bada eta plantilaren gehikuntza %10ekoa bada, orduan, kenkaria 1.250.000 pezetakoa izango da, pertsona eta urteko, lan-kontratu mugagabedun plantilaren batez bestekoaren gehikuntzagatik, aurreko ekitaldiari dagokiolarik ($\Delta PB4$) Kenkaria = $\Delta PB4 \times 1.250.000$
- Lanaren sorkuntza, lan-kontratu mugagabearekin; eta lanaren sorkuntza, lan merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten taldeetako pertsoneri dagokiolarik	a) Kenkaria = $\Delta PB1 \times 600.000 + \Delta PB3 \times 1.100.000$ b) Lanaren denbora %10 baino gutxiago laburtzen bada, eta plantilaren gehikuntza %10ekoa bada Kenkaria = $\Delta PB2 \times 750.000 + \Delta PB4 \times 1.250.000$

Modalitatea	Portzentaia edo kopurua
-Lanbide prestakuntzarako gastuak (LPG)	- Baldin
	$\frac{\sum \text{LPG 1995eko urtek.} + \sum \text{LPG 1996ko urtek.}}{2} \geq \sum \text{LPG 1997ko urtek.}$
	Kenkaria = %10 x LPG 1997ko urtekoa
	- Bldin
	$\frac{\sum \text{LPG 1995eko urtek.} + \sum \text{LPG 1996ko urtek.}}{2} < \sum \text{LPG 1997ko urtek.}$
	Kenkaria=
	$\%10 \times \sum \text{LPG 1996ko urt.} + \%15 \times \left[\frac{\sum \text{LPG 1995eko urt.} + \sum \text{LPG 1996ko urt.}}{2} - \sum \text{LPG año 1997} \right]$

Ezartzeko mugak eta hurrenkera

Jardueretako inbertsioaren ziozko kenkariaren hurrenkera eta mugak jarraian ezarriko dira:

1. Aurreko araubideetako kenkariak ezarriko dira, baldin eta muga badute kuota-ren gainean, baina beraien arautegietan ezarritako muga zainduko da.
2. Kenkariak zenbatuko dira; eta ondorik 1997. urteko kuotak ezarri ahal izango dira, baldin eta beraiek muga badute kuotaren gainean; hala ere, ezin da gainditu kuotaren gaineko %40ko baterako muga.
3. Jarraian, kuotaren gainean mugarik ez duten kenkariak ezarriko dira; kenkariok aurreko ekitaldietakoak izan behar dute.
4. Azkenik, kuotaren gainean mugarik ez duten baina aurreko ekitaldietatik datozen kenkariak ezarriko dira.

1997. urteko kenkariak, kuota nahikoa ez izateagatik egin ez baitziren, ondorengo zergaldietan zehar egin ahal izango dira; zergaldiok segidako bost urteetan amaituko dira, salbu eta esportazio jardueren ziozko kenkariari dagokiona, hori egin ahal izango baita segidako ondorengo lau urteetan.

ZELAN BETE BEHAR DEN PFEZ'1997 INPRIMAKIA

1. Aurreko ekitaldien atala

"Araubidea"ren zutabeko M laukitxo. 1997an erabili diren kenkariak arautzen dituen araubidea jarriko da, baldin eta kenkariok aurreko ekitaldietakoak izan eta muga badute kuotaren gainean.

"Araubidea"ren zutabeko MG laukitxo. 1997an erabili diren kenkariak arautzen dituen araubidea jarriko da, baldin eta kenkariok aurreko ekitaldietakoak izan eta mugarik ez badute kuotaren gainean.

Zutabea: *Aurreko ekitaldietatik dagoen saldoa*. Zutabe honetako laukitxoetan, aurreko ekitaldietatik etorri baina ezartzeko dagoen saldoa jarri beharko da.

Zutabea: %. Kenkariaren portzentaia jarriko da.

Zutabea: *Kuotaren muga (%)*. Kenkariak kuotaren gainean duen muga jarriko da, portzentaia gisa adierazita.

Zutabea: *Ekitaldi honetan ezarria*. Ekitaldi honetan ezarri den kenkariaren zenbatekoa jarriko da.

Zutabea: *Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa*. Ondorengo ekitaldietan egiteko utzi den kenkariaren saldoa agertuko da.

Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa = Aurreko ekitaldietatik dagoen saldoa - Ekitaldi honetan ezarria

2. 1997ko inbertsioak: aktibo finko berriak eta beste batzuk

Zutabea: *Inbertsioaren zenbatekoa*. Egindako eta ken litekeen inbertsioaren zenbateko osoa jarriko da.

Zutabea: %. Kenkariaren portzentaia jarriko da; izan ere, ken litekeen portzentaia da.

Zutabea: *Kenkariaren zenbatekoa*. Inbertsioen eta enplegu sorkuntzaren kenkariaren zenbateko osoa jarriko da.

Zutabea: *Kuotaren muga (%)*. Kenkariak kuotaren gainean duen muga jarriko da, portzentaia gisa adierazita.

Zutabea: *Ekitaldi honetan ezarria*. Ekitaldi honetan ezarri den kenkariaren zenbatekoa jarriko da.

Zutabea: *Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa*. Ondorengo ekitaldietan egiteko utzi den kenkariaren saldoa gertuko da.

Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa = Kenkariaren zenbatekoa - Ekitaldi honetan ezarria

[915]. laukitxoa = [886]. laukitxoa + [889]. laukitxoa + [892]. laukitxoa + [895]. laukitxoa + [899]. laukitxoa + [903]. laukitxoa + [907]. laukitxoa + [910]. laukitxoa + [913]. laukitxoa

GAINERAKO KENKARIAK

1. SOZIETATEEN DIBIDENDUAK

Kenkari hau ezartzeko, ikus jarraibideen gidaliburu honetako III. kapituluaren lauki erantsia, higitkorren kapitalaren etekinei dagokiena. [930]. gakoan, zenbateko bat jarriko da; zenbateko hori, berriz, honelaxe lortuko da: kasuan-kasuan dagoen portzentaia ezarriko zaio subjektu pasiboak zergaldian zehar hartutako dibidenduaren zenbateko osoari. Eta emaitza hori jarriko da.

Honako hauek hartuko dira dibidendutzat kenkari hauek egin ahal izateko bakarrik: batzetera joateagatiko primak eta, oro har, subjektu pasiboak jasotzen dituen hartukizun guztiak, baldin eta azkenok badatoz hark edozein erakunderen beraren fondoetan duen partaidetzatik, esangura hertsian dibidenduak izan barik.

Kenkaria egin ahal izateko, honako hauek behar dira:

- a) Dibidenduak banatuak dituen sozietatearen egoitza espainiar lurraldean izatea, eta
- b) Mozkina banatua duen sozietateak, Sozietateen gaineko Zergan, ez salbuespen, ez gutxipen barik, zerga ordaindu izana.

Honi dagokionez, honako hauek ez dira gutxipen edo hobaritzat hartuko:

- Sozietate ordaintzaileak atzerrian ordainduak dituen zergen zioz, kuotatik egin beharreko kenkariak.
- Lurraldearen zioz, araubide berezietatik bakarrik etortzen diren kenkariak.
- Sozietateen gaineko Zergan ezarritako inbertsio eta enplegurako pizgarrien araubidetik etortzen direnak.
- Errentak atzerrian lortzen dituzten sozietateen mozkinen zatia, nazioartean zergapean bi bider ez jartzeko dauden hitzarmenetan ezarritakoaren arabera, errenta horiek Zergatik salbuetsi behar direnean.

Kasu bereziak:

- *Sozietate gardenak.* Sozietate garden batek subjektu pasiboari egotzi dion zerga oinarritik, hark hartutako dibidenduei dagokien zatiak kenkari honetarako eskubidea emango du, baldin eta ordaintzaileak Sozietateen gaineko Zergan hobari edo gutxipenik gabe zerga ordaindu duten sozietateak badira.

2. HIRILURREN BALIOAREN GEHIKUNTZAREN GAINEKO ZERGA KO KUOTAREN %75

[931]. gakoan, Hirilurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergako kuotarengatik, zergaldian ordaindutako zenbatekoaren %75 jarriko da, baldin eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren menpean benetan dagoen ondare gehikuntza batetik badator.

3. CEUTA ETA MELILLAKO ETEKINAK

[932]. gakoan, egoitza Ceuta, Melilla edota euren dependentzietan duten erakunde juridikoen baloreetatik datozen etekinei edota ondare gehikuntzei dagokien kuota osotik, [709] ala [754]. gakoetatik, proportzioaren arabera, dagokion zatiaren %50 jarriko da. Likidatuko den oinarri positiboa dagoenean bakarrik, egin ahal izango da kenkari hau.

4. NORBERAK EGIN DITZAKEEN ATXIKIPENAK

[933]. gakoan, salbuespenik izateagatik, subjektu pasiboak benetan egin ez dituen eta, beraz, kontura sarrerarik egin ez duelako, ezin itzul daitezkeen atxikipenen zatia jarriko da.

Horrela gertatzen da, Kapitalaren Errenten gaineko antzinako Zergan %95eko salbuespena zuten sozietateek ordaindutako higikorren kapitalaren etekinak direnean, sozietate horiek aldi baterako oraindik badaukate araubide bat, zeinek etekinen gainean %1,2ko atxikipena egitea baitakar (Kapitalaren Errenten gaineko antzinako Zergako %24ko tasa, %95ean salbuespena), ken daitezkeen atxikipena %24koa izango da. Subjektu pasiboari benetan egindako atxikipena %1,2koa denez, eta higikorren kapitalaren atxikipenei dagokien [86]. gakoan kenduko denez, "norberak egin dezakeen" atxikipena itzuli behar ez den kenkari eskubidepeko %24ren eta gorako %1,2ren arteko kendura izango

Atxikipen eraginkorra = $0,05 \times 0,24 = 0,012$ ➔ Atxikipen eraginkorra = $0,012 \times 100 = \%1,2$

Norberak egin ditzakeen atxikipenak = $0,95 \times 0,24 = 0,228$ ➔ Norberak egin ditzakeen atxikipenak = $0,228 \times 100 = \%22,8$

5. LAN ETEKINAK

Subjektu pasiboek kenkari hau egiteko eskubidea izango dute, baldin eta norberaren lanaren etekinak hartzen badituzte, eta hartzeagatik beragatik bakarrik dute eskubide hori. Hau da, kenkari hau egiteko, nahikoa da aitortpenaren A atala bete behar izatea edo F atala, azken kasu honetan, errenta irregularraren jatorria norberaren lana izan bada.

Kenkari honen zenbatekoa zehazteko, gauza bi hartuko dira kontuan: 1) norberaren lanaren etekin garbien euren zenbatekoa, eta 2) gainerako etekin garbien zenbatekoa.

a) Subjektu pasiboaren norberaren lanaren etekin garbiak 1.971.000 pezeta edo gutxiagokoak badira, eta gainerako etekin garbiak, besteren menpeko lanekoak ez direnak, 2.000.000 pezeta baino gutxiagokoak badira, honako kenkari hau egingo da:

Lehenengo kasua:

Norberaren lanaren etekin garbiak 1.071.000 pezeta edo gutxiagokoak badira, kenkaria 72.000 pezetakoa izango da.

Bigarren kasua:

Norberaren lanaren etekin garbiak 1.071.001 eta 1.971.000 pezetan bitartean badaude, kenkaria ondorengo formula erabiltzetik ateratzen den emaitza izango da:

$K = 72.000 - [(NLEG - 1.071.000) \times 0,05]$, bertan:

K: egin behar den kenkariaren zenbatekoa dela. NLEG: norberaren lanaren etekin garbiak direla.

- b) Subjektu pasiboak betetzen ez baditu aurreko a) letran adierazitakoaren arabera kenkaria egiteko betekizunak, orduan, 27.000 pezetako kopurua kenduko da.
- c) *Zerga batera aitortzea aukeratzen denean*, kenkaria honako emaitza hau izango da: 27.000 pezeta famili unitatearen barruko norberaren lanaren etekinen har-tzaileen kopuruaz biderkatzetik ateratzen dena.

[934]. gakoan, honengatik egin daitekeen kenkariaren zenbatekoa jarriko da.

KENKARI GUZTIEN BATURA

Kenkari guztien batura [935]. gakoan jarriko da, eta Kenkari horien guztien batura [877]. gakoaren zenbatekoaren eta Inbertsioa jardueretan [915] eta Gainerako kenkariak [930].etik [934].erakozen zenbatekoen arteko batura izango da.

DIFERENTZIA

[709] ala [754]. gakoaren kuota osoari [935]. gakoaren kenkari guztiak kenduko zaizkio; eta kendura hori [940]. gakoan jarriko da.

KENKARIA, NAZIOARTEAN ZERGAPEAN BI BIDER JARTZEAGATIK

Subjektu pasiboaren sarreraren artean, atzerrian norberak duen zerga batengatik kargaturik egon diren etekinak edota ondare gehikuntzak daudenean, atal hone-tan, ondorengo kopuru bietarik txikiena kendu ahal izango da:

- a) Atzerrian etekin edo ondare gehikuntza horiengatik ordaindutako zergaren zen-batekoa, edo
- b) Kargaren benetako batez besteko tasa, bi dezimal birekin adierazita, atzerrian kargatu eta likidatuko den oinarriaren zatiari ezartzetik ateratzen den zenbate-koa. Horri dagokionez, kargaren benetako batez besteko tasa honelaxe lortuko da: kuota likidoa zati likidatuko den oinarriaz egingo da; zatidura hori 100ez bi-derkatuko da eta horixe da tasa.

$$\frac{\text{Kuota osoa (709 ala 754) - Kenkariaren batura (915)}}{\text{Likidatuko den oinarria guztira (662)}} \times 100$$

Kendu behar den zenbatekoa [950]. gakoan jarriko da.

ONUREN GALERAREN ZIOZKO GEHIKUNTZA

[951]. gako honetan, aurreko ekitaldietan egindako inbertsioengatik kenkari legez kendu diren zenbatekoak jarriko dira, baldin eta haiek bete beharko zituzten baldintzetarik baten bat ez betetzeagatik, kendutako kopuruak sartu behar badira. Gako hau erabiltzeko adibide bat hau da: etxebizitza kontuek, edo kapital geroratua- ren aseguru mistoko kontratuen zioz ordaindutako bizitza aseguruen primek bete behar dituzten baldintzak ez betetzea.

KUOTA LIKIDOAREN ZEHAZTAPENA

Honela lortuko da: [940]. gakoaren zenbatekoari [950]. gakoarena kenduko zaio, eta kenketa horren emaitzari [951]. gakoaren zenbatekoa batuko zaio. Ateratzen den kopurua [955]. gakoan sartuko da.

ATXIKIPENAK ETA KONTURA EGINDAKO SARRERAK

1. *Norberaren lanaren atxikipenak + Gauzazko ordainketen konturako sarrerak*

Atal honetan, norberaren lanaren etekinengatik, diruzko ordainketa edota gauzazko ordainketen ganean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira, baldin eta aitortenaren inprimakiaren A ataleko [2], [17], [32], [47], [3], [18], [33], [48], [6], [21], [36] eta [51]. gakoetan, hurrenez hurren, agertarazi badira. Batura osoa [960]. gakoan adieraziko da.

2. *Higikorren kapitalaren atxikipenak + Konturako sarrerak*

Atal honetan, higikorren kapitalaren etekinengatik, diruzko ordainketa edota gauzazko ordainketen ganean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira, baldin eta beraien batura osoa aitortenaren inprimakiaren B ataleko [86]. gakoan agertarazi badira. Zenbateko hori atal honetako [86]. gakora eroango da.

3. *Atxikipenak lanbide eta enpresa jardueretan*

Atal honetan, lanbide edo arte jarduerak egitetik datozen etekinengatik, diruzko ordainketa eta gauzazko ordainketen ganean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira.

Era berean, atal honetan, higikorren kapitalaren etekinengatik, diruzko ordainketa edota gauzazko ordainketen ganean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira, baldin eta etekin horiek sortarazi dituzten kapitalak subjektu pasiboaren enpresa jardueren menpean badaude.

Atxikipen horien guztien zenbatekoa eta, egonez gero, kontura egindako sarrerena [961]. gakoan jarriko dira.

4. Etekin irregularren atxikipenak

Atal honetan, subjektu pasiboak eskudiruz zein gauzaz hartutako etekin irregularren gainean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira. Atxikipen horien zenbateko osoa eta, honelakorik dagoenean, kontura egindako sarrerena [962]. gakoan jarriko dira.

5. Sarien gainean kontura egindako sarrerak

Atal honetan, joko, lehiaketa, zozketa edota ausazko konbinazioetan parte hartze-agatik, diruz edota gauzaz hartutako sarien gainean egindako atxikipenak eta konturako sarrerak kenduko dira.

Atxikipen horien guztien zenbatekoa eta, egonez gero, kontura egindako sarrerena [963]. gakoan jarriko dira.

6. Atxikipenak zerga-gardentasunean

Atal honetan, zerga-gardentasunaren araubideko sozietateei egindako atxikipen-tarik eta konturako sarreretarik, eta bazkide bakoitzari sozietate gardenak Sozietateen gaineko Zergaren zioz ordaindu eta sozietatearen estatutuen eta, bestela, sozietateren kapitalean duen partaidetzaren ginoan, egotzi behar zaion zatiaren batura osoa aitortpenaren inprimakiaren E ataleko [174]. gakoan agertarazi bada. Zenbateko hau atal honetako [174]. gakora eroango da.

7. Zatikako ordainketak

Atal honetan, 1997ko ekitaldian egin diren zatikako ordainketen zenbateko osoa kenduko da, eta [964]. gakoan jarriko, baldin eta haiek enpresa, lanbide edo arte jarduerak egitetik badatoz.

Lerroa: "Atxikipenak, konturako sarrerak eta zatikako ordainketak guztira (Kontura egindako sarrerak)". [965]. gakoan, kontzeptu horiengatik dauden [960], [86], [961], [962], [963], [174] eta [964]. gakoan baturaren zenbatekoa jarriko da.

DIFERENTZIAZKO KUOTAREN ZEHAZTAPENA

Diferentziazko kuota [955]. gakoaren kuota likidoaren eta [965]. gakoaren konturako sarreraren arteko kendura izango da. Emaizta [970]. gakoan jarriko da.

Eragiketa horren emaitza negatiboa bada ([965]. gakoa > [955]. gakoa), eroan emaitza hori [985]. gakora, eta hartu kontuan itzuli behar den zenbatekoak ezin duela inoiz [965]. gakoan aditzera emandakoa baino handiagoa izan.

8/88 FORU ARAUTIK EGITEKO DAGOEN ZERGA-KREDITUA, 1997AN ERABILIA

Aurreko ekitaldietan nahikoa kuotarik egon ez delako, egin barik gelditu diren kopuruak euren jatorriko ekitaldiaren laukitxoan jarriko dira, baldin eta ekitaldi honetan kendu nahi badira.

Lerroa: "Lehendik zeuden eta ekitaldian erabili diren kredituak guztira". [975]. gakoan, 1991, 1992 eta 1993ko ekitaldietako kredituen batura jarriko da, baldin eta kreditu horiek konpentsatzen badira, eta euri dagozkien laukitxoetan agertarazi badira.

PERTSONA FISIKOEN ERRENTAREN GAINEKO ZERGAKO ZERGA ZORRAREN LORPENA

1. *Diferentziazko kuotatik* ([975]. gakoa), *zerga-kredituen ziozko kenkarien batura* ([970]. gakoa) kenduko da.
2. Honela lortutako diferentzia [980]. gakoan emango da aditzera.
3. [980]. gakoan aditzera emandako zenbatekoa [982]. gakora eroango da, behar denean, *berandutza korrituen* [981]. gakoaren zenbatekoan gehituta.
4. Likidazioa sartzekoa ateratzen bada, honako aukera hauek daude:
  - a) *Zerga zorra guztira* [982]. gakoaren zenbateko osoa aitortpena aurkezten deneantxe sartzea edo
  - b) Aitortpena aurkezten denean, [983]. gakoaren zenbatekoa, [982]. gakoaren gainean %60 ezartzetik ateratzen den emaitza dena, sartu eta gainerako %40, 1998ko azaroaren 10era bitartean sartuko da. Bigarren aukera honetarako, nahitaezkoa da aitortpena arauzko epearen barruan aurkeztea.
5. Aukeratu duzun zenbatekoa [984]. gakora eroango da, eta ezarritako epeen barruan sartu beharko da.

PFEZ 1997ko INPRIMAKI ERRAZTUA

Bizkaiko Foru Aldundia

Ogasun eta Finantza Saila

Diputación Foral de Bizkaia

Departamento de Hacienda y Finanzas

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga 1997 Erraztua		100
Altorpen - Likidazioa		

Marra lodiegia duen laukia identifikazio etiketa jartzeko dago. Ez baduzu horrelako etiketarik, jarri zeure datuak atal hauetan										Bete itzazu beti datu hauek:				
Altortzailea	IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena						Jaioturtea	Elbarria			
	Zerga-egoliza (sartu etxe-multzoko zenbakia, baldin eta baduzu)					Etxe zk.	Solairua	Aldea	Telefonoa					
	Udalerría	Posta kodea	Probintzia								Egoliza atzerrian baduzu			
	Helbideraketa egiteko finantza erakundea, zerga sartu edo itzultzeko					Egiaztatu kontuaren datu guztiak zuzen beteta daudela					987 jarri E			
Ezkontidua	IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena						Jaioturtea	Elbarria			
	Banku edo Aurrezki Kutxa										Sukurtsalaren zk.	KD	Kontuaren zk.	Ezkontabea Bestelakoa

Oharra: atal hau derrigorrez bete behar da (Markatu X batez zuri dagoekin zerga ordainkera)													
Zerga Ordainkera	Famili unitatearen zerga ordainketa		Banakakoa		988	Araubide ekonomikoa	Bizkaiko foru komunikazioa	991	Zergadunen zatikapena	Hasiera eguna	97/		
			Baterakoa		989		Irabazpidezko sozietatea	992		Ondasun banantzea	993	Zergaldia amaitzen den eguna	97/
	Famili unitateak kanpoko subjektu pasiboa				990		Beste batzuk	994		Egun kp.		995	

Famili unitatearen iketak ematen eskatzen direnak	IFZ	GK	Deiturak eta izena		Ahaldetasuna	Jaioturtea	Elbarria
		1. S-A					
		2. S-A					
		3. S-A					
		4. S-A					
Gainerako hementiak							

Ordezbarria	IFZ	Deiturak eta izena edo sozietatearen izena					
	Egoliza	Etxe zk.	Udalerría	Posta kodea	Telefonoa		

Zerga zortza	Sartu beharrekoa (ikus jarraibideak)						
	982						
	Zure aitortpenak dirua sartzeko eman badu, jarri "X" zuk aukeratu duzun aukeran:						
	Zorren bigarren epea helbideratzea. Jarri "X" zuk aukeratu duzun aukeran:						
BAI, zorren bigarren epea helbideratu nahi dut (zorrenen %40):				996		%40	982
EZ dut, zorren bigarren epea helbideratu nahi (zorrenen %40):							
Itzuli beharrekoa (ikus jarraibideak)							
985							

Data eta sinaturak	Data, eta aitortzailearen eta ezkontidearen sinadura		Zerga esteipena	Erlijio xedeetarako edo beste batzuetarako dagoen zerga esteipena, 1997koa dena, honako honetarako eman nahi dut:			
				A) Eliza katolikoaren laguntza ekonomikorako ..... B) Gizarte intereseko beste xede batzuetarako			
				Aukera adierazten ez denean, (B) emango da hautatuz.			

Sarrera frogagiria	Kargu taloia			
	Zigilu eta sinadura	Erakundearen gakoa	Data	Zenbatekoa

IFZ		Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena		1997	
A		Norberaren lanaren etekinak							
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	1	16		31		46			
Atxikipenak.....	2	17		32		47			
Lang. jasan konturako sarrerak.....	3	18		33		48			
Diru-sarrerak	4	19		34		49			
Gauzako ordainsariak	5	20		35		50			
Lang. jasan gabeko kont. sarre.....	6	21		36		51			
Sarrera osoak	7	22		37		52			
Sindikatuaren kuotak	8	23		38		53			
Gizarte Segurantza	9	24		39		54			
Lan harreman bereziak	10	25		40		55			
Minusbaliatuak (%15)	11	26		41		56			
Sarrera osoen %5	12	27		42		57			
Gastuak guztira	13	28		43		58			
Enguraren ekarpena BGAE eta Pibentzi	14	29		44		59			
Etekin garbia	15	30		45		60		61	
B		Higikorren kapitalaren etekinak							
				Atxikipenak/Konturako sarrerak		Sarrerak			
Dibidenduak, sozietateen mozkinetako partaidetza		75		76		76			
Obligazio, bonu eta etekin inplizituen eta abarren korrituak		77		78		78			
Ageriko, aurreziko eta eperako k/k.en korrituak, eta gordailu ziurtagirienak		79		80		80			
Higikorren kapitalaren beste etekin batzuk		81		82		82			
Gauzako ordainsariak ([83] ko zenbateko sarreren zutabea zenbaki berekora erango da)		83		83		84			
Gauzako ordainsarien konturako sarrerak		83		83		83			
Atxikipenik gabeko etekinak		85		85		85			
Atxikipenak / Konturako sarrerak guztira eta Sarrerak		86		87		87			
Administrazio eta zaintza gastuak		88		88		88			
Kendu litezkeen beste gastu batzuk		89		89		89			
Gastuak guztira [88] + [89]		90		90		90			
Aurretzako etekin garbia [87] - [90]		91		91		91			
Etekin garbi txikitua: [91] - 29.000 pts.								92	
C		Higiezinaren kapitalaren etekinak							
Datuak		Oihko etxebizitza		Beste higiezin batzuk		Errentaturiko higiezinak			
Higiezinaren kopurua	100		106		111				
Sarrerak	101		107		112				
Ondasun Higiezinaren gaineko Zergako kuota eta erretekuak	102		108		113				
Etxebizitzan inbertituriko besteren kapitalen korrituak	103				114				
Kendu litezkeen beste gastu batzuk					115				
Kendu litezkeen gastuak guztira	104		109		116				
Etekin garbia	105		110		117				
Etekin garbia guztira [105] + [110] + [117]								118	
G		Ondare gehikuntza eta urripen erregularrak							
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	255	265		275		285			
Gakoa	256	266		276		286			
Besterentze balloa (a)	257	267		277		287			
Eskuraketa balloa (b)	258	268		278		288			
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	259	269		279		289			
Titulartasunaren portzentiala ...	263	% 273		% 283		% 293		%	
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	264	274		284		294			
Urripen erregular garbia (UEG), g < 0 bada	295			Gehikuntza erregular garbia (GEG), g > 0 bada	296			296	
J		Konpentsatu gabe dauden ekitaldiko kopurua							
Ekitaldiko urripen erregular garbia								600	
K		Zerga oinarri erregularra guztira [61] + [92] + [118] + [296]							
								610	

IFZ		Lehen deltura		Bigarren deltura		Izena		1997			
Txiki-penak	BOAE eta plazaratzeak	Erakundearen IFZ		Part./Baz. (A, E, 1. S-A, 2. S-A)		Ekarpena		Ekarpen txikitua			
		625	626	627	628						
	629	630	631	632							
	Montepio Multiplikatibak	Erakundearen IFZ		Ekartea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)		Ekarpena		Ekarpen txikitua			
		633	634	635	636						
	637	638	639	640							
Kompetentzia-pentsioak		Izena	Hartzailearen IFZ		Zenbatekoa		641				
Txiki-penak guztira $628 + 632 + 636 + 640 + 641$								642			
Likidatuko den oinarri erregularra $610 - 642$								643			
N Zerga banaka aurkeztea aukeratu bada					O Zerga batera aurkeztea aukeratu bada						
Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua					Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua						
Diru-kopuru honetaraino 675					Diru-kopuru honetaraino 720						
Gainerakoa ..... % ..... (e)(a)n 676					Gainerakoa ..... % ..... (e)(a)n 721						
Batura 677					Batura 722						
Gutxipena 678											
Diferentzia 679											
Kuota osoa guztira 709					Kuota osoa guztira 754						
Kuotatikako kenkariak											
Ondorengo ezkongabeak (ikus jarraibideak) 775											
932.820 pta.-tik beherako sarrerak dituzten aurrekoak (16.500 edo 32.900 pta.) 776											
65 urtekoa edo zaharragoa den subjektu pasibo bakoitza (16.000 pta.) 777											
Itsu, mutilatu, elbarri fisiko zein psikiko bakoitza (56.000 pta.) 778											
Gaitotasun gastuak (%15) 791											
Zenbatekoa											
Ohiko etxebizitzaren alogera (%15. ikus jarraibideak) 795											
Errentatzailearen izena 797											
Errentatzailearen IFZ 798											
Umeak zaintzeagatik dauden gastuak (%15. ikus jarraibideak) 799											
Pentsiodunak (15.000 pta. ikus jarraibideak) 800											
Kapital geroratuaren aseguru mistoko kontratuak 814											
Ken litezkeen beste aseguru kontratu batzuk 819											
Ohiko etxebizitzaren erosketa / birgaikuntza (%15) 832											
Erosketa balioa ..... 828 Data 827											
Beste etxebizitza baten erosketa / birgaikuntza (%10) 840											
Erosketa balioa ..... 836 Data 835											
Etxebizitza konturako ekarpenak (%15) 843											
Inkiera data 841											
Emari edo donatiboak (ikus jarraib.) %10 870 %20 872 %25 874 876											
Sozietateen dibidenduak (ikus jarraibideak) 930											
Lurren Baloaren Gehikuntzaren gaineko Zergako kuotak (%75) 931											
Norberak egin ditzakeen atxiki-penak 933											
Lan etekinak (ikus jarraibideak) 934											
Kenkari guztien batura 935											
Diferentzia $709 - 935 = 935$ 940											
Aurreko urteetako inbertsio kenkarien ondoriozko onuren galaren ziozko gehikuntza 951											
Kuota likidoa $940 + 951 = 951$ 955											
Atxiki-penak eta konturako sarrerak											
Norberaren lanaren atxiki-penak + Gauzako ordainsarien konturako sarrerak 960											
HGJkorren kapitalaren atxiki-penak + Konturako sarreak 86											
Sarien gainean kontura egindako sarrerak 963											
Atxiki-penak eta konturako sarrerak guztira 965											
Itzultekoa gertatzen bada											
Itzuli beharrekoa $955 - 965 = 985$											
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; height: 30px; vertical-align: middle;">985</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> </table>										985	
985											
Itzulketaren zenbatekoak ezin izango du 965 gakoan azaldutakoa gainditu											
Diferentzia $955 - 965 = 980$ 980											
Berandutza korrituak 981											
Zerga zorra guztira $980 + 981 = 981$ 982											
Lehen epea (982 ren %60) 983											
Sartu beharrekoa (982 ala 983) 984											

IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena	1997
-----	---------------	------------------	-------	------

Eranskina: identifikazio etiketaren datuen aldarazpena

Identifikazio etiketan dauden datuetarik bat edo batzuk ez badaude zuzen, edo aldarazi nahi badituzu edo Administrazioak daturen bat jarri ez badu, bete ezazu zuzen ez dagoenaren, aldarazi nahi duzun edo jarri ez den datuaren tartea

Aitortzailea (NANaren fotokopia nahitaez aurkeztu beharko du)				
Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena
IFZ <input type="text"/>				

Zerga-egoitza						
Atal hau bete beharko duzu: - Baldin eta zerga-egoitza aldatu baduzu edo - Baldin eta datuak zuzen ez badaude edo jarri ez badira identifikazio etiketan.						
Zerga-egoitza (artu etxe-multzoko zenbakia, baldin eta baduzu)				Etxe zk.	Solairua	Aldea
Udalerrria		Posta kodia		Probintzia		

Finantza erakunde baten helbideratzeko kontua														
Datu hauek bete beharko dituzu: - Baldin eta zuk aukeratu duzun helbideraketa kontua bat ez badator identifikazio etiketan dagoenarekin. - Baldin eta datu bat edo batzuk zuzen ez badira ageri edo jarri ez badira identifikazio etiketan.														
<table border="0"> <tr> <td>Banku edo Aurrezki Kutxa</td> <td>Sukurtsalaren zk.</td> <td>KD</td> <td>Kontuaren zk.</td> <td>Aitortzailearen sinadura</td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>				Banku edo Aurrezki Kutxa	Sukurtsalaren zk.	KD	Kontuaren zk.	Aitortzailearen sinadura	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Banku edo Aurrezki Kutxa	Sukurtsalaren zk.	KD	Kontuaren zk.	Aitortzailearen sinadura										
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>										
Atal hau bete baduzu, bigarren epearen sarrera edo itzulketak, zerga honen zioz egindako emaitzaren arabera, kontu berean helbideratuko da. Era berean, datu hauek identifikazio etiketetan daudenak izango dira: izan ere, etiketek Administrazioak bidaliko ditu ondorengo urteetan, zuk beste aldaketa batzuk egiteko eskatzen duzunean izan ezik.														

Ezkontidea (NANaren fotokopia nahitaez aurkeztu beharko du)				
Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena
IFZ <input type="text"/>				

Oharra: eranskin honetako ataletarik baten bat bete baduzu, ez ahaztu identifikazio etiketa erantsi behar duzula inprimaki honen 1. orrialdean horretarako dagoen tartean. Izan ere, horrelaxe bakarrik jakin ahal izango dugu zeintzuk diren aldarazi nahi dituzun datuak.

PFEZ 1997ko INPRIMAKI ARRUNTA

Bizkaiko Foru Aldundia

Ogasun eta Finantza Saila

Diputación Foral de Bizkaia

Departamento de Hacienda y Finanzas

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga 1997 Arrunta

100

Likidazio zk.

Aitorpen - Likidazioa

Marra lodiegia duen laukia identifikazio etiketa jartzeko dago. Ez baduzu horrelako etiketak, jarri zure datuak atal hauetan										Bete itzazu beti datu hauek:									
Aitorzailea	IFZ	Lehen deltura			Bigarren deltura			Izena			Jaioturtea	Elbarria							
	Zerga-egoliza (sartu etxe-multzoko zenbakia, baldin eta baduzu)										Etxe zk.	Solaria	Aldea	Telefonoa					
	Udalerría				Posta kodea			Probintzia			Egoliza atzerrian baduzu								
	Helbideraketa egiteko finantza erakundea, zerga sartu edo itzultzeko										987	jarri E	E. zibila						
Ezkontidea	IFZ	Lehen deltura			Bigarren deltura			Izena			Jaioturtea	Elbarria							
	Banku edo Aurraski Kutxa										Sukurtsalaren zk.		KD	Kontuaren zk.		Egiaztatu kontuaren datu guztiak zuzen beteta daudela		Ezkongabea	
Oharra: atal hau derrigorrez bete behar da (Markatu X batez zuri dagoelarik zerga ordainkera)										Bizkaiko foru komunikazioa Irabazpidezko sozietatea Ondasun banantzea Beste batzuk		991 992 993 994	Zergadilaren zatikapeana Hasiera eguna 97 / ..... / ..... Zergaldia amaitzen den eguna 97 / ..... / ..... Egun kp. 995						
Zerga Ordainkera	Famili unitatearen zerga ordainketa { Banakakoa Baterakoa			988	989	Araubide ekonomikoa		Bizkaiko foru komunikazioa Irabazpidezko sozietatea Ondasun banantzea Beste batzuk		991	992	993	994	Zergadilaren zatikapeana		Hasiera eguna 97 / ..... / ..... Zergaldia amaitzen den eguna 97 / ..... / ..... Egun kp. 995			
Famili unitatearen kideak, konjar osatutakoak	IFZ	GK	Delturak eta izena						Ahaidetasuna	Jaioturtea	Elbarria								
	1. S.A.																		
	2. S.A.																		
	3. S.A.																		
	4. S.A.																		
Gainerako konjarituenak	5. S.A.																		
Ondazkaria	IFZ	Delturak eta izena edo sozietatearen izena																	
	Egoliza	Etxe zk.			Udalerría			Posta kodea		Telefonoa									
Zerga zortza	Sartu beharrekoa (ikus jarraibideak)											Zorra epe bitan ordaindu nahi dut ☐ EZ dut zorra epe bitan ordaindu nahi ☐							
	Zure aitorpenak dirua sartzeko eman badu, jarri "X" zuk aukeratu duzun aukeran:											Zorra epe bitan ordaindu nahi dut ☐ EZ dut zorra epe bitan ordaindu nahi ☐							
	Zorren bigarren epea helbideratzea. Jarri "X" zuk aukeratu duzun aukeran:											%40 ☐							
	BAI, zorren bigarren epea helbideratu nahi dut (zorren %40)											996 ☐							
Data eta sinadurak	Ez dut, zorren bigarren epea helbideratu nahi (zorren %40)											%40 ☐							
	Itzuli beharrekoa (ikus jarraibideak)											985 ☐							
Data eta sinadurak	Data, eta aitortzailearen eta ezkontidearen sinadura				Zerga esleipena		Erlijio xedeetarako edo beste batzuetarako dagoen zerga esleipena, 1997koa dena, honako honetarako eman nahi dut: A) Eliza katolikoaren laguntza ekonomikorako ..... B) Gizarte intereseko beste xede batzuetarako ..... Aukera adierazten ez denean, (B) emango da haultatuz												
Surrera frogagarria	Kargu taloia																		
	Zigilu eta sinadura			Erakundearen gakoa			Data			Zenbatekoa									

IFZ		Lehen delitara		Bigarren delitara		Izena		1997	
A		Norberaren lanaren etekinak							
Hartzaillea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	1	16	31	46					
Atxikipenak	2	17	32	47					
Lang. jasan konturako sarrerak	3	18	33	48					
Diru-sarrerak	4	19	34	49					
Gauzako ordainsariak	5	20	35	50					
Lang. jasan gabeko kont. sarre.	6	21	36	51					
Sarrera osoak	7	22	37	52					
Sindikatuaren kuotak	8	23	38	53					
Gizarte Segurantzza	9	24	39	54					
Lan harreman bereziak	10	25	40	55					
Minusbaliatuak (%15)	11	26	41	56					
Sarrera osoen %5	12	27	42	57					
Gastuak guztira	13	28	43	58					
Enprearen ekarpena BGAE eta Pental	14	29	44	59					
Etekin garbia	15	30	45	60	61				
B		Higikorren kapitalaren etekinak							
		Atxikipenak / Konturako sarrerak		Sarrerak					
Dibidenduak, sozietateen mozkinetako partaidetza		75		76					
Obligazio, bonu eta etekin inplizituak eta abarren korrituak		77		78					
Ageriko, aurreziko eta eperako k/k-en korrituak, eta gordailu ziurtagiriak		79		80					
Higikorren kapitalaren beste etekin batzuk		81		82					
Gauzako ordainsariak (83) ko zenbaketako sarreraren zutabeko zenbaki berekora erango da)		83		84					
Gauzako ordainsarien konturako sarrerak		83		83					
Atxikipenik gabeko etekinak		85		85					
Atxikipenak / Konturako sarrerak guztira eta Sarrerak		86		87					
Administrazio eta zaintza gastuak		88		88					
Kendu litezkeen beste gastu batzuk		89		89					
Gastuak guztira (88) + (89)		90		90					
Aurretzako etekin garbia (87) - (90)		91		91					
Etekin garbi txikitua: (91) - 29.000 pta.						92			
C		Higiezinen kapitalaren etekinak							
Datuak		Oihiko etxebizitza		Beste higiezin batzuk		Errentaturiko higiezinak			
Higiezinen kopurua		100		106		111			
Sarrerak		101		107		112			
Ondasun Higiezinaren gaineko Zergako kuota eta erretekuak		102		108		113			
Etxebizitzan inbertituriko besteren kapitalen korrituak		103				114			
Kendu litezkeen beste gastu batzuk						115			
Kendu litezkeen gastuak guztira		104		109		116			
Etekin garbia		105		110		117			
Etekin garbia guztira (105) + (110) + (117)						118			
D		Lanbide eta enpresa jardueren etekinak							
Datuak		Lanbide jarduerak		Enpresa jarduerak					
Titularra (A, E, 1. S-A, 2. S-A)		125		128		131		136	
Etekin garbia zuzeneko zenbat.		126		129		132		137	
Etekin garbia koefizient. arab.		127		130		133		138	
Etekin garbia zeinu, indize edo moduluen arabera				134		134		139	
Bizkaiko Lurralde Historikotik kanpoko nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak				135		135		140	
Jardueren etekin garbia guztira								141	
E		Zerga-gardentasuneko zerga oinarriak							
E₁		Araubide orokorra							
Hartzaillea		Sozietatearen izena		IFZ		Egotzitako atxikipenak		Egotzitako oinarriak	
150	151			152		153		154	
155	156			157		158		159	
Atxikipenak eta SZko kuota eta egotzitako oinarri hauek guztira				160				161	
E₂		Profesional, artista edo kirolarien sozietateak							
Hartzaillea		Sozietatearen izena		IFZ		Egotzitako atxikipenak		Egotzitako oinarriak	
162	163			164		165		166	
167	168			169		170		171	
Atxikipenak eta SZko kuota eta egotzitako oinarri hauek guztira				172				173	
Atxikipenak eta SZko kuota / Egotzitako oinarriak guztira				174				175	

IFZ		Lehen denbura		Bigarren denbura		Izena		1997	
F	Etekin irregularrak edo urtebetetik gorako ziklokoak								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	200		211		222		233		
Gakoa	201		212		223		234		
Atxikipenak	202		213		224		235		
Sarrera osoak (a)	203		214		225		236		
Kendu litezkeen gastuak (b)	204		215		226		237		
Etekin garbia (c) = (a) - (b) * Negatiboa eta jardueretako bada, leus jarraituak	205		216		227		238		
Sortiarazpen urteen kp. (d)	206		217		228		239		
1997an hartutako zenbat. (e)	207		218		229		240		
1997ko etekina (g) $(g) = \frac{(c) \times (e)}{(d)}$	208		219		230		241		
Egotzitako etekin urtekotua (h) $(h) = \frac{(g)}{(d)}$	209		220		231		242	244	
Gainerako etekin irregularrak	210		221		232		243	245	
Etekin irregular negatiboen konpentsazioa									
246	1992		247	1993		248	1994		
249	1995		250	1996		251	Guztira		
Gainerako etekin irregularrak, konpentsazioa egin ondoren [245] - [251]									252
Ekitaldiko enpresa eta lanbide jardueretatik datorren etekin irregular negatiboa									253
G	Ondare gehikuntza eta urripen erregularrak								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	255		265		275		285		
Gakoa (I, A, G)	256		266		276		286		
Besteentze balioa (a)	257		267		277		287		
Eskuraketa balioa (b)	258		268		278		288		
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	259		269		279		289		
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	260		270		280		290		
1997an hartutako zatia (e)	261		271		281		291		
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	262		272		282		292		
Titularitasunaren portzentaila	263	%	273	%	283	%	293	%	
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	264		274		284		294		
Urripen erregular garbia (UEG), g < 0 bada	295				Gehikuntza erregular garbia (GEG), g > 0 bada	296			
H	Ondare gehikuntza eta urripen irregularrak								
H₁	Urte bian edo denbora laburragoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	300		310		320		330		
Gakoa (I, A, G)	301		311		321		331		
Besteentze balioa (a)	302		312		322		332		
Eskuraketa balioa (b)	303		313		323		333		
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	304		314		324		334		
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	305		315		325		335		
1997an hartutako zatia (e)	306		316		326		336		
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	307		317		327		337		
Titularitasunaren portzentaila	308	%	318	%	328	%	338	%	
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	309		319		329		339		
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	340				Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada	341			
H₂	Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: inbertsio kolektiboko erakundeak (IKE) eta finantza aktiboak (FA)								
Hartzailea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)	375		386		397		408		
Gakoa (G)	376		387		398		409		
Besteentze balioa (a)	377		388		399		410		
Eskuraketa balioa (b)	378		389		400		411		
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	379		390		401		412		
Urteen kp. 96-12-31 arte	380		391		402		413		
Gehikun. edo urrip. txikitua (r)	381		392		403		414		
1997an hartutako zatia (e)	382		393		404		415		
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	383		394		405		416		
Titularitasunaren portzentaila	384	%	395	%	406	%	417	%	
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	385		396		407		418		
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	419				Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada	420			

IFZ		Lehen denbora		Bigarren denbora		Izena	
						1997	
H ₃	Urte bi baino denbora luzeagoan ondarean sortutako gehikuntza eta urripen irregularrak: bestelakoak						
Hartzailea (A, E, 1, S-A, 2, S-A)	450	462	474	486			
Gakoa (I, A, G)	451	463	475	487			
Besterenzte balioa (a)	452	464	476	488			
Eskuraketa balioa (b)	453	465	477	489			
Gehikun. edo urrip. (c) = (a) - (b)	454	466	478	490			
Urteen kp. 96-12-31 arte	455	467	479	491			
Gehikun. edo urrip. txikitua (f)	456	468	480	492			
Berrinbertsioa ohiko etxeb. (d)	457	469	481	493			
1997an hartutako zatia (e)	458	470	482	494			
1997an karg. gehi. edo urri. (f)	459	471	483	495			
Titulartasunaren portzentzia	460 %	472 %	484 %	496 %			
Egotzitako gehi. edo urrip. (g)	461	473	485	497			
Urripen irregular garbia (UIG), g < 0 bada	498		Gehikuntza irregular garbia (GIG), g > 0 bada	499			
I	Ondare urripenen konpentsazioak						
Urte bi baino denbora luzeagoan sortu eta konpentsatuko diren ondare urripen garbi eta irregularrak							
Saldoa	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	Urte bi baino gehiagoko UIG: IKE eta F.-A.	Urte bi baino gehiagoko UIG: bestelakoak			
	420	499	419	498			
UIGekin konpentsatua: IKE eta F.-A.		525	525				
UIGekin konpentsatua: bestelakoak	526			526			
	420-526	499-525	419-525	498-526			
Amaierako saldoa	527	528	529	530			
Urte bian edo denbora laburraigoan sortutako GIG							
Saldoa	341		529	530			
UIGekin konpentsatua: IKE eta F.-A.	531		531				
UIGekin konpentsatua: bestelakoak	532			532			
	341-531-532		529-531	530-532			
Amaierako saldoa	533		534	535			
Urte bian edo denbora laburraigoan sortu eta konpentsatuko diren ondare urripen garbi eta irregularrak							
Saldoa	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	Urte bian edo denbora laburraigoan sortutako UIG				
	527	528	340	536 + 537			
Kompentsatua	536	537	540				
	527-536	528-537	340-540				
Amaierako saldoa	538	539	541				
Ekitaldiko ondare urripen garbi eta erregularrak, konpentsatuko direnak							
Saldoa	Urte bian edo denbora laburraigo GIG	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	UEG			
	533	538	539	295			
Kompentsatua	542	544	546	548	542 + 544 + 546		
	533-542	538-544	539-546	295-548			
Amaierako saldoa	543	545	547	549			
Aurreko ekitaldietako ondare urripenak, konpentsatuko direnak							
Saldoa	Urte bian edo denbora laburraigo GIG	Urte bi baino gehiagoko GIG: IKE eta F.-A.	Urte bi baino gehiagoko GIG: bestelakoak	Kompentsatua guztira			
	543	545	547				
1992	560	570	580	590	560 + 570 + 580		
1993	561	571	581	591	561 + 571 + 581		
1994	562	572	582	592	562 + 572 + 582		
1995	563	573	583	593	563 + 573 + 583		
1996	564	574	584	594	564 + 574 + 584		
Batura	565	575	585	595	590 + 591 + 592 + 593 + 594		
	543-565	545-575	547-585				
Amaierako saldoa	566	576	586				

IFZ		Lehen denbora		Bigarren denbora		Izena		1997	
J		Konpentsatu gabe dauden ekitaldiko kopuruak							
Ekitaldiko urripen erregular garbia						600			
Ekitaldiko urripen irregular garbia, urte bian edo denbora laburragoan sortutakoa						601			
Ekitaldiko urripen irregular garbia, urte bi baino denbora luzeagoan sortutakoa						602			
Enpresa jardueretarik ez datozen etekin irregular negatiboak						603			
Likidatuko den oinarri erregular negatiboa						604			
Zerga-pizgarriak gutzira, norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku har dezaten						1264			
K		Zerga oinarri erregularra gutzira $611 + 621 + 631 + 641 + 651 + 661 + 671 + 681 + 691 - 626 - 636 - 646 + 656 + 666 + 676 + 686 + 696$						610	
Txiki-penak BGA/E etekin irregularren kopuruak Mehatzaio Mehatzaio Konpentsazio-pentsioak	Erakundearen IFZ		Part./baz. (A, E, 1. S-A, 2. S-A)		Ekarpena		Ekarpen txikitua		
	625		626		627		628		
	629		630		631		632		
	Erakundearen IFZ		Ekarlea (A, E, 1. S-A, 2. S-A)		Ekarpena		Ekarpen txikitua		
	633		634		635		636		
	637		638		639		640		
Konpentsazio-pentsioak		Izenu		Hartzularen IFZ		Zerbatuekoa		641	
Txiki-penak gutzira		$628 + 632 + 636 + 640 + 644$						642	
Likidatuko den oinarri erregularra		$610 - 642$						643	
Likidatuko diren oinarri erregular negatiboen konpentsazioa		650 1992		651 1993		652 1994		655	
				653 1995		654 1996			
L		Likidatuko den oinarri erregularra gutzira, konpentsazioa egin ondoren $643 - 655$						660	
M		Zerga oinarri irregulara / likidatuko den oinarri irregularra gutzira $252 + 566 + 576 + 586$						661	
N		Likidatuko den oinarria gutzira $660 + 661$						662	
Ñ		Zerga banaka aurkeztea aukeratu bada				O Zerga batera aurkeztea aukeratu bada			
Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua					Likidatuko den oinarri erregularren kuotaren kalkulua				
Diru kopuru honetaraino 675					Diru-kopuru honetaraino 720				
Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 676					Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 721				
Batura 677					Batura 722				
Gutxipena 678									
Diferentzia (kuota erregularra $677 - 678$) 679									
$kt = \frac{679}{660} \times 100$ 680					$kt = \frac{722}{660} \times 100$ 723				
Etekin irregularren kuotaren kalkulua					Etekin irregularren kuotaren kalkulua				
Etekin irregularren %50 685					Etekin irregularren %50 730				
Diru-kopuru honetaraino 686					Diru-kopuru honetaraino 731				
Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 687					Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 732				
Batura 688					Batura 733				
$kt = \frac{688}{685} \times 100$ 689					$kt = \frac{733}{730} \times 100$ 734				
Ezarriko den karga tasa 690					Ezarriko den karga tasa 735				
$252 \times \% 690$ 252					$252 \times \% 735$ 252				
Etekin irreg. kuota 691					Etekin irreg. kuota 736				
Urte bian edo denbora laburragoan sortu gehikuntza irregularren kuotaren kalkulua					Urte bian edo denbora laburragoan sortu gehikuntza irregularren kuotaren kalkulua				
Urte bian edo denbora labor. sortu gehi. irre. %50 .. 695					Urte bian edo denbora labor. sortu gehi. irre. %50 .. 740				
Diru-kopuru honetaraino 696					Diru-kopuru honetaraino 741				
Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 697					Gainerakoa ..... % .....(e)(a)n 742				
Batura 698					Batura 743				
$kt = \frac{698}{695} \times 100$ 699					$kt = \frac{743}{740} \times 100$ 744				
Ezarriko den karga tasa 700					Ezarriko den karga tasa 745				
$566 \times \% 700$ 566					$566 \times \% 745$ 566				
Kuota 701					Kuota 746				
Urte bi baino denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuota:					Urte bi baino denbora luzeagoan sortu gehikuntza irregularren kuota:				
IKE eta F.-A. $\frac{576}{695} \times \%20$ 705					IKE eta F.-A. $\frac{576}{740} \times \%20$ 750				
Beste batzuk $(586 - 200.000) \times \%20$ 706					Beste batzuk $(586 - 200.000) \times \%20$ 751				
Kuota osoa $679 + 691 + 701 + 705 + 706$ 707					Kuota osoa $722 + 736 + 746 + 750 + 751$ 752				
Txiki-pena jardueretako gehikuntzengatik 708					Txiki-pena jardueretako gehikuntzengatik 753				
Kuota osoa gutzira $707 - 708$ 709					Kuota osoa gutzira $752 - 753$ 754				

IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena	1997
Kuotatikako kenkariak				
Ondorengo ezkongabeak (ikus jarraibideak)				775
932.820 pta.-tik beherako sarrerak dituzten aurrekoak (16.500 edo 32.900 pta.)				776
65 urtekoa edo zaharragoa den subjektu pasibo bakoitza (16.000 pta.)				777
Itsu, mutilatu, elbarri fisiko zeln psikiko bakoitza (56.000 pta.)				778
P	Gaixotasun gastuak (%15)			
Pertsona edo erakunde hartzailea		Gastuen zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
		785	786	
		787	788	
		789	790	791
Q	Norberak dituen beste gastu batzuk			
Ohiko etxebizitzaren alojera (%15. Icus jarraibideak)				795
Errentatzailearen izena (ikus jarraibideak)				797
Errentatzailearen IFZ (ikus jarraibideak)				798
Umeak zaintzea (%15. Icus jarraibideak)				799
Pentsiodunak (15.000 pta. Icus jarraibideak)				800
Kenkariaren batura $[775] + [776] + [777] + [778] + [791] + [796] + [799] + [800]$				801
R	Bizitza aseguruaren primak (%10)			
R₁	Kapital geroratuaren aseguru mistoko kontratuak (kenkariaren muga 50.000 pta.)			
Erakunde hartzailea		Inbertsioaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
		810	811	
		812	813	814
R₂	Ken litezkeen beste aseguru kontratu batzuk			
Erakunde hartzailea		Inbertsioaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
		815	816	
		817	818	819
S	Inbertsioa etxebizitzan			
Datuak		Ohiko etxebizitza (%15)	Beste etxebizitza bat (%10)	
Helbidea	825	833		
Probintzia-Udalerrria	826	834		
Erosketa data	827	835		
Erosketa balloa	828	836		
Diruz ordaindutako kopurua	829	837		
Malleguaren zenbatekoa	830	838		
1997ko inbertsioa	831	839		
Kenkariaren zenbatekoa	832	840		
Etxebizitza kontua		Irekiera data	Inbertsioaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa
		841	842	843
Etxebizitzan egindako inbertsioa guztira $[832] + [840] + [843]$				844
T	Inbertsioa kultur intereseko ondasunetan (%15)			
Deskripzioa		Inbertsioaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
		850	851	
		852	853	854
U	Lehentasuneko jarduera eta egitarauak [9/95 FAko 33. art.ko Bat c)] (%15)			
Deskripzioa		Inbertsioaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
		860	861	
		862	863	864
V	Emari edo donatiboak (ikus jarraibideak)			
Deskripzioa		Emariaren zenbatekoa	Kenkariaren zenbatekoa	
Emariak %10ean		870	871	
Emariak %20an		872	873	
Emariak %25ean		874	875	
Emariak guztira $[871] + [873] + [875]$				876
Kenkariak guztira $[801] + [814] + [819] + [844] + [854] + [864] + [876]$				877

IFZ		Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena		1997				
Kenkarien aurreko batura								877				
W		Inbertsioa jardueretan (ZZ) edota inbertsioa zerga-gardentasuneko sozietateetan										
Araubidea		Aurreko ekitaldietatik dagoen saldoa		%		Kuotaren muga (%)		Ekitaldi honetan ezarria		Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa		
Aurreko ekitaldiak	M	885				886		887				
		888				889		890				
	MG	891				100		892		893		
		894				100		895		896		
1997ko inbertsioak: aktibo finko berriak eta beste batzuk												
Inbertsioaren zenbatekoa		%		Kenkariaren zenbatekoa		Kuotaren muga (%)		Ekitaldi honetan ezarria		Ondorengo ekitaldietarako dagoen saldoa		
897				898				899		900		
901				902				903		904		
905				906				907		908		
1997ko inbertsioak: enplegu sorkuntza				909		100		910		911		
				912		100		913		914		
Egindako kenkariak guztira $[886] + [889] + [892] + [895] + [898] + [903] + [907] + [910] + [913]$								915				
X		Gainerako kenkariak										
Sozietateen dibidenduak (ikus jarraibideak)								930				
Hirilurren Balloaren Gehikuntzaren gaineko Zergako kuotaren %75								931				
Ceuta eta Melillako etekinak								932				
Norberak egin ditzakeen atxikipenak								933				
Lan etekinak (ikus jarraibideak)								934				
Kenkari guztien batura $[877] + [915] + [930] + [931] + [932] + [933] + [934]$								935				
Diferentzia $[709]$ edo $[754] - [935]$								940				
Kenkaria, nazioartean zergapean bi bider jarzteagatik								950				
Aurreko urteetako inbertsio kenkarien ondoriozko onuren galeraren ziozko gehikuntza								951				
Kuota likidoa $[940] - [950] + [951]$								955				
Atxikipenak eta kontura egindako sarrerak	Norberaren lanaren atxikipenak + Gauzazko ordainsarien konturako sarrerak								960			
	Higikorren kapitalaren atxikipenak + Konturako sarrerak								86			
	Atxikipenak lanbide eta enpresa jardueretan								961			
	Etekin irregularren atxikipenak								962			
	Sarien gainean kontura egindako sarrerak								963			
	Zerga-gardentasuneko atxikipenak eta sozietateen gaineko zergako kuota								174			
Zatikako ordainketak								964				
Atxikipenak, konturako sarrerak eta zatikako ordainketak guztira $[960] + [86] + [961] + [962] + [963] + [174] + [964]$								965				
Diferentziako kuota $[955] - [965]$								970				
Y		8/88 Foru Arautik egiteko dagoen zerga-kreditua, 1997an erabilia										
(1992)				(1993)								
Lehendik zeuden eta ekitaldian erabili diren kredituen ziozko kenkariak guztira								975				
Itzultzekoa gertatzen bada												
Itzulri beharrekoa $[955] - [965]$												
<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 20px; display: inline-block;"></div>								985				
Itzulketaren zenbatekoak ezin izango du gakoan azaldutakoa gainditu												
Diferentzia $[970] - [975]$								980				
Berandutza korrituak								981				
Zerga zorra guztira $[980] + [981]$								982				
Lehen epea ($[982]$ ren %60)								983				
Sartu beharrekoa $[982]$ edo $[983]$								984				

IFZ		Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena		1997		
D ₁		Enpresa edota lanbide jarduerak zuzeneko zenbatespenean								
Kontzeptua				Jarduera		Jarduera		Jarduera		
Identifikazio datuak	Titularra (gakoa)	1000		1100		1200				
	Titulararen IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1001		1101		1201				
	Ondasun erkidegoan duen partaidetzaren portzentaila	1002	%	1102	%	1202	%			
Izakinen aldakuntza	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren eplagrafa	1003		1103		1203				
	Amalerako izakinak (a)	1004		1104		1204				
	Hasierako izakinak (b)	1005		1105		1205				
	Izakinen aldakuntza (c) = (a) - (b)	1006		1106		1206				
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa edo txikiagoa bada, jarri zenbateko hori (d) laukitxoan										
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa baino handiagoa bada, jarri zenbateko hori (e) laukitxoan										
Data ekonomikoak	Salmentak edo sarrerak	1007		1107		1207				
	Izakinen aldakuntza (e)	1008		1108		1208				
	Diru-laguntzak eta autokontsumoa	1009		1109		1209				
	Lanerako Ezgaitasun Iragankorren ziozko hartakizunak	1010		1110		1210				
	Sarrerak guztira (f)	1011		1111		1211				
	Erosketak	1012		1112		1212				
	Izakinen aldakuntza (d)	1013		1113		1213				
	Errentamendu eta kanonak	1014		1114		1214				
	Konponketak eta artapen edo kontserbazioa	1015		1115		1215				
	Aseguru primak	1016		1116		1216				
	Lanbide zerbitzu lokabeak	1017		1117		1217				
	Kanpoko beste zerbitzu batzuk	1018		1118		1218				
	Estatuarenak ez diren zergak	1019		1119		1219				
	Soldata eta alokairuak	1020		1120		1220				
	Kalte-ordainak	1021		1121		1221				
	Gizarte Segurantza	1022		1122		1222				
	Ekarpenak autonomoen araubidearentzat	1023		1123		1223				
	Langileen beste gastu batzuk	1024		1124		1224				
	Kudeaketa edo gestioko beste gastu batzuk	1025		1125		1225				
	Finantzaketa gastuak	1026		1126		1226				
	Amortizaziorako zuzkidura edo dotazioak	1027		1127		1227				
	Horniduretarako zuzkidurak	1028		1128		1228				
	Korporazio, ganbera eta elkarteen kuotak	1029		1129		1229				
	%1 *Sarrerak guztira (f)*ren gainean	1030		1130		1230				
	Gastuak guztira (g)	1031		1131		1231				
	Diferentzia [(f) - (g)]	1032		1132		1232				
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntza	1033		1133		1233				
	Lotutako ondasunen ondare urripena	1034		1134		1234				
	Etekin garbia	1035		1135		1235				
	Egotzitako etekin garbia	1036		1136		1236				
	Errentamenduen datuak	Izena	1250		Izena	1253				
		IFZ	1251	Zenbatekoa ... 1252	IFZ	1254	Zenbatekoa ... 1255			
	Zerga-pizgarriak, norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku har dezaten									
Lankidetzat hiltzarmenak interes orokorreko jardueretan (9/95 FAko 30. art.)										
Artelanen eskuraketa, dohaintzan eskaintzeko (9/95 FAko 31. art.)										
Gastuak interes orokorreko jardueretan eta arteak sustatzeko jardueretan (9/95 FAko 32. art.)										
Lehentasunezko jarduera eta egitarauak (9/95 FAko 33. Bat a) art.)										
Zerga-pizgarriak guztira, norbanakoek interes orokorreko jardueretan esku har dezaten										

IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena	1997	
D ₂	Enpresa edota lanbide jarduerak koefizientekako zenbatespen objektiboan				
Kontzeptua		Jarduera	Jarduera	Jarduera	
Identifikazio datuak	Titularra (gakoa)	1300	1400	1500	
	Titulararen IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1301	1401	1501	
	Ondasun erkidegoan duen partaidetzaaren portzentaila	1302 %	1402 %	1502 %	
Izakinaren aldakuntza	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren epligrafea	1303	1403	1503	
	Amalerako izakinak (a)	1304	1404	1504	
	Hasierako izakinak (b)	1305	1405	1505	
	Izakinaren aldakuntzak (c) = (a) - (b)	1306	1406	1506	
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa edo txikiagoa bada, jarri zenbateko hori (d) laukitxoan					
Baldin eta (c)ren emaitza zerokoa baino handiagoa bada, jarri zenbateko hori (e) laukitxoan					
Datu ekonomikoak	Salmentak edo sarrerak	1307	1407	1507	
	Izakinaren aldakuntza (e)	1308	1408	1508	
	Diru-laguntzak eta autokontsumoa	1309	1409	1509	
	Lanerako Ezgaitasun Iragankorren ziozko hartakizunak	1310	1410	1510	
	Sarrerak guztira (f)	1311	1411	1511	
	Erosketak	1312	1412	1512	
	Izakinaren aldakuntza (d)	1313	1413	1513	
	Errentamendu eta kanonak	1314	1414	1514	
	Konponketak eta artapen edo konterbazioa	1315	1415	1515	
	Beste enpresa batzuek egindako lanak	1316	1416	1516	
	Aseguru primak	1317	1417	1517	
	Energia eta ura	1318	1418	1518	
	Estatuarenak ez diren zergak	1319	1419	1519	
	Soldata eta alokairuak	1320	1420	1520	
	Kalte-ordainak	1321	1421	1521	
	Gizarte Segurantzak	1322	1422	1522	
	Ekarpenak autonomoen araubidearentzat	1323	1423	1523	
	Langileen beste gastu batzuk	1324	1424	1524	
	Finantzaketa gastuak	1325	1425	1525	
	Gastuak guztira (g)	1326	1426	1526	
	Diferentzia [(f) - (g)]	1327	1427	1527	
	Gastuen koefizientea (%10, 15 edo 20)	1328	1428	1528	
	Aurreitazio etekina	1329	1429	1529	
	Aparteko gastuak eta urripenak (suteak, lapurretak...)	1330	1430	1530	
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak	1331	1431	1531	
	Lotutako ondasunen ondare urripenak	1332	1432	1532	
	Etekin garbia	1333	1433	1533	
	Egotzitako etekin garbia	1334	1434	1534	
	Errentamenduarien datuak	Izena	1550	Izena	1553
		IFZ	1551	Zenbatekoa ...	1552
				IFZ	1554
				Zenbatekoa ...	1555
	Enpresa edo lanbide jarduerari loturiko ondasunen ondare gehikuntza edo urripenen deskripzioa (abelu jarduerak, basozaintzakoak eta baxurako arrantza barru direlarik)				
Epigrafea	Deskripzioa (gakoa)	Besterentze balioa	Kontabilitateko balio garbia	Berrinbertisioa	Gehikuntza/urripena edo gehikuntza/urripen txikitua
1600	1601	1602	1603	1604	1605
1606	1607	1608	1609	1610	1611
1612	1613	1614	1615	1616	1617
1618	1619	1620	1621	1622	1623
1624	1625	1626	1627	1628	1629
1630	1631	1632	1633	1634	1635

IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena	1997			
D3	Enpresa jarduerak, zeinu, indize edo moduluka egiten den zenbatespen objektiboan (abelur jarduerak, basozaintzakoak, baxurako arrantza eta nekazal turismoa izan ezik)						
Identifikazio datuak	Titularra (gakoa)	1700		1800			
	Titularrenen IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ	1701		1801			
	Ondasun erkidegoan duen partaldetaren portzentala	1702	%	1802 %			
	Ekonomi Jardueren gaineko Zergaren epigrafeak	1703		1803			
Datu ekonomikoak	Moduluka		Unitatea	Urteko epekina	Unitatea	Urteko epekina	
	Soldatapeko langileak	1704		1705	1804	1805	
	Fabrikaziorako dauden soldatapeko langileak	1706		1707	1806	1807	
	Soldatapeko gainerako langileak	1708		1709	1808	1809	
	Soldatarik gabeko langileak	1710		1711	1810	1811	
	Lokalaren azalera	1712		1713	1812	1813	
	Lokal lokabearen azalera	1714		1715	1814	1815	
	Lokal lotuaren azalera	1716		1717	1816	1817	
	Fabrikategiaren azalera	1718		1719	1818	1819	
	Lokal lokabearen gainerako azalera	1720		1721	1820	1821	
	Lokal lotuaren gainerako azalera	1722		1723	1822	1823	
	Argindarraren kontsumoa	1724		1725	1824	1825	
	Potentzia elektrikoa	1726		1727	1826	1827	
	Garraio bideen zama	1728		1729	1828	1829	
	Ibilgailuaren zama	1730		1731	1830	1831	
	Ibiltako distantzia	1732		1733	1832	1833	
	Barraren luzera	1734		1735	1834	1835	
	* A* motako makinak	1736		1737	1836	1837	
	* B* motako makinak	1738		1739	1838	1839	
	Mahaiak	1740		1741	1840	1841	
	Nazio eremuko jarlekuen kopurua	1742		1743	1842	1843	
	Gainerako jarlekuen kopurua	1744		1745	1844	1845	
	Plaza kopurua	1746		1747	1846	1847	
	Ibilgailu kopurua	1748		1749	1848	1849	
	Ibilgailuaren zerga-potentzia	1750		1751	1850	1851	
	Labearen azalera	1752		1753	1852	1853	
	Jardueraren etekinak		1754			1854	
	Indize zuzentzaileak	Berezikiak	1755		1756	1855	1856
		Orokorra	1757		1758	1857	1858
		Denboraldiarengatik	1759		1760	1859	1860
		Gaioarenengatik	1761		1762	1861	1862
		Jardueraren etekin zuzendua	1763		1764	1863	1864
	Asteleheneko generatzaileak	Eskual. on-geh. txi. AF ezmaterial lotuak (6/96 FD)	1764		1765	1864	1865
		Eskual. on-urri. txi. AF ezmaterial lotuak (6/96 FD)	1765		1766	1865	1866
		Aparteko gastuak eta urripenak (suteak, lapurreta, ..)	1766		1767	1866	1867
	Etekin garbia moduluka	1767		1768	1867	1868	
	Indize txiki- txikiak	Jarduera hasteagatik, eta orokorra	1768	0,65	1769	1868	0,65
		Orokorra bakarrik	1770	0,85	1771	1870	0,85
	Etekin garbi eta txikitua	1772		1773	1872	1873	
	Lotutako ondasunen ondare gehikuntzak	1773		1774	1873	1874	
	Lotutako ondasunen ondare urripenak	1774		1775	1874	1875	
	Lanerako Ezgaitasun Iragankorren ziozko hartakizunak	1775		1776	1875	1876	
	Etekin garbia	1776		1777	1876	1877	
	Egortzita etekin garbia	1777		1778	1877	1878	
	Errentamenduarien datuak	Izena	1890		1891		
		IFZ	1891	Zenbatekoa ...	1892		
		Izena	1893		1894		
	IFZ	1894	Zenbatekoa ...	1895			

IFZ		Lehen deltura		Bigarren deltura		Izena		1997							
D ₄		Abelgintza, basozaintza eta baxurako arrantza zeinu, indize edo moduluka egiten den zenbatespen objektiboan													
Identifikatzailea	Titularra (gakoa)			1900				2100							
	Titularren IFZ / Ondasun erkidegoaren IFZ			1901				2101							
	Ondasun erkidegoko duen partaidetzaaren portzentala			1902		%		2102							
	Jarduera	Modulua	Deskripzioa	Aleko balioa	Unitateak	Urteko etekina	Unitateak	Urteko etekina							
Etekin erregularrak	Baxurako arrantza	1. mod.	Diru-partilla (0,85) Erregistro gordineko tona	15.942	~~1904~~ 1905	~~1903~~ 1905	~~2104~~ 2105	~~2103~~ 2105							
	Haize ageriko baratze zaintza	A-1	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	853.150	1906	1907	2106	2107							
	Baratze zaintza estalia	A-2	Neka. erabil litekeen azal. ≤ 0,3 (ha)	2.559.451	1908	1909	2108	2109							
			Neka. erabil litekeen azal. > 0,3 (ha)	1,2x2.559.451	1910	1911	2110	2111							
	Frutabolen luginza	A-3	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	130.054	1912	1913	2112	2113							
	Bolar-soroa	A-4	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	21.554	1914	1915	2114	2115							
	Nekazaritza orokorra	A-5	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	64.395	1916	1917	2116	2117							
	Esnerrako idi-aziendaren ustiapen esten.	G-1	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	30.791	1918	1919	2118	2119							
			Abelburuen kopurua	20.500	1920	1921	2120	2121							
	Okelarako idi-aziendaren ustiapen este.	G-2	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	12.316	1922	1923	2122	2123							
			Abelburuen kopurua	8.267	1924	1925	2124	2125							
	Ardi- eta ahuntz-azi. ustiapen esten.	G-3	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	12.316	1926	1927	2126	2127							
			Abelburuen kopurua	1.434	1928	1929	2128	2129							
	Zaldi-, mando- eta asto-azi. us. est.	G-4	Neka. erabil litekeen azalera (ha)	12.316	1930	1931	2130	2131							
			Abelburuen kopurua	8.267	1932	1933	2132	2133							
	Esnerrako idi-aziendaren us. intentsiboa	G-5	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU	61.413	1934	1935	2134	2135							
			Abelburuen kopurua > 25 ALU	1,2x61.413	1936	1937	2136	2137							
	Okelarako idi-aziendaren us. intentsib.	G-6	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU	40.998	1938	1939	2138	2139							
			Abelburuen kopurua > 25 ALU	1,2x40.998	1940	1941	2140	2141							
	Ardi- eta ahuntz-azi. us. intentsiboa	G-7	Abelburuen kopurua ≤ 265	6.158	1942	1943	2142	2143							
			Abelburuen kopurua > 265	1,2x6.158	1944	1945	2144	2145							
	Zaldi-, mando- eta asto-azi. us. int.	G-8	Abelburuen kopurua ≤ 25 ALU	35.150	1946	1947	2146	2147							
			Abelburuen kopurua > 25 ALU	1,2x35.150	1948	1949	2148	2149							
	Xerri-aziendaren ustiapena	G-9	Abelburuen kopurua	5.061	1950	1951	2150	2151							
	Hegazti-hazkuntza, galeperra izan ezik	G-10	Hegaztien kopurua	211	1952	1953	2152	2153							
	Galeperra	G-11	Hegaztien kopurua	70	1954	1955	2154	2155							
	Unxi-hazkuntza	G-12	Unixien kopurua	2.024	1956	1957	2156	2157							
	Erlezaintza	G-13	Erlautzen kopurua	4.921	1958	1959	2158	2159							
Nekazaritza-ismoa	T-1	Plazen kopurua ≤ 6 hilabete	70.300	1960	1961	2160	2161								
		Plazen kopurua > 6 hilabete	1,2x70.300	1962	1963	2162	2163								
Jardueraren etekina					1964		2164								
Ezaugarrien araberako indize zuzentzailea (baxurako arrantza izan ezik)					Koe. 1965	0,80	1966	Koe. 2165	0,80	2166					
Etekin zuzendua					1967		2167								
Aparteko gastuak eta urripenak (sutea, lapurreta...)					1968		2168								
Etekin garbia moduluka					1969		2169								
Txiki-itxileak	Lehentasunezko nekazaritzako ustiapena ezartzeagatik					1970		0,60	1971	Konfiantzeak	2170		0,60	2171	
		Jarduera hasteagatik, eta orokorra					1972		0,65		1973	2172		0,65	2173
			Orokorra bakarrik					1974			0,85	1975	2174		0,85
Etekin garbi eta txikitua					1976		2176								
Lotutako ondasunen gehikuntza eta urripenak					1977		2177								
Lanerako Ezgailtasun Iragankorren zlozko hartukizunak					1978		2178								
Etekin garbia					1979		2179								
Egotzitako etekin garbia					1980		2180								
Etekin Irregularrak	Koniferoen baso ustiapena	F-1	Baso azalera, azken moz. (ha)	899.829	2000	2001	2200	2201							
	Hazk. bizkor. hostozabalen baso ust.	F-2	Baso azalera, azken moz. (ha)	449.914	2002	2003	2202	2203							
	Hazk. motel. hostozabalen baso ust.	F-3	Baso azalera, azken moz. (ha)	3.936.752	2004	2005	2204	2205							
	Txiki-pipena basoa berritzeagatik	2006	F-1	ha	2007	F-2	ha	2008	F-3	ha	2009	2206			
	Etekin garbi irregularra					2010		2207							
	Aparteko gastuak eta urripenak (suteak, lapurreta...)					2011		2208							
	Etekin garbi irregularra guztira					2012		2209							
	Etekin garbia indize orokorrak zuzenduta (0,85; 0,65; 0,60)					2013		2210							
Egotzitako etekin garbia irregularra					2014		2211								
Lotutako ondasunen ondare gehikuntza eta urripenak					2015		2212								

IFZ	Lehen deitura	Bigarren deitura	Izena	1997
-----	---------------	------------------	-------	------

Eranskina: Identifikazio etiketaren datuen aldarazpena

Identifikazio etiketan dauden datuetarik bat edo batzuk ez badaude zuzen, edo aldarazi nahi badituzu edo Administrazioak daturen bat jarri ez badu, bete ezazu zuzen ez dagoenaren, aldarazi nahi duzun edo jarri ez den datuaren tartea

Aitortzailea (NANaren fotokopia nahitaez aurkeztu beharko du)				
Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena
IFZ <input type="text"/>				

Zerga-egoitza						
Atal hau bete beharko duzu: - Baldin eta zerga-egoitza aldatu baduzu edo - Baldin eta datuak zuzen ez badaude edo jarri ez badira identifikazio etiketan.						
Zerga egoitza (sartu etxe-multzoko zenbakia, baldin eta baduzu)				Etxe zk.	Solairua	Aldea
Udalerrtia		Posta kodea	Probintzia			

Finantza erakunde baten helbideratzeko kontua						
Datu hauek bete beharko dituzu: - Baldin eta zuk aukeratu duzun helbideraketa kontua bat ez badator identifikazio etiketan dagoenarekin - Baldin eta datu bat edo batzuk zuzen ez badira ageri edo jarri ez badira identifikazio etiketan.						
Banku edo aurrezki kutxa			Sukurtsalaren zk.	KD	Kontuaren zk.	Aitortzailearen sinadura
<input type="text"/>						
Atal hau bete baduzu, bigarren epearen sarrera edo litzulketak, zerga honen zioz egindako emaitzaren arabera, kontu berean helbideratuko da. Era berean, datu hauek identifikazio etiketan daudenak izango dira: izan ere, etiketek Administrazioak bidaliko ditu ondorengo urteetan, zuk beste aldaketa batzuk egiteko eskatzen duzunean izan ezik.						

Ezkontidea (NANaren fotokopia nahitaez aurkeztu beharko du)				
Lehen deitura		Bigarren deitura		Izena
IFZ <input type="text"/>				

Oharra: eranskin honetako ataletarik baten bat bete baduzu, ez ahaztu identifikazio etiketa erantsi behar duzula inprimaki honen 1. orrialdean horretarako dagoen tartean. Izan ere, horrelaxe bakarrik jakin ahal izango dugu zeintzuk diren aldarazi nahi dituzun datuak.